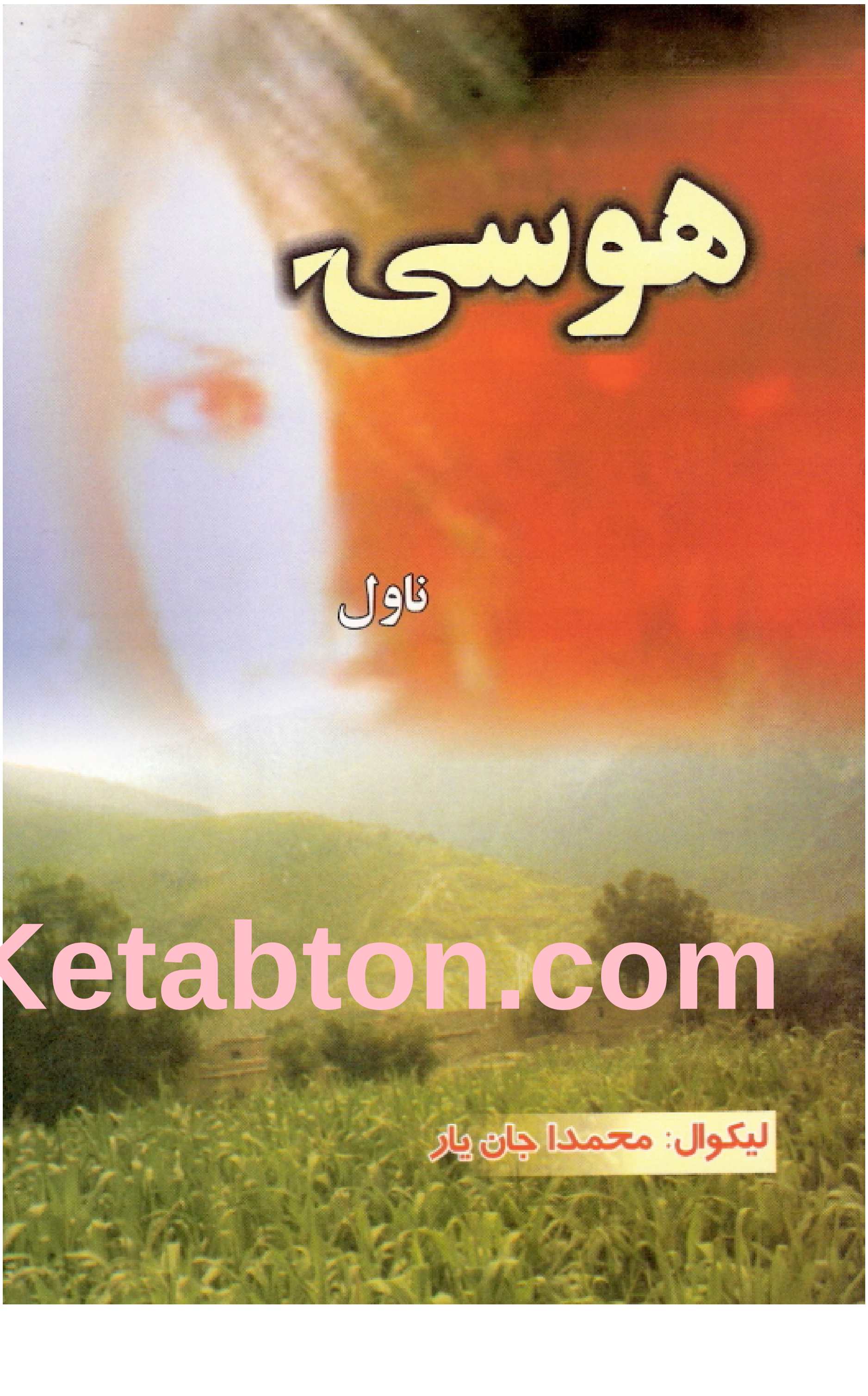
هوسۍ
ناول
Ketabton.com
لیکوال: محمدا جان یار

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: هوسۍ (ناول)
لیکوال	:: محمدا جان یار
خپرونکی	:: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
چاپ نېټه	:: 1385ل/2006م
چاپ وار	:: لومړی
چاپ زیار	:: عبدالبصیر بیدار
کمپوزر	:: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټر ځای

د دانش خپرندويې ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور

Tel:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسې

ناول

لیکوال:
محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

یـار

له یو بل ناول سره

په پښتو داستاني ادبیاتو کې د ناول لیکنې د تاریخي بهیر مطالعه څو په زړه پورې ټکې د سړي مخې ته ږدي. لومړنی ټکی یې دا دی، چې د ژباړې او خپله د ناول لیکنې بهیر سره له دې چې اوږد تاریخ لري، خو دغه بهیر له پیل راورو سته په سمه پرله پسې توګه او په ټینګار سره دوام نه دی پیدا کړی. ددغه تاریخي بهیر له مطالعې څخه راوتلی بل ټکی دا دی، چې زموږ په ولس کې او د اولس د ژوند په بېلابېلو اړخونو کې د پښتو د ډېرښت او د اتلانو او څېرو له ځلېدو سره سره زموږ د ناول لیکنې بهیر او زموږ ناول کښونکو له دې څخه لازمه ګټه نه ده اخیستې. هغو مره چې د اولس ژوند له سترو پېښو له سترو اتلولیو ډک دی او څېرې او پېښې په کې ډېرې په زړه پورې دي. زموږ په ناولونو کې بې له یو څو بېلګو پرته لازمه ځلا نه ده پیدا کړې.

په دې وروستیو کلونو کې زموږ یو شمېر لیکوال دې برخې ته هم پام رااړولی دی. په دغو کلونو کې یو شمېر په زړه پورې ناولونه او منځنۍ کیسې لیکل شوي دي. په دغو کیسو او ناولونو کې د اولس د ژوند بېلابېل اړخونه ځای شوي او داستاني شوي دي. دغه هڅې د ستاینې وړ دي، خو کافي نه دي.

ښاغلی لیکوال او شاعر محمدا جان یار هم په دغو وروستیو څو کلونو کې په دې برخه کې هلې ځلې کړې دي. نوموړی چې تراوسه یې د شعرونو او نظمونو د کښلو لړۍ ګرمه ساتلې ده، په راروسته کې یې داستاني لیکنیو ته پوره پاملرنه وراړولې ده.

ښاغلي لیکوال تراوسه پورې څو داستاني ټولګې او د ناولونو او منځنۍ کیسې کښلي دي. په دغو داستان لیکنو کې د تېرو دېرشو اورنیو او خونړیو کلونو پېښو په ښه توګه ځای موندلی دی.

ښاغلي یار دغه نوي ناول هم د همدغو کلونو یوه پېښه رااخلي او داستاني بڼه ورکوي. ما ددې ناول لومړنۍ کښل شوې نسخه ولوستله او ګران لیکوال ته مې ددغه اثر په اړه خپل نظر او ځینې مشورې ورکړې، چې د چاپ په وخت کې یې په پام کې وساتي او بیا ځلې کتنه پرې وکړي. هیله لرم زموږ ځوان لیکوال دغه په زړه پورې ادبي ډول ته غور وکړي. دا هغه داستاني ډول دی، چې د یو ملت د ژوند ټولې لوړې ژورې، ټولې ناخوالې، ټول عظمت، ټولې مینې او وینې پکې ځایدای او ځلېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې برخې ته د لا زياتې پاملرنې په هيله. تاسو د ښاغلي يار ددغه ناول لوستلو ته رابولم.

په درنښت

زريـن انځـور

2005/8/22

جرمني، کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ څپرکی

د کــوټې کړکـۍ او دروازه بیخـي ډنګـې ډېــوال پرتــه وه. د لمــر وړانګــې پــه کړکــۍ کــې راننـوتلې وې. هـوا دومـره پاکـه وه، چې زره ګـرد هـم د لمـر پـه وړانګـو کې نـه لیـدل کېـده. ځـان مې کړکـۍ تـه ښـه ورنـزدې کـړ، د سینـد شـور او زوږ مې تـر غـوږ راورسـېد ، سـر مې لـه کړکـۍ نـه ښـه بهـر کـړ، لانـدې سینـد پـه مستـۍ بهـېـده. یخـې یخـې څپـې لـه سینـده راجګـېـدلې، د سینـد پـه غـاړه د "ولـو "د ونـو څـانګې سینـد کـې ډوبـې شـوې وې. پـه دغـه اوړي د غـرو پـه سـرونو پـوره واوره پرتـه وه، نـو ځکـه خـو سینـد پـه مـستـۍ کـې و ، اوبـه خـو یـې دومـره یخـې وې، چې هـډو لاس پـه کې چـا نـشو ښکـته کـولې. مـا بـه لـه معمـول سـره سـم لـه همـدغې کړکـۍ نـه د شاتوت د زړې ونـې پـه دوه خوښـې ښـاخ کې د بـاجونکې ځـالې تـه پـورتـه پـام کـاوه. د تـورې بـاجونکې ځـالـه خـو لـه کلونـو کلونـو پـه همـدغې ښـاخ کې پرتـه وه. مـا لا لـه ځـالې نـه سـترګې نـه وې اړولـې، چې باجونکـه د ځـالې تـر څنګـه پـه یـوه ډکـې ناستـه وه. پخپلـه مـښوکه کې یې یو اوږد ډکـی نیـولی و. غوښـتل یې چې ډکـی پخپلـه ځالـه کې سم کـړي. بلـه باجونکـه ورتـه پـه یـوه بلـه څانګـه ناستـه وه، شـپېلي یـې وهل. دا ځاله د هغوی ډېره پخوانۍ مېنه وه.

رښـتیا چې خپلـه ځالـه، خپلـه مېنـه او خپـل کـور څـومره خـوږ شـی دی ! پـه هـر چـا انسـان دی کـه حیـوان او کـه پرنـده دی، خپـل ټـاټوبی پـرې ګـران دی. زه لـه کلـي نـه پخـوا راوتـی وم زیـات وخـت مې ښار کې تېرېده، یوازې به اخترونو کې کلي ته تلم.

زمـوږ کلـی ډېـر لـوی نـه و ، خـو د ښـکلیو منظـرو پـه مـنځ کـې پـروت و. دوو خـوا و تـه یـې جـګ جـګ غرونـه ولاړ وو. دغـه اسمان څـوکې غرونـه پـه شنـو ځنګلونـو پټ و ، د څېـړۍ او نـښترو ونـو د ګـڼ والـي لاملـه تـوره شـپه جـوړه کـړې وه. اوړی ـ ژمـی پـر دغـو غرونـو واورې پرتـې وي. ناوونـه او خوړونـه لـه روڼـو او پـاکو اوبـو ډک بهـېـږي. پـه غرونـو کـې ځـای ځـای بانـډې او کرونـدې هـم شـتـه. ډېـرې خلـک پکـې اوسـېږي، د غـرو لمنـو کـې لـوی او واړه کلـي پراتـه دي، خـو دا کلـي د سینـد پـه غـاړه پـروت دی. کلـه چې پـه سینـد کـې سـېلاب راشي، ډېـر کـورونـه او ځمکـې لـه ځانـه سـره وړي. بـس همـدا غرونـه او هواګـانې دي، چـې ددې سـیمې د کلیـو خلـک یـې روغ رمـټ ساتلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه یاد شي، چې د باندني هېوادونو ځینې سیلانیان زموږ په کلي تېرېدل او نورو درو ته به تلل. ددې ځای په خلکو کې ښه راشه درشه شته دی. په اخترونو او اشرونو کې له یو بل کره ځي راځي. هسې خو په ټول افغانستان کې همدا کولتور دی، خو په ځانګړي توګه ددې ځای په پښتنو کې ډېرې او حجرې په ټینګ ټکور تودې دي او بیا خو د ژمي په اوږدو شپو کې د کلي له حجرو نه د ټپو او یکه زار غږ پورته کېږي. سره له دومره غریبۍ هم ټول لکه د ورونو په شان شپې ورځې تېروي. ادب، حیا د کشر او مشر خپل خپل ځای او درناوی پکې موجود دی. چل ول، ټګي برګي دا خلک نه پېژني، خو یو شوی چې ددې خلکو ژوند یې تباه کړی دی، هغه بې سوادي ده، چې قصور او ګناه یې د تېرو رژیمونو په غاړه ده. سره له بې سوادۍ هم، خلک یې په ادب ګڼېږي. ته به وایې، چې لوړې زده کړې لري.

زه ډېره موده پس کلي ته راغلی وم. په نورو کلیو کې هم وګرځېدم. په ټولو کلیو کې د خلکو ترمنځ سخت اتفاق او اتحاد موجود و، ټول لکه ورونه دا سې اوسېدل. سره له دومره غریبۍ یو تر بله ځارېدل، دا نه وه چې ته څوک یې او زه څوک یم، لکه د یوه کاله د خلکو غوندې یې ژوند کاوه.

ما ته هغه ژوند خوند راکاوه، یوه میاشت په رخصتۍ راغلی وم، پوه نه شوم، چې دا یوه میاشت څنګه زر تېره شوه؟.

دې ښار ته چې راغلی یم، دا څوومه شپه ده، چې هېڅ خوب نه راځي. زړه مې په کلي کې پاتې دی، هغه شنه باغونه، د کلي چنارونه، په ډېرو او وستلونو کې د کلي د خلکو ناسته پاسته، د چېلمانو لخړې، د کلي د ټوکمارو ترمنځ ټوکې ټکالې، د پسرلي په موسم کې د شنو توتیانو اوازونه، د سپېرو تړو له پاسه د مستو زرکو چړچکې، په شنو فصلونو کې ګرځېدل، راګرځېدل، ګودرونو ته د کلیو د نجونو کتارونه، هر ماښام په شنو ونو کې د مرغیو شور او اوازونه، د چم ګاونډ ګڼه ګوڼه، ودونه، اخترونه، ټالونه او سمنکونه یو شی، چې هېڅ له یاده مې نه وځي او هغه دا دی، چې:

د هغه بر کلي ترڅنګه به چې په لوړ ګړنګ کجیران ناست وْ او پاس به هوا کې د زاڼو کاږه واږه کتارونه تېرېدل، د ښکاریانو ساتل شویو زرکو به په پنجرو کې څنګه ښې او په زړه پورې چړچکې وهلې.

کرار کرار رانه د ښار مصروفیتونو د خپل کلي یادونه واخیستل. بوختیاوې مې زیاتې شوې، د کلي یادونه مې هېر شول، خو بیا هم سړی هر شی هېرولی شي ولې د خپل کور او کلي د خاپوړو کوڅې نه شي هېرولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په کلي کې ایله بیله دري ـ څلور تنه مامورین او تنخوا خواره موجود وو، نورو ټولو پخپله ځمکه کې له پخوا نه بزګري کوله. زه د معمول سره سم خپلې دندې ته تلم. د مامورینو تنخواګانې کمې وې، ټولو اقتصادي ستونزې درلودلې، خو چا د هغې وخت د رژیم له ډاره څه نه شو ویلی.

بیا هم هر چا ستونزو ته غاړه ایښې وه. چیرته په میاشت کې به هم کوم مامور غوښه، ښوروا نه شوه خوړلی. د افغانستان په بیلابیلو ولایتونو کې د خلکو د ژوند بېلا بېلې طریقې وې. په هېواد کې د اقتصادي او اجتماعي پرمختیا او خو هڅو فکر چا سره نه و. یوازې په ګرد افغانستان کې ښه امنیت موجود و. هېچا سره د سر او مال خطره نه وه. بېګانه و خو زموږ ملک ته کاږه هم نشو کتلای. د خوښۍ او ارامۍ فضا خوره وه. د هر کلي په جومات کې به د جمعې تر لمانځه وروسته دوعا کېده او ویل کېده به چې:

زموږ د پاچا تخت و بخت دې خدای برقرار لري، تاسو ته ښه معلومه ده، چې هېچا به د پاچا په هکله بده خبره نه کوله، د هر چا په ژبه دا ویل کېدل:

الله دې زموږ د اسلام باچا ته ډېر عمر ورکړي.

دولتي مامورینو هم په ښکاره څه نشو ویلی، ولې زړونه یې د وخت له ناخوالو نه په تنګ راغلي وو. مامور سهار به چې کله کلي ته راغی، موږ ته به یې د ښار کیسې کولې. ده ویل نوی مامور شوی وم، د ورځپاڼې لپاره به مې هره ورځ د خپرولو وړ مواد تیارول، تل به مې د کار په ځای کې پخپل مېز سرتیټ کړی و، څه به مې لیکل.

یوه ورځ د کار په خونه کې سخت مصروف وم، چې د دفتر ملازم راغی، ویلې مامور صاحب څوک دې غواړي. خوله مې له نسوارو ډکه وه، په لیکنه بوخت وم، سر مې راجګ کړو، چې وړاندې په دروازه کې یوه جینۍ راننوتله. ښکلې جینۍ په ښکلې درېشۍ کې راروانه وه.

زر مې نسوار تو کړل، له مېز نه ورپاڅېدم او د هغې مخې ته ورغلم، چې نږدې راغله او سترګې مې پرې ولګېدې، ښا بست او ښکلا ته یې هک پک پاتې شوم. حېران شوم، چې دا ښکلې او فېشني پېغله او سهاره ته؟ زه د کلي سړی او دا د ښار ښاپېرۍ؟ ما وې دا بْ څوک وي؟ مخامخ ور روان وم، ویلې مامور سهار تاسې یاست؟ ما وی هو بي بي زه یم راځه مهرباني وکړه راځه.

هغې راته سترګو ته کتل، وې ویل

منه سهار صاحب، ښه شو چې دا ستا کار ځای مې وموند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لا شکمن شوم، ما وې لکه چې کومه جاسوسه يې درپسې کړې ده، خدای دې خير پېښ کړي، کومه ګناه خطا رانه شوې نه وي، نور څه خو نه وو، صرف ځينې ليکنې مې داسې کړې وې، چې پر نظام د انتقاد بوی ترې پورته کېده او هم مې په يوه نيمه ليکنه کې د وخت له ناخوالو نه سر ټکاوه. اګرچې ډېرو به د رژيم په خلاف ځينې مقالې او طنزيه ليکنې په اخبارونو کې خپرولې، خو په زړه کې مې ډېر څه تېرېدل. هغه زما د مېز ترڅنګه په څوکۍ کښېناسته، د سترګو لاندې مې وڅارله، ما وې که کومه خپلوانه او شناخته ده او که څنګه؟ د شعبې خدمتګار ته مې وويل:

والکه چنار ګله! هن دا پيسې واخله چای راوړه. له دوکانه درسره شير پېره هم راوړه. زه خپل مېز ته کښېناستم، جينۍ ته مې په احتياط او ادب سره مخ وروااړاوه، ورته ومې ويل:

بخښنه غواړم که خپل ځان راته راوپېژنې؟

هغه موسکۍ شوه سرې نرۍ شونډې يې ببرته کړې، توري اوږدې سترګې يې راواړولې، وې ويل:

زما نوم هوسۍ دی. د ادبياتو د پوهنځي د څلورم کال محصله يم. خپل وربل يې په چپ خوا وارتاوه کړه، سترګې يې مړې غوندې پورته واړولې، وې ويل:

له پخوا نه راسره دا هيله وه، چې له تاسې سره له نژدې نه وګورم. د ژوندون په مجله کې مې يوه ورځ ستا يوه مقاله لوستلې وه، ټولو پرې ښې تبصرې کولې. ستا راډيو داستانونه هر چا اورېدلي دي، ما هم د هرې جمعې په شپه ستا راډيويي داستانونه اورېدلي او تعقيب کړي دي، غوښتل مې چې يو ځل دې له نژدې نه وګورم. سهار صيب! له ډېره وخته راهيسې ستاسې راډيويي داستانونه د جمعې په شپه اورم، ستاسې ليکنې، لنډې کيسې او مقالې مې هم لوستي دي. څو واري مې له ځانه سره پرېکړه کړې ده، چې تاسې له نژدې نه ووينم. له ښه مرغه چې دا نن مې ستاسې سره د ليدو نصيب وشو، له ډېرو پوښتنو وروسته مې دلته پيدا کړې.

ما وې هو ولا څه وکړو وظيفه ده، سبا يې راځو، ټوله ورځ بس همدا کار دی، په دې مېز مې سر ټيټ وي ان چې مازديګر شي بيا کور ته روان شم. په دې وخت کې د شعبې خدمتګار چای راوړ. ما د چای پياله ډکه کړه او د هغې مخې ته مې پر مېز ورته کېښوده. د چای څښلو هيله مې ترې وکړه. ويل مننه. ما هم د چای پياله ځانته ډکه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړه کې مې په دا لړه شبېه کې ډېر څه تېر شول، حېران خو په دې وم چې دا ښکلې جینۍ او سهاره ته نسوارپک. بیا مې چې فکر وکاوه، ما وی خو خالي لیدو ته دې راغلې ده، نو ته اوس څه زړه ښکته پورته کوې. بیا مې زړه رالوی کړو او داسې پوښتنه مې ترې وکړه:

بخښنه غواړم که تاسې ځان راته راوپېژنئ او هم راته ووایئ، چې اصلي مطلب دې څه دی؟

ویل یې:

مخکې مې درته وویل، چې زما نوم هوسۍ دی، د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځي کې د څلورم کال محصله یم.

نور مې ترې د پوښتنې جرأت نه درلود، خو هغې وویل:

کور مې په وزیر اکبر خان مېنه کې دی اصلاً د جنوبي یو. زموږ ټوله کورنۍ د جمعې په شپه خامخا ستاسې راډیویي داستانونه اوري.

هغې د چای نه غړپ وکړو، زه ورته ښه په ځیر شوم، خدای راستي چې په غړۍ کې یې اوبه ښکارېدې. زه له وړوکتوبه شرمېندوکی وم، ښځو ته مې نشو کتلای، خو بیا مې زړه رالوی کړو، په غټو او روښو مې وروکتل. هغې چې سترګې راواړولې، ما وې ګنې زړه یې رانه ووېست، څه بل شان ښاېست رب ورکړی و. په مرۍ کې مې لاړې وچې شوې، هغه هم راباندې پوه شوه. ما چې بیا وروکتل، هغې زما په سترګو کې خپلې سترګې ښخې کړې. زه وشرمېدم د هغې د سترګو جنګ کې پاتې راغلم. یوه شېبه مونږه دواړه غلې پاتې شو، په زړه کې مې تېر شول ما وې هسې نه چې درباندې پوه شي او شکایت درنه وکړي. هغې وویل:

بښنه غواړم چې له کاره دې ونه باسم. له خپلې پیالې یې ګوټ وکړ، په شعبه کې ې هرې الماریۍ ته یو ځل وروکتل، بیا یې زما مېز او ماته په ځیر ځیر کاته.

ما غوښتل، چې دویمه پیاله چای وروا چوم، ویلې بس دی. سهار صاحب ډېره ډېره مننه اوس همدومره. لږ څه پېژند ګلوي مو سره وشوه. سبا ته به که وخت ولري کوم ځای به سره وعده کېږدو، غواړم پوره درسره وپېژنم څنګه؟ ډېره ښه ده بي بي سبا ته به زه په څلورو بجو درته لاندې د مطبعې مخې ته ولاړ یم. که دې غوښتل او وخت دې درلود سره وبه ګورو. ویل یې: سمه ده. اوس به ستا په اجازت سره درنه رخصت شم. ما وې ښه ده مهرباني وکړه.

زه ورسره ان تر دروازې لاړم، مخ یې راستون کړو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس نور مه راځه ډېر تشکر، د مېلمه پالنې نه دې. ویې خندل. د مینې ډکه خندا یې وکړه، ما هم ورسره خوله چینګه کړه. خدای په امانې مې ورسره وکړه او لاړه. بېرته چې راستون شوم، د سر ویښتان مې نېغ ودرېدل. دستې مې یوه ټونګه نسوار خولې ته واړتول. په فکر کې ډوب لاړم، ما وې ښه د کونډې زویه یو فقیر ملنګ لیکوال په غیر له دې ماموریته نور هېڅ نه لرې، په کلي کې دې یو زوړ کور او زړه بوډۍ مور درپاتې ده، غریبۍ خوله وړوکتوبه د هر شي له جرئته وېستلې یې.

د خوارې کونډې زویه، خپلې روټې ژویه

په منډه له مېزه پورته شوم او په دېوال پورې ځوړندې هنداري ته ودرېدم. پخپلو ویښتانو مې ګوتې متې ووهلې، څه تمه مې ځانته پیدا شوه. زړه کې مې وویل:

سهاره له چا نه کم نه یې! خو په جېب کې دې قیران جان (غیران) نه بود ېږي. بیا مې څو ګامه په کوټه کې واخیستل، سګرټ مې ولګاوه، هغه مې فکر ته راغله. نوم مې هوسۍ دی، د ادبیاتو د پوهنځي محصله یم، چې دا د کافر لور څومره ښکلې ده؟ سرې نرۍ شونډې، سپین غاښونه، توري اوږدې سترګې، دنګه ونه، صراحي غاړه، توري اوږدې زلفې یا ربه چې څومره ښا بست دې ورکړی دی. بیا مېز ته کېښناستم، له ځان سره مې ووې: د چونچنې زړه دې دی دا څه کوې؟ غریب سړی او برګ یې سپی، پردۍ جینۍ پسې دې زړه لاړ.

ما به هره غرمه د ډوډۍ په سر له خپلو همکارانو سره ټوکې ټکالې کولې، خو په دې غرمه مې سپرړه مړه وه. اندېوالانو راته وویل:

سهاره نن غلی یې ټوکې نه کوې څنګه چرتي یې؟ ما ځان ترینه تېر اوه. مازدیګر چې کور ته لاړم د ډوډۍ تیاری او دیګ میګ مې له لاسه نه کېده. بس همدا به مې په فکر کې راکوزېدل. الکه سهاره دا جینۍ درسره څه لري؟ استخباراتو وظیفه ورکړې ده او که څنګه؟ نه نه... کېدای شي خوارشې مینه درسره ولري. مینه نه بابا زما غریبي او له هغې سره مینه؟

په دې شپه خوب نه راتلو، سهار خپلې دندې ته لاړم. په دې فکر وم چې هغه په څلورو بجو راځي او ستا په جېب کې غیران نشته، له یوه مامور نه مې سل روپۍ پور کړې. ما وې نه ویل کېږي، چې د ضرورت په وخت کې ورته خجالت نه شم او په دې ورځ مې باید نیمګړی داستان راډیو ته پوره کړی وای.

خو فکر او قلم مې ودرېدل، نور راکې د لیکلو توان نه و، په همدې ورځ په دا څو شېبو کې به زړه ته ډېر څه راغلل. کله به مې فکر ته راغله، چې کېدای شي دا جینۍ د کوم بل مطلب لپاره چا موظفه کړې وي، بیا به مې وویل سهاره ته نو څه کوم لوړ مقام لرې یا د حکومت ضد سړی یې ته څه شی یې؟ چې دا نه یې نو څه بدل فکرونه کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدای شي مینه درسره ولري. له ځان سره به مې وخندل. ما سره مینه؟

خو لنډه دا چې په همدې سوچونو او فکرونو کې څلور بجې شوې، رخصتي شوه. زړه نازړه مې حاضري امضاء کړه، له نورو مامورینو نه وروستی شوم، په کرار کرار له مطبعې نه ووتلم. د خپل لین بس سرویس چلوونکي ته مې وویل: ما وې زه نن چېرې کار لرم، نن تاسې سره نشم تلای. ټول مامورین کورونو ته ولاړل. زه د مطبعې مخې ته یوازې پاتې شوم. په سړک ورانده لاړم او د هغې د رتلو انتظار مې کاوه. لږه شېبه پس یو تور ښکلی موټر مې مخې ته ودرېد، هغه له موټره راښکته شوه. په خندا یې وویل:

سهار صاحب لکه چې ډېر انتظار پاتې شوې. ښښنه غواړم له پوهنتون څخه په همدومره وخت کې سړی رارسېږي. هله راځه مهرباني وکړه. موټر ته به وخېږو.

زما په خوله کې لاړې وچې شوې وې، ځکه چې د پردۍ لور سره په داسې ګ موټر کې او بیا چېرته؟ زه لږ زړه نازړه وم، هغه وموسېده وې ویل:

تاسې مهرباني وکړئ په موټر کې به خبرې سره وکړو.

لومړی ځل مې و، چې په دغسې موټر کې کښېناستم. له حیا نه په وروسته سیټ کې کښېناستم، ما وی چې څوک مې ونه ویني. هغې بیا له نازه یو اوخکی کوږ کړو موسکۍ شوه، وې ویل:

سهار صاحب مخکې به ناست وای، ما وې خیر دی همدلته به کښېنم. هغې راته مخ راواړاوه، وې ویل:

سهار صاحب ستا په زړه کې څه تېر نشي داسې ځای ته به لاړ شو، چې دواړه سره ښه یو بل وپېژنو او نورې خبرې به هلته کوو. زړه دې مه ښکته پورته کوه. ما وې نه نه بې بې پروا نه لري ستا خوښه زما خوښه ده. هغې وویل:

ښه نو وو ایه، چې د کرغې ډنډ ته ولا شو او که کوم هوټل ته؟

په دویمه خبره مې نبغ ټوپ وکړو، ځکه چې زما جیب کې یوازې یو سل ګون پروت و. هغې زر خبره ونیوله ویلې د کرغې ډنډ ته به لاړ شو. ما وې ښه ده. موټر ته یې حرکت ورکړو. په لاره یې رانه دا پوښتنه وکړه:

سهار صاحب څو کلن یې؟

ما وې 25 کلن یم.

هغې وې:

بیخي ځوان ښکارې، ما وې مننه بې بې څه ځواني ده، خو بس تېرېږي.

د پولیتخنیک په مخه چې تېرېدلو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده خو به دې کړی یې؟

ما وې: نه واده مې نه دی کړی. بي بي جان ما لا په سیر کې پوهنې هم نه ده ربشلې. هغې په کړت کړت وخندل. ویلې هرڅه به خدای وکړي، دنیا په امید خوړل کېږي. کرغې ته چې ورسګدو، ویلې د سپوږمۍ هوټل ته به ورشو، لومړی به یوه ناشته وکړو او بیا به د ډنډ په غاړه چکر ووهو. د سپوږمۍ د هوټل نوم مې له هغې د خولې نه واورېد. غرشی چې موټر یې د سپوږمۍ هوټل مخې ته ودرولو. موټر ودرېد او موږ دواړه هوټل ته ننوتلو.

هغه مخکې او زه ورپسې وم، د هوټل په ګوښه ځای کې په مېز سره کښېناستو. د رستورانټ کارګر راغی ویلې څه خورئ؟ هغې راته وویل:

سهار صاحب څه شې خورې؟ ما وې ته چې څه خورې هغه به زه هم وخورم. هغې لږ وخندل، وې ویل: ماهي به راوغواړو. د هوټل والا ته یې وویل: دوه خوراکه ماهي راړه. هغه ماته مخامخ کښېناسته، نږدې دمه مې هېڅ تمه نه وه او نه پوهېدمه، چې دا به ماته څه وایي او څه مطلب به لري؟ ما هېڅ هغې ته مخامخ نه ورکتل، ما وې چې په زړه کې یې څه ورونه ګرځي. ځان مې غلی نیولی و، د ماهي په خوند هم پوه نشوم. ولې چې جېب مې خالي و او د هغې د ښایست تر تاثیر لاندې وم. هغه ډېره خوشاله ښکارېده، ډوډۍ یې خوړله او ماته به یې کتل، خو ما ورته مخامخ نه کتل. د هغې بېرون ته پام شو، له وخت نه مې په استفاده سره زر وروکتل، توري غټې اوږدې سترګې، سپین مخ، سرې نرۍ شونډې، جګه غړۍ، سپین غاښونه، د زنې د سر شین خال او تور کاکل خو یې نیمایي سپین مخ پټ کړی و.

هغې چې مخ راواړوه او سترګې یې راسره مخامخ وجنګولې، بس همدغه شېبه کې مې زړه بیخي بل ډول شو، ما وې ګنې زړه بې رانه بوټ ووېست. په ډوډۍ پسې یې سمدستي چای راوغوښت، بیا یې په یو خاص نزاکت سره وویل:

سهار صاحب! ته به حېران پاتې یې چې دې جینۍ تر دې ځای ځنګه او د څه مطلب لپاره راوستی یم؟ ما وروکتل هغه په داسې حال کې، چې سترګې یې په یوه ډډه کړې رااړولې وې، زلفو یې نیمایي مخ نیولی و. ما ورته په ځواب کې وویل:

نه بي بي خو ته راپسې راغلې او په موټر کې دې راوستم، نو هغې داسې وویل:

سهار صاحب! زه به اوس درسره د مطلب خبرې وکړم.

زه په څوکۍ کې راټول شوم، ما وې الله خیر کړې څه مطلب به لري؟

هغه په مېز دواړه څنګلې ولګولې وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ځان په باب درته وایم، چې ته داسې فکر ونه کړې، چې ګنې دا جینۍ کومه بدکاره ده، د خپلې ساعت تېرۍ لپاره یې زه راوستی یم. ما درته ستا په دفتر کې وویل، چې زه هوسۍ نومېږم، د پلار نوم مې سور ګل دی. د ظاهر په وخت کې رئیس و او د شاهي کورنۍ سره نږدې اړیکې لري. ددې داود خان په وخت کې یې تقاوت وکړو. مور مې هم تقریباً بوډۍ ده، ورونه نه لرم، دوه خوېندې مې واده شوې دي. یو کور مو په وزیر اکبر خان مېنه کې او بل کور مو په څلورمه کارته کې دی. پلار مې ډېرو شتو او پیسو خاوند دی، یو تره مې د جرمنۍ تجارت کوي، د کاکا زامن مې په تحصیل بوخت دي، زه هم د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم ټولګي محصله یم.

سهار صیب ستا راډیویي داستانونه مې له پخوا نه تعقیب کړي او اورېدلي دي. زه ستا له راډیویي داستانونو سره سخته علاقه لرم. زموږ کورنۍ هم ستا له جمعې د شپې راډیویي داستانونو سره خاصه علاقه لري. په یوه مجله کې مې ستا یوه مقاله ولوستله، ډېره مې خوښه شوه او هم مې پکې ستا عکس ولید. په همغه ساعت مې زړه کې تېر شول، چې ما وی کله به دې له نږدې نه وګورم او دا دی اوس چې مې ولیدې او له نږدې مې درسره ملاقات وشو، لا به دې ښه پسې نور هم وپېژنم. دا خو لومړی ورځ ده، که د دواړو سره ولګېده وروسته به بیا لا ښه پسې معرفي شو بیا به نورې خبرې کوو، څنګه خوښه دې ده؟ د هغې خبرو راته پوره جرأت راکړ و، ما وې ولې نه. په زړه کې مې تېره شوه، چې جینۍ دربانده ګرمه راغلې ده، بل کومه خبره نشته دی. ځه توکل په خدای دی، چې وړاندې څه کېږي؟

وې ویل: مهرباني وکړه که ته هم راته ځان پوره پوره راوپېژنې؟

ما ځان په چوکۍ کې رانبغ کړو او داسې مې ورته وویل:

نوم مې هارون، سهار مې تخلص دی. د پلار نوم مې حیدر خان دی، په قوم مومند یم. کله چې د خوشال خان لېسې نه فارغ شوم، په کانکور کې ادبیاتو پوهنځي ته کامیاب شوم. د ژورنالېزم له څانګې نه فارغ شوم او بیا په مطبعه کې مقرر شوم. پلار مې مړ دی، یوه وړوکې خور او یوه بوډۍ مور مې په کلي کې اوسېږي. خالي یوه کوټه لرو، مځکه مو لږه ده، د اقتصادي ستونزو سره مخامخ یو. کله کله په رخصتیو او د اختر په ورځو کې کلي ته د مور لیدو ته ځمه، بس همدا مې پېژندګلوي ده بي بي!

هغې لومړی نرۍ موسکا وکړه او وې ویل:

سهار صاحب غریبي پروا نه لري، د افغانستان ډېر خلک غریب دي، خدای به دې ټولې ستونزې هوارې کړي، هیڅ فکر مه کوه، په مخکې دې ډېر اوږد ژوند پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې هو سمه ده، دنيا په اميد خوړل کېږي. هغې وويل: هو که نصيب دې ښه و، ډېر زر به دې ژوند جوړ شي. زړه کې وې په دې تنخوا به مې څه ژوند جوړ شي؟ توکل په خدای دی بي بي !

پرې پوه شوم، چې هغه در ته ښه نيت لري او د راتلونکي ژوند په باب در سره مينه او يوځای کېدل غواړي. هغې وخندل وې ويل: سهار صاحب کوژدن خو به دې نه وي کړې؟

ما ورته وويل: نه بي بي ما خو لا په سير کې پونې هم نه ده ريشلې، تراوسه مې لا پنځه ويشتم کال روان دی.

هغې په خندا کې وويل: خدای دې ښکلي په نصيب کړه، په يوه ډډه يې راته د سترګو لاندې کتل ويل يې: راځه که دې خوښه وي يې په هوټل کې همدومره بس دي، بېرون به د اوبو د ډنډ په غاړه چکر ووهو. ما وې ښه ده. له مېزه راپاڅېدو او د پيسو دخل خوا ته روان شو. د پيسو د ورکولو ځای ته چې کله ورنږدې شو، زه مخکې شوم او د خوراک مصرف پيسې مې له جېبه راوايستلې. په دې وخت کې هغې راغږ کړو: پيسې به زه ورکوم ته به جېب ته لاس نه تېروې، ترڅو چې هغه تر دخل رارسېده، ما پيسې ورکړې وې. هغې راته يوازې دومره وويل: زه کله په تا پيسې ورکوم. له هوټله راووتلو، وړاندې د اوبو په غاړه د ګلونو او شنو منظرو په منځ کې دواړه روان شو.

په ټوله شاوخوا کې څوک نه ښکارېدل، هلته ليرې د اوبو په منځ کې په يوه وړوکې کښتۍ کې دوه کسان ناست وو، د اوبو غاړې ته د وتلو په حال کې و.

لمر په غرغره و، د دوو ناجوګانو منځ کې په يوه شنه جلګه موږ دواړه سره کښېناستو، د هوسۍ دربېشي بيخي نوې او تنګه وه، ما خپله کورتۍ ووېستله او هيله مې ترې وکړه. ما وې بي بي مهرباني وکړه په دې کرتۍ کښېنه، چې دربېشي دې چټله نشي. هغې راته په يوه مهربانه او د مينې ډک نظر وکتل ويل يې: نه نه سهار صاحب داسې کارونه مه کوه، خپه کېږم.

د اوبو په غاړه په شين چمن کې کښېناستو، شاوخوا ته د ګلونو بېل بېل ډولونه ليدل کېدل. د ګلابو او نورو ګلونو خوشبويي په تېره بيا د سپېنځلې د ونې نه ښکلې خوشبويي راتله. د لړواړېن په څنګ کې د يوه لوړ چينار په جګ ښاخ دوه ککوګان ناست وو، پورته مې چې ورپام کړ، کاکو کاکو نارې يې وهلې. هوسۍ ته وويل: بي بي جان ته ګوره پاس چينار ته. هغې چې چينار ته پورته ورپام کړ، بيا يې زر ماته وويل: ولې موږ ګنې تر دوی کم يو څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کټ کټ ویې خندل. بیا یې د وربل ویښتان له سترګو واړول وې ویل: دا ټول او هرڅه ښکلي دي، له دې خبره سره یې زما د کرتۍ په جېب کې لاس ښکته کړو ، خو ما پرې ځان پوه نه کړو (زړه کې مې وګرځېد ، چې والکه ته خو غریب سړی یې دا جینۍ او ستا ورسره په داسې ځایونو کې ګرځېدل په ژور فکر کې ډوب شوم). هغې لاس رااوږد کړو ، په اوږه یې راته کېښود څنګه په چورت کې لاړې؟ مخ مې ورواړاوه، سترګې یې زما په سترګو کې ښخې شوې، همدغه شېبه زموږ د دواړو د زړونو ورکولو شېبې وې. زما خو له وچه وچه کېده، د هوسۍ سترګې له توروالي نه سرې واوښتې. دواړه سره پوه شو ، خو د ویلو څه مو په توان کې نه و. زه خو کلیوال سړی وم، ښځو ته مې سم نشو کتلای او هوسۍ هم څومره چې ښارۍ وه، خو په دغه شېبه یې څه نشو ویلې، غلې وه.

یوه شېبه وروسته مې ورته وویل: هوسۍ جانې یوه خبره درته کوم، چې زموږه جامعه وروسته پاتې ده، مطلب ته په موټر کې ماته مه راځه، زما مشوره دا ده چې په ټیلفون کې به یوځای وعده کوو او سره ګورو به څنګه خوښه دې نه ده؟ ولې نه ته چې څنګه وایې همغسې به کوو. هغې خپل ساعت ته وکتل ویلې راځه سهار صیب چې ځو ، ناوخته دی. موټر ته وختو او د ښار په لوري مو حرکت وکړ. پل باغ عمومي ته چې ورسېدو ، هغې وویل زما او ستا د وعدې ځای همدلته شو. سبا ته به همدې ځای کې ستا انتظار کوم. ما وې، سمه ده.

هغه لاړه، زه هم په سرویس کې خپل کور ته لاړم. د شپې مې نیمګړی مضمون پوره کړ، ما وې چې حق الزحمه مې حواله شي.

د مضمون لیکلو نه چې فارغ شوم، ماښام تېر و ، خبرونو ته مې غوږ ونیو. په ښار کې د هغې وخت په خلاف مظاهره شوې وه. ټول د کابل پوهنتون مظاهرې ته وتلي وو. د شپې خبرو نه مې واورېدل، بیا مې د چا یلپاره چای جوش په منقل کېښود. زه د خپلې کوټې په منځ کې د یوه وړوکي مېز تر څنګه کښېناستم، راډیو لا لګیا وه سندرې یې غږولې. د هوسۍ په چرت کې لاړم (د ورځې کوم حالت چې زموږ ترمنځ تېر شوی و ، هر یو مې سترګو ته کېده او هغه مې په زړه کې اوښته راوښته، په زړه کې به مې خپله غریبي او د هغې مستي لره بره کېده) ناڅاپه مې د کورتۍ جېب ته لاس تېر کړو ، چې څه ډېرو پیسو باندې مې لاس ولګېده. زر مې له جېبه راوایستې حېران شومه، چې دا دومره پیسې له کومه شوې؟

د ستي په دستي (سمدستي) مې وشمېرلې پوره لس زره افغانۍ وې. ما وې خدایه دومره روپۍ مې کله خو شمارلې نه دي دا د کومه شوې؟ لږه شېبه غلې پاتې شوم، خیال مې چې وواهه او ښه فکر مې له ځان سره وکړو ، پوه شوم چې دا پیسې هوسۍ په هغه وخت کې زما جېب کې ایښې دي، کله چې یې د قرغې ډنډ په غاړه لاس زما د کورتۍ په جېب کې ومانډه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې يې دا پيسې راته په جيب کې ايښې دي. ددې پيسو سره بيا په سوچ کې ډوب شومه.

لږه شېبه پس په کوټه کې سوی بوی او لوګي پيدا شو، دومره دا بوی او لوګي زيات شو، چې ګڼې ما وې ساه مې ووته. له کوټې نه چې ووتلم، په اشپز خانه کې لمبه پورته شوه. پوه شوم، چې چای جوش وسوځېد. د اوبو ډک سطل مې پرې ورواړاوه، منقل مې مړ کړو، د کور کړکۍ مې خلاصې کړې، ترڅو لوګي راووځي. له لږې شېبې لپاره بيرون ته ووتلم. د کور شاوخوا ګاونډيان مې له لوګي نه پتنګ شوي وو. هغوی هم بهر ته راووتل، ما ورته د لوګي جريان ووايه، ټولو راپورې خندل. ويلې ته خو ډېر احتياط کوې ولې داسې وشول؟ ما به ورته څه ويلي وای؟ يو ساعت وروسته دوباره کور ته ننوتلم، پيسې مې جيب کې کېښودې، له ځان سره مې وويل سبا به دا پيسې واپس هوسۍ ته ورکوم اخر ماته شرم دی، چې د هغې په پيسو ځان سړی کړم. همداسې به کوم، هو همداسې...

سبا ته چې کار ته لاړم، څه مې ليکل چې په دې کې ټيلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ويلې هسې احوال مې دې واخيستلو، چې څنګه يې؟ د شپې د چای جوش کيسه مې په ټيلفون کې ورته وکړه، ويې خندل ښه ډېر يې وخندل ويلې خدای دې خير درپېښ کړي دا خو لا اول دمنۍ سر دی. په پای کې يې وويل چې رخصت شوې، همغه ځای ته راځه.

دغه ورځ اوږده شوه، اوږده ځله وه خو په ما اوږده شوه. ما وې چې کله به رخصتي کېږي، چې دا پيسې يې بېرته ورکړم.

څلور بجې چې رخصتي شوه، ټول مامورين په سرويسونو کې خپلو کورونو ته ولاړل. زه په دغه ورځ په هغه سرويس کې پورته شوم، کم چې مامورين يې په جادهء ميوند تر سينمای پاميره وړل. له سينمايي پاميره په پښو تر پل باغ عمومي ولاړم. کله چې ټاکلي ځای ته وروررسېدم، هغه راته ولاړه وه او زما انتظار يې کاوه. په دې ورځ يې ډېره ښکلې دربشي په ځان کې وه، تر موټره موږ دواړه پياده روان شو. باور وکړئ، چې زه شرمېدمه، چې د دومره ښکلې او لوکسې جينۍ سره زه روان وم، چې هر چا به هغې ته ورکتل او له ځانه سره بنګېده. موټر ته چې ورسېدو، هغې راته د موټر دروازه خلاصه کړه، ويلې مهرباني وکړه سهار صيب! دلته په مخکې سيټ کې کښېنه. د موټر په مخکې سيټ کې د هوسۍ ترڅنګه کښېناستم، زړه کې مې وګرځېدل (سهاره بچو لکه چې ورځ دې روانه شوه) هغه موټر روان کړو، له ما يې پوښتنه وکړه ويلې څنګه يې څه تکليف خو به نه لرې؟ ما وې تشکر بي بي ښه يم تاسې څنګه يئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل په دوعا دې یم. په دې کې تر دهمزنګ ورسېدو، هوسۍ لږ مخ راواړاوه او په خندا کې یې وویل: زما ساده باده سهاره له ځانه خبر نه یې چې چېرې دې وړم؟ تښتوم دې. خټ خټ ویې خندل. زما له خولې نه ورته ووتل: ما خپل ځان دربښلی دی، هر چېرې مې چې وړې اختیار لرې. موږ لا په دې خبرو کې و، چې د دارالامان بڼ ته ورسېدو. موټر یې پارک کړو، ویلې راځه چې دې بڼ ته ننوزو (زړه کې مې وویل چې نن یې دې بڼ ته راوستې لکه چې دربانديې ښه ګرمه ده، همدا دې وخت دی د کونډې زویه) په بڼ کې پورته وختو، د ګلونو په منځ کې د ګلاب د ګل ونه سمه غوړېدلې ولاړه وه. هوسۍ د ګلاب د ګل څانګه راونیوه، ماته یې کړه: سهار صیب ګوره هغې د ګلونو په منځ کې ځان پټ کړو زه ورته اغېږ ودرېدم.

د ګلونو منځ کې یې ګل ګلاب او شنې څانګې راټیټې کړې، خپل مخ یې پکې راښکاره کړو، ما چې وروکتل، سرو شونډې یې د ګلاب د ګل پاڼې شرمولې. ما چې دا دویمه ورځ نوکې جرأت پیدا کړی و، ورغږ مې کړو هوسۍ قسم په خدای چې د ګل ګلاب نه دې هم شونډې ښاېسته دي. ما وې راځه دغې د ګلونو په تل کې به دواړه کښېنو. دا ښه د ناستې ځای دی. هغې بیا وربل پورته په یوه خوا وارتاوه او موسکېده ویلې په سترګو هغه راسره څنګ په څنګ کښېناسته، شاوخوا هېڅوک نه وو. د هوسۍ دا عادت و، چې همیشه به ماته مخامخ کښېناستله.

ما لومړی جېب ته لاس کړو، پیسې مې ورته راوایستلې ورته مې وویلې: له تانه ډېره مننه هغه دا پیسې دې واخله. خیر دی مینه غریبي نه غواړي. یوه هیله درنه لرم او هغه دا چې که چېرته مګې له دې غریبۍ سره قبلوې، خوښه ده او که نه نو زه ستا وخت نه نیسم. په دې خبره هغه سره واوښته، پاڅېده او ماته مخامخ کښېناسته وې ویل: سهار صاحب زه کومه ناپوهه او بې سواده کوځه ګشته جینۍ نه یم. په ما پسې د دنګو ماڼیو ځښتنان پوښتنې ته راځي، ډېر ځوانان لا زما په تمه ناست دي. ډېر راته د موټرو او قصرونو لاپې وهي، خو زه حسن او مینه پېژنم، انسانیت ته سخت احترام لرم. ظاهري شان او شوکت نه مې بدي راځي. که درته ووایم، چې د شاهي کورنۍ ځوانان راپسې دي له پلاره مې غواړي، باور به دې رانشي. ډېر شتمن زلمیان په دې هڅه کې دي، چې له ما سره صرف خبري وکړي. زه پوهنتون کې ډېره په عذاب یم، تل د خپلو همصنفیانو سره په ډله کې ګرځم او ته پوهېږې، چې له ډاره تمانچه ګرځوم، وایم چې څوک مې ونه تښتوي. تراوسه پورې پرما د چا لاس هم لګېدلی نه دی. سهار صاحب خو همدا سبب دی، چې ډېره پیاده او یا په نورو موټرو کې نه ګرځم، تل په خپل موټر کې ګرځم، پلار مې همدا ټینګښت کوي. خو زه ستا په غیاب کې ستا په ژوند او په تا مېنه شوې یم، ټوکې به راسره نه کوې، دغه پیسې جېب ته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان يې لږ مرور غوندې ونيو، ما بيا ورته کړه: هوسۍ هيله درڅخه کوم دا پيسې واخله، ولې خجالت راکوې. هغې راته په تنده لهجه وويل: سهار صاحب مسخرې مه کوه، زه دې لا نه يم پېژندلې، زما او ستا د ليدلو او کتلو خو څه ډېر وخت په مخ کې پروت دی، د يوې ورځې کار به نه سره کوو.

زما لاس يې ټيل واهه بيا يې وويل: دا څه پيسې دي، د پيسو خبره دومره ارزښت نه لري. خبرې د زړونو دي، د ژوند او مينې خبرې ماته ارزښت لري، نوره ستا خوښه چې ته څه فکر کوې؟

زه پوه شوم، چې هوسۍ را سره وړاندې راتلونکې شپې ورځې يو ځای تېرول غواړي. ما هم نور چرت پکې ونه واهه، پيسې مې جېب ته ښکته کړې، د لږې شېبې لپاره هغه چوپ پاتې شوه، زر مې مخ ورواړاوه ما وې هوسۍ زما په خبرو خو به نه يې خپه شوې؟

نه نه.... هسې سوچ واخيستم، چې ته به زما په هکله څه فکر کوې؟

په دې ځای کې مې د ګرانې کليمه ياده کړه، ما وې ګرانې پام چې زړه کې دې څه ونه ګرځي، ماته دې هره ادا او انساني کرکټر يوه دنيا ده. ستا د سترګو هر رپ مې اوبه کوي، حسن او مينې دې رانه جرأت وړی دی، ما به خالي کالبوت نه پرېږدې، زه درسره مينه لرم. دا بڼ او دا ښکلې منظره به زما او ستا د مينې شاهدي کوي. لاس دې راکړه، چې يو ځل بيا د مينې ټينګه وعده سره وکړو. هغې لومړی لاس او بيا رغاړې وته، ټوله مې په غېږ کې ټينګه ونيوله، هېڅ نه پوهېدم ټول ځان مې خولې خولې شوی وی. يوه لنډه شېبه د مينې په خوږو کې سره ډوب شو. بيا مو چې يو بل ته سره وکتل، مخ يې لکه د سره ګلاب غوندې اوښتی و. سترګې يې مړاوې راواړولې، د وربل ټيل يې نيمايي مخ رانه پټ کړو، بل ډول شوې وه، په موږ دواړو د مينې فساد شوی و، يو د بل په کتو نه مړېدو، تر ډېره پورې په همدغه حالت کې سره پاتې وو، زما خو بيخي ژبه په خوله کې وچه شوې وه. موږ هېڅ پوه شوي نه وو، چې د ماښام خړه رابانديې لګېدلې وه. هوسۍ ته مې وويل: ناوخته دی نور به ځو. هغې چې بيا خپل وربل ته ټک ورکړو، په چپه خوا يې تورې زلفې خورې ورې واوښتې، تورې سترګې يې سرې اوښتې وې، د اننګو په سر يې د خولو څاڅکي لکه د زمرودو غمي ځلېدل. په غلي غږ يې وويل: وخت لا ډېر دی، يوه شېبه به نور هم کښېنو. هو رښتيا سهار صاحب! سبا به پنځه بجې د نوي ښار مغازو ته ورځو، دواړه به نوي درېشۍ ځانته واخلو. څنګه خوښه دې ده؟

ما وې ولې نه! ته چې څنګه وايې، هغسې به کوو. لږه شېبه مو د زړه خواله نوره هم وکړه او بيا له هغې ځايه د کور په لور راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کې چې کښېناستو، تقریباً خره لګېده. هغې موټر ته لته ورکړه تر د همزنګه یې موټر بیخي الوځاوه. په پل ارتن ورتېر شو، په جاده میوند کې ووتلو، زموږ تر کوره په لږ وخت کې ورسېدو. ما وې راځه هوسۍ جانې موږ کره به لاړ شو، موټر درسره دی ناوخته به ځې. هغه په خندا شوه وې ویل ډیره به ښه وای خو.... ! لاس یې راواوږد کړو، مخه ښه مې ورسره وکړه او هغه لاړه. زه کور ته لاړم کتل مې چې هرڅه مې ګډ وډ پراته و. لومړی مې له نل نه سطل راډک کړو، بیا مې ځانته ډوډۍ تیاره کړه، له چای او ډوډۍ نه وروسته مې غوښتل، چې نیمګړی داستان راډیو ته تیار کړم. په مېز چې کښېناستم، قلم مې لاس کې کاغذ مې مخې ته پروت کرار ورته ګورم لکه څنګه به چې مخکې په مېز د لیکلو لپاره کښېناستم، سمدستي به مې چې لیکل، خو اوس مې قلم ټکنی شوی و. زړه مې بل چېرې حېران پاتې شوم. سوچ واخیستم (دا جینۍ به ګنې ما سره تر اخره پاتې شي؟) سهاره د ژوند غریبي دې په قلم چلېدله، لکه چې د ژوند څرخ دې په بله تاو شو، هر څومره مې چې خواري وکړه، باور وکړه چې په دغه شپه مې هېڅ هم ونشوای لیکلای، بیخي لکه چې هرڅه رانه چا اخیستي وي، بې حسه غوندې ناست وم. ما باید د هېواد ورځپاڼې ته هم ټاکلی مضمون لیکلی وای، تر نیمې شپې پورې مې چې هر څو خواري وکړه، څه ګټه یې نه درلوده. کله به مې چې خپل کور او خپلې بوډۍ مور ته او هم د ژوند نورې ستونزې به چې رایادې شوې، یو دم به مې له ځان سره وویل: والکه دا پېښې پرېږده، تاته ګوره او ددغې معتبرې جینۍ سره ژوند کول. دا زما د کلي خلک به څه وایي؟ تر نیمې شپې مې دا سوچونه کول، تر چرګ بانګه مې سترګې ورنغلې. سبایي چې مې مخ ومینځلو په آئینه کې مې وکتل، رنګ مې زېړ تښتېدلی و.

سهار چې کارته لاړم، رئیس وروغوښتلم ویلې سهاره اخبار ته دې مضمون نه دی لیکلی. د خپل مضمون ځای دې تش پرېښی دی.

ما ورته بهانه وکړه، ما وې رئیس صاحب لږ ناروغه وم.

هغه ویل خیر دی، په دغه برخه کې یو بل څه وروا چاوه.

له نورو ورځو نه مې له کاره سره علاقه کمېده له یوې ورځې نه بلې ته بې علاقې کېدم. په ټوله ورځ به مې د هوسۍ د راتلو شېبې شمارلې، په دې ورځ مې لا وختي ځان د وعدې ځای ته وررسولی و. هغه مازدیګر په پینځه بجو ټاکلي ځای ته راغله او د نوي ښار پر لوري یې ګاډی روان کړو. په ډېرو مغازو کې وګرځېدو، په یوه کې مو دربشي واخیستلې وروسته بیا یوه رستورانت ته وختلو. له دمې او چای څګګښلو نه وروسته د باغ بالا چکر ته لاړو. هلته ښه ډېر وګرځېدو د ناجوګانو د لاندې کښېناستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدغه ترتیب سره زموږ د دواړو مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله. شپې ورځې تېرېدلې، زه نور هغه سهار نه وم، چې به هره ورځ د مطبعې په بېلابېلو څانګو به ګرځېدمه، په مجلو او اخبارونو کې مې لیکنې کمې شوې. راډیو داستانونه مې هم په ټپه ودرېدل، له هرې فرهنګي څانګې نه به راته ټیلفون کېدلو، ویلې به یې: سهار صاحب لیکنې دې ولې کمې کړې دي؟

ما ورته بله بهانه نشوه کولای، په غیر له دې چې ویلې به مې: ناروغي راپېښه شوې ده، ځکه مې لیکنې کمې شوي دي.

زه خو به هره مشاعره او ادبي باندار کې کوربه وم، مګر ټوله ذهني قوه او مطالعه مې یوازې د هوسۍ په مینه پورې غوټه شوه، نور ژوند راته خوند نه راکاوه.

که دي خندلي راته نه وای

غریب سړی وم خپل روزګار به مې کاونه

کله کله به راته هوسۍ ویلې: دربانديې پوه یمه چې د لیکنو او مطالعې نه دې لاس اخیستی دی، زه خو بې له هغې ستا یمه، خپل پخوانی روزګار او ژوند دې په عادي توګه پرمخ روان کړه. زه هم درسره دا نشم منلای، ژوند په مینه پورې تړلی دی، ژوند او مینه بېل نه دي، ته باید دوباره خپلې لیکنې تازه کړې. خدای شاهد دی، ډېر یې تشویقولم، تل به یې ویلې سهاره د لیکوالۍ نه لاس وانخلې، زه ستا لیکوالۍ له تا سره ملګرې کړې یم، پام کوه چې ځان دې له خپله مسلکه وروسته پاتې نه کړې. بیا به وروسته ارمان کوې او وخت به درنه تېر وي. هغې هم پخپلو درسونو کې کوښښ کاوه، ټولو استادانو ورته ویلې وو، چې له فارغېدو وروسته به خامخا د اسیستانت په توګه په پوهنتون کې پاتې کېدې شې، خو هوسۍ د نورو تحصیلاتو خیال کاوه او ماته به یې دا ویلې، چې کله به وي چې دواړه د لوړو زده کړو لپاره خارج ته لاړ شو. دا یې ارمان او هیله وه، زه ځان ته متوجې شوم، ما د هغې خبرو ته غوږ ونیو او دوباره خپلې دندې ته متوجې شوم. له خپلې لیکوالۍ او وظیفې سره مې ځان عیار او برابر کړو، له پخوا نه به مې لا ښه مضامین، داستانونه او ادبي ټوټې لیکلې. کله ناکله به مې ښه تکړه مقاله یوې نیمې مجلې کې چاپېدله. ډېرو راته وویل: ته لکه د کونړ دریاب داسې ګ یې په اوړي موج نه وهې، په ژمي کې دې چړونه فریادونه کوي. مور ته به مې ښې ډېرې پیسې لېږلې. کله به د څو ورځو لپاره په رخصتۍ د مور لیدو ته کلي ته ورتلم. دا ځلي پس له اوږدې مودې نه وروسته کلي ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې راته ډېر وژړل او پوره اوښکې يې تويې کړې او دا يې هم راته وويل: بچې زه بوډۍ شوې يم، خپه کېږم زر زر مې ليدو ته راځه. ته خو زما يوه رڼه اوښکه يې، زړه مې درپسې وران دی، بچي بې له تانه رابانديې ژوند ګران تېرېږي. هغه خپل عادي حالت ته راغله، خوا ته مې رانږدې شوه ويلې: هو رښتيا زويه په دې ورځو کې مې زړه دی، چې په کلي کې درته کوژدن وکړم. په دې خبره يې زر په خولې کې ورولوېدم.

مورې پام چې په دې هکله چاته ونه وايې، زه چې له خيره بل ځل په رخصتۍ راغلم، بيا به درته ووايم. تر هغې به خير دی نور هم تکليف تېر کړه، بل ځل په خير زر راځم. خامخا به دي په خير سره ستا نږور پيدا شي، په مخکې به دې ګرځي، له کارونو او ځينو تکليفونو نه به خلاصه شې. ما خو هېڅ فکر نه کاوه، چې ګنې مونږ ته به ځوک خور او لور راکړي، ځکه چې د خدای په دا ارته دنيا کې ايکي دا يوه کوټه لرو، نور هېڅ نه لرو، خلک خو په مال او دولت پسې ګرځي. په دې وطن کې لياقت او اهليت نه پکاربږي، يوازې پيسې چلېږي. خو توکل زموږه په خدای دی، هرڅه به سم شي. تا دې راته الله ژوندۍ لري. مور مې په دې خبره خوشاله شوه، په زوره زوره يې وخندل، ما يې لاسونه ورمچي کړل. په دې وخت کې د کلي ځينې کسان زما همزولي زما ستړي مشي ته راغلل، زموږ کوټه يوه وه، خو لويه وه. مخې ته يې غولى (منډاو) او انګړ ودان شوي وو، څو کټونه پکې پراته وو. په دا ځل د کلي ټول خلک زما ستړي مشي ته راغلل. پخوا به چې کلي ته لاړم، کور ته به څوک نه راتلل. يوازې په جومات کې به خلکو راته ستړي مشي ويلې. ځينو کسانو راته ويلې ستا راډيويي داستانونه اورو، ټول خلک يې خوښوي. ځانته به مې تمه پيدا شوه. هلته په کلي کې پوه شوم، چې دا خلک که سواد نه لري، د پېښو او ژوند په ټولو کيسو خبر دي. رښتيا چې هر چا راسره ښه سلوک کاوه، زما له وړوکتوبه عادت و، چې سبايي او مازديګر به جومات ته تلم، چې لاتراوسه مې همغه عادت درلودا د خدای عبادت مې کاوه. په دې هم د خلکو خوښېدم. په دې رخصتۍ کې مې دوه هفتې تېرې کړې. حال دا چې هوسۍ راته د پنځه ورځو اجازت راکړی و. مخکې به مې پوره يوه مياشت تېروله، کله مې چې دوه اونۍ ووتلې، له موره مې اجازت راواخيستلو نور خپلوان مې هم مونږه کره راغلي وو، زمونږ نږدې خپلوانو به زما له مور سره مرسته کوله. خپلوان مونږ سره په چم ګاونډ کې ډېره وو. د مور ټول مشکلات مې حل و، ماما به مې تل مور خپل کور ته بيوله. له ټولو څخه مې رخصت راواخيست او بېرته ښار ته راغلم. ماښام تېر و، چې خپل کور ته ورسېدم. شپه تېره شوه او سبا يې خپلې دندې ته لاړم. په کار بوخت وم، د څو ورځو کار مې راته پروت و. لګيا وم ليکنې مې کولي چې د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، ما ويې بلې. ويل هوسۍ يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار صاحب راغلی یې؟ ما وې هو. څنګه یې کور ته خیریت دی، هغې په ټیلیفون راسره ګړه بړه وکړه. وې ویل: ته پوهېږې، چې زه بلکل ناروغه شوې یم، رنګ مې زېړ اوښتی دی، د ازمویني ورځې مې دي، هېڅ تیاري مې نه ده نیولې.

ما وې هوسۍ د کور او کلي کارونه وو، له بل پلوه مې مور راپسې خپه شوې وه. که زر ترې راتلای نوره هم لا پسې خپه کېدله. بښنه غواړم شپې مې لږې ډېرې تېرې شوې. دا دی اوس درته راغلی یم. ویلې زړه مې چوي، څنګه وکړم نن هم پوهنځي ته نه ومه تللې. ټوله ورځ په کور کې راته موسیقي غږېدله. نن به زه په پوره څلور بجې مطبعې ته درشم. ډېره ښه ده خو موټر دې مطبعې نه وړاندې ودروه. د خدا یپه امان.

د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، رئیس وروغوښتم ویلې پاتې کارونه درسره کور ته یوسه، چې سبا ته یې خلاص کړې. ما وې ښه ده رئیس صاحب ته ورته تشویش مه کوه، سبا ته به انشاء الله ټول کارونه سم وي.

نیمګړې لیکنې مې له ځان سره په څلورو بجو راواخیستې او په یوه دوسیه کې مې کېښودې، ما وې چې د شپې له خوا به پرې کار وکړم.

په څلورو بجو مې دوسیه له ځان سره واخیستله او له مطبعې نه ووتلم. وړاندې مې چې پام وکړو، د هوسۍ موټر ولاړ و. په چټکو ګامونو ورروان شوم، ما وې هغه به راته ډېره منتظره پاتې شوې وي، چې ورنزدې شوم هغه له موټره راکوزه شوه، ښکلې درېشي یې په ځان کې وه. په پنځو سوو ګامونو کې چې کله ورنزدې شوم، هغه زما په لور راروانه شوه. غږ مې پرې وکړو: هوسۍ زه درځمه ته ځان مه په عذابوه. زه نور هم ورګړندی شوم، کله چې سره نزدې ورغلو، پام چې مې ورته وکړو، د هغې له سترګو اوښکو دارې وهلې، ما وې آخ دا ولې ژاړې؟

له خولې نه یې غږ نه خوت یوازې دواړه لاسونه یې رانه تاو کړل او په سلګو سلګو یې وژړل. ما وې هوسۍ څه شوي؟ ولې دومره ژاړې؟ د ژړا په حالت کې موټر ته ورپورته شوه، زه هم موټر کې ورسره کښېناستم، موټر یې د مطبعې اړخ ته ودرولی و، په ژړغوني اواز یې وویل: ما خو درته پنځه شپې ویلې ویا، زه خو دې له ژونده ویستلې یم، ناسته ولاړه هېڅ خوند نه راکوي.

ما وې ښه نو دا خبره ده !

هغه لږه شېبه غلې ناسته وه، موټر یې نه چالاوه. پوه شوم چې رانه خوابدې ده، خوا ته یې ورنزدې شوم، د زنې نه مې ونیوله: هوسۍ بخښنه غواړم، زه مجبور وم، چې څو شپې مې ځنډ کړی وای. خیر دې مړې رانه مه خپه کېږه. مخ یې راواړاوه، موسکۍ شوه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره چېرې به درنه خپه نه شم، خو حېرانه پاتې يم، چې په ما څه شوي دي؟ مور مې راته څو ځلې په کور کې وويل: څه درباندې شوي هوسۍ لورې، چې دا رنګ دې الوتی ښکاري. په دې ورځو کې دې بل شان وينمه؟ زه ورته څه ووايم، چې ولې؟

هوسۍ جانې! په مينه کې دا خبرې شته دي، دومره يې اسانه مه ګڼه.

مينه خو د انسان سترګې پټوي او غوږونه يې کڼوي.

څه چې کومه خوا لاړ شو، دلته د مطبعې مخه ده، هسې نه چې څوک مو ووينې. هغې په عادي ډول د ناز خندا وکړه، ويلې د تورې زويه راځه، چې نن پغمان ته لاړ شو. ما وې ډېره ښه ده، ځو به. هغې موټر روان کړو او د موټر ټيپ کې يې د وحيد صابري (لاليه ګاډي وانه) سندره چالان کړه. په لږه شيبه کې يې موټر کوټه سنګي ته ورساوه. د ميرويس ميدان له دوکانونو نه مو خوراکي شيان له ځان سره راواخيستل او بيا پغمان ته روان شو. راسأ د تپې بڼ ته لاړو، د تپې بڼ د ګلونو ښکلاګانو ته ورغلو.

هر رنګ ګلان غوړېدلي وو، په يو ښکلي ځای کې د ګلانو په منځ کې کښېناستو، په بڼ کې خلک ګرځېدل، موږه چا نه ليدو. کله چې موږه کېناستو، سمدستي هوسۍ راته وويل: سهاره د خپل سفر او کور کلي کيسه راته وکړه. لومړی دا ووايه چې مور دې څنګه وه؟ روغتيا يې ښه وه؟ او رښتيا د خپل کور او خپلوانو په باب راته پوره ووايه.

ما ورته د کور او کلي، د خپلې مور د حال احوال په باب خبرې وکړې، څه چې په کلي کې تېر شوي وو، ټوله کيسه مې ورته وکړه. دې راته وويل: مور دې ښار ته نه راولې؟ ما وې نه مور مې بوډۍ ده، پخپل کور او کلي کې خوشاله ده. ورور يې او نور خپلوان يې پوره خيال ساتي. هو رښتيا هوسۍ دا ځلې مې مور راته د کوژدنې خبره وکړه، ويلې کلي کې درته چېرې لاس پورته کوم.

اخ نو تا څه ورته وويل؟

هغه راته متوجې شوه ويلې ووايه سهاره رښتيا رښتيا وايه، دا چې ډېر وځنډېدې، لکه چې همدا خبره وه.

نه نه! په دغه باب هېڅ نه دي شوي. ما ورته وويل: مورې بل ځل چې راغلم بيا به خبرې سره وکړو، تر هغې به زما د کوژدنې خبره هېچا سره نه کوې. هغه دوباره خپل عادي حالت ته راغله، لاس يې کڅوړې ته ورتېر کړو، خوراکي شيان يې راواخيستل او زما په مخکې يې کېښنودل.

لومړی موږه مېوه وخوړه. هوسۍ راته وويل: سهار صاحب د راتلونکي په باب څه فکر کوې؟ ما ورته په ځواب کې وويل: زه اوس هېڅ فکر نشم کولی، ځکه چې... !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګه دې ځکه چې وويل؟

زه لېږ غلی پاتې شوم، هغې همدغه خبره بيا راغبرګه کړه، ما بيا په نيولي غږ ورته وويل: حېران يم هېڅ نشم ويلی.

هغې رانه خبره ونيوله وې ويل: سهار صاحب زه پوهېږم، چې ته څه وايې؟ نن درسره څو بربنډې او غوڅې خبرې کول غواړم، ځنګه دې خوښه ده؟

ما وې ښه ده مهرباني وکړه ! (په زړه کې مې تېر شول، لکه چې نن دې هرڅه په ډاګه کېږي) ويلې ما درسره په لومړۍ ليدنه کې دا ويلي وو، چې زه يوازې ستا د ليکنو سره مينه نه لرم، بلکې له تا سره هم مينه کول غواړم. تا باندې پوهېدمه، چې خپله غريبي دې راته مخې مخې ته کوله. ما درته ويلي و، چې مينه غريبي نه غواړي. اوس نو زه او ته يو پر بل پوهېدلي يو، زموږ ټول رازونه يو بل ته ځرګند دي، خو يو راز او هغه دا چې تا زما مور و پلار او کورنۍ نه ده ليدلې، يو ځل به دربانديې خپله کورنۍ وينم، په داسې حال کې چې هغوی دربانديې هېڅ پوه هم نشي. په زړه کې خوشاله شوم، ما وې سهاره لکه چې هوسۍ سره دې واده کېږي، خو ولې بيا هم خپلې بې وسۍ په چرت کې لاړم. الکه نه دې کور شته، نه دې پيسې، دا خو د معتبر سړي لور ده راتلونکې ګوزاره به دې ځنګه شي؟ هوسۍ په ځنګل ووهلم، ويلې بيا ځنګه پخپلو چرتونو کې ډوب شوې؟ ما وې نه نه... هسې... !

زه به داسې زمينه برابره کړم، چې زما مور او پلار وپېژنې، خو که چېرې هغوی په مونږه پوه شي ما به سخته تهديد کړي. پلار مې د زاړه کولتور سړی دی، هغه دا خبرې کله مني. مور مې هم دغسې درواخله، خو يوه خبره ده، چې هغوی په ما پوره باور لري. زه وربانديې ډېره زياته ګرانه يم، چې هر څومره پيسې وغواړم، راکوي يې. دا موټر يې راته اخيستی دی. همدا راته وايي، چې يو ښکلی کور درته جوړوم. د پيسو او شتو کمی نه لري، خدای شته چې ډېرې پيسې ترې زه مصرفوم. خدای دې راته ژوندي لري، نو ځکه مې درته دا خبره ياده کړه، چې دواړه په راتلونکې څه فکر وکړو.

هوسۍ زه څه ويلی شم، يوازې دومره ويلی شم چې مينه درسره لرم او دا مينه به مې له تا سره تر اخره پاتې وي، نور نو په تا پورې اړه لري. زه خو نه پيسې لرم او نه داسې څه، چې دا د نن درانه رواجونه په ځای کړای شم، يوازې همدا سهار يم او بس.

هغه موسکۍ شوه، خرپ شو په ولې يې ووهلم، ويلې همدومره مې درنه غوښتل، نور به کېږي. تر مازديګر ناوخته پورې په تپې بڼ کې وګرځېدو، کور ته ناوخته ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړي کارونه مې د شپې سرته ورسول. هوسۍ چې کور ته روانېده، ولې زه او ته به دوه ورځې نور نشو لیدلی. زه ازموینه لرم، په ټیلفون به سره خبر اخلو، ما وې سمه ده یو له بله مو سره مخه ښه وکړه.

ما خپل پاتې کارونه په دغو دوه ورځو سم کړل. په دریمه ورځ چې له کاره رخصت شوم، د مطبعې مخې ته ښکته شوم. وړاندې مې ولید، چې د هوسۍ ګاډی ولاړ دی. د ګاډي خوا ته ور روان شوم. کله چې ښه ورنږدې شوم، هغه له موټره رانښکته نشوه، خالي د موټر دروازه یې راته خلاصه کړه، ویلې راځه سهار صاحب! په موټر کې چې ورسره کښېناستم، سمدستي یې راته وویل: خپه نشې له موټره ځکه ښکته نشوم، چې څوک مې ونهویني. بل هغه دوه ځوانان راته ولاړ دي، څه خو یې راته نه دي ویلي، خو ځانونه راته بوخ کوي.

ما ورته وخندل او بیا مې ورته داسې وویل:

ستا حسن ته هېڅوک د ټینګې نه دی، چې ربښتیا رابانديې وایې، ډېرې ځوانۍ درته اوبه کېږي. په دې خبره یې موټر په تراټ سره روان کړو. هغه دوه ځوانان همغسې د بوالې ته حېران پاتې شول. تر ډېره مونږ خندل او موټر روان و. موټر چې د میوند واټ خولې ته ورسېده، په دې وخت کې یې راته وویل: کومې خوا ته ځو؟ ما وې ستا خوښه! هغې سمدستي وویل: راځه نن به د چهلستون بڼ ته لاړ شو. ما وې سمه ده ځو به.

په جاده کې یې موټر لږ څه ګړندی کړ، ما وې هوسۍ جانې خیال ساته د خلکو ګڼه ګوڼه زیاته ده، خدای مه کړه کومه پېښه ونه شي. ویلې ستا خبره پرځای ده.

د کابل په ښار کې یوازې دا د میوند واټ سړک لږ څه پراخه دی، موټر پکې ګړندی تېرېدی شي، نور د ښار سړکونه بیخي تنګ دي.

د هوسۍ دا عادت و، چې تل به یې په ډکه خوله خندا کوله. زه به یې په خبرو راوستلم. زه یې نه پرېښودم، چې غلی او چوپ پاتې شم. زما عادت و، چې ډېر نه ګړېدم، چې چا به راګړولی نه وم، له خولې مې غږ نه خوت، خو هوسۍ په خبرو راوستم. په دې ورځ کله چې د کابل ګذرګاه ته ورسېدو، د بابر د بڼ په دروازه مو سترګې ولګېدې. ما وې یوه ورځ به د بابر بڼ ته هم راځو. هغې ویل که غواړې چې اوس ورتاو شو. ما وې نه نه نن چهلستون ته ځو. په همدې خبرو خبرو کې د چهلستون د بڼ دروازې ته ورسېدو. له موټره ښکته شو او دننه مو غوښتل، چې ننوځو. بڼ ته د ورننتلو په وخت کې ډېر خلک د بڼ دننه روان وو، هر چا به هوسۍ ته ورکتل. ډېر ځوانان به هوسۍ خوا ته څنګ و څټ کېدل، خو هغې به پرې خیال هم نه راوړو. ډېرو به د هوسۍ ښایست او ښکلا ته پرزې ویلې، ما به ځان تېراوه، هغې هم چرت نه خراباوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازې به یې ما سره خبرې کولې، چې ډېره به په عذاب شوه، دومره به یې وویل: بې تربیه از خود خوار و مادر ندارید؟ نوره یې په قیصه کې نه وه.

ځینو به ماته وویل نوش جانت. زه به حېران ورته پاتې وم، په همدې حالت کې موټر د چهلستون بڼ دروازې ته ورننوتلو او دننه مو د ورتلو قصد درلود، چې ان لومړی د چهلستون قصر (ودانۍ) وګورو او بیا وراندې د ګلانو خوا ته لاړ شو.

د خلکو بیرو بار زیات و، خو کله چې موټر د چهلستون په دروازه وردننه شو، د دغې بڼ جګ جګ چنارونه، رنګارنګ ګلان، د ګیلاسونو میوې، د چهلستون د مانۍ ښکلا ته به څومره سیلانیان راتلل. باور وکړئ د خلکو بیروبار به دومره زیات و، چې د تېرېدو شان پکې نه و. موټر د خلکو له تېل نه ځان وویست، شاته راپسې دوه تنه زلمیان وو او هوسۍ ته یې ازار ورکاوه. موږ په کرار کرار تلو، هغه یوه تن حیا او شرم غورزولی و، له انسانیت نه نور ووت، په ما له ډېره قهره نه خوله راماته وه. ناڅاپي مې پرې ورودانګل، له پښو نه مې ونیو او سرته مې پورته کړو، په ځمکه مې راختا کړو. چې لاس یې په ځمکه ونښتو ځوان یوازې وویل: الله مردم دستم شکست. نور نو هغه له ځایه ونه خوځېد، هغه بل راباندې له پاسه پروت و، زه یې په سر باندې په بوکس ووهلم، سر مې ګنګس شو. هوسۍ هغه په سترګو کې په سوک وواهه، زه یې پرېښودم، او پاڅېد. خلک راغونډ شو، یو پولیس راغی، ما ټول جریان هغوی ته ووایه. ټولو پرې لعنت وایه. پولیس هغوی له ځانه سره بوتلل. لاس چې یې مات و، هغه لاپې کولې ویلې: نمی مانم اش دست مرا شکستانده است. پولیس، چې د هلک لاس ولید، رښتیا چې غوټ مات شوی و. د هلک بدن لړزه کوله، پولیس ماته مخ راواړاوه، ویلې دده خو لاس مات دی. په دې وخت کې هوسۍ پولیس ته وویل: هن دا کاغذ د پولیسو مامور ته ورکړه.

هوسۍ په سپین کاغذ کې پیسې ایښې وې، د پولیس په جېب کې یې کاغذ کېښود، پولیس نور څه ونه ویل، هغه دواړه یې له ځان سره بوتلل.

خداېږو هغه یو عجیبه وخت و، له یوه پولیس نه به ټول کلی ډارېده. په دغسې پېښو کې به د پولیس غوا لنګه وه. موټر چې د پېښې له ځایه روان شو، په چټکۍ سره مو تر موټره ځان ورساوه. زما کمیس څیرې شوی و، سر مې هم درد کاوه. هوسۍ هم زېړه تښتېدلې وه، موټر یې روان کړو، له قهره یې وویل: دا ټولنه د ژوند کولو نه ده، خو څه وکړو زموږ ناکام دی، نو. بیا به یې ماته راوکاته ویل به یې څنګه په تکلیف خو نه یې؟ ما به ورته په خندا کې وویل: هوسۍ هیڅ خبره نشته، ته موټر په احتیاط چلوه، ستا خبره په ځای ده، دلته ګوزاره ګرانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خو لا ښار دی، د افغانستان پایتخت دی، په اطراف او کلیو کې خو هډو مینه کول ګناه ده. مینه هلته د مرګ سره لوبې دي. هو یو شی چې په کلیو کې شته دی، هغه دا دی چې دا سې بې حیایي او بد اخلاقي لکه چې دلته ده، هلته نه شته. هوسۍ موټر د یوه رسټورانټ مخې ته ودرولو، ویلې راځه چې دغه رسټورانټ کې چای وڅښو.

موټر یې پارک کړو، موږ دواړه یوه رسټورانټ ته پورته شو. ساه نیولی په مېز کښېناستو. په رسټورانټ کې دومره ګڼه ګوڼه نه وه، څو تنه د پاخه عمر سړي او څو ځوانان جلا جلا سره ناست وو. درې تنه انجونې هم د خپل فامیل سره په یوه مېز ناستې وې. هوسۍ رانزدې شوه، سر یې راټیټ کړو ویلې سر دې درد کوي؟ نه دومره نه خو لومړی یې درد کاوه، مګر اوس درد نه کوي. هوسۍ چې رنګ یې زېړ اوښتی و، خپه او ستړې ښکاریده. په ورو او ټیټ غږ یې وویل: ددې ټولنې هرڅه ویجاړ دي، دلته ژوند ډېر ګران دی. هوسۍ خیر دی مه خپه کېږه. بلا پسې کړه، هرڅه چې و تېر شو. په ډېرو شیانو باید سترګې پټې شي، هېر یې کړه. د رسټورانټ شاګرد چای راوړو، چای مو څښلې چې هوسۍ په خندا کې وویل: هغه یو خو مې په دا خوله لګاو کړ، یو سوک مې په سترګو وواهه اخ تا که هغه په سترګو وهلې نه وای، خدا یږده چې څه به پېښېدل. رښتیا چې ټولو خلکو په هغو لعنتونه او بد ویل.

او هی چې د دوی ژوند وي بیا به د چا تورسرو ته په سپکه ونه ګوري.د یوه لاس مات شو، خو پولیس هم ونه نیولم. هوسۍ په تونده لهجه وویل: ته پوهېږې، چې پولیس ته ما په کاغذ کې پیسې تاو کړې او جېب کې مې ورته کېښودې، ځکه یې پرېښودې. هوسۍ بس نور دا خبرې پرېږده، هرڅه چې و تېر شول. د هوسۍ په رنګ کې بېرته سوروالی پیدا شو، د چای ګوټ یې وکړو او پیاله یې په مېز کېښوده وې ویل:

سبا نه بل سبا ته زما د تره د زوی واده دی، په کابل هوټل کې. زه به درته سبا ته د واده کارت درکړم. واده ته به راشې،

ما وې زه خو نو څوک نه پېژنم، ستاسو له خلکو سره بلد نه یم، واده ته به څنګه درشم.؟

خو زه همدا غواړم، چې ته لومړی زما مور او پلار ووینې، زه به یې له وړاندې تا ته وښایم، زما کورنۍ به و پېژنې. سبا ته به زه درته نکټایي او کمبس راوړم، هغه توره نوې دریشي به دې واغوندې. ما وې ښه ده.

زړه مې رالوی کړو او ورته و مې ویل: او ته به کومه دریشي واغوندې؟ خبرې مو د مینې خوا ته لاړې. د هغې رنګ په عادي حال شو، ویلې زه دریشي نه اغوندم، زه به په داسې جامه کې یم، چې ته به مې هېڅ ونه پېژنې. ما وې دا څه وایې؟ هغې ویلې هو. د واده جامې خو نورې دي. ما پخپل عمر کې چېرې د ښار واده نه و لیدلی. فکر واخیستم، دا به څنګه واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. زه به د کابل د ښار واده ووینم او هغې به داسې جامې اغوستې وي، چې زه یې هېڅ ونه پېژنم.

ښه ډېر په چرت کې تللی وم، چې هوسۍ راته کړه: څنګه سوچ کې لاړې، پام دې وي چې هېڅ فکر ونه کړې، زه به مور او پلار ته تا سم وروپېژنم، ورته به ووایم، چې دا زما ټولګي وال دی، نور څه وایې.

ما وی هو هو همدغسې وکړه، دا خبره مې زړه واخیسته، ویې خندل او ویلې: سهار صاحب زړور او خوشاله ځان ونیسه، داسې وګڼه چې ستا د تره د زوی واده دی.

ښه ښه هوسۍ پروا مه کوه. ماښام خړه لګېده، چې له رستورانه راووتلو او د کور په لور روان شو. زه یې د کور خوا کې ښکته کړم او هغه رانه لاړه.

کله چې د واده ورځ راورسېده، سهار وختي حمام ته لاړم، ځان مې ښه پاک کړ. یوه ورځ راته مخکې هوسۍ ښکلې نېکټایي، نوی کمیس او نوي بوټان راوي وو. په دغه ورځ چې له وظیفې نه رخصت شوم، د مامورینو په ګاډي کې کور ته لاړم. نوي دربشي مې واغوستله، په ځان مې پوره ګوتې ووهلې. واده د مازدیګر په شپږو بجو پیل کېده. له کوره راووتلم، غوښتل مې چې یو ټیکسي کې تر کابل هوټل پورې ځان ورسوم. کتل مې چې زما یو دوست د یوه دوکان مخې ته ولاړ دی، مخ یې راواړاوه او سمدستي یې په خندا شو لاس یې له ورایه خواره کړل. ما هم کلکه غېږه ورکړه، ډېره موده مو سره نه و لیدلي، خوږه ستړي مشي مو وکړه. ملنډې مو له پخوا نه درلودلې، ویلې د کونډې زویه لکه چې کوم هاتي دې په سوپره کې وهلی دی، څنګه غوړ شوی یې؟. ته او دا د مود فېشن دي؟

ما وې ولې زه دې دومره په سترګو کې کم راغلی وم، دنیا خو د ارتې منګوټی دی، یو پر بل پسې اوړي رااوړي. بدبختي به تل زمونږ د خوارو په برخه وي؟

هغه ویل: هو سهار صاحب هرڅه بدلېږي، خو زه حېران دې ته یم، چې ته خو ډېر زر بل شان شوې ویلې لکه چې چېرې روان یې؟

هو انډیواله کابل هوټل کې واده ته غوښتل شوی یم. ویلې راځه چې زه دې ورسوم. خپل موټر ته یې پورته کړم، هغه له پخوا نه موټر کې ګرځېده. د لوی تجار زوی و، ما سره په پوهنتون کې یو ځای په یوه ټولګي کې و.

تر کابل هوټل پورې مو سره ښه د زړه خواله وکړه او دا یې هم راته وویل: سهاره داستانونه دې پرله پسې اورم او مضامین دې لولم. هیله من یم، چې نور به هم په لیکنو کې وړاندې لاړ شې. زمونږ افتخار یې یار. موټر یې د کابل هوټل مخې ته ودراوه. ما ورته وویل راځه ما او تا پکې څوک څه پېژني، ته هم راسره ولاړ شه. هغه لږ موسکی شو ویلې ورځه بچو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه چې کار دې پوخ دی. زه درسره نه ځم. خدای په اماني مو سره وکړه او ولاړ. زه په کرار زړه نازړه د هوټل دروازې پلو روان شوم. لیدل مې، چې ډېر کسان په نویو جامو کې او په نویو دربشیو کې ولاړ دي، ځوک ننوځي او ځوک لا ولاړ دي. دروازې دواړو غاړو ته څو تنه ځوانان په ښکلیو دربشیو کې د خلکو استقبال او هرکلي ته ولاړ وو. ما خپل ګامونه کلک او مضبوط اخیستل، په دروازه کې راته ښه هرکلی وشو. له دروازې نه چې لږ ورننوتلم، مخامخ وړاندې د پېغلو انجونو ټولګی هرکلي ته ولاړ وو، ټولو ښکلې جامې اغوستې وې، ماته خو ټولې نابلده وې، کتل مې چې د هوټل تالار او زال له خلکو ډک ښکارېده. ما ځان په غټو کې وهلی و، په تمکین او ارام ګامونو مې قدمونه اخستل، مخې ته مې درې څلور جنکۍ راغلې، هرې یوې په خپل انداز کې ښکلې جامې اغوستې وې، هسې ډول یې کړی و، چې یوه له بلې نه پېژندل کېده. ماته لومړۍ یوې لاس رااوږد کړو، سترې مشي یې راکړه، درې نورې یې راته راوپېژندل. ما هېڅ نه ورکتل، همداسې ترې روان شوم. هغوی ټولو وخندل، زه ځان پوې حېران شوم زه لږ څه ځان پورې خجالت شوم، په زړه کې مې وې لکه چې کوم څه دي برابر نه دي، ځکه خو انجونو درپورې وخندل. څو ګامه وړاندې تللی نه وم، چې همغه جینۍ بیا راغله، شاته یې راپسې غږ کړو، خندل یې سهار صاحب مخ مې ورواړاوه، چې همغه ړومبنۍ جنۍ ده، چې بیا یې وویل: سهار صاحب لږ ودرېږه، چې ودرېدم او ورته زیر شوم، چې له مزله مې له وړاندې وپېژندله، هغه په چابکو ګامونو خوا ته راغله. درته نه مې و ویلي چې په واده کې به ما ونه پېژنې؟ ما وې دا تاسې په ځان څه کړي دي؟ دا ډول جامې او دا دومره سینګار. په والله چې غږ دې رابانددې نه وای کړی، که تر اخره مې پېژندلی وای. هوسۍ زما ګناه نه ده، دا مې لومړی ځل دی، چې داسې واده او داسې جامې او فېشنونه ګورم.

هغې چې راته مخامخ راوکتل، غلی شان مې ورته کړه: بیخي ښاپېرۍ درنه جوړه شوې ده. موسکۍ شوه ویل یې: تا ځانته کتلي دي، دې ټولو جینکو راته وویل دا زلمی څنګه قندولک او ښکلی دی. راځه دا خبري پرېږده، راځه چې مور او پلار مې درو پېژنم. هغه رانه مخکې شوه او زه ورپسې. د هوټل په منځ کې د تلو راتلو په لاره وړاندې د هوټل په اخر کې په یوه مېز د هوسۍ کورنۍ ناسته وه، پلار او مور ته چې ورغلو، سلام مې ورواچاوه زه یې ورمعرفي کړم. لومړی یې هغوی ته په ډېر احترام او درناوي سره وویل دا زلمی زما همصنفي دی واده ته راغلی دی، تاسې ته مې دروپېژانده. مور او پلار یې ښه سترې مشي راسره وکړه. هوسۍ خپل مور او پلار ته زما ډېره ستاینه وکړه، خو دا یې ورته ونه ویل، چې ګنې دا هغه ځوک دی، چې تاسې تل دا ستانونه لولي او غوږ ورته نږدئ. زما نور کره وړه یې ترې له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره وساتل. له پېژندګلو نه وروسته هوسۍ ماته په يوه خاص ادب کې وويل: تاسې راځئ، چې هلته نور ملګري هم ناست دي، هغوی سره به يو ځای کښېنئ. د مور او پلار له مخه يې هسې وويل. زه ورسره روان شوم، په هوټل کې چې کوم ښه مېز او ځای موجود و، هلته يې بوتلم، په مېز دوه درې سرې او ښځې هم ناست وو، د مېز په کونج کې زه کښېناستم، هغې راته وويل: زه دستي بېرته راځم.

يوه شېبه وروسته مې کتل، چې هغه راغله، دوه جينکۍ نوري او يو زلموټی هلک، چې هوسۍ د اکا زوی و، راغلل، زما سره کښېناستل. هوسۍ دومره خوشاله ښکارېده، چې هېڅ اندازه يې نه وه. دومره ښکلې وه، چې په هوټل کې ټولو ورته خامخا ورکتل. ما ځان په ارام نيولی و، ځکه چې له يوې خوا نابلده وم او له بلې خوا ما وې، چې څوک دربانده پوه نشي. مګر هوسۍ د هېڅا په قيصه کې نه وه، له ما سره يې همغسې په مينه خبرې کولې. د هغې خو د کاکا د زوی واده و، په ګرد هوټل کې ګړندۍ ګړندۍ ګرځېده راګرځېده. هر چا داسې فکر کاوه، چې ټول اختيار د واده د همدې په لاس کې دی، چې زما له خوا نه به لاړه د هوټل په وړاندې ځای کې په مصروفه وه. د مصروفيت په وخت کې په يې زما پلو هره شېبه راکتل، خو چې کله به د واده په ښکلو جامو کې زما خوا ته راروانه وه، له ځان سره به له خندا شنه وه. زه به يې په سترګو کې د مينې په راز پوه کړم، راسره ناستو کسانو ته به يې وويل: دا مسافر درنه خپه نه شي. هغوی به ټولو ماته راوکتل او به يې ويل: ولې به خپه کېږي. په دې وخت کې هنرمندانو موسيقي په غږولو پيل وکړو.

ټولو وويل دا ښه هنرمندان دي، ښې سندرې وايي. رښتيا هم چې رخشانې او هماهنګ وار په وار خوږې سندرې ويلې. هوټل له خلکو ښځو او نرو ډک شو.

هوسۍ ښه اوږده شېبه تري تم شوې وه، هرڅو به مې چې سترګې واړولې راواړولې، د هغې څه پته نه لګېده. پخپلو خولو کې ډوبه وه. د واده مراسم تاوده روان و، په هوټل کې ګڼه ګونه زياته وه، څو کسان مې د پېژندګلو وليدل. نوري انجونې هم زما د مېز خوا ته راغلې. کله ناکله يې په ما پرزې ويلې، خو ما ورته وخت نه ورکاوه، چې ګپ شپ راسره ولګوي. کله به چې هوسۍ موسکۍ زما خوا ته راغله، ناستو جينکو ته يې زور ورکاوه. هغوی ټولې د هوسۍ ښاېست ته حېرانې پاتې وې. ماښام شو تياره شوه، د ډوډۍ خوړلو اعلان وشو، ټول خلک له خپلو ځايونو نه پاڅېدل او د ډوډۍ خولو خونې ته روان شول. زه لا ناست وم، چې لږه شېبه وروسته هغه راغله او ويلې راځه، چې ځو، موږ دواړه يو ځای د ډوډۍ خونې ته روان شو. د خلکو ټېل زيات و، هوسۍ زما لاس ونيو راته وې ويل: ټېل دی، چې رانه ورک نشې. د ډوډۍ خونې ته لاس نيولی لاړو. هلته هر ډول خواړه تيار شوي وو، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلو نه وروسته ناوې او شاه راغلل، هوسۍ د شاه تر څنګه روانه وه، په سټیج کې يوه لنډه شېبه ودرېدل، د ښادۍ والا کورنۍ د ناوې او شاه سره ولاړ وو. عکاسي وشوه، موسيقي ښه په غرب سره روانه وه. نڅاوې کېدلې، څو ځلې هوسۍ د نڅا وار تېر کړو. واده ان د شپې تر دوو بجو پورې روان وْ. پوره په دوه بجو واده پای ته ورسېده. له هوټل نه خلک په وتلو شول. زه چې کله دروازې ته راووتلم، هوسۍ ولاړه وه. يوه ځوان چې هغه د هوسۍ د کاکا زوی و، وويل وروره دا مېلمه به خپل کور ته ورسوې او ته به تري بېرته هوټل ته راشې، چې بيا موږ کور ته ولاړ شو. زه د هغې موټر کې کور ته راغلم او د هغې د کاکا زوی رانه بېرته ولاړ.

ډېر ستومانه شوی وم، په دغه شپه مې پوره خوب وکړو، ځکه چې سبا ته د جمعګې ورځ وه ستړتيا مې ورکه شوه. د جمعې ورځ مې په کور کې دمه وکړه، چېرې ولاړ نه شومه. په سبا ته لکه د نورو ورځو نورمال خپلې دندې ته لاړم. هره ورځ به د مازديګر په وخت موږه چکر واهه، د شپې به مې يو نيم داستان او ځينې طنزيه ليکنې کولې. زما داستان به په راډيو کې خامخا نشرېده، ممثلينو به په خورا ښه ډول تمثيلاوه، نو ځکه د خلکو به خوښېده. په مجلو او ورځپاڼو کې به چې زما مقالې او نورې ليکنې نشرېدلې، پوره حق الزحمه به يې راکوله. د مياشتنۍ تنخواه نه مې حق الزحمه زياتېدله. ژوند مې په نورمال ډول ښه تېرېده، يو څه روپۍ مې زخيره کړې وې، هوسۍ ته مې وويل: وطن ته ځمه خپله زړه خونه ړنګوم او نوی کور پکې جوړوم، ډېر ځنډ نه کوم يوازې چاته به يې په اجاره ورکړم، ستا څنګه خوښه ده؟

هغه لږه غلې شوه، بيا يې وويل: ډېره ښه ده، زه به هم درسره مرسته وکړم. ما وې که وشوه دوه ورځې وروسته به کلي ته لاړ شم. سبا مازديګر، چې کله مونږه په موټر کې کښېناستو او د ښار په لور رهي شو، هغې خپل بکس ته لاس کړو، پيسې يې راواېستې، ويلې دا لس زره افغانۍ به زما له خوا درسره مرسته وي، بيا به وروسته ګورو، ته يو ځل په کور پيل وکړه، دا دې ښه پلان جوړ کړی دی. ويې خندل وې ويل کېدای شي کوم وخت درسره په چکر کلي ته لاړه شم.

ما وې کوم به هغه ساعت وي.

هغې موټر په کرار کړو، مخ يې راواړاوه، وې ويل: ته پوهېږې، چې په دې ورځو کې زموږ قومي خلک زما د غوښتنې لپاره زموږ کور ته څو ځلې راغلي دي، د پلار مګې خوښه ده، چې هغوی ته مې ورکړي، مګر ما په کور کې ويلي دي، چې ګورئ پام زما په غياب کې به زما ژوند په چا پورې نه تړئ. له مانه به خامخا پوښتنه کوئ. دغسې خبرې شته دي. فکر دې وي، چې دا ځل کلي ته ولاړې مور ته به دې زما په باب خبرې کوې. ښه ده هوسۍ زما هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستا خبره په زړه کې ده. زه به مې مور سره هر ومرو ستا خبره کوم. ته ډاډمنه اوسه، خو ستا د پلار سره به څه کېږي، ځکه چې زه....

پام چې دا سې فکر ونکړې، ترڅو چې ته له کلي نه بېرته راګرځې، په دې هکله به مې يو څه کار کړی وي.

دوه ورځې وروسته کلي ته لاړم، مور مې ډېره زياته خوشاله شوه، يوه ورځ مې د زوړ کور د ورانولو ورته وويل، هغې راته اخ وکړو، وې کور ولې ورانوې؟

مورې نوی کور درته جوړوم.

پيسې به له کومه شي؟

مورې خدای مهربانه دی، يو څه پيسې مې له ځانه سره راوړي دي، د کور د جوړېدو چاره به پرې وشي. هو مورجانې رښتيا، چې هغه جمعه خان د ختې پسځګر په کلي کې دی او که چېرته تللی دی؟

شته دی زويه، د خلکو کلاګانې جوړوي، هغه ډېر ښه کورونه جوړوي، د کور کار په هغه وکړه. هو مورجانې سبا ته به ورپسې ورشم، خبرې به ورسره له نږدې نه وکړم. مور مې زما په دې کار زياته خوشاله شوه، لاس يې پاس ته په دوعا پورته کړل. ډېره دوعا يې راته وکړه، په دې وخت کې زما څو کليوال ملګري موږ کره راننوتل. زما ستړې مشي ته راغلل. تر ناوخته پورې راسره ناست وو، سبايي وختي په جمعه خان پسې لاړم. لا کار ته نه و تللی. د خپل کور د جوړېدو په باب مې ورسره خبرې وکړې، هغه ښه د تبې سړی و، لومړی راته حېران پاتې شو، ويلې وراره شاه باش لکه چې پيسې دې پيدا کړې دي؟ ما وې هو جمعه خان اکا يو څه خو مې کړې دي. اوس راغلی يم، چې زما د کور د جوړېدو خبره راسره وکړې. هغه وويل: وراره زه دوه ډوله کار کوم، يو دا چې په اجاره نيول او دويم دا چې په ورځنۍ مزدورۍ. اوس ستا خوښه چې کومه يوه درته اسانه ښکاري. ما وې جمعه خان اکا زه وخت نه لرم، چې پاتې شم، خو د کور ورانول او د نوي جوړېدو خبره راسره وکړه.

هغه ډېره شېبه سوچ وواهه، بيا يې وويل: زه به سبا ته وختي درشم، د نوي کور اندازه به واخلم، چې څو متره اوږده لري او څومره لنډوالی لري، څو پکې کوټې جوړوې، دا ټول به سره وسنجوو. د زوړ کور د ورانېدو خبره به هم وکړو. نيمايي پيسې به پيشکي (مخکې) راکړې، چې زه پرې کار پيل کړم. ما وې ډېره ښه ده، سبا ته چې راغلې نورې خبرې به هلته وکړو. اوس نو درنه ځمه. د جمعه خان نه مې رخصت راواخيست او کور ته راغلم. زوړ کور مې چې په مترونو کړو، څلوېښت متره اوږد او دېرش متره په لنډو جوړ شوی و.

د نوي کلا اندازه مې چې ولګوله په منځ کې يې درې کوټې کور، يوه اشپزخانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پخلنځی) او یو د لمبا کوټه او په یوه کونج بیرون ته یوه ټټی جوړېدله.

سهار وختي جمعه خان اکا چای موړ کړه راوړ، ما ورته په کاغذ کې د خپل فکر سره سم د نوي کور د جوړېدو نقشه وښودله. هغه چای څښنو او فکر یې کاوه. پس له ډېر وخت نه وروسته هغه ویل: وراره جانه د زوړ کور ورانېدل او د نوي کور جوړېدل به دې ټول تال پنځوس زره افغانۍ لګېږي. ما وې جمعه خان اکا ته او خپل انصاف دې زه خو په دې باب څه معلومات نه لرم. هغه ویل که مې درته زیاته ویلي و، ددې کلي د خلکو نه هم پوښتنه کولی شې. د چای څښلو نه وروسته مې ورته وویل: سبا سهار به له خیره راشې، چې د کلي څو تنه مشران او د کلي امام په ګډون به سره دوعا وکړو. ته به خپل کار پیل کړې، ویلې ښه ده زه به اوس لاړ شم، چې پسخه وهم. غرمه تووده شوه، خټګر به راغلی وي. هغه یوه لویه کلا په اجاره نیولې وه، په منډه یې خپلې څپلۍ پښو کړې او لاړ.

په دغه ورځ مې د کلي له ځینو خلکو نه د خټګرو د مزدورۍ او زما د کور د جوړېدو ټول خصوصیات وپوښتل. هغوی وویل دومره ګرانه سودا نه ده، نن سبا مزدوري ګرانه شوې ده، پیسې زیاتې شوي دي. خلک نوې ابادي ګانې کوي، مزدوري ګرانه ده. جمعه خان خټګر درسره مناسبه فیصله کړې ده. بېګاه ته مې دا ټولې خبرې له مور سره او له ماما ګانو سره شریکې کړې، هغوی په دې کار ډېر خوشاله شول. مشر ماما مې وویل: خوریه! ډېر زیات خوشاله شوم، چې ته د خپله انده شوې او دا زوړ کور دې نوی جوړوې. دا زموږ د ټولو لپاره د خوښۍ ځای دی، خدای دې بری درکړي. مور مې په دغه شپه خوشاله وه، شکر یې وویست، ویلې شکر دی الله، چې زما زوی دې، دې ورځې ته راورساوه. موږ خو د خدای غریبانان وو. ټولو راسره په دې دوعا وکړه، چې زوړ کور به ورانوو او نوی کور به جوړوو.

سبا ته وختي جمعه خان خټګر موړ کړه راغی، ملا امام او څو تنه د کلي مشران مو راوغوښتل، چای مای چې وڅښل شو، ملا امام یو سورت قرآت کړ وروسته بیا دوعا وشوه، هر چا بیا خپل نظر ورکاوه. چا ویل: څنګه نقشه پکې اچوئ؟ چا به ویل یو ځل دا زوړ کور هوار شي، بیا به پرې تناب واچول شي، وبه کتل شي چې څو کوټې پکې جوړېدی شي. جمعه خان ته مې مخکې له مخکې نه نیمایي پیسې ورکړې، هغه وویل سر له سبا نه موږ د کور په ورانولو پیل کوو، تاسې په کالي ترې همدا نن وباسئ، سبا ته په خیر سره زه مزدوران راولم.

ما وې ښه ده. ټوله ورځ مو له کوره سامان د ماما کور ته وچلاوه، خپلوانو راسره مرسته وکړه، کالي یې راسره وچلول، کور مو مازدیګر ته خالي کړو، سبا وختي یې د کوره ورانولو پیل وکړو، په څلورو ورځو کې یې ټول کور سم هوار کړو. جمعه خان خټګر وویل: د خټې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای او د کور د جوړېدو د څلور دیوالۍ کچه به سبا ته معلوموو. ما وې ښه ده جمعه خان اکا یو ځل به بیا د تهدابونو ایښودلو لپاره ملا صاحب او همغه مشران راولو. هغه وې سمه ده، خو دا کار به لږ وختي کوو.

په سبا ته مو همغه کسان راغوښتل، د کلي نقشه کر خیرو جان مو هم راوغوښت، زموږ د زاړه کور شاوخوا څلور خوا او ته زموږ شاړه ځمکه پرته وه، په اوږدوالي او لنډوالي مو خبرې اترې پرې ډېرې سره وکړې. بیا دوعا وشوه، ملا امام د قرآن مجید سورت ووی. بیا ورپسې دوعا وشوه او شیریني (خوږه) ووېشل شوه. خیروجان نقشه کر تناب راواخیست، په هوار شوي کور او شاړه ځمکه یې په اوږدو خور کړو، چې پوره پنځوس متره اوږدوالی او پنځه دېرش متره یې سور وشو. ټولو وویل دا خو لویه کلا پکې جوړېدی شي. خیرو جان وویل: راځئ، چې د کلا په منځ کې اوس د کور نقشه واچاوو. په لږه شېبه کې یې د څلورو کوټو، یوې اشپزخانې (پخلنځي) او ټټي نقشه جوړه کړه. ختګر ته یې وویل: دا دې د کور نقشه، نور په تا اړه لري. جمعه خان ختګر په ختو پیل وکړو، ما نورې څو شپې تېرې ګکړې، له موره مې رخصت واخیست او دوباره خپلې دندې ته لاړم.

سهار چې د خپل کار ځای ته ولاړم، دا مې هیله وه، چې هوسۍ په څه ترتیب سره د خپل راتګ نه خبر کړم. د ورځې دوولس بجې د ټیلفون زنګ راغی. د ټیلفون غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې آخ شکر خدایه ته راغلی یې؟

ما وې هو بېګاه مابنام راورسېدم، ته څنګه یې؟

ښه یم ته څنګه یې؟

زه هم ښه یم، مور دې ښه وه؟

هو د خدای فضل او مهرباني ده، هوسۍ مور او پلار دې جوړ دي.

شکر جوړ دي، مننه. سهار صاحب نن به په پوره څلورو بجو درشم.

ما وې ښه ده، هر کله راشې.

زما ډېر کارونه ډپ پاتې و، بې له کومې دمې مې ضروري کارونه ترسره کړل. په څلورو بجو مې د کار یوه دوسیه هم له ځان سره واخیستله، ما وې چې پاتې کار به په کور کې ترسره کړم. له مطبعې څخه ووتم، بیرون ورانډې لاړم، ځکه چې پخوا مې لا هوسۍ ته ویلې و، چې کله راتلې مطبعې ته نزدې مه درېږه، ګاډی ورانډې دروه. زه په چابکو ګامونو روان وم، هغې موټر په ټاکلي سړک ودرولی و، زما په لیدو هوسۍ له موټره راښکته شوه، د موټر تر څنګه ودرېده. زه چې ورورسېدم، د هغې زړه و چې راغاړې وځي، ما وې نه خپل لاس مې ورمخې ته کړ ستړې مشي مې ورسره وکړه. ویلې دا سې ستړې مشي درسره نه کوم. موټر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وختـو راغـاړې وتـه، مـا هـم د هغـې پـه زلفـو سـر کېښود، ښـه شـېبه همدا سې پـاتې شـو. بیـا مـو یـو بـل تـه پـه مینـه مینـه سـره وکتـل. د هوسـۍ پـه سـترګو کـې اوښـکې وګرځېـدې، زه هـم وچ کلـک پـاتې وم، بـدن مې غـوني غـوني شـو. لـه مـونږ دواړو نـه خبـرې هېـرې شـوې، اخـر دومـره مې ورتـه وویل:

څه چې ځو. هوسۍ اسویلې ویوست یوازې دومره یې وویل: درسره ګورم به!

مـوټر یې چـالان کړو، دوه کیلـومتره لاره یـې، چې وو هلـه ماتـه یې راوکاتـه ویلـې چېـرې ځـو؟

مـا وې هوسـۍ راځـه نـن بـه دارالمـان تـه لاړ شـو، هلتـه پـه رسـمي ورځـو کـې څوک نـه وي. هغـې نـور څـه ونـه ویـل مخـامخ یـې کتـل مـا ورتـه پـه یـوه سـترګه ورکتـل، هوسـۍ خپلـه لانـدینۍ شـونډه وچیچلـه، لـږ وروسـته یـې وویـل: تـه چـې هـر چېـرې غـواړې، هلتـه بـه ځـو. لـه ځـان سـره موسـکۍ شـوه، ورو یـې لـه ځـان سـره وویـل د کـافر زویـه درپـسې ژبـۍ شـوې مـې ده، هـو د کـافر زویـه درپـسې ژبـۍ شـوې مې ده. داسې فکـر یـې کـاوه، چې مـا نـه دي اورېـدل، ماتـه خنـدا راغلـه، پـه کـټ کـټ مـې وخنـدل، ویلـې څنګـه دې وخنـدل؟ هـسې خنـدا راغلـه نـو. ویلـې هلـه زر شـه راتـه ووایه څنګه دې وخندل؟

مـا وې هسې مړې تا پوره خو مې نه دي خندلي.

پوهېږمـه چې مـا پـوره دې نـه دي خنـدلي، خـو ووایـه کـه نـه چې څنګـه دې پـه زوره زوره وخنـدل؟. د لـومړي ځـل لپـاره مـې سـتا پـه قهقهـه خنـدا واورېـده. ومـې خنـدل پـه دې چـې مـا وې زما مینه به ستا د مینې په انډول زیاته وي، خو چې ته مې ولیدې، له مانه ډېره وارخطا یې.

همدې پورې دې وخندل؟ ښه نو کله چې ورسېږو، هلته به درسره ګورم!.

هو ولې نه، پوهېږم چې رابانديې په قهر یې.

نو په قهر به نه یم، په ما څه تېرېدل؟ ستا زړه خو سندان دی.

مـا چې ځـان خبـرې تـه جـوړاوه، دارالمـان د بـڼ پـه دروازه کـې ودرېـدو. لـه ګـاډي نـه ښکته شـو او دننـه بـڼ تـه ورننوتلـو. نـېغ د فـوارې ترڅنـګ د ګلونـو ته‌ل تـه مـو ځـان ورسـاوه، څـو ځایـه د څـو ډولـه ګلونـو وړوکـې پټـې و. شـاوخوا تـه یـې د ناجوګـانو ونـې ولاړې وې، پـه دغـه وخـت شـاوخوا تـه هـېڅ څـوک نـه لیـدل کېـدل، پـه شـنه جولګـه بانـدې مـونږ دواړه سـره کـښېناستو، هوسـۍ د خپـل عـادت سـره سـم راتـه مخـامخ کـښېناستله. لـومړی یـې یـوه نازکـه موسـکا وکـړه، بیـا یـې وویل: اوس ووایه چې په کلي کې دې څه وکړل؟

مـا ورتـه د خپلـې مـور د روغتیـا ډاډ ورکـړ او بیـا مـې ورتـه د کـور د جوړېـدو پـه هکلـه ټـولې خبـرې وکـړې. د راتـګ تـر وختـه پـورې مې ورتـه کیسه تېره کـړه. هغـې راتـه پـه داسـې حـال کـې غـوږ نیـولی و، چـې خپلـې تـورې غټـې غټـې اوږدې سـترګې یـې لـه مانـه نـه وېستلې. وربـل یـې نیمـایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ نیولی و ، په کینړ پلو مخ یې خدایي تور داغ بیخي بل شان ښه ښکارېده. په پوزه او شونډو کې یې خو هېڅ "خو" نه وه. په دغه ورځ یې نور سینګار پسې کړی و ، د چا خبره ګلونو ترې د ښا بست له شرمه خپل مخونه په پاڼو پټول. زه هم عجیبه سړی یم، دومره سخت زړی وم، چې هېڅ نه او به کېدمه.

ما چې ورته د کلي کیسه تېره کړه، هغې وویل: رښتیا چې تا ډېر کارونه سرته رسولي دي. هو رښتیا هغه زما ځواب.

کوم ځواب؟

واخ لکه چې هېر شوی دي و که څنګه؟

زه لږ غلی شوم، کوم سوال ځواب؟

ته چې کلي ته لا تللی نه وې، یوه ورځ د تلو نه دې مخکې ما چې درته وویل: مور سره به دې زما په هکله...... !

هو اوس رایاد شول، هوسۍ په خدای چې په دې باب له موره زښت شرمېږمه، ته هېڅ فکر مه کوه، دا به هرومرو کېږي، خو په دا څو ورځو کې ستا وخت ښه تېرېده؟

ولې نه؟ هره ورځ رابانديې لکه د کال اوږدېده، څو ځلي رانه مور مې پوښتنه وکړه، ویلې لورې په دې ورځو کې ډېر سوچ کوې. ما ورته ویلې: مورې د ازموینې په باب فکر وړې یم، چې پاتې نشم. درې ورځې مخکې راته نتیجه اعلان شوه، په صنف (ټولګي) کې لوړې نمرې زما وې.

افرین، تبریک، تبریک هوسۍ! بلادې کړې ده او زما شیریني؟

په سترګو نور مې هېڅ تکلیف نه درلود، خو یوازې....

ـ یوازې څنګه؟

په دې وخت کې یې لاس رااوږد کړو، کلک یې وسکونډلم. ما هم په غېږ کې راکلکه کړه.

ویلې پرېږده څوک به راشي. خوشې مې کړه، ویل یې: سهاره دا څه کوې؟ لکه چې د مینې ټوکې دې نه دي زده؟

په داسې حال کې، چې خپل لاسونه مې سست کړل، هغه مې په غېږ کې لکه د ګل په شان وغوړېده. په تندي یې خوله راماته شوې وه، په کراره پخپل ځای کښېناسته. زر زر یې شاوخوا له سترګو نه تېر کړل، پوه شوه چې څوک نه ښکاري، بیا یې سترګې رااړولې، ما وې ګڼې تباه یې کړم. زړه مې په سینه کې ټوپونه وهل، لږه شېبه دواړه چوپ پاتې شو، د مینې په خواله کې او د خبرو اترو په لړ کې ورو ورو لمر په غرغره کېده، هغې له خپل بکس نه وړوکې کمره رااوویستله، لومړی یې زما څو عکسونه وېستل. ما د هغې عکسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېستل، بیا یې کمره په یوه جګ ځای عیاره کړه، ماته یې کړه راشه، چې یو ځای عکسونه واخلو. د ګلونو په منځ کې مو څو ډوله عکسونه واخیستل. نږدې د ماښام خړنی لګېدله، کور ته د تلو په نیت له بڼ نه د راوتلو لاره مو ونیوله. لاس تر لاسه راروان وو، په لاره کې به یو بل ته سره جوخت شولو، بیا به روان شو ترڅو تر موټره ورسېدو. کله چې په ګاډي کې کښېناستو، د سړک په سر او نور نږدې هېڅوک نه ښکارېدل. خپلې چوکۍ نه مې ځان په هغې پسې وراوړد کړو، د مخ نه مې ورنه ښه مضبوطه موچکه واخیستله. هغې وش وش وکړو، څوکۍ ته یې تکیه ووهله، توري زلفې یې په مخ راخورې وې، په تورو سترګو کې یې سرخي هم ځلېده. ما وې موټر دې چلوه، ناوخته دی. لږه چوپ پاتې شوه، وګ ویل زه حېرانه دې ته یم، چې شپه به راباندې څنګه وځي؟ خو راځه د زړه که زما کور ته راسره ولاړه شه. زړه خو مې کېږي ولې مور او پلار مې څه بل شانته خلک دي، په خدای که راباندې پوه شي، بې مرګه مې نه پرېږدي.

هو سۍ آخر به څه کېږي؟ صبر ښه شی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر کوه صبر خو ښه دی
په بې صبرۍ معشوقې چا ميندلي دينه؟

هوسۍ زموږ ټول عمر په صبر تېر شو، صبر او بيا هم صبر !

غر شو ګاډی يې روان کړو، لږه لاره چې ولاړو، هغې مخامخ وړاندې سړک ته کاته وې ويل: سهاره زما د پوهتون اخرنی سمستر دی، فارغېږم.

نو لا شپږ مياشتې خو درته پاتې دي. شپږ مياشتې خو پاتې دي، مګر د سترګو په رپ کې تېرېږي. زه تا ته يو وړانديز کوم او هغه دا دی، چې همدا نن شپه به دواړه د خپل راتلونکي په هکله سم فکر وکړو، سبا ته به بيا سره خپل نظرونه شريک کړو. څنګه خوښه دې ده؟ ما وې هو ولې نه، له دې نه هم بله ښه خبره !.

په همدې خبرو کې وو، چې زموږ د کور مخې ته ګاډی ودرېد، زه چې له موټره ښکته شوم، هغې ته مې په کړکۍ کې سر وردننه کړو، ما وې راځه زړه وکړه، زما کور به له نږدې نه وګورې، والله که هېڅوک وي، که نه پاتې کېدې، لږه دمه به وکړې بيا به کور ته لاړه شې. موټر درسره دی، څه تکليف درته نشته دی.

هغه بيا غلې شوه، ما يې لاس ونيو، مال (ما وې) راځه راځه مړې داسې مه کوه.

وې ويل: په يو شرط؟

په کوم شرط

چې نور څه راته ونه وايې، دويم دا چې يوازې نيم ساعت به درسره کېنم، بيا به درنه ځم.

ما وې بيخي سمه ده، ته چې څنګه وای همغسې وکړه اوس نو راځه.

له موټر نه راښکته شوه، زړه نازړه راسره روانه شوه، د ماښام خړه لګېدلې وه، له يوه دوکان نه مې تازه مېوه او هوټل نه مې ډوډۍ راسره واخيستل. کور ته موږ دواړه وختو، د خپل کور په دروازه کې مې ورته هرکلی ووايه. مننه يې راځنې وکړه، زما خو د مجردۍ کور و، هرڅه سره ګډ وډ پراته و، هغه په چوکۍ کښېناسته، وې ويل: خدای دې ستا د کور دا وضعه برابره کړي، موږ دواړو سره په دې خبره وخندل.

راډيو مې ورته چالان کړه، هغې وخت کې ټلويزيون نه و، په ټېپ کې مې ورته د قمر ګل يوه سندره کېښوده. ما زر زر په مېز ډوډۍ تياره کړه، داسې هيله مې ترې وکړه: هوسۍ بخښنه غواړم، څه چې تيار وي، هغه د يار وي. د يوه درونډ مېلمه پالنه او هرکلی راپه غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

و، د میني خبرې د میني په ځای پاتې شوې، ما له هغې سره د یوه دروند مېلمه په توګه چلند کاوه، ځکه چې هغه زما کور ته راغلې وه او زه هم د کلي سړی وم.

هغه زما حالت ته حېرانه پاتې وه، خو کله چې یې وخت پوره شو او روانېدله، په دروازه کې یې راته وویل: سهاره څنګه چې مې فکر کاوه، همغسې وختې...

زه وارخطا غوندې شوم، ما وې ولې؟ کومه غلطي خو رانه، نه ده شوې؟

نه نه ته خو غلطي وای، مګر د پښتونولۍ او ښه سړیتوب دربانديې تمامه ده. په دې خپل کور کې دې هېڅ راته مخامخ هم ونه کاته.

هوسۍ جانې د پښتون لوظ او ژبه کول د پښتني کولتور غوره بېلګه ده. ته پخپله په دې شیانو له ما نه ښه پوهېږې. له کوره راووتلو، تر موټره ورسره ولاړم، د مخه ښې په وخت کې مې بیا هم څنګه چې قدرمن مېلمه د چا له کوره رخصتېږي، هسې چلند مې ورسره وکړو، هغه لاړه.

زه زړه وتلی کور ته راوګرځېدم، د چای پیاله مې ځانته ډکه کړه او کرار په څوکۍ کښېناستم، په دې سوچ کې ډوب شوم، چې هوسۍ سره خپل راتلونکی ژوند څنګه وتړم؟ هېڅ چل یې نه راتلو، ځکه چې هغه د ماړه سړي لور وه، پلار یې د دربار سړی و او زه تش یو لیکوال د کلي سړی.

په دې شپه مې ډېر فکر کاوه، له ډېره سوچه وروسته دغه نتیجه لاس ته راغله، زه په ښار کې خپل کور نه لرم، هغه به راسره کلي ته ولاړه شي او که نه؟ د ولور پیسې هم نه لرم. ما وې راځه سهاره دا سې به وکړم، چې سبا ته به همدغه څو شیان هغې ته په مخکې کېدم، چې هغه پکې څه وایي؟

تر نیمې شپې پورې مې چرت او خیال د هغې سره و، پخوا به مې د مجلو او اخبارونو ورځپاڼو لپاره یو نیم مضمون او څه لیکنې کولې، ولې اوس د هغو شیانو نه ووتلم. زموږ په کلي کې متل دی وایي "غریب سړی او برګ یې سپی" هغه را باندې ښه پوهېده، چې سهار مې له ژونده وېستلی دی.

شپه تېره شوه، سهار بیا د مامورینو سروېس تم ځای کې ودرېدم. لږه شېبه لا نه وه تېره شوې، چې زموږ د لېن سروېس ګاډی راغی. ورپورته شوم او خپلې دندې ته ولاړم. په ګاډي کې راته څو تنو غږ وکړو، ویلې سهار صاحب نه یوازې دا چې په ورځپاڼو او مجلو کې دې لیکنې نشته، بلکې ته هم دا ډېره موده کېږي، چې نه ښکارېږې. د ټولو د پوښتنې لاندې راغلی وم، هغوی ته مې یوه بهانه او بله بهانه کوله. په دغه ورځ مې هم ډېر زیات کارر درلود، ټوله ورځ مې لیکنه وکړه، ضروري کارونه مې لږ راسپک کړل ان تر څلورو بجو مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مېز سر ټيټ کړی وی. د هوسۍ ټيلفون هم راته رانغی، د رخصتۍ شېبې راورسېدې، مامورين له مطبعې نه وتل اخري تن زه وم، چې له دفتر نه ووتلم. د مامورينو ګاډی روانېده، تر دغه وخته هغه راغلې نه وه. زه په دې فکر کې وم، چې د مامورينو موټر روان شو، زه به ددغې ونې لاندې ودرېږم. نيم ساعت تېر شو، ساعت ته مې پام شو چې په دې کې د هوسۍ موټر په مخ کې راته ودرېد. په چټکۍ له موټره راښکته شوه، زما خوا ته راروانه شوه. کتل مې ورته چې رنګ يې سپين اوښتی و، له نورو ورځو نه بل ډول ښکارېده. سترې مشي مو سره وکړل، دستي مې ترې وپوښتل: هوسۍ خيريت خو دی؟ رنګ دې لږ الوتی غوندې دی؟

په ډېره وارخطايي راغلم، ناوخته شوی و، تا سره مې سودا وه. ما وې چې انتظار به باسې. د ترور کره تللې وم، بېګاه شپه مې هلته وه. د هغوی له کوره ناوخته راغلم، خالي په کور کې مې ورته وويل، چې له همصنفانو سره د پوهنتون کتابخانې ته ځم، کېدای شي کور ته ناوخته راشم. زه په کور کې هم وارخطا وم، مور مې رانه دوه ځلې پوښتنه وکړه، ويلې هوسۍ څنګه داسې وارخطا ښکارې؟ ما وې ټولګي وال راته انتظار دي، چې زر ورشم.

ويلې ځه ورځه لوري انتظار بد شی دی. اجازه مې ترې راواخيسته، په بيړه مې موټر راوست، ما وې سهار به مې انتظار کوي.

ډېره مننه هوسۍ درځه چې ځو.

دواړه ګاډي ته ورپورته شو، په موټر کې يې راته وويل: بېګاه شپه دربانده ښه تېره شوه؟

هو ښه وه، خو....؟

خو ولې؟

ولې څکه چې ټوله شپه مې زمونږ د راتلونکي په باب فکر کاوه.

سهاره که دې خوښه وي راځه دا خبرې به هلته کوو. هو رښتيا چېرې ځو؟

کوم ځای چې ستا خوښ وي.

راځه چې نن د بابر بڼ ته ولاړ شو.

ډېره ښه، ښه ځای دی نن وټاکه، درځه چې ځو ښه ساعت به مو تېر شي.

پل ارتن ته چې ورسېدو، داسې يې راته وويل:

زه به تاته د نن نه وروسته خامخا موټر درزده کوم، يوازې به ستا ډرېوره يم؟

ما ورته وخندل، ډېره ښه ده ما د ځان موټروان کړه، ځومره به خوشاله شم. د بابر بڼ ته ورسېدو، نور ډېر خلک ورته هم رروان وو، هر څوک به چې مخې ته راتلل، مونږ ته به يې ښکته پورته کتل. د بڼ په ښکته پورته ټولو ځايونو کې مو چکر وواهه، د بابر په بڼ کې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبا ډنډ دی. هوسۍ ته مې وويل: که ستا اجازت وي، زه به په دې ډنډ کې ولامبم.

هغې وې ولې نه مهرباني وکړه.

هغه راته کښېناسته او ما په ډنډ کې لمبا پيل کړه، ښه ډېر مې ولمبل. تر لمبا وروسته د بڼ لوړې برخې ته لاړو او هلته په يوه ځانته ځای کې کېناستو. هغې راته کړه: اوس نو کولی شې چې خپل بېګانی حالت او خبري راته وکړې.

بېګانۍ شپه مې ډېر سوچونه او فکرونه ووهل، دا څو شيان مې مخې ته خنډ جوړوي.

کوم شيان دي؟

هوسۍ ما درته په لومړي ځل هم ويلي و، چې زه يو دربه دره بنيادم يم، نه مال او دولت لرم، نه ستا د شان سره برابر کور او نه کوم موټر. يو بې وسې ليکوال يم، له بلې خوا زموږ رسم و رواج او کولتور لا هماغه شان کليوالي دی او ستاسې د ژوند سطحه لوړه ده. که مينه او محبت يوې خوا ته او دا زما ستونزمن ژوند بلې خوا ته، ستا راتلونکی ژوند به ګنې تهديد نه کړي؟ اوس ستا نظر او رايه څه ده؟

هغې راته په ځواب کې داسې وويل:

سهار صاحب! په ياد خو دې دي، چې په لومړي وار په پوښتنه پوښتنه ستا دفتر ته درغلم او د خپلې مينې اظهار مې درته وکړو او تا هم لکه همدا اوس چې دې وويل، همدا دې وويل، خو ما درته په ځواب کې څه وويل؟

هو تا وويل دا هرڅه مې قبول دي، زه يوازې مينه غواړم. ما او تا دواړو په همدغه خبره د مينې لوظ وکړو. دا خبرې دې بيا ولې زما مخې ته کېښودې؟ زه خو چېرې نالوستې نه يم، ژوند، مينه، ښکلا پېژنم. زما د پلار دنيا او ثروت زړه ته مه نيسه، موږ هم پښتانه يو، اخر ژبه او کولتور مو سره شريک دی او بيا خو مينه او محبت دا شيان نه غواړي. هيله منه يم سهار صاحب! دا ځينې شيان له مغزه اوباسه.

پوه شوم ستا د زړه اواز مې واورېد، خو څنګه به وکولای شو چې سره ګډ ژوند پيل کړو؟

زه به په همدې باب فکر وکړم، چې له کومې لارې مې مور او پلار وپوهوم او هغوی راضي شي؟ ته هم يوازې په دې باب فکر وکړه.

ښه ده موږ دواړه بايد ښه فکر وکړو او د خپل راتلونکي لپاره غوره لاره وسنجوو.

موږ دواړه لږه شېبه چوپ پاتې شو. څه دروغ درته ووايم، هغه راباندې په مينه کولو کې زړوره وه، وې ويل:

راځه سهاره دا خبرې پرېږده، نورې خبرې کوه. موسکۍ شوه، د بکس نه يې وړوکی شيشه (ائينه) راواخيسته او خپل ځان يې پکې ولید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: دغه اٰئينه (شيشه) پر پرده، زما د زړه په شيشه کې خپل ځان ووينه.

هغې مخ را واړاوه او يوه خوږه خندا يې راته وکړه، ويل لکه چې ډېره درباندې ګرانه يم؟

ما وې: د ګرانښت نه خبره وتلې ده، له ژونده دې ويستلې يم.

واخ له ژونده مې څنګه وېستلې يې؟

ژوند خو به وشي، مګر دا شېبې به بيا نه وي.

هو دا خبره مې زړه کې وه، چې ته بايد لکه څنګه چې دې مخکې ليکنې کولې، لا پسې ښه ادامه ورکړې. زما درته خيال دی دا ډېره موده کېږي، چې کوم راډيويي داستان مې دې نه دی اوريدلی، دا ولې؟

دا ولې؟ دا پوښتنه دې له ځانه وکړه.

زه خو د دې پوښتنې ځواب نه لرم، ولې خپل زړه او مينه دې وخت درکړی.

له مانه هم نور ژوند پاتې دی، د پوهنتون اخري ازموينه ده، استاد راته د مونوګراف دنده راکړې ده، والله که مې ټک پکې کړی وي، همدا رنګه درسونه مې نه دي ويلي. ازموينې ته تياری نه لرم، ظالمه کله چې کتاب را واخلم او درس ويلو اراده وکړم، نېغ مې مخې ته ودرېږې.

ته د خپل ځان وايې او زما نه؟ هوسۍ مو ږدواړه ملامته نه يو، مينه خو دا کانې لري. وروسته له دې به دواړه وعده سره وکړو، چې نورمال ژوند او جانداري به ورسره هم کوو. زه به دا نن شپه هغه نيمګړی د مينې داستان پوره کړم، په راتلونکي جمعې شپه به يې واورې او ته به هم سبا ته د پوهنتون کتابخانې ته ورځې. ته په ما پسې سبا ته مه راځه. د ملاقات وخت به بلې ورځې ته واړاوو.

هوسۍ غلې پاتې شوه، بيا يې وويل: ټيلفون کې به خامخا خبرې کوو.

ولې نه ټيلفون کې به سره احوال اخلو.

په دغه مازيګر مو سره پوره د زړه خواله وکړه، په ګرځېدو او چکر وهلو ستړي شو، نږدې خره لګېدله، چې په موټر کې سواره شو. د نوي ښار هوټل ته د کباب خوړلو لپاره ولاړو. تر ناوخته پورې په هوټل کې کېناستو، ماخستن تېر يې زه کور ته ورسولم او هغه رانه لاړه. په دغه شپه مې د نيمګړې داستان ليکنه پوره کړه. سبا ته مې راډيو ته داستان وسپاره او د جمعې شپې ته يې د نشرولو امر ورکړو.

د ورځې مې خپل عادي دنده سرته رسوله، لس کم ځلور بجې راته هوسۍ ټيلفون وکړو، ويلې زه د پوهنتون له کتابخانې نه غږېږم، د مونوګراف ځينې مواد او ماخذونه ګوتو ته راغلل، زړه مې دی چې مونوګراف پيل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: ډېره ښه ده، کوښښ وکړه چې ښه مونوګراف ولیکې، تر جمعې به خپل خپل کارونه سرته ورسوو، خو ګوره هوسی د جمعې په په راډیویي داستان ته غوږ کېده.

زه یوازې نه، بلکې زما ټوله کورنۍ ورته په ځیر سره غوږ نیسي او راډیویي داستان اورو. ښه ده او به ګورم چې څنګه دی لیکلی دی. رښتیا ستا یوه راډیویي داستان ته ما او مور مې دواړو ژړل اوس همدومره، د خدای په امان.

ښاده اوسې، په مخه دې ګلونه.

د رخصتۍ وخت راورسېد، ځان مې په چالاکۍ سره د مامورینو موټر ځای ته ورساوه. د خپل لین موټر ته ورجګ شوم، زیاتو مامورینو راته کتل. ویلې سهار صاحب دا ډېره موده په سروېس کې نه ځې؟ لکه چې موټر دې اخیستی دی که څنګه؟

آخ په دې تنخوا کې موټر اخیستل؟ دا څنګه کېدی شي؟ دا تنخواګانې خو یوازې د یوه تن ګوزاره پرې نه کېږي، پاتې لا موټر؟

یو مامور راته کلک شو، ویلې ښه نو ته په څه شي کې کور ته ځې؟

ما وې له یوه ملګري سره په موټر کې ځم، په همدغې ترتیب سره څو ورځې مونږه له نزدې نه ملاقات او لیدنه ونه کړه. هوسی خپل کارونه سم کړل او ما هم خپل. د جمعې شپه راورسېده، پوهېدمه چې په دې شپه به ډېری خلک راډیویي داستان آوري. ماسپښین دوه بجې راته هوسی ټیلفون وکړ، ویلې نن خو د جمعې شپه ده، ستاسې راډیویي داستان ته مې خپلې درې تنه ملګرې، چې زما ټولګي والې دي، راغوښتي دي، ښه په غور به یې واورو.

ما وې ښه ده د داستان نیمګړتیاوې به راته بیا وروسته په ګوته کړې.

ویلې: دا خبرې به وروسته کوو، خو دا ووایه چې د نزدې لیدو ملاقات به څه وخت سره کوو؟

ستا چې څنګه خوښه وي.

ویلې د جمعې ورځ به لیدو ته وباسو.

ما وې ښه ده. د رخصتۍ وخت راورسېد. له معمول سره سم بیا د لین په ګاډي کې کور ته لاړم، د جمعې په شپه مې دوه تنه مېلمانه راغلي وو. په مېلمنو کې یو تن فرهنګي زلمی و او بل یې د کلي نه راغلی یو د پاخه عمر سړی و، په لیک لوست نه پوهېده، خو زیرک سړی و.

د شپې په لسو بجو راډیویي داستان پیل شو، ما ورته کړه: نن شپه زما راډیوي داستان خپرېږي. هغوی دواړه چای څښل او داستان ته یې غوږ نیولی و. کله چې په راډیو کې داستان تراژیدي خوا ته نزدې کېده، د دواړو مېلمنو حالت بدلېدلو، ډېر په غور سره ورته ناست وو. د چای پیالې ترې لا پخوا سړې شوې وې، بعضې وخت به د کلي مېلمه سوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسویلی لـه خـولي وويـست او لـه ځـان سـره بـه يـې وويـل: هـای هـای شـوق، شـوق هغـه بـل زلمـي مېلمـه بـه زر زر ماتـه کاتـه. کـوم وخـت چـې د داسـتان پـه پـای کـې د داسـتان اتلـه وژل کېـږي، د مېلمنـو لـه سـترګو نـه اوښـکې روانـې شـوې. رښـتيا هـم د داسـتان ممثلـين خـدای دې وبښـي يـوه زليخـا فخـري او پايـا صـاحب چـې دواړه بـلا کولـه. د راډيـويي داسـتان پـه پـای کـې مېلمانـه دواړه غلـي او خپـه کېناسـتل، مـا وې راځـئ، چـې اوس چـای وڅښـو، داسـتان ماسـتان خـو تېـر شـو. هغـوی مـې دوبـاره عـادي حالـت تـه راوسـتل، هـر څـو بـه مـې چـې هغـوی تـه يـوه موضـوع راواخيسـته، هغـوی بـه لـه داسـتان نـه ليـرې نـه تلـل. د شـپې تـر ډېـره ناسـت وو. سـهار هغـوی لـه چـای نـه وروسـته رخصـت شـول، تقريبـاً لـس بجـې کېـدې، چـې هوسـۍ لانـدې پـه سـړک کـې ماتـه انتظـار باسـي. لـه د کړکـۍ نـه مـې لانـدې وکتـل، چـې هغـه ولاړه ده. مـوټر يـې د سـړک پـه غـاړه درولـی و. پـه چـالاکۍ سـره ورښـکته شـوم، ګـړه بـړه مـو سـره وکـړه، زاري مـې ورتـه وکـړې، چـې کـور تـه راسـره وخېژي، خـو هغـې همدا ويل: راځه چې ځو، نه راځه چې ځو.

په موټر کې سواره شو او د ښار په لوري روان شو. ما وې چېرې به ځو؟

ويلـې نـن جمعـه ده، پـه هـر ځـای کـې عسـکر او طلابـان ګرځـي، د ښـار خلـک هـم هـرې خـوا تـه ځي راځي، نن به که زما اورې کاريز مير ته ولاړ شو.

مـا وې دا خـو بـه ډېـره ښـه وي، چـې مـا هـېڅ نـه دي ليـدلي، نـوي ښـار کـې مـو خـوراکي شـيان راونيول او د کاريز مير په لور مو ګاډی خوشې کړو.

په لاره مې هوسۍ ته وويل، ما خو کاريز مير نه دی ليدلی، تا خو به ليدلی وي؟

ويلـې هـو، زه خـو څـو ځلـي لـه خپلـې کـورنۍ سـره هلتـه تللـې يـم، د ليـدو وړ ځـای دی، ښـکلی بڼ، يخې د کاريزه اوبه، دا انګور او منې، څه تازه هوا والله چې د سړي زړه پکې تازه کېږي.

څـه کـم دوولـس بجـې کېـدې، چـې هلتـه ورسـېدو. ډېـر خلـک د ښـار نـه ورتـه ورغلـي وو، هـره خـوا ډلـه ډلـه خلـک ناسـت وو، شـوک ګـرځګېـدل. ځينـې ځـايونو کـې د موزيـک او موسـيقۍ پروګرامونـه و، چـا کبابونـه پخـول او ځينـې خپلـو کـې سـره مصـروف وو. ماتـه ډېـر پـه زړه پـورې ځکـه وه، چـې د لـومړي ځـل لپـاره مـې هسـې باغونـه او ظـاهر شـاهي بـڼ او ښـکلي ځايونـه تـر سـترګو کېـدل. زه او هوسـۍ د يـوې لـوړې غونـډۍ سـرته وختـو، چـې هلتـه د ارغـوان ونـې او ناجوګـان ولاړ وو. شـاوخوا تـه روانـې يخـې رڼـې اوبـه بهېـدلې، اوړی و خـو بـاور وکـړئ، چـې پـه دغـو اوبـو کـې چـا لاس نـشوای نيـولی، ځکـه چـې ډېـرې يخـې وې. مـوږ د ګلونـو او يخـو اوبـو پـه غـاړه واړول، لـومړی خـو مـو ښـه ډېـره عکاسـي وکـړه او بيـا مـو يـو څـه خـواړه وخـوړل، مـونږ غوندې ډېر خلک راغلي وو او يو تر بله ځاربدل.

تـر ډوډۍ خوړلـو لـږه شـېبه وروسـته اوازه ګـډه شـوه، چـې اعلحضـرت کـاريز ميـر تـه راځـي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک اخوا دېخوا نه ګړندي ګړندي سره ګرځېدل، پولیسان راورسېدل، ځای پر ځای په ګرځېدو بندیز ولګېد. هلته وړاندې د ظاهر شاه د اوسېدلو ښکلې ماڼۍ تر سترګو کېدله، د هغه په شخصي استوګن ځای کې ماشي هم نشو ګرځېدلې، خلکو وړاندې سړک ته کتل، ترڅو عمر دې ډېر شه باچا راشي. له مونږه وړاندې څو تنه ځوانان او ښځې ناستې وې، هغه یوه وویل:

ـ از ظاهر کل درینجا هم خلاص نمی شویم.

موږ چې دا خبره واورېده، دواړو پرې ښه ډېر وخندل. بیا مې هوسۍ ته وویل:

دا خلک رښتیا وایي، اوږده موده تېره شوه، چې دا باچاهي کوي، په ملک کې یې هېڅ خدمت نه دی کړی. ژوند یې په تېپه درولی دی، دنیا څومره وړاندې ولاړه، خو افغانستان ورځ په ورځ لاندې وځي. هوسۍ اوس خو خبره راغله، غوږ کېده چې څه درته وایم:

دا زه چې څه لیکم او که ما غوندې نور یې لیکي، دا ټولې ناخوالې او ددې وخت ناروا ګانې پکې په بېلابېلو ډولونو رانغښتل کېږي، موږ دده د پاچاهۍ نه ژاړو. خدای ښا بسته او له هرڅه نه ډک وطن راکړی دی، خو ددغسې پاچاهانو له لاسه شاړ پروت دی. زه لا په دې خبرو کې وم، چې منډې شوې، هر چا غوښتل چې باچا ووینې او د دوزخ اور پرې حرام شي. موږ هم پخپل ځای ودرېدو، باچا د کاریز میر بڼ ته تشریف راوړو، تقریباً اویا ګامه ترې لیرې ولاړو. هوسۍ وویل کښېکښېنه سهاره ما خو اعلحضرت ډېر لیدلی دی، څو ځلې د خپل پار سره ارګ ته ورسره ورغلې یم، لا وړه وم چې پلار مې له ځان سره بیولې وم. ما یې آن ټول خاندان لیدلی دی، هر یو یې ځانته د ورځې د مود په موټر کې ګرځي، څه بل شانه ژوند لري.

نو زه خو همدا وایم کنه! دوی دغسې ژوند لري ولې ملت پرېږده، چې په بې وزلۍ او غریبۍ کې شپې ورځې تېروي، نه خلکو ته کار شته او نه روزګار، نه سړکونه جوړوي او نه ښارونه، نه دوا درمل شته او نه درمل ځي. سواد خو هډو درک نه لري، په سلو کې اته نوي خلک ښځې او نر بې سواده دي، نو ته او خدای د سړي زړه درد ونه کړي؟

سهاره په دې خبرو پسې مه ګرځه.

هوسۍ د بې درده خبرې مه کوه، ته خو هم په دې ښه پوهېږې، سترګې به نه پټوې.

نو څه کولی شو سهاره! ووایه نو ته ووایه کنه!

زه یوازې دا وایم، چې ددې خوار ملت ستونی راډک شوی دی، هر کله چې وي په دوی به ورانېږي. هغې راته خپل اوښکې کوږ کړو، پرې پوه شوم، چې له دې شیانو سره دلچسپي نه لري، ما هم خپلې خبرې بندې کړې او هغې ته مې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده نو راځه چې زه او ته اخوا ته چکر ووهو ، ځکه چې دا سیمه ما هیڅ نه ده لیدلې. له دغه ځایه ولاړو ، وړاندې د ګیلاسونو ونې توري ښنبتې وې، خوا ته یې د زردالانو څو ونې هم ډکې ولاړې وې، توتان خو تک سره ښنبتي وو. د توتو ونو لاندې د کاریزه یخې پاکې رڼې اوبه بهېدلې. د توت ځانګه مې په لاس راوځنډوله، دلی توتان ترې لاندې په یخو اوبو کې راتوی شول. موږ دواړو پرې تالان جوړ کړو ، ښه د مزې توت مو وخوړل په ګیلاسونو مو هم خوله خوږه کړه. له یوې بوډۍ ښځې نه مو شړومبې وغوښتې، هغې د نر لور ډک جام شړومبې راوړې، هوسۍ ونه څښلې خو ما په یوه ساه د شړومبو جام تش کړو. هغې راپورې ډېر وخندل، ولې ما خپل د کلي عادت کړی و. بیا وروسته د یوې ناجو ترځنګه په یوه جولګه کښېناستو ، په داسې حال کې چې ما خپل سر د هغې په غېږ کې ایښی و ، څه خو د مینې جذبه وه او څه د توتو او شړومبو نشه وه ، چې هوسۍ په غېږ کې یې په خوا ږه خوب ویده کړم. یو وخت مې په مخ هوسۍ غاښونه ښخ کړ ، ما ویل ګنې د مخ غوښې یې رانه یوورې. سترګې مې چې وغړولې ، شنه د خندا اوښتې وه. سپینو غاښونو یې برېښن کاوه ، زر مې له کاکل نه راونیوه ، وش وش یې پیل کړو ، ځانته مې راکښه کړه ، خړپ له نریو سرو شونډو نه مې ورنه مچو واخسته ، ویلې مه کوه څوک به مو ووینې.

ما وې والله که دې پرېږدم ، زه چې دې چیچلم ، خو دا خبره نه وه او اوس به.... ! تر مازیګره مو د مینې ساعت تېرې وکړ ، په زړه پورې ورځ مو تېره کړه.

د راتلو نه مخکې هوسۍ وویل: په دې کار نه کېږي په پلار مې جرګه وکړه ، ترڅو به.... راباندې تېرېږي.

ما وې هوسۍ زه خو دا کار نشم کولی ، څنګه او څوک په څه ترتیب ستا په پلار جرګه کړم؟ دا خو څه کلي نه دی ، دلته خو زه هېڅوک نه پېژنم ، ته څه نظر لرې ؟

هغې د ناز اوښکې کوږ کړ ، وې ویل: لیکنې او مقالې خو نه دې ، چې ویې لیکې. کله دې جرګې مرګې نه دي لیدلي ، ته خو کلیوال هلک یې ، څنګه نه پوهېږې ؟

پوهېږمه خو څوک اخر ستا په پلار جرګه کړم؟

هغه لږه شېبه غلې وه ، بیا یې وویل: د خپلې شعبې مدیر او رئیس درسره راوله ، وروسته مې پلار له ما نه په دې باب حتمي پوښتنه کوي ، زه به ورته بیا خپل نظر ووایم. ته لومړی همدا کار وکړه.

زما زړه ته ولوېده ، سمدستي مې ورته وویل: هوسۍ کله به دا کار وکړو ؟

سبا یې کولی شې ، هوښیاران وایي په ښو تلوار ، په بدو تأمل. کولی شې سبا ماښام ته زموږ کور ته جرګه راولېږې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیخي مې خوښه ده، سر له سبا به دا کار که خدای کول وکړم، خو یوه خبره ده چې که ستا پلار به سبا ته په کور وي او که څنګه؟

د ورځې له خوا دې ستاسې رئیس ورته ټیلفون وکړي، ورته ودې وایي چې مور مې ماښام ستا لیدو ته درځو. هغه به کور کې وي او تاسې به راشئ.

هوسۍ قسم دی، چې په هرڅه کې ماهره یې، د ماهر توب څه خبره ده، دا زموږ کلتور دی په همدې باب موږه دواړه لږه شېبه غلي او چوپ پاتې شو.

یوه شېبه غلی وم بیا مې له خپل زړه سره صلاح وکړه، په کور او کلي کې مې له خپل مور نه هم پوښتنه وکړه، مور مې هم راته مشوره راکړه. له ډېرې خوښۍ نه مې ناڅاپه له خولې ووتل: زما او ستا به ګنې واده وشي؟ هوسۍ په کړت کړت په خندا شوه، ویلې د کونډې زویه څه چل درباندې وشو؟ د لېونو پېښې دې پیل کړې که څنګه؟

هوسۍ دا خو پکې شته دی، پوهېږم چې د مینې د ازمېښت نه به موږه دواړه بریالي راوځو. هغه دا ځل په دې ښه خوشاله شوه، ویل یې:

هو خامخا به موږه دا لوبه ګټو.

ښه نو زه به له خیره په دا بله اونۍ کې په دې باب د خپل رئیس سره خبرې وکړم. که چېرې راسره موافقه یې وکړه، د درتلو او مرکې وخت او نېټه به بیا وټاکو. دواړه به په همغه ورځ پرې غږېږو. دواړه همدا خبره سره غوټه کړه، هغې وویل:

راځه چې په همدې خبره له دې ځایه ووځو او راساً د ګلبهار د فابریکې ترڅنګه د پنجشیر سیند غاړې ته ځانونه ورسوو. ساعت ته مو وکتل د ورځې یوه بجه وه، د اوړي توده ورځ وه، په موټر کې کښېناستو او د پروان ولایت په لوري مو کش ورکړ، هوسۍ هم خپله موټروانې راښودله، آن په اتیا کې یې موټر چلاوه. له مټکه تر پروانه په سیمه کې د سړک پر دواړو خواوو کې د انګورو او نورو مېوو شنه او غوړېدلي باغونه تر سترګو کېدل. د سړک په غاړه ځای ځای ځینو خلکو او ماشومانو سره توتان او بادرنګ د خرڅولو لپاره ایښي وو، یو نیم ګاډی به ورته ودرېده او سورلۍ به ترې دغه موسمي مېوې رانیولې. زه ددغې سمسورې سیمې په تماشه وم، چې هوسۍ غر شي موټر ودرواوه. ویل یې دا د پروان د ولایت بازار دی. له موټره ښکته شو او په بازار کې مو په دوکانونو کې ښکته پورته چکر وواهه. یو څه خوراکي شیان مو هم راونیول او د نساجي ګلبهار خوا ته وخوځېدو. له مټکه ورتېر شو، په ښي لاس د غره په اړخ کې دا سړک نساجي ګلبهار ته تللی و. په څو دقیقو کې تر ګلبهاره ورسېدو. تر فابریکې ورتېر شو، وړاندې مو سترګې د پنجشیر په سین ولګېدې. ورنږدې شو او د دریاب په غاړه مو ګاډی ودراوه. بې واره مو غوښتل، چې د سیند غاړې ته نږدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانونه ور ورسوو، خوراکي شیان مو له ځانه سره واخیستل او په توندو ګامونو سره هلته وړاندې د سیند د مستو څپو په غاړه په لویو او هوارو تیږو باندې ورته کښېناستو. سیند سم په مستۍ او شور سره مخ ښکته روان و. وړاندې په یوه چړ کې یوه جالګر جال ارتاوه او ماهي یې رانیول، باور وکړئ، هر جال کې به یې راکښاوه. سپین غټ غټ ماهیان به یې راوابېستل. مونږ یو بل سره خبرې لا نه وې پیل کړې، یوازې د جالګر جال ته مو ورکتل. خواري په مو وکړه، خو ماهیان به مو سم شمار نه کړای شول، ځکه چې هر ماهي به پخپل قوت سره په جال کې ټوپونه وهل. یو نیم ماهي به ځان په سخته خوارۍ سره له جال نه ازاد کړ او سیند ته به یې ځان ورغوپه کړو. د سیند شور او د ماهیانو د نیولو تماشې تر ډېره پورې مونږ دواړه هک پک کړي وو، ما وې هوسۍ نن دې ډېر ښه ځای ته راوستلم.

هغه په خندا شوه، وې ویل: هو زړه دې دی چې څه پکې ولیکې.

هو ولې نه، لیکم خو به وروسته، خو ته دا ښکلا وګوره، دا غرونه، دا سیند، دا جالګر او دا ماهیان.

تا ته څنګه ښکاري؟

ما ته ډېر ښکلی ښکاري، خدای دغسې جنتي وطن راکړی دی، خو.... !

خو دې پکې څنګه وویل؟

سهار ته پرې له مانه لا ښه پوهېږې.

آها، هو، هو ستا په مطلب ورسېدم، کاشکې چې....؟

دا هرڅه چې سمېږي، په مونږ به خاورې اوښتې وي.

هغې وې راځه راځه دا خبرې اوس پرېږده، لومړی به دا مېوه وخورو او بیا به تر هغو ونو پورې د سیند په غاړه ورو ورو ولاړ شو. کولای شو تر مازیګره پورې د سیند په غاړه چکر ووهو. زردالو مو د پنجشیر په اوبو کې یخ کړل او بیا مو په مزه مزه وخوړل. په لپو لپو اوبه مو وڅښلې، بیا مو د سیند څپو ته ورنږدې په زړه پورې ځایونو کې عکاسي هم وکړه.

د یوې ونې لاندې یخ سیوري ته د سیند په غاړه په داسې حال کې کښېناستو، چې د چا خبره د اوبو دارې په موږه دواړه لګېدلې. د سنځلې نه داسې خوشبویي رالوېدله، چې سرې یې خمار کاوه. د تېږو لوړ دیواله نه د ګلابو د ګلو ډکې څانګې راځوړندې شوې وې، لږ څو ګامه اخوا ته د یوه چنار په ونه کې ککو په ککو ککو نارو لګیا و. ناڅاپه به یوه ماهي د سیند نه رابهر پورته ټوپ کړل او بېرته به سین کې غوپه شو. موږ دواړو څه دروغ به درته وایم، یو د بل په غېږ کې د مینې خوب وړي وو. سترګې مې وغړولې، چې د هوسۍ د وربل ویښتان مې په سترګو کې راپرېوتل، هغه په نازک خوب ویده وه، په تندي او شونډو یې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خولو ځاځکي ښکارېدل، راپورته شوم، هغه هم راببداره شوه، د مازيګر لمر په غرغره و، ما وې هله هوسۍ وېښه شه، چې ناوخته نه شي.

پرېږده سهاره لړه شېبه خوب دې پرېښې واى، د خوارۍ خوبه دې راوېښه کړم. د خپل وربل وېښتان يې په يوه لاس پورته واړول، سترګې يې سرې راواړولې، په يوه خاص ناز يې وويل: لکه چې ستا په سترګو کې خوب نشته دی؟

هوسۍ د مينې په خوب ګنې ځوک مړېږي؟ که مې پرېښې واى، په خداى چې شپه به راباندې همدلته راغلې واى.

څه پروا يې کوله، څه خطره خو نشته دی؟

هو خطره نشته دی، دا غر او دا بيديا، کوم لېوه چې رانه خوړلې واى، په تش لاس يو څه به مې کول؟

زما پام پاس غره ته و، چې هغه راباندې نابېره د سيند اوبه راوشيندلې، دومره يخې وې، چې سلګۍ مې وکړې، ما هم لاس ښکته کړو هغې ته مې څو دارې وکړې، لارې لارې يې په مخ اوبه راتوى شوې، دربشيانې خو د دواړو لمدې قيشتې شوې، يو پر بل مو ښه ډېر وخندل، هغې خپل مخ وچاوه، چې ناڅاپه مې په غېږ کې اوچته کړه، اوبو کې دې غوپه کوم، ځان رانه نشې خلاصولى. هغې لاس پښې وهلې. د سيند په غاړه اوبو کې مې ودروله، بوټان يې لامده شول، له لاسه مې ونيوه، هغې اوچت غېږې ته راودانګل، ما هم ښه کلکه په غېږ کې ټينګه ونيوله. په خندا خندا کې يې راته په غوږ خوله ولګوله، په غاښونو يې پوره زور راباندې وکړو، ځان مې ترې په يوه چل کې خلاص کړو او غوښت يې چې وړاندې رانه د ګلونو په بوټو کې پټه شي. هغه په منډه کې وه، وروسته مې راونيوه او په زنه مې ورته خوله ښه ښخه کړه او چيغې يې پيل کړې. کتل مې چې وړاندې دوه تنه لاروي په لاره ګرندي راروان وو، موږ يو بل سره پرېښودل، ما وې هوسۍ اوس به ولاړ شو، ناوخته کېږي.

هغې ويلې ښه ده، هن لاس راکړه، چې له دې تېږو نه درپورته شم. لاس مې وراوږد کړو، په يو ټک مې راپورته کړه. مننه يې راڅنې وکړه، پورته د سړک په لور روان شو. لاره نېغه وه، هوسۍ ستړې شوه، پوهېدم پرې چې سينه يې ځي راځي. ما وې: څنګه سا وتيګاه يې؟ که ستړې يې چې په شا دې کړم.

ملنډې راباندې مه وهه، کله هم په داسې کړپو کې نه يم تللې، ولې ډېر خوند راکوي.

په کرار کرار خبرو خبرو کې تر موټره ورسېدو، لمر پرېوت. موږ هم په موټر کې کښېناستو. لږه دمه مو وکړه. هوسۍ راته کړه:

سر له سبا نه به درته ډريورې درزده کوم، يوازې به دا زه درته موټرواني کوم؟

دا خو به ډېره ښه وي، چې موټر راته رازده کړې، بيا نو زه پوه شه او ستا موټرواني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا تـه بـه پـس لـه رخصتۍ پـه خيـر سـره چمـن ببـرک پلـو تـه سـتا د مـوټروانۍ د تمـرين لپـاره ولاړ شـو ، خـو رښـتيا چـې سـبا تـه دې د رئـيس او نـورو ملګـرو سـره د مرکـې وواېـې. زه بـه درتـه پـه يوه بجه ټيليفون دروکړم.

ما وې سمه ده، سر له سبا نه به دا کار کوم.

مـوټر تـه يـې پـښه ټينګـه کـړه او پـه لـږ وخـت کـې د ګلبهـار نـساجۍ نـه تېـر شـو او پـل متـک تـه ورسـېدو ، د ماښـام خـړه لا نـه وه لګېـدلې، چـې پـه پـروان واوښـتو ، ميـر بچـه کـوټ تـه چـې ورسـېدو لـږ لـږ تـورتم ولګېـد. لـږه شـېبه وروسـته لـه دښـتې چمتلـې نـه واوښـتو او پـه کوتـل بانـدې سـرای شـمالي تـه ورښـکته شـو. پـه هغـې وخـت کـې خيرخانـه مېنـه کـې يـوازې څـو کورونـه جـوړ شـوي وو ، نـوره ټولـه خيرخانـه شـاړه پرتـه وه. د غـره پـه بـېخ کـې همـدا يـو سـړک تـر ښـاره تللـی و ، ماخـستن کېـده ، چـې ښـار تـه ورسـېدو. پـه خبـرو خبـرو کـې زمـوږ تـر کـوره ورسـېدو ، هوسـۍ مـوټر ودراوه. له موټره هغه هم راښکته شوه، وې ويل:

ځه ورځه، نور د خدای په امان.

ما وې راځه نن خو زړه رالوی که راسره پاتې شه.

موسکۍ شوه، هو درسره پاتې شم، چې......

ما وې: زه خو درمعلوم يم.

ولـې نـه ښـه راتـه معلـوم يـې، خـو پـه کـور کـې مـې څـه نـه دي ويلـي، تـه پـه درخواسـت عجلـه او تندي وکړه، بيا زما پاتې کېدل درسره اسانه دي.

لاس يـې رااوږد کـړ، مـا هـم لاس ورکـړوو خـدای پـه امـاني مـو سـره وکـړه او هغـه لاړه. زه زړه نـازړه کـور تـه پورتـه شـوم. د شـپې تـر ډېـره مـې سـوچ وواهـه، اخـر لـه ځـان سـره مـې پرېکـړه وکـړه، چې سبا ته په خپل رئيس او عمومي مدير ته دا خبره کوم، چې مرکې ته راسره ولاړ شي.

سـهار چـې کـار تـه ولاړم، تـر لـسو بجـو پـورې مـې د خپلـې شـعبې (څـانګې) ضـروري کارونـه ترسـره کـړل، خـو پـه زړه کـې مـې ددې خبـرې اړخونـه تلـل راتلـل، بـې کـسي هـم بـد شـی ده، د کلـي سـړی وم پـه ښـار کـې مـې څـوک نـه و ، چـې مخکـې لـه مخکـې يـې د مرکـې زمينـه راتـه برابـره کـړې وای، خـو د ورځـې لـس بجـې شـوې، زړه مـې رالـوی کـړ ، د رئـيس خبـر مـې لـه سـکتره واخيـست، چـې ځانتـه دې پـه چـايو مـصروف دی. اجـازت مـې واخيـست او ورننـوتلم. ورسـره کېنېناسـتم، دا خبره مې ورسره ياده کړه، لومړی يې وخندل او بيا يې راته کړه:

سهار صاحب نو دا خبره ده، چې په دې ورځو کې دې په نشراتو کې کم وينم؟

مـا وې نـه رئـيس صـاحب ! ښـښنه غـواړم دومـره سـپين سـترګی نـه يـم، خـو څـه وکـړم نـور څـوک مـې نـشته دی، د خپلـې مجبـورۍ لـه املـه مـې يـوازې تاسـې تـه سـترګې غړېـږي. تاسـې زمـا هـر څـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاست.

په دې خبره رئیس خوښ شو، وې ویل: ډېره ښه ده، دغه خلک لږ و ډېر پېژنم، پښتانه دي مګر له دربار سره تل پاتې شوي دي، زموږ به واوري او که نه؟

له خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو بیا یې وویل:

نور در سره څوک بیا یې؟

ما ویل: تاسې او زموږ د شعبې مدیر صاحب. ستاسې په نظر څنګه؟

هغې ویل: بیخي سمه ده، هغه هم د تجربې خاوند دی، سپین ږیری دی، په دې شیانو ښه پوهېږي. کله دې نیت دی چې ورشو؟

ما ویل: ما زیګر ته به ورشو، پنځه بجې به د هغوی کور ته ولاړ شو.

هغې ویل: خبر دې ورکړی دی، په کور کې دی که څنګه؟

هو نن هغه په کور کې دی، له کاره چې رخصت شو، د هغوی کور ته به راساً ولاړ شو.

ویل یې: سمه ده زه دې په مخ کې یم، په دواړو سترګو ولې نه، خو ته هغوی ته لومړی خبر ورکړه، هسې نه چې جاله مو په کار وخېژي.

ما ویل: ښه رئیس صاحب، زه به ورته خبر ورکړم.

رئیس ویل: ښه ده، په پنځه بجو به ولاړ شو.

زه تری راووتلم، خپل د کار مېز ته چې کښېناستم، شرنګ ټیلفون راغی، غوږۍ مي چې پورته کړه هوسۍ وه، ویل یې: سهار صاحب ورځ دې ښه، څه دې وکړل؟

ما ویل: نن په پنځه بجو درځو.

ښه نو داسې وکړه، چې زموږ کور ته ټیلفون وکړه، مور ته مې ووایه. زه به شل دقیقې وروسته کور ته ورسګېږم، ته هم شل دقیقې وروسته زنګ ووهه.

ما وې ښه ده، د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، حېران شوم ما وې خدایه اوس یې مور ته څنګه یاده کړم؟ ساعت ته مې کتل نیم ساعت وروسته مې ورته زنګ وواهه، برابر هوسۍ د ټیلفون غوږۍ پورته کړه، ما وې زه یم. هغې ځان په ټیلفون کې نابلده وینو، ویلې بخښنه غواړم تاسې څوک یاست؟ مور مې هو شته دی. دا زموږ خبري ګمور یې اوربدلې، یانې مور یې د لور خبرې اوریدلې.

مورې ای مورې! چا ټیلفون کړی خبرې درسره کوي. مور یې د ټیلفون غوږۍ واخیسته، ویل یې: بلې، بلې څوک یې؟

السلام علیکم زه یم سهار لیکوال! مور جانې نن په پېنځه بجو زموږ د مطبعې رئیس او زه تاسې کره درځو، خان کاکا ته ووایه، چې په کور کې اوسي، له هغه سره یې څه کار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: ښه ده وروره! زه به یې ورته وو ایم.

ښه شوه مننه تر لیدو پورې د خدای په امان، خدای په امان.

زړه مې درزا پیل کړه، ما وې دا به څنګه شي؟ کار به مې وشي او که نه؟ یو ساعت په سوچ کې ډوب لاړم، ما وې بې کسي دې ورکه شي که مشر ورور مې وای، پلار مې ژوندی وای ماته به ددې کارونو څه ضرورت و.

هو رښتیا نه پوهېږم، چې زه ورسره ولاړ شم او که نه؟ زموږ په کلي کې خو هلک د کوژدن والا نه ځي، چې دلته به څه ډول رواج وي. داسې به وکړم، چې د رئیس سره به ولاړ شم، ځان به وروپېژنم، د مرکې او خبرو اترو په وخت کې به ترې زه راووځم، دوی به سره خبرې وکړي.

رخصتي شوه، مامورین رخصت شول، څو دقیقې وروسته رئیس صاحب او زموږ لوی مدیر درې واړه د رییس په ګاډي کې د هغوی کور ته روان شو. په لار کې راته رئیس او لوی مدیر ویل:

سهار صاحب! خدای دې وکړي، چې دا خلک زموږ مرکه ومني او ستا کار په خیر سره وشي.

ما ورته خالي خندل او دومره مې ورته وویل:

رئیس صاحب ستاسې برکت او لحاظ ډېر دی، هیله ده چې خالي لاس به نه راځو.

د هوسۍ دوی کور ته ورسېدو، د دروازې زنګ مو وواهه، یو هلک دروازه خلاصه کړه، ما ترې دستي وپوښتل:

وروره! خان کاکا په کور دې دی؟

هغه وویل: هو راځئ.

رئیس صاحب خپل ډرېور ته وویل:

هلکه همدلته اوسه، موږ ننوتلو.

دننه د کور په حویلۍ کې باغچه وه، چې ډول ډول ګلونه پکې و، د حویلۍ منځ کې په یوه نرۍ د سمټو په پخه لاره مخامخ یو ښکلي ودانۍ ته وروان وو.

خان کاکا له دروازې نه راووت او زمونږ مخې ته راروان شو، له ورایه په خندا شو، ویل یې: راځئ صاحب. موږ نژدې ورغلو، هغه لومړی له رئیس سره د غېږې روغبړ وکړو او بیا یې له موږ سره. د کور لوی سالون ته یې لارښوونه وکړه، هغه مخکې او موږ ورپسې سالون ته ننوتلو او په کوچنو کې کښېناستلو. ما لومړی اجازت وغوښت او بیا مې رئیس ورمعرفي کړو او ورپسې مې لوی مدیر او بیا مې ځان وروپېژاند. هغه راته ښکته پورته وکتل، وار دواره یې وویل: ته کوم سهار هغه چې راډیو یې داستانونه لیکي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې رئیس له مانه مخکې شو، ویل یې:

همغه دی، دا ډېر لایقه او د ملک پیاوړی لیکوال دی، د ښه سړیتوب هم پرې تمامه ده.

لوی مدیر زما په هکله داسې وویل:

خان کاکا! دده په شان لیکوالان ډېر کم لرو. دی د ننګرهار د سیمې دی، د یوې ډېرې ښې کورنۍ په غېږ کې رالوی شوی دی، د کابل پوهنتون د ژورنالېزم څانګې نه فارغ شوی دی، زموږ تکړه همکار دی.

په دې وخت کې خان کاکا وویل:

تاسې باور په خدای وکړئ، چې موږ د جمعې شپې ته ورځې شمارو، وایو چې کله به د جمعې شپه راځي، چې دده راډیویي داستان واورو.

رئیس وویل: زه فکر کوم د ټول افغانستان خلک دده راډیويي داستانونه په شوق او غور سره اوري. خان کاکا! خدای دې لا برې ورکړي، زموږ د سر تاج دی، افرین دې په ده وي.

یوه هلک چای راوړو، ورپسې یې کلچې او ډول ډول میوې راوړې، یوه پیاله چای مو، چې وڅښل، ما رئیس ته وروکتل، ورته مې وویل:

رئیس صاحب زه به ستاسې ډرېور سره په هغه بل کار پسې ولاړ شم، په اوه بجې به دلته راوګرځم.

هغه پوه شو او راته وې ویل:

سمه ده، بیرته به همدلته راشې.

زه ترې راروان شوم، د هوسۍ پلار راته وویل:

بچې بیرته خو راځې.

ما ویل هو خان کاکا، یو کار پسې ګ ځم، بیرته راځم. له سالون نه چې راووتلم، هوسۍ د سالون څنګ ته د ګلونو په منځ کې په یوه څوکۍ ناسته وه، کتاب یې لوست، ما چې وروکتل موسکۍ شوه او په دې وپوهېده، چې د مرګې د خبرو په وخت کې دی ووت.

موږ دواړه سره پوه شو، خو زه ډېر زر بهر ووتلم، د رئیس ډرېور په موټر کې ناست و، ما وې راځه انډیواله یو چکر چېرې ځو. په موټر کې ان تر نوي ښاره ولاړو، چرت اخیستی وم، ما ویل چې دا به څه کېږي؟ مخې ته یو سکانداز ټیلفون راغی، ما وې چې یو ځل هوسۍ سره وغږېږم، چې څه نظر لري.

ټیلیفون ته ورغلم، زنګ مې چې ورته وواهه، پخپله هوسۍ وه، ما ویل: همدا اوس ستا د پلار سره د مرګې خبرې روانې دي او زه ترې راووتلم، ځکه چې ته خو پوهېږې، د پښتنو په کولتور کې هلک په جرګه او درخواستۍ کې نه کښېني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وويل:

هو همدغسې ده، ته خو ببرته راځې؟

هو راځمه.

زه به د سالون ترڅنګه په کړکۍ کې غوږ ورته ونيسم، ښه شوه په مخه دې ښه.

له ډرايور سره مې په موټر کې چکر وواهه، په دې وخت کې مې يو سګرټ ګل کاوه او بل به مې لګاوه، تقريباً يو نيم ساعت موږه ځنډ وکاوه او بيا دوباره ولاړو. د هوسۍ د کور مخې ته مو ګاډی ودراوه، ما د دروازې زنګ وواهه، همغه هلکی بيا راغی، دروازه يې راخلاصه کړه، ويلې راځه مهرباني وکړه. زه په چرت کې ورننوتلم. کټل مې چې هوسۍ هلته وړاندې د خپلې کوټې په کلکين کې سر راوېستلی دی، لاس يې راته وخوځاوه او خولې ته يې لاس ونيو، پوه شوم، چې هغه په خندا شوه. ما زړه کې وې لکه چې کار دې شوی دی، د سالون په دروازه ورننوتلم، سلام مې واچاوه، رئيس راته وويل:

سهار صاحب راغلې؟

ما وې هو راغلم.

هغه خان کاکا ته مخ واړاوه ورته وې ويل:

خان کاکا اوس به درنه رخصت شو، بيا به که ژوند باقي به سره خبر شو. هغه ويل: سمه ده، خو دستي يې وويل:

رئيس صاحب شپې ته راسره پاتې شئ، ډېر به خوشاله شم.

رئيس وويل:

مننه خان کاکا خدای دې تل ژوندی لره، زموږ دې قدر وکړو، خدای دې روغ او ښاد لره، اوس نو اجازت راکړه.

له خان کاکا نه مو رخصت راواخيست او ترې نه راووتلو. کله چې په موټر کې سره کښېناستوو لومړی راته رئيس داسې وويل:

سهار صاحب! موږ ورسره ستاسې د خپلوۍ په باب خبرې وکړې، هغې زموږ ټولو خبرو ته غوږ نيولی و، کله چې زموږ خبرې پای ته ورسېدې، هغه لږه شېبه غلی و، بيا يې وويل:

تاسې زما سر سترګې ياست، دا خو زموږ او ستاسو رواج دی، د خور او لور پوښتنه کېږي، خو دومره درته ويلی شم چې زما د لور په باب راته دوه درې کسانو ويلي دي، ما لا تراوسه له خپلې ښځې سره او لور سره په دې باب څه نه دي ويلي، لومړی خو به زه له هغوی سره د خپل کاله مشوره وکړم او په خاصه توګه د لور سره به ګډېږم، چې هغه څه غواړي، هغسې به کېږي، ځکه چې زه همدا ايکې يوه لور لرم، هغه هم پوهنتون کې ده، زه پخوانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی یم سپین ږیری یم، خو هغه ډېر پخوانی فکر را سره نشته دی، ځنګه چې زما لور غواړي، همغسې به وکړو. تاسې به بیا خبر شئ، اوس در ته هېڅ نشم ویلی، تاسې را نه خپه نشئ.

مونږ چې یې نظر واورېد، بد نه و، اوس نو په تا پورې اړه لري.

لوی مدیر راته کړه: سهاره رښتیا وو ایه دا خلک او ستا د خپلوي رېشته به ځنګه شي.؟ که راته روښانه یې کړې!

ما هغوی ته د هوسۍ ټوله کیسه وکړه او دا مې هم ورته وویل: زما په خیال کې د ښځې او واده کول خیال هډو په سر کې نه و.

هغوی دواړه په کړت کړت وخندل، رئیس وویل: ښه نو چې دا خبره ده، لوبه تا وړې ده. مونږ ټولو په ګډه سره وخندل. هغوی دواړو راته وویل: لږه موده وروسته ورپسې ځوک ورولېږه، هرومرو به د ستمال درکړي. زه یې تر کوره ورسولم، له هغوی نه مې مننه وکړه او خپل کور ته ولاړل. ماښام نزدې و، کور ته ننوتلم، لومړی مې د ډوډۍ غم ځانته وخوړ او بیا مې تر نیمې شپې همدا چرتونه وهل، هوسۍ را نه نور د دنیا کارونه شاته کړي و، سبا یې چې کار ته لاړم، هېڅ ډېره مې کار ته نه لګېده، اخوا دېخوا لر بر کېدم، په دې تمه وم، چې هوسۍ به راته ټیلفون کې څه پیغام لري. یوه بجه شوه، نور مامورین د غرمې ډوډۍ ته تللي وو، چې زنګ راغی، زه خپله شعبه کې ناست وم، زر مې غوږۍ پورته کړه، چې د هوسۍ غږ راغی، بې له کومې بلې خبرې یې وویل:

سهار صاحب لکه چې کار دې ونشو.

ما وې: مړې زړه به مې ودربېږي، دا خبره مه کوه، بېګاه راهیسې مې والله که خوب کړی وي، په سودا او چرتونو مې رنګ زیړ زعفران شو.

ویل یې: اخ دا څه وایې؟ سهاره ته خو پوه سړی یې لکه چې زه دې تراوسه سمه نه یم پېژندلې، ته خو په دې هم پوهېږې، چې پښتنې انجونې د پردو هلکانو سره ګرځېدی نه شي، څو سره یې به یې چې ښکاره دې مینه وکړي. په لومړۍ ورځ مې درته څه ویلي و؟ هېر کړې دي دي؟

نه نه هېر مې نه دي، خو....

خو یې لا څه وي؟ د مینې تار مو غښتلی دی، مه وارخطا کېږه، خو دا زموږ د ټولنې دستور دی ستا غوږ دی؟

هو هو ولې نه، غوږ مې دی.

بېګاه تر نیمې شپې پورې مې مور او پلار په همدې خبره سره لګیا وو، زه له کتابخانې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوختـه راغلـم، د ماښـام لـه ډوډۍ نـه وروسـته پخپلـه کوټـه کـې پـه کتـاب ویلـو مـصروفه وم، چې مـور مـې راغلـه، ویلـې هوسـۍ لـورې تـه راشـه پـلار دې غـواړي. زه د واره پـوه شـوم، مـا وې ښـه مورجـانې درځمـه. لـږه شـیبه مـې ځنـډ وکـړو، لـه ځـان سـره مـې ښـه سـنجش وکـړو، بیـا ورغلـم. هغوی دواړه په سالون کې ناست وو، لومړی مې سلام واچاوه، پلار مې راته وویل:

لورکۍ راځه دلته زما ترڅنګه کېنه.

ما وې: ښه پلاره.

پـلار مـې راتـه لـومړی ډېـرې خبـرې وکـړې، زمـا د راتلـونکې ژونـد پـه بـاب یـې ډېـرې خبـرې وکړې. بیا یې راته وویل:

لـورې ډېـر خلـک رانـه سـتا پـه بـاب پوښـتنه کـوي. دا یـې هـم وویـل چې پلانکـی فرقـه مـشر دې زوی تـه غـواړي، زمـا وراره، تحـصیل یافتـه دی ښـه ځـواني خـدای ورکـړې ده، یـو بـل سـردار یـې راتـه وښـود، چې مـوټرې او مـانۍ لـري او پـه پـای کـې یې سـتا د مرکـې هـم راتـه وویـل، خـو دا یـې هـم زیاتـه کـړه، چې سـهار لیکـوال دی، مګـر غریـب سـړی دی، کـورنۍ یـې معلومـه نـه ده، چې څوک دي؟

مـا ورتـه پـه ادب وویـل: پـلاره زه پخپـل سرنوشـت فکـر کـولی شـم، شـرم او حیـا راځـي، چې دا خبـرې کـوم، خـو آخـر رابانـدګ کېـږي. زمـا کـوټۍ او مـوټرې نـه دي پـه کـار، یـوازې بـه هغـه څـوک راسـره راتلـونکې ژونـد شـرکوي، چې زمـا راتلـونکې ژونـد ورسـره ښـه تېـر شـي او هغـه بـه همدغـه لیکوال وي، چې مې درته د لالا په واده کې پېژندلی و.

پلار او مور مې دواړو وویل: هو همغه لیکوال، چې پرون یې مرکه رالېږلې وه.

پـه لـومړي سـر کـې دواړه چنـدان رضـا نـه وو، خـو تـر نیمـې شـپې یـې وغږنجولـه پـه پـای کـې یـې وویل:

لـورې سـتا رضـا بـه وکـړو، خـو اینـده دې نـشو تـضمینولی. مـا وې: خپلـه رایـه او نظـر مـې درتـه وړاندې کړو، نوره ستاسې خوښه.

زه تـرې خپلـې کـوټې تـه ولاړم، هغـوی دواړه نتیجـې تـه رسـېدلي وو. سـهار چې پوهنتـون تـه تلمه، مور مې راته وویل:

لـورې سـتا خبـره مـو ومنلـه. لـه خوشـالۍ نـه پـوه نـه شـوم، چې پوهنتـون تـه څنګـه ورسـېدم، لـه ډېرې خوشالۍ نه مې د موټر دروازه برسېره پرېښې وه. سهاره مبارک دې شه.

ما وې اخ دا څه وایې؟

څه وایم همدغه وایم، نورې خبرې به پس له رخصتۍ کوو، زه به په څلور نیمو بجو درشم.

ما وې سمه ده، د خدای په امان، د ټیلفون غوږۍ یې کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له خوښۍ نه ټوپونه وهل، حېران وم، چې په چا زېرى وکړم، بوډۍ مور خو مې په خپل کلي کې وه، په منډه منډه د مطبعې په ډېر و څانګو کې خوشې وګرځېدم، راوګرځېدم، څوک به چې مخې ته راتلل، همدا به يې ويل: سهار صاحب نن هسې تازه ښکاري. په دغه ورځ مې له ډېرې خوشالۍ نه آن تر پېنځه بجو پورې ډوډۍ ونه خوړه، څلور نيمو بجو ته انتظار وم، چې هوسۍ راشي او ټولې خبرې راته وکړي. د رخصتۍ په وخت کې له ټولو مامورينو نه مخکې له شعبې نه ووتلم، د مطبعې مخامخ سړک بانډې روان شوم، چې د هوسۍ د راتلو لاره وه. په سړک تر ډېره لاړم، وړاندې د هغې موټر راروان و، زما خوا ته چې راورسېده غږ شي موټر يې راته تېر کړو، زه حېران شوم، چې دا ولې؟ کتل مې چې هغه دوباره شاته راغله، خوا ته يې راته بريک ونيو، دروازه يې خلاصه کړه، شنه د خندا پاتې وه، ما وې څنګه رانه تېره شوې؟

باور وکړه، چې ستا په سوچ کې وم، خداى درباندې ړنده کړم.

ما وې: کوه کوه دا نزاکتونه کوه، څه دې کمي دى، د سهار هم خداى شته دى.

ويل يې: راوړاندې شه د ظالم زويه ګيلې پرېږده، مخ يې راته کلک وسکونډو، وش وش مې وکړو دواړه موټر ته وختو.

ويل يې: راوړاندې شه اوس نو ټوله ټوله ستا يمه، خرپ شو موږ دواړو سره موچي کړل. له ډاره مو شاوخوا ته وکتل، ما وې: هوسۍ چېرې ځو؟

هغې ويل نن به يو ځانته ځاى ته ځو، ترڅو ښه په زړه پورې د زړه خواله وکړو. ما وې پغمان ته به لاړ شو، موټر مو د پغمان په لور خوشې کړ. په ميرويس ميدان کې مې هوسۍ ته وويل: دلته بريک شه يو څه خوراکي شيان به رااخلو، ماله ډېرې خوشالۍ نه د غرمې ډوډۍ نه ده خوړلې.

ويل يې: د کونډې زويه څه شى درته واخلم، ته په موټر کې کېنه، زه به درته کباب رااخلم.

ما وې: نه ته کېنه زه به ګړندى لاړ شم. موږ دواړه په موټر کې د کباب پخلنځي ځاى ته ولاړو، کباب او تازه مېوه مو راونيوه او موټر مو پغمان ته خوشې کړو. په لږ وخت کې د پغمان په دو سرکې ورواوښتو او نېغ د تپې بڼ ته روان شو. شبېه پس د تپې بڼ ته ورسېدو، همغه ځاى ته لاړو، چې پخوا يو ځل ورغلي وو. لومړى مو څه خواړه وخوړل او بيا د ګلونو ګڼ تېل ته ورغلو. په بڼ کې نور خلک ښځې او نر ګرځېدل، خو د جمعې د ورځې په شان پکې دومره ډېر څوک نه وو. موږ همغه ځاى ته لاړو، چې بيخي ځانته و، هېڅوک هلته نه و، يوازې د بڼ مرغيو شور رااخيستى و. موږ دواړه د ريدي ګلونو په منځ کې کښيناستو، شاوخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـو د ناجوګـانو او ګلابـو بـوټي ولاړ وو، مـوږ چـا نـه لیـدلو، خـو مـوږ لـه دغـه ځایـه هـر څـوک لیدلی شول.

معمـولاً مـو لـومړی یـو د بـل عکاسـي وکـړه او بیـا دواړه نـږدې څنـګ پـه څنـګ سـره کېناسـتو. هوسـۍ راتـه د تېـرې شـپې د مـور او پـلار ټـولې خبـرې یـو ځـل بیـا وکـړې، خـو د خبـرو پـه پـای کـې یې وویل:

اوس درتـه یـوه مـشوره درکـوم او هغـه دا ده، چـې پـه همـدې ورځـو کـې بـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، کاکـا دې او نـور دوه درې کـسان نـږدې خپلـوان دې او دوه درې تـور سـرې درسـره راولـه، چې د مور او پلار سره مې خبرې وکړي او د خپلوۍ دستمال درکړي. ته پکې څه وایې؟

مـا وې: هوسـۍ تـه ماتـه داسـې پخـې مـشورې راکـوې لکـه چـې دا ټـول کارونـه تـا کـړي وي، د یـوه مـشر ورور او مـور او پـلار غونـدې مـشورې راکـوې. لـه مـا نـه دې پـه دې مـسایلو زیـات سرخلاص دی.

هغـه موسـکۍ شـوه، وې ویـل: سـهاره دا زمـوږه ټولنـه ده، د خپلـې ټـولنې روایتونـه، رواجونـه او کولتـور پېژنـو. مینـه بـه کـوو، خـو لـه خپـل کولتـور سـره سـمه، اګـر چـې دلتـه ګرانـه ده، پـه پښتنو کې برالا مینه کول جرم دي او یو خو ته یې چې...

هوسـۍ پـوهېږم، چـې راتلـونکی ژونـد بـه دې راسـره ډېـر ښـه تېـر شـي، مـا او تـا دواړه د خپلـې ټـولنې پـه غېـږ کـې رالـوی شـوي یـو، هـر دسـتور یـې زمـوږ پـه لېمـو، نـو کـه سـتا خوښـه وي د پنجشنبې پـه ورځ بـه یـانې سبا نـه بـل سبا تـه زه کلـي تـه لاړ شـم، چـې د کـور د جوړېـدو پـه حـال ځـان پوه کړم او هم مې خپلې مور او کاکا سره ددې خبرې په باب تصمیم ونیسم.

هغې وویل: ډېره ښه ده، سبا به درته یو څه پیسې هم له ځانه سره راوړم.

ما وې: هوسۍ یوه پوښتنه درنه کولی شم؟.

هغې ویل: ولې نه سهاره، مهرباني وکړه.

ما وې: دا پیسې چې ته ماته راکوې د کور نه یې راوړې او که خپلې ځانګړې پیسې لرې؟

هغـې ویـل: لـه پخوا نـه چـې پـلار او مـور مـې پیسـې راکـړې دي، ټـولې مـې پـه بانـک کـې ذخیـره کـړې دي، مـور او پـلار نـه یـې نـه غـواړم او کـه تـرې وې غـواړم، هغـوی هـم راکـوي. پـه بانـک کـې لا پـوره پیسـې لـرم، زړه مـه ښـکته پورتـه کـوه، د زړه ارمـان بـه دې د ژونـد پـه ټولـو چـارو کـې پـوره کړم، څه ښه وایې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وارخطا نشې لالیه
په وارخطا مورچل دې زه ولاړه یمه

د سترګو توره سهاره ! یوازې تا غواړم، پیسې او دنیا مې نه ده په کار، پربږده، چې دواړه راتلونکې ژوند په مینه تېر کړو. اوس دا خبرې پرېږده. د پغمان تپې په بڼ کې د دا شنه اسمان د لاندې د ګلونو په منځ کې ددې شپږو نه خوند واخله، نورې چارې پخپل وخت.

ما وې: هره خبره دې راته د کاڼي کرښه ده هوسۍ ! زما ختلی ژوند به وغوړوې، ستا په مینه ایمان لرم، حسن دې راته سم د خوږې مینې سبق راکړو، د مینې ځینې رښتیانۍ کیسې مې اورېدلې وې، خپله مې لیکلې هم دي، خو زه ایله اوس د مینې او محبت په راز پوه شوم، که ټولې مینې وتلل شي، خدایږو چې زمونږه د دواړه کنډه به پرې درنه وخېژي.

هوسۍ وویل: هو لکه ته چې له ما سره په دې کنډه برابر یې.

په همدې خبره یې راته زړه راوداغه، بې واره مې ورنه غېږ واخیسته او خړپ شو، چپه مې ترې واخیسته. د هغې په تندي هم نرۍ خوله راغله، دا یې د تودې مینې نښه وه، وربل یې په مخ رامات شو، اننګې یې یاقوتي شول، سترګې یې توري شوې، په بدن یې د محبت څپه راغله، وجود یې غنې غنې شو، خپلې شونډې مې د هغې شونډو ته ورنږدې کړې، د مینې تودې تودې علامې مو په بدن راخورې شوې، په یو بل کې سره ورک شو، خدایږده چې څومره وخت به سره ورک و، یو وخت د خلکو خبرې مو تر غوږ شوې، چیغې وې، ناري وې چې راپیدا شو، د بڼ کېڼ خوا ته وړاندې د دوو کسانو جګړه وه، نور څو کسان ورته راټول شوي وو، شور او غالمغال یې تر مونږه راتلو. موږ راپاڅېدو او د قرغې په سړک مو کاله ته د راتلو نیت وکړ، موټر کې کېناستو او د قرغې د ډنډ پلو سړک مو ونیو. په لاره کې څو کورونه مخې ته راغلل، ونې او باغونه وو، په لږ وخت کې قرغې ډنډ ته ورسېدو. د ډنډ په اړخ کې جګه تپه وه، چې د ناجوګانو ونې پکې ولاړې وې، سړک یې لاندې له اړخ سره تېر شوی و، هوسۍ په کرار کرار موټر چلاوه، ویل یې:

سیلونه کوه او زه به موټرواني کوم.

ما وې: خو ماته موټر رازده کړه، بیا به ته سېلونه کوې.

ویل یې: دا کار حتمي کوم، کله چې له کلي نه راوګرځېدې، موټر به زده کوې.

موټر یې ودراوه، پخپلو پښو چکر ته روان شو، بنې بشر نه و. یوه ټوټه چې لاړه، د ډنډ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړه وړوکې کښتۍ ولاړه وه، په خوا کې یې یو تن ناست و، ما ترې پوښتنه وکړه:

انډیوال په دې کښتۍ کې تلای شو؟ ویل یې: ولې نه، شل افغانۍ به راکړې، کولای شئ چې بیا په کې یو ساعت سفر وکړئ.

سمد ستي مې شلګون په لاس کې ورته کېښود، هغه د کښتۍ چل راوښود، مونږ دواړه کښتۍ ته پورته شو، کښتۍ مو د ډنډ منځ ته خوشې کړه، د لاس په چپو مو کښتۍ ښه تونده روانه کړې وه، ترڅو چې د ډنډ منځ ته ورغلو. د ډنډ منځ له وچې نه ډېر لیرې و، پوره واټن یې لاره. موږ دواړو د ډنډ په منځ کې یو پربل کې سترګې ښخې کړې وې، تر ډېره مو د سترګو جنګ وکړو، بیا مو شاوخوا سیمه، چې څومره شنه او ښکلې ښکارېده، لیدله. اوبو کې ماهیان لیدل کېدل، پوره یو ساعت مو په کښتۍ کې چکر وواهه. دوباره وچې ته د ډنډ غاړې ته راووتلو، کښتۍ مو ورتسلیم کړه او موږ د موټر خوا ته روان شو. لمر هم په غرغړه و، موټر کې کېناستو او مخ په ښار روان شو. د هوسۍ دا عادت و، چې کور ته به راتلو، موټر به یې په کرار کرار چلاوه، زموږ کور ته چې ورسېدو، هغې ته مې د پاتې کېدو ست وکړو، ویل یې:

وخت لا شته دی، خو سبا ته به ستا د کار شعبې ته په لسو بجو درشم.

ما وې: ډېر ښه. هغه لاړه او زه کور ته لاړم.

سبا ته په لسو بجو هغه راغله، زما سر په کار ټیټ و، چې غلې مې په سر ولاړه وه، تر روغبړ وروسته مې ورته وویل: څه ته میل لرې؟ چای، مېوه او که شربت؟

هغې د نر لور سمد ستي راته کړه: هر څه ستا په سترګو کې دي، نور څه ته مېل نه لرم.

ما وې ښه نو زه به دا څو جملې پوره کړم، بیا به وځو. ما پاتې جملې لیکلې او هغې په ما کې سترګې ښخې کړې وې. کله مې چې لیکنه سرته ورسوله، ورته مې وویل: مړې دا سترګې خو لږې رپوه، چې سترې نه شي.

ویل یې: رښتیا لیکوال یې نو، زه نه پوهېږم چې دا ته څومره مینې او له هنره ډکې لیکنې څنګه کوې؟

لیکنه چې مې پوره کړه، له مطبعې نه راووتلو او د نوي ښار یوه رسټورانټ ته لاړو، چای مو وڅښلې، زما کلي ته د تلو خبرې مې پیل کړې. د راتلونکي ژوند او په تېره مو لومړۍ د دویمې مرکې په هکله خبرې وکړې. زه په دې وخت کې تشناب ته لاړم، هوسۍ لا د چایو پیاله څښله. بېرته چې راغلم، هغې وویل:

سهار صاحب! یو څه روپۍ مې درته په دې پاکټ کې راوړي، درسره وایې خله چې هلته پرې ماته ګوډه سمه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه مې تري وکړه، پاکټ مې جېب ته کړو، خو کله مې چې بيا په کور کې وشمېرلې، د برش زره افغانۍ وې، په هغې وخت کې په دېرشو زرو پوره کار کېده، لا د هوټل نه، نه وو وتلي، چې ما هوسۍ ته وويل:

زه فکر کوم، چې دا ځل به دوه اوونۍ په کلي کې پاتې شو، ګرچې کارونه مې ډېر دي، خو دلته دا کار له ټولو نه مهم دی.

موسکۍ شوه او وې ويل: زه وايم، چې په يوه اوونۍ کې به هرڅه سم شي، دا کار چې وشو، نور کارونه به څنګه نه کېږي؟

ته چې راته هرڅه وايې، هغسې به وکړم، ته په کلي کې خپل ضروري کارونه ترسره کړه، چې ستونزې دې حل شوې، نو واپس به په خير سره رځې.

له هوټله راووتلو، په ښار کې مې د ځينو شيانو د رانيولو هغې ته وويل، هوسۍ ويل: راځه چې بازار ته لاړ شو. په بازا کې مو سودا وکړه او د کور مخې ته مو راورسوله. هغه لا تر هغې پورې په موټر کې ناسته وه، چې ترڅو ما سودا کور ته پورته کړه، بيا د هوسۍ خوا ته ورغلم. راته وې ويل:

سبا ته چې دې حرکت کاوه، ماته به ټليفون وکړې، هو که دې راته په اتو بجو زنګ وواهه نو...

ماوې: سمه ده په اتو بجو به درته زنګ ووهم. کله چې مو مخه ښه سره کوله، د هوسۍ سترګې له اوښکو ډکې شوې، ورپورې ومې خندل: دومره دې زړه نرۍ دی؟ مه خپه کېږه، ډېر زر به که خير وې درته راوګرځم.

په دې خبره يې غبرګې اوښکې په اننګو ښکته راولوېدې، ويلې راځه، چې څو دقيقې به دواړه موټر کې کېنو. ما وې په سترګو. دواړه موټر ته پورته شو، شاوخوا مې پام وکړو نږدې هېڅوک نه و، په غېږ کې مې راونيوه، خړپ خړپ په دواړو مې ښکل کړه. هغه هم راته يوه لږه شېبه په غاړه راپرېوته. موږه دواړه د مينې خواږه سره وڅکل بيا يې وويل:

بس دی ملګرې به مې راته انتظار کوي. په اخر ځل مو سره بيا شونډې نږدې کړې، تود د مينې ډکه مخه ښه مو سره وکړه، خو کله چې يې موټر چالان کړو، ما ورته لاس خوځاوه، د هغې لاندنۍ شونډه ورپېده، نور يې په سوړ اسويلي مخ راځينې واړاوه او لاړه.

زه مړژواندی غوندې مطبعې ته ستون شومه، نېغ د رئيس صاحب دفتر ته لاړم، رئيس راته کړه:

سهار ه څنګه ساه نيولی راغلې؟

ما وې: رئيس صاحب د ځنې بنده دې دا ډېر مشکلات ورک شي، څه وکړو، ستونزې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: څنګه؟

ما ورته ټوله کیسه تېره کړه، هغه ته زما د ژوند هرڅه ورمعلوم و، څه مې ترې پټ نه و، ځکه خو پې ګران وم. ویل یې: رخصت خو به نه اخلې.

مکرۍ خندا مې له خولې وختـه، هغه هم موسکی شو، ویل یې: سهار صاحب پروا نه لري، هرڅه راته زړور وایه، د مشر ورور په شان مې وګڼه.

له لنډې زړه خوالې نه وروسته مې ترې رخصت را واخیست، د پېښو لا په شا په یې هم راته وکړه. ما وې مننه رئیس صاحب کور دې ودان، ټولې ستونزې مې فعلاً حل دي، ترې نه راووتلم. ښار ته ولاړم او ځینې نور شیان چې له هوسۍ نه مې له شرمه پټ کړي و، راونیول او بیا په یوه ټیکسي موټر کې کور ته مازدیګر ولاړم. شپه مې تېره کړه او سهار وختي له کوره ووتلم او په ټیکسي کې زموږ د سیمې د موټرو هډې ته لاړم. اته بجې کېدې، چې هوسۍ راته ټیلفون وکړو، همدا یې ویل، چې له یوې هفتې نه وروسته به راځې. ما وې سمه ده. زه همدا اوس په نهو بجو په یوه سروېس کې حرکت کوم، له تا سره خدای په اماني کوم، د بیا لیدو پورې. هغې هم وویل: د بیا لیدو پورې.

په هډه کې ګاډی تیار ولاړ و، سامان مې ورته زر زر ورپورته کړو، د ګاډي کلینر لا د لېښ د تلو ناري وهلې، چې د ګاډي چلوونکی راغی او موټر یې چالان کړ. د سترګو په رپ کې ګاډی ډک شو او حرکت یې وکړ. په هغې وخت کې سړک پوخ و، په دریو ساعتونو کې ورسېدو، لا د غرمې ډوډۍ مو هم په لار کې خوړلې وه، د کلي په یوه بل ګاډي کې مې مازیګر ځان کلي ته ورساوه. سامان راسره زیات و، ځینو کلیوالو راسره تر کوره شیان او سامان ورساوه. زموږ په پخوانۍ کوټه باندې لویه کلا جوړه شوې وه، په یوه ګوټ کې یې ورته ان درې پوړه جګ بورج هم خېژولی و. په لومړي ځل مې ونه پېژانده، خو چې ښه ورته ځیر شوم، رښتیا هم زما پخوانی کور همدلته و. په لاره کې راته کلیوالو وویل: سهار صاحب دا ستا کلا ده، د خپلې کلا دروازې په مخکې راسره کلیوالو سامان کېښود.

په دې کې زما د تره زوی راغی، غېږ یې راکړ، ګړه بړه مو سره وکړه، کلا ته مو سامان ورننوېست. زموږ هغه یوه پخوانۍ کوټه کلا شوې وه، ښکلې ښکلې د شیشو کوټې یانې د لویو (کړکیو) لرونکې او شیشه یې کوټې پکې ودانې شوې وې، کتل مې چې مور مې او د کاکا لونه مې مخې ته راغلې، سترې مشي یې راسره وکړه، زه د کور په جوړېدو ډېر خوشاله شوم، په کلا کې ګرندی ګرندی وګرځېدم، بورج ته وروختلم، د بورج له وړوکو کړکیو مې تقریباً ټول کلی ولید. زما له بورج نه په کلي کې بل هسې بورج نه و، هره کوټه، تشنابونه، پخلنځی او نور ټول ځایونه مې له سترګو تېر کړل، دومره خوشاله شوم، چې په جامو کې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځایېدمه.

د کلا په منځ کې یوه وړوکې تپه ګۍ باندې چایو ته کښېناستو، مور لا چای نه و پیل کړی، چې کاکا او د کاکا مېرمن مې راغلل، ښه توده ستړې شمې یې را سره وکړه. په پخوا وختونو کې به چې کله کلي ته ورغلم، خپلوانو به را سره د خولې د سر ستړې مشې کوله، خو دا ځل مې بیخي ځانته تمه وشوه، دا دنیا خو په ظاهري توګه خوړل کېږي. کاکا مې، د کاکا اولادونه، نور خپلوان، ماماګان مې، نورو د کلي خلکو برخورد را سره بل ډول شو.

پخوا خو مې یوه کوټه وه، غریبي رانه هم تاوه، وه چا څه کولم، خو اوس چې حجره شوه، چای چلم شو، باور وکړئ د نورو کلیو نه به راته خلک راتلل. په دې ځل تګ سره د ټول کلي خلک ستړې مشي ته راغلل، خلکو دا ګومان کاوه، چې سهار حتمي په کومه خزانه کې لاس منډلی دی.

پخوا به زه او مور مې دوه په دوه ډوډۍ ته کښېناستو، خو اوس به د هر وخت په ډوډۍ ښا پسته دلې کسان ناست وو، زه به هم رښتیا چې هره شپه خوشاله وم. په سبا ته مې کتل، چې ختیګر ځان راورساوه، هغه لا څه نه و ویلي، ما ورته پاتې پیسې په یو ټک وروشمېرلې. نجار ته مې هم پیسې ورکړې، مور او کاکا مې ډېر رانه راضي ښکارېدل. بلې شپې ته د ماښام ډوډۍ نه وروسته مور مې راته وویل:

بچې اوس دې د ښځې کولو وار رارسېدلی دی، کلي کې راته څو کسانو ویلي دي، څو جینکۍ مې هم لیدلي دي. زما خو هره یوه خوښه ده، خو ستا رضا او خوښې هم پکار ده.

ما ورته وویل: موري په کلي کې به د چا سره په دې باب سر نه خوځوې، یوه اونۍ وروسته به مور او تاسې کابل ته ځو، له یوه چا سره مې د خپلوۍ ویلي دي، هغوی هم راته لوظ راکړی دی، خو ستاسې په ورتلو به د خپلوۍ تار غښتلی کېږي.

مور مې په تعجب شوه: اخ بچې لکه چې رانه د کابل شوې، خپله سپین سرې مور دې چاته پرېږدې؟ کابلۍ نجونې ګنې مور غوندې خلکو سره ژوند تېروي؟

مورجانې کوم چا سره، چې زه خپلوي کوم، هغوی پښتانه دي، په اصل کې د پکتیا دي، خو پخوا راهیسې په کابل کې اوسېږي، کاروبار یې د شاهي کورنۍ سره دی، کوم ستر ستړي و، غټه څوکۍ یې درلودله، په کابل کې کورونه او موټرې لري. هغه هرڅه یې خپل دي، خو ماته معلوم شوي دي، ښه پښتون سړی دی، لور یې په پوهنتون کې ده، ژوند یې په ښار کې تېر شوی دی، مګر پخپله د ښه پښتون خوی او خصلت لرونکې ده. پوهېږم موري ډېر قدر او عزت به دې کوي. بله دا چې ته څه پوهېږې، ددې کلا د جوړېدو پیسې ما له کومه کړې، دا د هغې جنۍ پیسې دي، چې ماته یې راکړې دي. مور مې رادانګ کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بچی ببرته یې درنه اخلي؟

ما ویل: نه نه مورجانې هغه به ستا ننګور شي.

وېې ویل: چې دومره ښه جنۍ ده زویه، بیخي مې درسره رضا ده، پښتنه خو ده که نه؟

ما ویل: هو مورجانې پښتنه ده، که له نزدې نه دې ولیده، خوښه به دې شي. مورې یوه خبره درته کوم، چې بېګاه ته به ته یوازې د کاکا سره دا خبره شریکه کړې، زه ترې شرمېږم، ورته ویلی نشم دا کار به ته کوې.

ویل یې: ښه بچی زه به ماخستن د هغوی کره لاړه شم، ورسره وبه ګړېږم، ته بې غمه اوسه. مورې دا مې چې درته څه وویل، دا ټولې خبرې ورسره وکړه او همدا هم ورته وو ایه، چې د راتلونکې جمعې په ورځ به کابل ته ځو.

ښه ښه زویه فکر مې دی دا ستا ټولې خبرې به ورته وکړم.

مورجانې نوې جامې ځانته کړې کړه، دا کوم کسان چې راسره ځي پاکې جامې دې له ځانه سره واخلي. زه به په دې څو ورځو کې دا ځینې کارونه سم کړم، ددې نوي کور ځینې شیان نیمګړي دي دا به ورپوره کړم. د حجرې په څنګ کې تشناب جوړول، نوي کټونه، دوه جوړې ګلیمان او د کور او مېلمنو لپاره نوي بسترې او نور ډېر شیان اخیستل او جوړېدل غواړي. د ځینو شیانو به د کاکا زوی شېرو ته ووایم، پیسې به ورته پرېږدم، هغه به یې سنبال کړي. همدا اوس به جلال آباد ته لاړ شم، ځینې سامان او شیان به واخلم، شیرو به هم له ځانه سره بوځم، ته به پخپل کار پسې بېګاه ته ورشې. اوس زه لاړم مورې، د خدای په امان.

له شېرو سره یوځای جلال آباد ته لاړم، کوم ضروري شیان چې و، په بازار کې مو واخیستل او بېګا ته ببرته کور ته راغلو. په څلورو پېنځه ورځو کې کوم ضروري کارونه نیمګړي پاتې وو، ترسره مو کړل. وخت مې کم او کارونه مې زیات وو، هر ماخستن به حجرې ته د کلي زلمیان راته راتلل، ښه بانډار مو جوړ و. هر چا به راته ویلې: سهار صاحب دغې جمعې شپې دې کوم راډیویي داستان جوړ کړی دی؟ همدا پوښتنه به یې کوله، چې زمونږ د خلکو څومره ذوق او علاقه وه، د جمعې د شپې راډیویي داستانونو سره.

رښتیا چې ماته ثابته شوه، چې د افغانستان خلک له خپل کولتور او فرهنګ سره څومره علاقه لري، خو بدبختانه زیات خلک بې سواده او نالوستي دي. پر ما دا یوه اونۍ لکه د باد په شان تېره شوه، د پنجشنبې په ورځ مې د ولسوالۍ نه هوسۍ ته ټیلیفون وکړ، او سبا ته مې د ورتګ ورته وویل. هغه خوشاله شوه، ویلې: خدای مو په خیر سره راوله. په مور دې سلام کوه. ما وې مور ته مې، چې ستا خبرې وکړې څه مالګه مساله مې ورزیاته کړه، سمدستي یې وویل: بچی دا صفتونه چې لري خامخا یې پوښتنه په کار ده. ویلې پوهېږمه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پخپله به دې څه مداري توب ورته کړی وي، خوشې ما بهانه کوې. په خندا شوه او مخه ښه يې راسره وکړه.

په دې شپه مې کاکا دوی او ماما مې کور ته راوستل، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته مې کاکا ته وويل:

کاکا جانه! سهار به تندار مې او ته مور مې او ماما جان مې په اته بجو د سهار له کوره وځو او کابل ته به په خير سره حرکت کوو. خپل سامان، جامې او ضروري شيان مو ورسره راواخلئ.

ټولو وويل: سمه ده. هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، ماما مې وې: خوريه چې د ښځې مسئله دې ده، څنګه تند تند اوړې رااوړې.

ټولو په دې خبره وخندل، ما سر ټيټ اچولی و، حيا راتله، د شپې تر ناوخته پورې زموږ کورنی باندار تود و، بيا مې کاکا وويل:

اوس ويده شئ، سبايي به وختي له خوبه جګېږئ. دوعا وشوه او هر څوک د ويده کېدو لپاره خپلو ځايونو ته ولاړل.

شپه تېره شوه، سبايي وختي ادې مې له خوبه راجګ کړم، له تشناب کولو نه وروسته مې خپل سامان سنبال کړو. مور مې وريجې ساتلې وې، خدابزده د څو کالو زړې وريجې وې، په بوجۍ کې مې وتړلې، بکسونه مې برابر کړل، کتل مې چې کاکا او ماما دوی راغلل. موږ پنځه تنه وو، چې کابل ته تللو. د کلي يوه موټروان ته مې لا مخکې د مخکې نه ويلي و، چې موږ به ان تر کابله رسوي. هغه هم موټر راوست او کالي مو پکې کېښودل. برابر اته بجې وې، چې حرکت مو وکړو. موټر خو هسې زوړ واګون غوندې و، په خامه سړک يې خوشې اوازونه کول، په لاره چې ګاډي روان و، دوړې او خاورې يې بادولې او په موږ پرېوتلې. د ګاډي کړکيو شيشې ماتې وې، د سړک ټولې خاورې به دننه موټر ته راننوتلې. سترګې او مخ مو په دوړو کې نه ښکارېده. کله چې د جلال آباد ښار کې له موټره ښکته شو، له ځانونه مو دوړې وڅنډلې، مخ او لاسونه مو هم پريمينځل. دمه مو وکړه، چای وڅښل شوې، بيا د کابل په لور روان شو، د جلال اباد او کابل ترمنځ سړک پوخ و، دوړې او خاورې نه بادېدلې. د لغمان په کڅ وروا وختو، په لاره مو د الفت صاحب زيارت ته لاسونه پورته کړل. سروبي ته چې ورسېدو، کاکا مې غږ کړ:

دلته لمونځونه کوو.

ګاډی د سروبي د ډنډ په غاړه ودرېد، يوه هوټل ته ورننوتلو، هغوی لمونځونه وکړل، په بازار کې وګرځېدو ښا بسته ډېر دوکانونه وو، په هوټلونو کې هندي او افغاني رکاټونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرېدل. پوره دمه مو وکړه، له دمې نه وروسته بيا د کابل په لور روان شو. د سروبي نه بره خوا په لويه چړايي کې زموږ ګاډی په خوارو خوارو پورته ور روان و، په اوليانو اوليانو د چړای سرته پورته شو. لږه شېبه وروسته د مومن خان او شيرينې په کلي مو سترګې ونښتې. سيند غاړې ته ګاډي په سړک ورښکته شو، د انارو باغ کې سره انار راځړېدلي وو، له دغه ځايه ورتېر شو د ماهيپر جګ غرونه رانږدې شول. کله چې د ماهيپر د جګې تړې لاندې موټر ورو ورو روان و، کاکا مې موټر چلونکي ته وويل:

وروره کله په دې سړک تېر شوی يې؟

هغه وويل: هو کاکا څو ځلې راغلی يم، تاسې مه وارخطا کيږئ، په کرا کرار به پرې ورخېژو. د ماهيپر په چينه کې مو لږه شېبه دمه وکړه، هر چا څو لپې اوبه وڅښلې، په ماهيپر راواوښتو، ايله مو لاړې تېرې شوې، ځکه چې له يوې خوا موټر ډېر زوړ و او له بلې خوا سړک ګران او پېچومي يې درلودل. مور او تندار مې دواړه ډارېدل، په ټوله لاره يې زيارتونه يادول، تنګي ته راورسېدو، وړاندې مخامخ مو په عسکري چونۍ ګانو سترګې ولګېدې. هغوی ته هرڅه نا اشنا وو. په پلچرخي ورتاو شو او د حربي پوهنتون په مخه تېر شو. هغوی صنعتي پارک او شاوخوا شنې سيمې تماشا کولې، د يکه توت برجوره کلا مخې ته راغله، ورپسې په يوه رپ کې پل محمود خان ته ورسېدو. مورر مې او تندار مې رانه پوښتنه وکړه، ويل يې:

بچی دا کابل دی.

ما ويل هو دا کابل دی. دې ځای ته پل محمود خان وايي. مخامخ په چمن حضوري ورغلو، ما به هغوی ته هرځای ښېل ښېل ورپېژانده. په جاده کې ووتلو، په ښي اړخ سينمای پامير باندې شاه دو شمشيره ته وګرځېدو. د ښار په منځ کې ووتلو او خپل کور ته لاړو. مازديګر نږدې و، چې کور ته ورسېدو. مېلمنو ته مې چای دمې کړې، هغوی په چايو کښېناستل او زه سمدستي بازار ته ووتلم، غوښه او تازه مېوه مګې راونيوله. دوی لا په چايو ناست وو، چې په اشپزخانه کې مې ديګ بار کړ. هغوی د مازيګر لمانځه ته سره پورته شول، زه په منډه د تليفون غرفې ته ورغلم. هوسۍ ته مې زنګ وواهه، مور يې غوږۍ پورته کړه، خالي دومره مې ورته وويل، چې هوسۍ ته ووايه هغه ستا مېلمانه رارسېدلي دي. هغې ويلې تاسې څوک ياست؟

ما ويل: زه يې د صنف (ټولګي) اول نمره يم. يوازې دومره ورته ووايه، چې خبره شي او دا هم ورته ووايه، چې سبا ته وختي پوهنتون ته راشه، چې مېلمانه به دېې درته انتظار باسي، مطلب د هغې ټولګي والې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: ښه وروره په سترګو.

زه دوباره په منډه کورته راغلم، ما وې چې دېګ نه وي سوی. په اشپز خانه ورننوتلم، دیګ بخارر اوازونه پیل کړي وو، مېلمنو ته ورغلم، هغوی لمونځونه کړي وو، خپلو کې سره مشغول وو. ما وې تاسې خپه نشئ، زما کور تنګ دی. د ښار ژوند دغسې وي، په تنګو کوټو کې خلک اوسېږي، ما ویل چې قید نشئ.

هغوی راته کړه: څنګه تند تند ګرځې.

ما وې څه خبره نشته دی، خالي دیګ مې باندې کاوه. مور او تندار مې غبرګ راته وویل:

نه نه بچی دا څه کوې، دا خو زمونږه کار دی.

ما وې تاسې نوي او تازه ما کره د لومړي ځل لپاره راغلي یاست، لومړی مېلمستیا به زه درته برابره کړم، نور به بیا ګورو.

په دې شپه مې ورته ښه شوروا برابره کړه، د ډوډۍ په وخت کې په ټولو ښه ولګېده، هر یوه به راته ویلې: والله چې د ښځو نه دې ښه پخلی یاد دی. ویل یې: سهاره ته خو سم اشپز یې.

ما وې: ولې به نه یم ټول عمر مې مسافرۍ کې تېر شو، اخر یوه ښوروا پخول خو به یادوو.

هغوی ته مې تازه مېوه په مېز کېښوده او د کابل د ښار په باب مې ورسره خبرې کولې، هغوی هر یوه به ویل: سهاره زویه! دا کابل خو ډېر لوی ښار دی.

ما وې هو دا خو لا د ښار منځ دیو شاوخوا نور هم پراخه دی، بیا به له خیره پکې وګرځئ، سیلونه به پکې وکړئ.

کاکا او ماما مې دواړو وویل: مورږ به تا سره یوازې درې ورځې تېروو، دا کار دې خدای سم کړي، چې کورته په خوشاله زړه وروګرځو.

ما وې ډېره ښه ده، هرڅه به وشي، چې را سره خپه نشئ. د موټر چلوونکي مې هم ښه خیال ساتلو، ما ویل د کلي سړی دی، چې قدر یې وشي. سبایي وختي رانه رخصت شو، له خپلې کرایې نه مې ورته نوره خرچه هم ورکړه، ښه خوشاله لاړ.

دا نور مېلمانه مې کور کې پرېښودل او زه خپلې دندې ته ولاړم. لومړی د رئیس دفتر ته لاړم، خو هغه لا نه و راغلی، په نورو همکارانو او ملګرو وروګرځېدم، بیا خپل دفتر ته راغلم، چې د رئیس ملازم راغی، ویل یې: رئیس صاحب دې غواړي.

رئیس ته ورغلم، د مېلمنو مې ورته وویل، خوشاله شو، د واره یې وویل:

بېګاه ته به زما مېلمانه شئ.

ما وې مننه رئیس صاحب، هغوی لا دلته دي، بیا به ګورو، خو زه ددې لپاره راغلی وم، ما وې چې ستا څه نظر دی، دوی بېګاه ته ورولږم. هغه ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې نه، ډېر به ښه شي، بېګاه ته يې ورواستاوه. که د موټر خبره وه، زما موټر کې دې ولاړ شي.

ما وې: ډېره مننه يو ټکيسي کې به ولاړ شي.

ويل يې: سهاره په ښو تلوار او په بدو تامل، ټولې خبرې ورته وښايه، تر کوره ورسره ته ولاړ شه، چې هغوی خو نابلد دي.

ما وې: هو صاحب همدغسې به کوم. همدومره رئيس صاحب زه به اوس خپل کار ته ولاړ شم.

ويل يې: مهرباني، په مخه دې ښه شه.

دوباره خپل د کار کوټې ته راغلم، په څوکۍ کې لا ناست نه وم، چې شرنګ شو د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې غوږ ته ونيوه، بلې يې وکړل، يوه شوم، چې هوسۍ ده. ما ورته اواز بدل کړو، وې نه پېژندم، ويل يې: څوک يې؟

ما وې: تاسې څوک يئ؟

ويل يې: سهار صاحب شته دی؟

خپل غږ مې نور مال کړو: هو هو شته دی، له غږه يې وپېژندم.

ويل يې: راغلی يې، ستړی مشې، په خير راغلې.

ما هم تري د مور او پلار د احوال پوښتنه وکړه، ويل يې: اوس همدومره، زه سمد ستي درځمه له کوټې نه مه وځه.

ما ويل: ښه ده راځه، هر کله راشې.

يوه اونۍ مو سره نه وليدلي، موږ دواړه لېوالـه وو، چې سره ووينو. د ټيلفون غوږۍ مې کېښوده، د دفتر ضروري کارونه مې ترسره کړل، لا په کار بوخت وم، چې هغه راورسېده. روغبړ مو سره وکړو، بيا يې له خوښۍ نه اوښکې په سترګو کې لړې برې شوې، څوک نه و، يوه ښه شېبه راغاړې وتې وه، سمدستي يې ويل:

خلک دې څه کړل؟

ما وې: په کور کې دي.

له ځان سره يې: دا به څنګه زه ووينم؟

ما وې ته اوس دا خبرې پرېږده، دا خو شعبه ده دلته خبرې نه کېږي، کوم هوټل ته به ولاړ شو. سمدستي ووتلو او د هغې په موټر کې هوټل ته ولاړو، په هوټل کې مو دستي په دستي د دويمې مرکې خبرې پيل کړې، هوسۍ وويل:

کله زمونږ کور ته راځئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: نن شپه خو نه کېږي، سبا شپې ته به مونږه درشو.

هغې وویل: زه به په کور کې مور او پلار ته وو ایم، پلار ته خو له شرمه نشم ویلی، خو یوازې به مور خبره کړم، هغه به یې پلار ته وو ایي.

ما وې سمه ده.

هوسۍ وویل: چې مېوه (شیریني، نقل) درسره راوړې. زما کورنۍ به تاسې ته ګل درکړي. زمونږ په کور کې هم مېوه شته دی، خو دا په ګوړه ماتي کې رواج دی.

ما ویل: هوسۍ داسې خبرې کوې لکه چې هرڅه ستا په واک کې دي.

ویل یې: همدغسې یې بوله نو، د کونډې زویه مزې دې دي.

ما ویل: ولې ستا نه دي څه؟

سر یې له شرمه ښکته کړو، لږه غلې وه، بیا یې وویل:

سهاره ته به ورسره راشې.

ما ویل: زه خو شرمېږم.

ویل یې: د کلي خبرې دې په کلي کې پرېږده.

ما ویل: ولې د کلي نه مې اوباسې.

ساده سهاره پښتانه وایي له کلي وځه، خو د نرخه مه وځه.

هوسۍ زما او ستا مینه خو رښتیا شوه، د مینې له ناکامۍ دې الله ساته. ګرانه خبره ده، چای مو وڅښلې ما وې زه به کار ته هم نه ځم، کور ته به لاړ شم، چې مېلمانه به قید شوي وي، چې بېرون ته یې رااوباسم. مړه ستا موټر نه دی زده، چې هغوی دې په موټر کې ګرځولی وای. ښه ده راځه، چې ځو. زموږ تر کوره راغلو، هغې خپل بکس ته لاس کړ، ویلې هن دا پیسې درسره واخله، له کلي راغلی یې، بې خرڅه شوی به یې، مېلمانه دې دي، سم قدر یې کوه.

هر څو مې چې ورته وویل: روپۍ راسره شته دی، هغې نه باوروله، یو بنډل پیسې یې راته په زوره په جیب کې کېښودې، او دا یې هم وویل: څومره اطرافي خوی لرې، تراوسه لا نه یې قانع شوی سم د مدعي په څېر یې راته وویل، ما نور څه ونه ویل. هغه لاړه او زه هم کور ته ننوتلم، په دروازه کې مې زر تر زره د پېسو بنډل وشماره، پوره لس زره افغانۍ وې، چې په هغه وخت کې ډېرې پیسې وې. کور ته خوشاله ننوتلم، هغوی بانډار پیل کړی و، د غرمې ډوډۍ یې خوړلې وه، چای ورته ایښی و. مور او تندار مې په کور کې داسې ګرځېدلې لکه پخوا چې یې پکې شپې ورځې تېرې کړې وي، هرڅه یې تیار کړي وو، ما وې: ښښنه کوئ، د شعبې کار مې پاتې و، هغه مې ترسره کړو. اوس هم له خپل وخت نه مخکې راغلم. ما وې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې خپه شوې نه یاست؟ ټولو ویلې: زویه سرلوړی اوسې، ولې به خپه کېږو، دا خو ستا برکت دی، چې کابل وینو، مونږ چېرته او کابل چېرته؟ اوس دې الله دا زموږ کار وکړي، ورسره سودا مو ده.

ما وې توکل په خدای هرڅه به وشي، ښه خوشاله به کلي ته ستانه شئ، خو داسې به وکړو، چې خدای به یې کوي، سبا ماښام ته به په درخواست ورځو، له ځان سره به څه شیریني وړو، نور د هغوی کار دی. ټولو په دې خبره لاس پورته کړل، ویلې: خدای دې فضل وکړي.

ما وې: اوس به ښار ته ووځو، چې لږ سیل خو وکړئ. هغوی ویلې: ډېره ښه ده.

له کوره ووتلو او په یوه ټیکسي موټر کې پل خشتي جومات پورې ورغلو، هغوی چې جومات ولید، حېران ورته پاتې وو، ویل یې: اورېدلي مو وو، خو اوس مو پخپلو سترګو ولید. دوی راته وویل:

نن به د ماسپښین لمونځ په دې پل خشتي جومات کې کوو. ما ویل ښه ده. یو ځل به په میوند واټ کې وګرځو، دا شاوخوا ځایونه به ان تر ارګ پورې وګورئ، د ماسپښین جمعې ته به ځانونه راورسوو. دوی مې ښه ډېر وګرځول، سم ستړي شول، د پل باغ عمومي نه پل خشتي جومات ته ووتلو. کاکا او ماما دوی دواړه جومات ته ننوتل، مونږ درې واړه هوټل ته وختلو. ډوډۍ مو راوغوښتله، ډوډۍ چې مو وخوړه، مور او تندار مې په هوټل کې پرېښودلې او زه په هغوی پسې جومات ته لاړم. زه چې د جومات دروازې ته ورسېدم، خلک له جومات نه راخواره شول، په منډه جومات ته دننه ورغلم. هغوی دواړه د جومات په حویلۍ کې ولاړ وو او پورته پورته یې د جومات لوړ منار او شنې ګنبدې ته کتل. غږ مې پرې وکړو، خوا ته یې ورغلم ما وې راځئ، چې هوټل کې ادې دوی ځانته ناستې دي، چې ورشو. هوټل ته چې لاړو، ډوډۍ مې ورته راوغوښته، ماما مې ویل:

خوریه جانه، چې زه خدای پیدا کړی یم، دومره غټه جمه مې نه وه لیدلې. دا ښایسته جومات، دا مسلماني، د ډوډۍ په سر یې لاس پورته کړو، ویلې خدای دې دا د اسلام باچا تل تر تله برقرار لري. کاکا مې هم ورسره امین وویل. ما ورته څه ونه ویل، ځکه چې د هغیو دواړو خپل نظر او فکر وو. په هوټل کې مو ډېره دمه وکړه، چای مو وڅښلې ما ورته بیا د ارګ شاهي او د پل خشتي جومات په هکله رڼا واچوله. هغوی هم راځنې پوښتنې کولې، ما به ورته ببلې ببلې ځوابولې. له مور او تندار نه مې پوښتنه وکړه، ما وې ادې کابل دې خوښ شو تندار ته څه وائې؟

لومړی مې مور وویل: بچې ښایسته ښار دی، خو دا ښځې پکې بېخي لوڅې ګرځي، دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د کفر کار دی. تندار هم د ادې خبره تائید کړه، ویلې: ورک دې شي دا خوشین کفر دی. ماما مې لږ تږوکي غوندې و، وې ویل: تاسې په غرونو او درو کې ژوند کړی دی، دا هرڅه درته سرچپه ښکاري. مور مې پرې رادانګ کړو: چوپ شه چوپ شه تاته یې هم لکه چې خوند درکړو، دا د پښتو او غیرت کار دی

ماما مې ویل: دلته پښتو او غیرت څه کوي، دا د پښتنو خبرې دي.

کاکا مې وویل: خوشې کړس مه کوئ، دا دنیا یوازې د دوی ده، پرې چې هرڅه کوي، د دوی کار دی، خدای دې پښتانه له داسې کارونو نه وساتي.

ما وې که دمه شوي یاست، نو اوس به په بازار کې سودا وکړو او بیا به کور ته ځو. له هوټله راووتلو، وچې میوې، نقل او نور ضروري شیان مو راونیول او بیا په یوه ټیکسي کې کور ته لاړو. تندار مې د ماښام ډوډۍ تیاره کړه، له ډوډۍ وروسته هغوی او ما د ماخستن مونځ وکړو او چای ته کېناستو. هر یوه رانه د کابل ښار په باب پوښتنې کولې، ما ورته په ادب سره ځینې معلوماتونه ورکول. ماما مې رانه وپوښتل، ویل یې:

خوریه ته په کابل کې څه کار کوې؟

ما ویل: ماما جانه زه مطبعه کې کار کوم، ماموریم.

کاکا مې ورته وویل: دا د جمعې په شپه چې راډیویي داستانونه اورې، خو دا یې لیکي کنه.

ویل یې: ښه هغه ته لیکې؟

ما ویل: هو ماما جانه ! زه یې لیکم.

ویل یې: والکه خوریه ما خو له تا نه دومره تمه نه لرله، ته خو زورور سړی راوختی، افرین شه په تا ! په دې عمر کې ته داسې پخوانۍ کیسې لیکې، چې عقل ورته کار نه کئ. شکر دی ربه، چې زما خوری دومره پوه سړی دی، ټول لاس پورته کړئ، چې الله یې له دې نه هم جګ کړي.

ما ویل: ماما جانه ما کوم مهم کار نه دی کړی، نن وخت کې خلک ډېر لوی او ستر کارونه کوي، خلک ان اسمان ته وختل.

ماما مې ویل: رښتیا ، چې په دې کابل کې دا کارونه شوي دي، تعجب دی. هغه ویل هو دا خبره خو ده، دا نن چې مونږ په دې ښار کې دا کوم شیان ولیدل، دا هم د تعجب خبره ده. خدا پږو خوریه جانه ! یوازې دا مونږ پښتانه بې ماله پاتې یو، نور خلک مخکې تللي دي. ما ته هغوی د وخت او حالاتو د لا څه ویلو زمینه برابره کړه، ما وې تاسې ته د کابل دا عادي شیان تعجب ښکاري، ولې د نورو ملکونو د ژوند سطحه ډېره لوړه ده، هر ملک کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو یې کار کړی دی، حکومتونه یې ښه دي، علم او معرفت پکې شته دی، نر او ښځې یې لیک او لوست باندې پوهېږي، ځکه یې خو ژوند ښه دی. زموږ او ستاسې نر او ښځې بې سواده دي، چېرې په کلي کې یو نیم مېرزا پیدا شي، چې په لیک لوست پوهېږي، دا څو کاله کېږي، چې دا ښوونځي جوړ شوي دي، یو شمېر نوي ځوانان د خپلې ټولنې خدمت ته راوتلي دي، که پخوا ښوونځي او مکتبونه وای، خو تاسې به هم سبقونه ویلي وای، نالوستي به نه وای پاتې. دا د ژوند پرمختګ او ترقي ټوله په علم او پوهې پورې اړه لري او د ښوونځیو له لارې منځ ته راتلای شي. زموږ او ستاسې د ژوند بدبختي بې علمي ده، مونږ په دې باب ډېرې خبرې وکړې، وروسته ماما وویل:

خدای دې هغه چاره پېښه کړي، چې زمونږ په کې خیر وي. الله دې زموږ ایمان نه خطا کوي. مور مې په دې وخت کې له اشپزخانې نه راغله، دا سې یې وویل:

د سبا خبره وکړئ، چې څنګه به کوو؟

ما وې: سبا ته به له خیره مازدیګر او د ماښام ترمنځ هغوی کره ورځو، تاسې خپلې نوې جامې تیارې کړئ، زه به درته جامې اوتو کړم. هو رښتیا! مخکې به هغوی ته زه خبر باید ورکړم، خو سبا ته چې وظیفې ته لاړم، ټیلیفون به ورته وکړم. کوښښ به وکړم، چې کور ته په یوه بجه بېرته راشم.

دغه شپه تېره شوه، سبائې معمولاً خپلې دندې ته لاړم، په لسو بجو بیا د رئیس صاحب دفتر ته ورغلم، هغه مې له جریانه خبر کړ، ویلې که ډېر ضروري کار درته په مخکې نه وي، ځه کور ته لاړ شه، خپل کارونه دې بېګاه ته سم کړه. ما وې تر دولسو بجو یمه، ترڅو ځینې ضروري کارونه مې ترسره کړم. خپلې شعبې ته راغلم، چې د ټیلفون زنګ راغی، هوسۍ ویل یې:

دوه ځلې مې درته زنګ وواهه لکه چې په شعبه کې نه وې.

ما وې: هو رئیس صاحب ته ورغلی وم. ما ورته وویل: نن مازدیګر د شپږو بجو په شاوخوا مونږ درځو، خان کاکا دوی خبره کړه، مور دې هم زمونږ د مېلمنو نه خبره کړه، ما سره پردې څوک نه درځي.

هغې وې: ښه ده، زه به هغوی وپوهوم. سهاره! مونږ به مېلمنو ته ډوډۍ تیاره کړو، ته چې راتلې هغه نوې توره دربېشي به واغوندې، نېکتایي وتړه، مېلمانه به هم خپل پاک کالي واغوندي، خپه نشې، زما خبره او ستا یوه خبره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې ښه ده او ته به؟

هغـــــې ویــــل: زه بــــه دې لــــه لیــــرې لیــــرې تماشــــې کـــوم، لکه هنګامه چې وايي:

جاله لاهو کړه جاله وانه

چې مازدیګر شي مرغۍ شنو ونو له ځینه

ما ویل: هوسۍ مور او پلار خو به دې......

ویـــل یــــې: نــــه نــــه ســـــهار صـــاحب، هغــــه خبــــرې حــــل شـــوي دي، یـــوازې د خپلـــوۍ تـــار بــــه غوټـــه کېـــږي، مـــور او پلار به مې حتمي دستمال درکوي.

ما ویل: په خوله دې برکت شه، زما خو زړه درزېږي.

ویل یې: زړه چې ښکته پورته نکړې، هوسۍ درسره ده.

ما ویل: مننه زه همدا اوس کور ته ځم.

ویل ورځه په مخه دې ګلونه.

زه سمدستي لــه شـعبې نـه ووتلـم او نېـغ حمـام تـه لاړم، تـر حمـام کولـو وروسـته شـل کـم دوه بجـې کـور تـه ورسـېدم. لـومړۍ مـې د هغـوی جـامې اوتـو کـړې او بیـا مـې خپلـه دربـشي. هغـوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلې وه، ما زر زر ډوډۍ وخوړه او بيا مې هغوی ته د هوسۍ دوی کره د ورتګ په باب ځينې خبرې وکړې. د ناستې پاستې، د خبرې کولو طريقه او ځينې نورې خبرې مې ورته وکړې. ما وې ستاسې د خپلې سيمې د کولتور خبرې ښې زده دي، مګر د دې ځای کولتور لږ توپير لري. تر پينځو بجو پورې مونږ له هغوی سره د مرکې او د خپلوۍ کولو خبرې اترې پخپلو کې سره وکړې. له کوره راښکته شوم او ټکيسي پسې ګرځېدمه، څو دقيقې وروسته ټکيسي راغی او مونږ پکې کېناستو او د هوسۍ دوی کره لاړو. د هغوی د کور زنګ مو چې وواهه، وړوکی هلک دروازه خلاصه کړه، ورته مې وويل:

ورشه خان کاکا دوکره ووايه، چې سهار دوی راغلي دي.

لږه شيبه وروسته د هوسۍ مور دروازې ته راغله، مونږ ته يې وويل: راځئ راځئ، دننه راځئ. ورننوتلو، هغې ته مې ښېل ښېل وروپېژندل او هغې ښه توده ستړې مشي له هر يوه سره وکړه. ماته يې هم لاس راواږد کړو او په مينه يې روغبړ راسره وکړو. دننه يې سالون ته بوتلو، په کوچونو کې کښېناستو، د هوسۍ مور وويل:

د هوسۍ پلار چېرته تللی دی اوس دستي راځي.

يو بل زلموټی هلک او يوه وړوکې جينۍ، چې د هوسۍ د ترور اولادونه وو، په کور کې ګرځېدل راګرځېدل. هغه له سالون نه ووتله، ويلې چې زه چای درته راوړم.

کاکا مې غلي شانته وويل: دا خو لکه چې ډېر ماړه خلک دي؟

ماما مې وويل: خوريه دا کور يې خپل دی.؟

ما وې هو ماما جانه، دا کور څه کوې، نور سرايونه لري، دا خو د شاهي کورنۍ سره نږدې پاتې شوی سړی دی، پخوا يې غټه څوکۍ درلوده، په اصل کې د جنوبي دي، خو پخوا کابل ته راغلي دي، اوس دد ې ځای شوي دي. مور او تندار مې غلي غلي په کوچونو ناستې وې، د هوسۍ دوی مزدورې چای راوړو او په مېز يې ټولو ته چای واچولې. لږه شيبه وروسته د هوسۍ مور راغله. په خورا ورين تندي يې بيا له هر يوه نه پوښتنه وکړه، هره خبره يې په غوږېدلي ټنډه کوله، زما مور تري د کورنۍ د حال احوال پوښتنه په لوړ جرئت سره وکړه، هغې ورته په خندا او مهربانۍ ځواب وايه. مونږ لا يوه پياله چای نه وڅښلې، چې خان کاکا راغی. روغبړ مو سره وکړو، ما ورته خپله مور، کاکا، ماما او تندار وروپېژندل. هغه هم خپل ځان پوره معرفي کړو، سمدستي يې ښځې ته وويل:

دوی درنه خپه شوي نه يې.

هغې ويل: دوی هم لږه شيبه کېږي، چې راغلل.

خان کاکا لومړی په ټيلفون کې چاته وويل، چې زه نن شپه نشم درتلای، مېلمانه لرم. په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سالون کې په ځانګړې څوکۍ کې کښېناست، له هر یوه سره یې دوباره ستړې مشې او احوال پرسي وکړه، بیا یې وویل د لمانځه وخت دی، لمونځ به وکړو. ټول پاڅېدل د لمانځه په تکل، څوک تشناب ته لاړل، ځینې په لمانځه ودرېدل، زه له سالون نه بهر حویلۍ کې د ګلونو باغچه کې ګرځېدمه، د هوسۍ د اکا زوی او دوه ماشومان نور هم زما خوا ته راغلل. د حویلۍ په بره خوا کې دوه منزله ودانۍ وه، چې دیوالونه یې د سنګ مرمرو وو. د کور سالون د هغې ودانۍ نه رابېل جوړ شوی و، وړاندې دوه درې پیاده خانې وې، د ودانۍ دوهم پوړ په یوه کوټه کې کړکۍ خلاصه وه، چې ښه ورته ځیر شوم، ومې لیده چې هوسۍ په کړکۍ کې ناسته ده. ماته یې لاس وخوځاوه، ما وې چې څوک مې ونه ویني، خالي خپل سر مې ورته وښوراوه. هغه له هغه ځای نه راښکته شوه او لاندې چېرې مصروفه شوه. زه د حویلۍ په ډول ډول ګلونو کې ګرځېدم، د هوسۍ د تره زوی نه مې پوښتنه وکړه، ما وې وررکه دا کور د دوی خپل دی. هغه وې هو دا یې خپل کور دی. ددې نه یې یو بل ښه کور په وزیر آباد کې دی، هغه یې په کرایې ورکړی دی. دا هلک ایله د پنځلسو کالو به و، د پلار پوښتنه مې ترې وکړه، ویلې پلار مې رئیس دی، خو هغه نه پوهېده، چې پلار یې د څه شي رئیس و. له خبرو نه یې معلومېدل، چې د شتو خاوندان دي. یو سګرټ مې وڅښاوه او بیا د سالون و خوا ته روان شوم. مخامخ د یوې بلې کوټې په کړکۍ کې هوسۍ بیا ولاړه وه، نیمایي ځان یې له کړکۍ نه راوېستلی و، خپل دواړه لاسونه یې سره ومښل او له معمول سره سم یې خپل اوربل چپ خوا ته تاواوه. زمونږ په منځ کې واټن دومره زیات نه و، زه د سالون په لور وګرځېدم او هغه لا ولاړه وه. خړنۍ لګېده، سالون ته ورننوتلم، هغوی لمونځ خلاص کړی و. خان کاکا د کاکا دوی سره پخوانۍ خبرې پیل کړې وې، نورو ورته غوږ ایښی و. خان کاکا د انګرېزانو د وخت کیسې راواخیستې، کاکا مې ورته ښه کول، مور او تندار مې د هوسۍ له مور سره په بله کوټه کې ناستې وې. د خان کاکا خبرې اوږدې شوې، مزدور یې د سالون په دروازه کې راننوت، ویلې خان کاکا ډوډۍ تیاره ده. خان کاکا خبرې بندې کړې، ویلې مهرباني وکړئ، درځئ، چې ډوډۍ وخورو. د سالون نه مخامخ بله کوټه وه، اوږد مېز پکې پروت و، ډوډۍ پرې تیاره شوې وه، په مېز چې کېناستو، هر ډول خواړه په مېز ایښې وو.

ډوډۍ مو وخوړه او بیا دوباره همغه سالون ته راغلو. ورپسې د ماخستن لمونځ هم وشو، نوکر (مزدور) چای راوړو او بیا یې ورپسې تازه مېوه راوړه. د مېوې له خوړلو نه وروسته کاکا مې لومړۍ له خان کاکا نه اجازت واخیست او بیا یې خپلې خبرې داسې پیل کړې:

خان کاکا مور د ننګرهار د سیمې او سپدونکي او مومند یو، سهار صاحب مې وراره دی، دلته په کابل کې مطبوعاتو کې کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان کاکا وویل: هو هو پېژنم يې، يو ډېر تکړه ليکوال دی، ډېر ښه زلمی دی، تېرو ورځو کې له يوه رئيس سره دلته راغلی و، په غير له هغې دده ډرامې هره جمعې په شپه اورو.

ما له شرمه ځان راټول کړو او بهر ته ووتلم. کاکا مې ورته د خپلوۍ کولو وړاندېز کړی و، ماما مې هم د نوې خپلوۍ په هکله هراړخيزې خبرې کړې وې، زه بهر حويلۍ ته ورووتلم، سګرټ مې ولګاوه، د سالون نه وړاندې د ناجو د ونې ترڅنګه ودرېدم، کتل مې چې هوسۍ بيرته راووتله، پخپلو کورنۍ جامو کې وه راتله راتله کله چې زما خوا ته راغله، ويل يې: څوک يې؟

ما وې زه يم راځه.

هغه رانږدې شوه، لومړی يې کور پلو پام وکړو او بيا يې په ما رامنډه کړه، لاس يې رااوږد کړو، سترګې مشي يې راکړه، زه ښه ورنږدې شوم، لاس مې ورله کلک نيولی و. ويل يې: څنګه خبرې خو روانې دي؟

ما وې هو زه ترې راووتلم.

ويل يې: ما خو له کړکۍ نه وليدې، چې سګرټ دې ولګاوه، زه به دوعا درته کوم، چې پلار مې درکړي، زه درنه لاړم چې مور مې پوه نه شي.

ما وې ځه ورځه.

هغه لاړه او زه هم د سالون کوټې ته نږدې ورغلم، په دروازه کې ور روان وم چې د خان کاکا له خولې مې واورېدل: ستاسې خپلوي مې په سر او سترګو قبوله ده، زما پښتانه ورونه ياست، تاسې نه شم خپه کولی، زما د کورنۍ درسره رضا ده.

کاکا او ماما دواړو غبرګ وويل: کور دې ودان صيب. په دې وخت کې زه لږ پښه نيولی شوم، وړوکی زوی او مزدور يې راووتل، خان کاکا غږ وکړو:

والکه ورشه مور ته دې ووايه، چې دستمال راوړي.

کاکا مې ماته راغږ کړ: سهاره، سهاره زويه! زه په دروازه کې ورننوتلم، ومې ويل: دا دی کاکا راغلم.

ويل يې: هله څه مېوه شيريني...

ماما ته مې د شېريني پتنوس ورکړو او په ناستو کسانو يې نقل سره ووېشل. د نقلو پتنوس يې دننه ښځو ته هم يووړو، لږه شېبه پس يې دستمال په يوه بل پتنوس کې ايښی و، ښځې ورسره ټولې سالون ته راغلې. ټولو مبارکي وويله، وروسته زما کاکا يو د قرآن شريف سورت ولوست او دوعا وشوه. بيا نو زما مور ته ټولو مبارکي ورکړه، زه غلی په څوکۍ کې ناست وم، خندا وه، خوشالي وه. د ماخستين تېره پورې ورسره ناست وو، بيا مو ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجازت واخیست او کور ته تري راغلو. کاکا او ماما دواړه په خپلوی خوښي ښکاره کوله، ویلې ښه شو چې دا کار وشو، خالي لاسونه کلي ته ستانه نه شو. مور مې هغوی ته وویل:

درې ورځې وروسته به مونږ خوږه کونډه ورورو، بیا به کلي ته ځو. ټولو وویل: ډېره ښه خبره ده.

په سبا ته چې کار ته لاړم، رئیس صاحب ته مې کیسه تېره کړه، هغه خوشاله شو او مبارکي یې راکړه، ویل یې ښه شوه، چې ستا د زړه کار وشو. ستا خوشالي زما خوشالي ده. مننه مې تري وکړه او بیا خپل دفتر ته لاړم. له ډېرې خوشالۍ نه مې وروسته پاتې کارونه په چالاکۍ سره اجرا کړل، یوولس بجې وې ټیلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه، ویل یې:

مبارک دې شه.

ما وې: ستا دې مبارک شي، چېرې یې؟

ویل یې: زه په پوهنتون کې یم، تر درې بجو پورې درس لرم، په څلورو بجو به درشم.

ما ویل: ښه زه به دې انتظار کوم، د خدای په امان. د ټیلفون غوږۍ مې کېښوده او بیا مې پخپل کار په ډاډه زړه پیل وکړو، تر دوولسو بجو مې کار وکړو او بیا په تفریح کې تر کوره لاړم، ما وې چې مېلمنو به څه پاخه کړي وي که نه؟

په لار کې مې ترکاري او تودې ډوډۍ واخیستې، کور ته چې ورننوتلم، مور او تندار مې دواړه په اشپزخانه کې ناستې وې او دیګ یې باندې کړی و. ویلې زویه ستړی مشې، کاکا او ماما دې بهر ته په چکر وتلي دي.

ما وې مور جانې زه به ورپسې ورووځمه، هسې نه چېرې په بله نه وي تللي!

په منډه له کوره راووتلم، په کوڅه کې مې وړاندې پام وکړو، هېڅ په نظر رانغلل، ما وې ته راځه هغې وړاندې ونو پورې به ورشم، که چېرې سیورې ته ناست وي؟

ونو ته چې ورنږدې شوم ومې لیدل، چې دواړه د اوبو په یوه ویاله کې اودسونه کوي، خوا ته ورنږدې شوم، سلام مې پرې واچاوه، ویل یې: سهاره بچی ته راغلې؟

ما ویل: هو کاکا جانه له کوره درپسې راووتلم، ما وې چې چیرې لادرکه نشئ. دواړو وخندل وې ویل: دومره خو نابلده نه یو، دربیمه ورځ مو ده. په دې شاوخوا کې بلد شوي یو. مور ته لاره معلومه ده، ته څه مونږ پخپله درځو، دلته به لمونځ وکړو بیا به کور ته درشو. زه تري بېرته کور ته ولاړم، مونږ چې ترڅو ډوډۍ تیارولو، هغوی هم راغلل. ډوډۍ مو سره وخوړه په چایو ناست وو، د هوسۍ د پلارګنۍ خبرې مو راواچولې، کاکا مې وویل:

ماته چې پته ولګېدله، ډېره ښه کورنۍ او پخپله پښتنو او اسلام ولاړ خلک راته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري.

ما وویل: ماته هم خانداني او د پوره شتو خاوندان ښکاره شول. دا خپلوي دې ورسره زمونږ خدای ټینګه او بختوره کړي. کاکا مې د مور او تندار نه پوښتنه وکړه، ویلې: تاسو ته دا خلک څنګه ښکاره شو؟

هغوی دواړو وویل: ډېره ښه ښځه یې وه، مونږه پخپل عمر داسې ښه ښځه نه وه لیدلې، ځومره نیت په خیره او مهربانه ښځه وه. همدا یې ویل: سهار صاحب طالع مند او خوش بخته دی، چې هوسۍ یې په نصیب شوه او له داسې ښه ټبر سره یې خپلوي وشوه. دوی دواړه به ښکمرغه ژوند ولري. په دې خبرو کې درې بجې شوې، ما هغوی ته وویل: تاسو که په کور کې قید شوئ، بیرون ته ووځئ، زه کېدای شي کور ته لږ ناوخته راشم، زه مطبعې نه راغلم او خپل پاتې کارونه مې ترسره کړل.

په څلورو بجو مې چې حاضري امضاء کړه، له مطبوعاتو نه ښکته شوم او په سړک باندې په چرت کې روان شوم، تر ډېره ولاړم، پام مې کاوه چې د هوسۍ موټر راواوخت، موټر یې ودراوه او راښکته شوه، په هغه اندازه خانديي او شرمېږي، چې هېڅ حد نشته دی، زه حېران پاتې وم، چې دا ولې نن بل ډول ده؟ هسې یې ځان جوړ کړی و، لکه د چین ماچین ښاپېری، په موټر کې کېناستو، ما وې دا ولې داسې ښکته ښکته ګوري؟

ویل یې: د کونډې زویه ښکته به نه ګورم.

پام کوه هوسۍ تل به له ما سره په یوه طبیعي حال اوسې، زه او ته له نن نه په ابسته دوه ملګري یو. د مېړه او ښځې خو څه خبره نه ده، زما او ستا د برې راز په همدې حقیقي مینه کې دی، نور ژوند دی کېږي به. خپل ښي لاس یې رااوږد کړو، ژما په اوږه یې کېښود او وې ویل:

ما خو درته ویلي و، چې مینه درسره لرم، اوس نو زه ستا او ته زما یې، راځه چې اوس کوم د ساعت تېرۍ ځای ته لاړ شو. موټر ته یې حرکت ورکړو، ما وې: چېرې ځو؟

نن به سهاره راساً که دې خوښه وي شېوه کیو ته لاړ شو، هلته به د دریاب په غاړه یوه شېبه سره کېنو.

ما وې: بلکل مې خوښه ده، خو نن به لږ په وخت راوګرځو، ولې چې ګ مېلمانه په کور کې دي.

هغې موټر ګړندی چلاوه، په لاره چې تلو راته وې ویل:

په بله اونۍ کې به درته موټر چلول زده کړم، ببرک چمن ته به دې بوځم.

ما ویل دا به څومره ښه شي، چې زه ډریوري وکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: پروا ونه کړې، اوس به ټول هرڅه سم شي.

ما وې: رښتیا هوسۍ ته خوږه کونډۍ پېژنې؟

ویل یې: ولې نو نه یې پېژنم، سهاره په نظر کې دې پښتنه نه راځم که څنګه؟

ما ویل: نه نه ولې نه، خو ما وې چې تاسې په کابل کې ډېر وخت تېر کړی دی، ځینې دودونه مو هېر کړي نه وي.

نه نه کابل هم خپل رواج لري، هر چېرې دا دود شته دی.

ما ویل: مونږ که کومه پښنه نه وه په خیر، سبا نه او بل سبا ته خوږه کونډۍ دروړو. مور ته دې ووایه، چې په هغې ورځې خان کاکا هم باید کور کې وي. ویل یې سمه ده.

په دې خبرو کې مونږه شیوه کیو ته ورسېدو، د جمیعت لېسې نه ورتېر شو، مخې ته سیند راغی، موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او مونږه پیاده شو. د سین په غاړه وړاندې ولاړو، د توت ونې سره نښتې وې، په یوه ځای مو د توت ځانګې نه توتان وخوړل، ښه چې وړاندې تېر شو، د سین په غاړه جولګه وه، شا وخوا یې ګڼې ونې او د ګلابو ګلونه سره ښکارېدل، مونږ یو بل ته سره وکتل، ما وې راځه هوسۍ یو ساعت به دلته کېنو.

هغې ویلې راځه چې کېنو.

د ګلابو بوټو کې ورننوتلو ان د سیند غاړې ته مو ځانونه وررسول، په یوه شنه کبله ورته کېناستو، د سین اوبه خړې غونډې وې او په مستۍ سره سیند روان و، شا وخوا ځمکه یې له ځان سره وړې وه، د سیند نه پورې هم ګڼې ونې د سیند په غاړه ولاړې وې، هېڅوک نه ښکارېدل. یو نیم بزګر به په خپل پټي کې لګیا و، ما هوسۍ ته کړه:

دا خو بیخي ځانته ځای دی، بنې بشر نه ښکاري.

ویل یې: مونږ ته همدا سې ځای ښه دی. وې خندل او لاس یې د سین اوبو ته ښکته کړو، داړې یې راته وکړې، ما هم د اوبو داړې وروشېندلې. په ټوکو ټوکو کې مو ځانونه لامده خېشته کړل، وروسته مو اوبه له ځانونو نه وڅنډلې او د ګلابو ګلونو په منځ کې په یوه شنه درب کې کېناستو. زما کمیس لوند شوی و، له ځانه مې ووېست او په بوټو مې لمر ته وغوړاوه. د هغې هم کمیس لوند و، ما وې هوسۍ څوک نشته دی، کمیس دې اوباسه او په دې بوټو یې خور کړه. ویلې نه دا کار دلته نه کېږي، که څوک مو وګوري، نو څه به وایي؟ ته خو نارینه یې پروا نه کوي، مګر زه خو دا کار کله کولی شم، خیر دی وچېږي. هوسۍ د لومړي ځل لپاره زما د سینې ببر ویښتان ولیدل، وې ویل:

سهاره دا څومره ببر یې؟

ما ویل: ولې نه دې خوښېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: د خوښېدو خبره خو بېله ده، مګر دومره ډېر ګڼ ويښتان!

ما يې زلفو ته لاس وروړو، او ومې ويل:

او دا ستا د زلفو قودې! ځانته مې راوړاندې کړه، ما وى چې د مينې تنده ماته کړم، خو هوسۍ رانه ځان راښکدو، ويل يې: نه، زياتې به نه کوو.

ما وې هغه فکر مه کوه هر شی په خپل وخت کې.

ويل يې: هو همداسې ده، بې هوښه کېږه مه، خدای دې د زړه صبر درکړي.

هوسۍ رانه وړاندې کېناسته، ماته يې ورو غوندې وويل:

سهاره دا ځای بيخي ځانته دی، څوک به شک راباندې وکړي، کميس دې واغونده، د سيند غاړې ته به ورشو، چې د چا شک راباندې رانه شي.

ويل مې: هوسۍ نن راته بې زړه ښکاره کېږې.

ويل يې: بې زړه خود يم آن تر واده پورې به داسې بې زړه اوسم.

د سيند غاړې ته ښکته شو، کتل مو چې پاس د توت څانګې سرې له توتانو ښتې دي، په اوبو کې مې يوه څانګه راوخنډله، سره پاخه توت په اوبو کې پرېواته. مونږ دواړه د سيند په اوبو کې په مزه مزه او ټوکو ټوکو کې ډېر توتان وخوړل، ښه شېبه د سيند په غاړه کېناستو، بيا مې هوسۍ ته وويل: راځه چې زياتي ځو، په کور کې مېلمانه دي، چې ځان ورورسوم، خپه نه شي.

هوسۍ چې بوټ يې له پښو ويستلي و، بوټ يې پښو کړل د موټر خوا ته راروان شو، له شېوه کيو نه د ښار په لور روان شو، په موټر کې مې هوسۍ ته وويل:

سبا ته به مونږ د خوږې کونډۍ لپاره په بازار کې ځينې سودا رانيسو.

هغې وې: څه به رانيسئ؟

ما وې: مور مې راته ټول شيان راښودلي دي، لکه وچه او تازه مېوه، ماهيان، شير برينج، سابه او داسې نور... بېګاه ته به بيا له هغوی نه پوښتنه وکړم.

ويل يې: سهاره د ټولو شيانو پوښتنه وکړه، سبا ته هغوی ته تکليف مه ورکوه، په لسو بجو به زه مطبعې ته درشم، دواړه به بازار ته لاړ شو، وابه يې خلو.

ما وې: هوسۍ ته به راسره په تکليف شې.

هغې ويل: نو دا خو يوازې ستا کار نه دی زمونږ د دواړو ګډ کار دی.

ما وې: سمه ده زه به سبا ته ستا انتظار کوم. زمونږ ګاډی په قلاچه راتېر شو، لږه شېبه کې حضوري چمن ته راورسېدو، لمر په غرغړه و، چې د کور مخې ته يې موټر ودراوه. زه ترې راښکته شوم او هوسۍ په چالاکۍ سره موټر روان کړو او لاړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانـدې کاکـا او مامـا دواړه راروان وو، هغـوی خـو ولیـده، مګـر څـه یـې پېژندلـه، چـې څـوک ده؟ زه ورته ښه نیولی شوم، خوا ته مې رانژدې شول، ویلې: سهاره راغلې؟

ما وې هو راغلم.

ویل یې: دا موټر د چا و؟

مـا وې دا خـو زمـوږ د ریاست مـوټر و. کـور تـه ننوتلـو، مـور او تنـدار مـې راتـه سـترې مـشي وویـل، مـا وې مورجـانې بېګـاه تـه مـو څـه پاخـه کـړي دي؟ ویـل یـې: زویـه تراوسـه خـو مـو څـه شـی نه دي باندې کړي.

زه پـوه وم چـې د پخولـو څـه نـشته، مـا وې زه بـازار تـه وځـم چـې غوښـه راوړم. پـه منـډه راووتلم، لـه قـصابه مـې غوښـه کـور تـه یـووړه، مـا یخچـال نـه درلـود، چـې غوښـه او نـور خـواړه مـې پکـې ذخیـره کـولی. هـره ورځ بـه مـې نـوې سـودا کـور تـه اخیـستله. د شپې لـه ډوډۍ خوړلـو نـه وروسته مور او تندار تـه مـې وویـل: مـوږ او تاسـې بـه سبا تـه مـازیګر هغـوی کـره ورځـو، خـو کـوم کـوم شـیان واخلـو. هغـوی راتـه بیـا همغـه شـیان یـانې شـیدې، سـابه، تـازه ماهیـان، شـیر بـرینج او تازه میوې راته په ګوته کړې. هغوی ته مې وویل:

سبا تـه بـه زه همـدا شـیان کـور تـه راوړم او پـه څلـورو بجـو بـه ځـو. سبا تـه چـې کـار تـه لاړم، تـر لسو بجو مې پخپـل دفتـر کـې کـار وکـړ، بیـا لـه مطبعـې نـه ووتلم او د هوسـۍ انتظـار مـې کـاوه. هغـه پـه خپـل ټـاکلي وخت راورسېده، مـوټر کـې کېناسـتو او نـوي ښـار تـه لاړو. د خـوړو کونـډۍ ټـول شـیان مـو واخیـست، هوسـۍ پیـسې راوېـستلې، مـا وې هوسـۍ دا پیـسې پـه زه ځکـه ورکـوم، چـې بیـا راتـه پـه راتلـونکې کـې چېرتـه پېغـور ونـه کـړې. پـه ټوکـه کـې مـې ورتـه وویـل. هغې راته په موسکۍ توګه وویل:

ددې پخوانیـو د اطرافـي خبـرو نـه وانـه وختـې، سـمه ده تـه پیـسې ورکـړه، ماتـه یـوه خبـره ښکاري خو ته....

په کړ، کړت مې ورته وخندل، هوسۍ زه خو د کلي سړی یم.

ویـل یـې: کلـی اوس پرېـږده. پـه ټوکـو، ټوکـو کـې مـو سـودا پـوره کـړه او پـه مـوټر کـې مـو واچولـه. دولـس بجـې کېـدې، چـې کـور تـه مـو راورسوله. هغـې راسـره لـه مـوټره راښـکته کـړه او بیـا مـو مخـه ښـه ورسـره وکـړه. کـور تـه روانـه شـوه. مـا پـه چـالاکۍ سـره ټـول شـیان کـور تـه ننوېستل، مـور او تنـدار مـې څـه ماهیـان پاخـه کـړل او څـه یـې اومـه سنبال کـړل. د خـوړو کونـډۍ هرڅـه یـې تـر څلـورو بجـو پـورې برابـر کـړل. څلـور بجـې شـوې، ټولـو ځانونـه تـګ تـه برابـر کـړ، سـامانونه مـو راواخیـستل او پـه یـوه ټیکـسي مـوټر کـې لاړو. هغـوی زمـوږ د ورتـګ نـه خبـر وو، ټـول پـه کـور کـې و، نـور د ورور کـورنۍ یـې هـم راغلـې وه، ښـځې، ماشـومان او سـړي ورکـره وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو راسره په ګرم جوشۍ او مینه سره ستړي مشي وکړه. یو بل ته سره ورمعرفي شو، نارینه په لوی سالون کې کېناستل او ښځې په یوه بله کوټه کې کېناستې. خان کاکا ټولو ته په ورین تندي خبرې کولې، د هغه بل ورور چې له ده نه کشرو، دروند سړی او د ښه خوی او پوهې څښتن و. هغه هم د پښتنو د تاریخ او بیا خصوصاً د جنوبي او مشرقي د پښتنو د تېرو حالاتو په باب ځینې یادونې وکړې او وروسته زمونږ په دې خپلوۍ خپله پوره رضایت او خوښي وښودله. دوه درې زلمیان، چې دوه تنه د همدغه زما د کاکا خسر زامن وو او یو یې د ترور زوی و، په مجلس کې ناست وو. ناستو کسانو په غېب کې زه پوره پېژندلم، خو لیدلی یې نه وم، هر یوه به دا ویل: سهار صاحب ته یې؟

دا ځکه چې هغوی ټولو ښځو او نرو زما داستانونه په راډیو کې اورېدلي وو. زه پوهېدمه، چې زما او هوسۍ په کوژدنه هغوی خوشاله دي.

کله چې د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، زما خواښې یو ګیلاس شربت راوړو او ماته یې ونیو، ما هم شربت وچښو او لس زره روپۍ مې ورسره ورکړې. ټولو خلکو ماته کتل، چې دا به اوس څه کوي؟ ما چې پیسې د ګیلاس سره ورکړې، ټول خوشاله شول. په دې وخت کې خان کاکا وویل: سهاره بچې خالي یو سل ګون نوټ پکې کېږده، کفایت کوي، نورې پیسې بېرته واخله. هر څومره چې یې یادونه وکړه، ما پیسې دوباره وانه خیستلې. هوسۍ یې زما مور او تندار ته راوستې وه، ورپېژندلي یې وه. تر ماخستن تېره پورې د خپلوۍ او خوښۍ مجلس وشو، مونږ ترې د شپې په دولسو بجو کور ته د تللو اجازت وغوښت، هغوی ویل خامخا به شپه کوئ، هر څو چې ټینګ شول، اجازه مو ترې واخیستله او ترې راروان شو.

د راوتلو په وخت کې یو بکس یې مزدور له کوره راووېست او په موټر کې یې واچاوه. ټولو راسره ښه په مینه مخه ښه وکړه او د هغوی په یوه موټر کې یې وراره تر کوره راورسولو. کله چې مو بکس خلاص کړو، د ټولو لپاره پکې جامې ایښې وې، زما لپاره یې نوې توره دربېشي ایښې وه. کاکا او ماما دواړه خوشاله شول، ویلې دا خلک په ټولو رواجونو پوره پوهېږي. ماته یې مخ راواړاوه، ویل یې:

بچې پام کوه، چې دوی درنه خپه نشي، مونږ خو ترې لیرې یو، مګر ته به یې ډېر خیال ساتې.

ما وې د خپلې بندګۍ ووسه به کوم، ستاسې دوعا دې راسره وي، انشاء الله زمونږ خپلوي او دوستي به تر اخره ښه پاتې شي. هغوی خپلو کې سره مصلحت وکړو، ویلې مونږ به په خیر سره سهار وختي کلي ته ځو. ویل یې ښه شوه، چې دا کار په خیر سرته ورسېد او خالي لاسونه لاړ نه شو. ما ورته وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوه ورځ راسره بله هم تېره کړئ، زه به ډېر خوښ شم. هغوی هېڅکله له خپل کور او کلي نه بهر سفر نه و کړی، په دا یوه اونۍ کې پخپل کور پسې خپه شوي وو، ما وی ښه ده، سهار چې پاڅېدو، هر څه به وشي.

شپه تېره شوه، سبایي وختي ټول لمانځه ته پاڅېدل، زه هم وختي له کوره ووتلم، دوی ته مې په بازار کې چای، بوره او نورې وچې میوې راونیوې، ترڅو چې کور ته راستنېدمه، چای تیار و. له چای وروسته مې هر یوه ته خپله برخه تحفه ورکړه او په یوه ټیکسي موټر کې پل محمود خان ته د موټرو هډې ته لاړو. د یوه سروېس ګاډي کلینر ناري وهلې "جلال اباد والا جلال اباد والا " سمدستي مو سامان ورپورته کړو او مور دوی مې ټول په سروېس کې کېناستل. لږه شیبه کې ګاډی ډک شو، ما ترې اجازت واخیست او له هغوی سره مې مخه ښه وکړه. ګاډی روان شو.

زه په دغه ورځ لږ ناوخته کار ته لاړم، زموږ رئیس ته مې ټول جریان وواېه، هغه ډېر خوشاله شو، ویل یې: سهاره واده به دې ښه په ډونګ وکړو. څو ټوکې یې راسره وکړې، زه ترې خپل دفتر ته لاړم او په کار مې پیل وکړو.

ډېرې ورځې شوې وې، چې ځینې کارونه راته ډب ډېرې پراته وو، تر دولسو بجو پورې کوم نیمګړي کارونه چې پاتې وو، سرته مې ورسول. د غرمې ډوډۍ مې چې وخوړه، بیا مې په کار پیل وکړو. د جمعې د شپې راډیویي داستان مې تر نیمې ورساوه، خو له ځانه سره مې فیصله وکړه، چې راډیوي داستان به د شپې له خوا په کور کې تکمیل کړم. د اخبار او مجلو ځینې ضروري شیان مې ولیکل، دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی، راته وې ویل: نن به ببرک چمن ته ځو، چې هلته درته موټر چلول درزده کړم.

ما وې: ښه زه به انتظار کوم. په څلورو بجو چې هغه راغله، ببرک چمن ته ولاړو. هغې وخت کې د ببرک چمن لا څه، چې په خبرخانه کې دومره ډېره ابادي نه وه شوې. د ببرک چمن په زیاته برخه کې اوبه ولاړې وې او لوخې پکې شنه ولاړ وو، موږ یوې وچې برخې ته لاړو، ځای پرځای پکې موټرې چلېدلې وې. د لومړي ځل لپاره د موټر په جلو کېناستم، هوسۍ راته د موټر تولـه، ګیرونه، بریک، ګاز، کلچ، اشاري او نور د موټر بېلابېلې برخې راوښودلې. څو ځلې یې رابانديې تکرار کړې، بیا یې د موټر کلي راکړه او د چالانولو چل یې رازده کړو. په لومړي ځل مې چې موټر چالان کړو او ګاز مې ورکړ، موټر روان شو، خو رانه ګډ وډ شو، زړه مې درزېده، د موټر توله (شټرینګ) مې کلک نیولی و، ټول بدن مې ورته کلک او شخ نیولی و، خو متره چې به موټر مخکې لاړ، رانه ګل به شو. هغې راته بیا تشریح وکړه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه ډاريږه، بدن سست او عادي ونيسه، شترينګ هم کلک مه نيسه، مخامخ وړاندې ګوره، لاندې پښو ته مه ګوره، ځه زړور ځه. هن چالان کړه.

بيا مې موټر چالان کړو، دا ځل لږ وړاندې موټر روان شو، په همدغه ترتيب سره تقريباً درې ساعته مې په دغه ورځ تمرين وکړو. کله کله به رابانده په غوسه شوه، کله به يې ټوکې راپورې وکړې، ويلې به يې: دا خو ليکل نه دي، چې وې کړې.

په همدغې ترتيب سره يوه اونۍ مې د موټر چلول تمرين وکړو، له يوګي ورځي نه بلې ته ښه کېدمه، په دوو اونيو کې مې موټر چلول سم زده کړل. په وړو او شاړو سړکونو کې به مې موټر ځغلاوه، هوسۍ به راسره ناسته وه. لنډه دا چې موټر مې ښه سم زده کړو او په لويو سړکونو کې به زړور تلمه.

د هوسۍ موټر مې بيخي له کاره اېستلی و، کله چې مې موټر زده کړ، هوسۍ موټر ورکشاپ ته ودراوه او درې ورځې وروسته يې موټر جوړ کړو، بيا به چې هوسۍ ما پسګې راغله، موټر به ما چلاوه. هغه به راته څنګ کې ناسته وه، هغه زما په موټروانۍ پوره خوشاله وه. وروسته به بيا زيات وخت موټر ما سره و، هغه به چې کور مخې ته ښکته شوه، موټر به يې ماته راکړو، کور ته به پکې لاړم. کله ناکله به وظيفې ته پکې هم تلم. زما د کوژدنې نه د مطبعې مامورين خبر شول، ټولو راته تبريکي راکوله. په موټر کې به بې چې وليدم، ځينو به راپورې ملنډې وهلې، ويلې به يې: سهاره د موټر څښتن شوی يې. لکه چې......

ما به ورته ويلې، چې دا هرڅه مې د مېرمنې دي، زه خو همغه سهار يم، بدل شوی نه يم. هغوی راپورې ملنډې کولې، زه په ټولو مامورينو ګران وم، هر يوه به دا ويلې په دغه جمعې شپې دې راډيويي داستان ليکلی که نه؟ ما چې به دهو ځواب ورکړو، ټول به خوشاله شول او د جمعې شپې ته به خپلې راډيو ته د داستان ټاکلي وخت ته منتظر ناست وو. د جمعې شپې ته لا دوه شپې پاتې وې، ما هم ورته راډيويي داستان نيمې ته رسولی و، سبا ته چې کار ته لاړم، لومړۍ مې راډيويي داستان پاتې برخه تکميل کړه او نشر ته مې وسپاره. يوه بجه وه، چې هوسۍ ټيلفون وکړو، ويلې نن د پوهنتون کتابخانې ته په څلورو بجو راشه، بيا به له دې ځايه بل خوا ته په چکر ولاړ شو. ما وې ښه ده زه به څلور نيمو ته درورسېږم.

تر څلورو بجو مې خپل کارونه اجرا کړل او بيا د کابل پوهنتون په لوري روان شوم. د پوهنتون کتابخانې ته ورغلم، کتل مې چې هوسۍ د پنځه شپږو انجونو سره په کتابخانه کې ناسته ده. زه يې چې وليدم، سپکه راپاڅېده او له هغوی نه يې اجازه راواخيسته. هغوی ټولو زه وليدم، خو نږدې ورنغلم. د پوهنتون له دروازې نه راووتلو او د دارالمعلمين او ابن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینا د ښوونځیو په منځ کې مخامخ سړک باندې راساً دارالامان ته لاړو. موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او موږه دننه باغ ته ننوتلو. لومړی مو په باغ کې ښه ډېر چکر وواهه او بیا همغه پخواني ځای ته ورغلو. د ګلابو په منځ کې کېناستو، د خبرو په لړ کې مې هوسۍ ته وویل:

د پوهنتون د فارغېدو شپې دې رالنډې شوي دي، ازموینې ته تیاری ونیسه، مونوګراف دې مخکې له مخکې نه استاد ته وسپاره. زما خو دا سې نظر دی، چې له پوهنتون نه خلاصه شوې، د واده بندوبس به کوو.

هغه په موسکېدو، موسکېدو وویل: ولې دا ازاد ژوند دې نه خوښېږي؟

ما ویل: ولې مې نه خوښېږي، خو ترڅو به یوه خوا او بله خوا ګرځو، اخر دواړه به په یوه کور کې د اوسېدلو مزه هم وګورو.

وې ویل: سهاره ګوره زما او ستا واده به ستا په دغه کرایي کور کې کېږي؟

زه لږ غلی شوم، بیا مې ورته وویل: هو نو چېرې به کېږي، زه خو خپل کور نه لرم، تا ته خو هرڅه معلوم دي.

هغه لږه شېبه غلې وه او زه هم چوپ پاتې وم. وروسته بیا هغې وویل:

زه به مې مور او پلار سره خبرې وکړم، ته د واده او نورو شیانو په باب هېڅ تشویش مه کوه، هرڅه چې جوړ او برابر شول، بیا به واده کوو.

ما ویل: زه پوه نه شوم، هرڅه چې جوړ شو یانې څه او څنګه؟

هغې ویل: مسلمانه خو ته یې څه کوې، پلار به مې راته نوی کور راونیسي د واده ټول شیان به تکمیل شي بیا به درته ووایم، چې اوس واده کوو، نور څه وایې؟

ما ویل: ستاسې په ځای کې د واده ولور څو دی؟

هغې ویل: ولور څه کوې، چې پوښتنه یې کوې آ، له تا نه خو څوک ولور نه غواړي.

ما وې: نه خو ځان خبروم، چې ستاسې د خلکو د ولور رواج څنګه دی؟

ویل یې: زموږ د خلکو رواج ډېر خراب دی، پېنځه لکه، شپږ لکه افغانۍ ولور اخیستل کېږي. ډېرې پېغلې د پلار له کاله زړې شي او ډېر ځوانان د ولور د ګټلو او پوره کولو لپاره د عربو ګرمۍ پاخه کړل. ته یې څه غم کوې هوسۍ به بې ولوره درکړه درځي. څومره ښه نصیب لرې.

ما ویل: زما نصیب پخوا دومره ښه نه و، خو له کله نه چې مې ستا سره لیده کاته شوي دي، ورځ مې روانه ده. لاس مې وراوږد کړو له غاړې مې راونیوله، خدای دې راته ژوندۍ لره، په غېږ له مینې به دې په ژوند کې احسان وړم.

ویل یې: په دې کې سهار صاحب د احسان څه خبره ده؟ په مینه کې خو دا شیان نه ځایېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له نن ورځې نه په آخوا دا شيان له مغزه وباسه، په تېرو بحثونو کې مې هم درته ويلي دي. هېڅ ډار په زړه کې ونه لرې، هرڅه چې مخې ته راځي، په دواړو به وي، د احسان څه خبره نشته.

په دې وخت کې پاس د يوې ونې په څنګه دوه مرغۍ ناستې وې، دواړو يو پر بل غړۍ اړولې وه، زه ورته متوجې شوم، کله به يوې مرغۍ خپلې سترګې پټې کړې او هغه بلې به ځان وڅاندېه او خپل سر به يې د هغې بلې په ځانګونو کې ومانده. ما هوسۍ ته غلي شان اشاره وکړه، يو لاس مې ورله پخپل لاس کې ټينګ ونيو او پورته مې خپله ګوته ونې ته ونيوله. هغې چې مرغۍ په ونه کې وليدې، چې دواړه يو پر بل کې سره ورک دي، په خندا شوه او وې ويل: مورې دواړه ترې څه کم يو. موسکۍ، موسکۍ يې ځان زما غېږې ته راوارتاوه، ما هم خپل سر د هغګې په زلفو کې پټ کړو، بيا مې په کرار سره خپلې شونډې د هغې شونډو ته وروړې، هغې هم خپلې شونډې د ګلاب ګل د پاڼو غوندې ورو بېرته کړې او زما شونډې يې ښې کلکې وزبېښلې، ترښه ډېره شېبه په همدغه حال کې سره پاتې وو، وروسته هغه سپکه پورته شوله، ويلې څوک رانشي. سترګې يې په زلفو کې نه ښکارېدې، مخ يې خولې شوی و، خپل مخ يې پاک کړو، وې ويل: سهاره زه به درته ډېره ګرانه يم او که ته به ماته؟

ما ويل: دا به نو خدای ته معلومه وي. يره هوسۍ زه خو وايم، چې دواړه يو بل سره مساوي مينه لرو. لکه ته چې راباندې څومره ګرانه يې، زه هم په تا هومګره ګران يم.

هغې ويل: هو همدا سې ده، خدای دې مورېنه د نظره کوي. سهاره! مينې رانه هرڅه هېر کړي دي، ازموينه رانژدې شوه، هېڅ تياري نه لرم.

ما وې: تياري بايد ولرې، له سبا نه په اخوا به خپل درسونه پيل کړې، اخرنی امتحان دې دی، چې په ښه درجه کاميابه شې.

هغې ويل: ته خو وايې، مګر کله چې کتاب ته کېنم، بس همدا سودا مې راواخلي.

ما وې: کومه سودا؟

هغې ويل: ولې خو همدا يوه سودا او سوچ دی نو!

ما وې: مړې پرېږده، چې چېرته درنه په اوږده سفر تللی نه يم.

هغې ويل: واخ ده ته ګوره! ته وا دا ګنې اوږد سفر نه دی چې کله خپل کلي ته لاړ شې، بيا مې هېره کړې، دوه درې اونۍ په کلي کې پاتې شې.

ما ويل: هوسۍ روزګار خو هم کول غواړي، هلته مور کور او کلی دی، نوی کور مې جوړ کړی دی، لا ټول شيان يې نه دي پوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ویل: هو رښتیا سهار صاحب، کور دې ښه جوړ کړی دی که نه؟

ما وې: د کلي په نورو کورونو کې زما کور ښکلی دی، که قسمت دې شوی و، وبه یې گورې.

ویې خندل، ولې نه خامخا به کلي ته دواړو ځو. ما وې: هغه به هم ساعت وي، چې ما او تا دواړه کلي ته یوځای لاړ شو؟

ویل یې: سهاره بس بس دا دومره ارمان نه دی، واده مو چې وکړو خامخا به ځو. راځه چې حرکت وکړو وخت ناوخته دی، مازیگر په تېرېدو و، چې دارالمان نه راروان شو او موټر ته زه کېناستم، زموږ تر کوره مې موټر وچلاوه.

له موټره چې ښکته شو، ما وې راځه هوسۍ ننن را سره پاتې شه، مور و پلار ته به دې څه بهانه وکړې.

ویل یې: اوس نشم پاتې کېدی، کور مې څه نه دي ویلي، بیا به یوه شپه درسره پاتې شم، اوس لا اول د مني سر دی.

ډېره زاري مې ورته وکړه، خو هغې خپل تصمیم ونه گرځاوه، په موټر کې کېناسته او لاړه.

زموږ د دواړو ژوند همدغسې پسې تېرېده، هوسۍ له پوهنتون نه فارغه شوه، پنځه شپږ میاشتې تېرې شوې، زه بیا هم کلي ته لاړم، د کور نیمگړې چارې مې سنبال کړې، د واده په باب مې له مور او کاکا دوی سره خبرې اترې وکړې، کاکا مې وویل:

څومره پیسې به پکار شي؟ واده خو په ډېرو پیسو کېدی شي، سهاره څه درسره شته او که نه؟

ما وې کاکا جانه لږ و ډېر څه خو به را سره وي، ولې کوژدنه مې راته وایي یوه روپۍ به دې مصرف نه شي، هرڅه به زه پخپله کوم.

هغه وویل: دا خو څه بل شان ښه خلک دي، خو یو ځل بیا هم ځان ورسره د واده په کولو او مصرف هرڅه ورسره په ډاگه کړه، بیا به موږ ته خبر راکړې، چې ځان ورته برابر کړو. که ډېرې پیسې یې غوښتې چې څه چاره ولټوو.

ما وې ښه کاکا جانه، چې زه دا ځل لاړم، د واده خبرې به ورسره وکړم، تاسې ته به احوال راولېږم، خاطر جمع اوسئ، مورجانې زړه چې دومره ښکته پورته نه کړې، ولور رانه، نه اخلي، زه فکر کوم چې په کابل کې به راته کور هم واخلي. په مور او پلار یې ډېر گران یم، په هفته کې یو ځل ورځمه ډېر قدر مې کوي. زه د مور او کاکا دوی نه په دوعا نفا ښار ته راغلم. زړه مې دی چې همدا نن سبا لومړی هوسۍ سره د واده خبرې مطرح کړم او بیا مې د خسر او

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوابښې سره سبا ته، چې کار ته لاړم، د هوسۍ دوی کره مې ټیلفون وکړو، مور سره مې پې خبرې وکړې، حال احوال مې ترې واخیست، د خپل راتګ مې ورته وویل، ما وې له کلې نه راغلی یم، زما د مور او ټولو خپلوانو پوښتنه یې راځینې وکړه. سمد ستي یې وویل:

بېګاه ته کور ته راشه، چې له نزدې نه دې ووینم. ما وې که وشوه سبا شپې ته به درشم. ویلې ښه مونږ به درته سبا شپې ته په تمه یو. هوسۍ له انجونو سره چېرې وتلې وه، ما وې په خان کاکا سلام کوه. د مېز په سر مې ځینې کارونه راته پراته وو، په هغې مصروف شوم ان تر یوې بجې مې سم ضربتي کار وکړو. د غرمې تر ډوډۍ وروسته دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی. له سلام او روغبړ نه پس یې وویل:

زه به څلور بجې درشم، منتظر اوسه. تر څلورو بجو مې کار وکړ، نوې راډیویي داستان مې د جمعې شپې نشر ته ورکړ، په څلورو بجو له مطبعې نه راښکته شوم او د هوسۍ مخې ته روان شوم، کتل مې چې هغه هم راورسېده، موټر یې ماته په اختیار کې راکړ او ویلې: نن به بګرامیو ته ځو.

ما خو بګرامې نه و لیدلي، هغې راته لاره ښودله. تر سیاه سنګه پخپله لاړم، آخوا ته هغې رهنمایي کوله ترڅو بګرامیو ته ورسېدو. هلته مو موټر د سړک په غاړه پارک کړو او مونږ د حنیفه ښوونځي ترڅنګ یوه باغ ته ورتېر شو. د یوې ویالې په سر د ولو په بېخ کې سیوري ته کېناستو، دا داسې ځای و چې هېڅوک پکې نه و، یو نیم سړی به وراندې د پټو په منځ نرۍ لاره روان وه، په دې ورځ مې سمدستي د واده خبرې هوسۍ ته په مخکې کړې، هغه لو مړۍ لړه غلی شوه، بیا یې وویل:

لکه چې د ټینګې نه یې؟

ما ویل: نه نه دا خبره نه ده هوسۍ پرېږده چې مونږ دواړه د خپل ژوند د خوړو نه هم لږه څکه خو وکړو او رښتیا خبره خو دا ده، چې زما او ستا همدا وخت د واده کولو دی، څنګه ته پکې څه وایې؟

هغې ویل: ته چې څنګه وایې، درسره خوښه مې ده. هو رښتیا ابله ورځ د شپې له خوا مونږ په خپل سالون کې سره ناست وو، پلار او مور مې دواړو زما او ستا د کور په باب خبرې کولې. پلار مې مور ته وویل:

دوی ته د هوسۍ په نوم یو کور په دې نزدې شا وخوا کې واخلم، چې له مونږه لیرې نه وي. یو کور مې پیدا کړی دی، یو ځلې به یې په ګډه سره ووینو، بیا به ورسره خبرې وکړو. په هغه ساعت کې خو ما له شرمه هغوی ته څه ونه ویل، خو په سبا ته مې بیا مور ته وویل، چې په دغه کور پسې زر تر زره وګرځئ، داسې نه چې بل څوک یې واخلي. همغه و، چې مور مې ابا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ويلي وو. زه فکر کوم چې پلار مې کور ليدلی دی، خو اوس يوازې زموږ ليدو ته پاتې دی. بېګاه ته به مې مور ته دا خبره وريادہ کړم، کله چې کور معلوم شي بيا به د واده په باب خبرې کوو. سبا ته به درته د کورر معلومات درکړم. ربښتيا په کلي کې نورې څه خبرې وې، کراري وه، مور مې، کاکا دوی او نور ټول خپلوان مې په کوژدنې خوشاله شوي دي؟

ما ويل: ستا د پلار او ټولې کورنۍ صفتونه مې مور په ټول کلي کې خلکو ته کړي دي، دوعاګانې يې تاسې ته کولې، ټولو سلامونه ويلې. نن سهار مې له ادې سره خبرې وکړې (ستا د مور) سره، خوشاله شوه، ويلې نن بېګاه ته کور ته راشه.

هغې ويل: سهاره زما په مور خو دې څه کوډې نه دي کړي، هر وخت هره شپه دې يادوي او همدا وايي، چې دا هلک خو بيخي اطرافي خوی لري، خپله پښتو يې ټينګه نيولې ده، موږ کره نه راځي.

او ای ته خو په ربښتيا چې بلکل له هغو درو نه بيخي راوتلی نه يې. کله ناکله خو موږ کره راځې، همدا نن شپه به راسره لاړ شي.

ما ويل: خدا پېږو هوسۍ شرمېږم.

هغې ويل: هو دا خبرې مې پلار کړي دي وايي سهار ښه هلک دی، د ښه خوی او پوهې خاوند دی، مصروفيتونه يې زيات دي، ځکه ډېر نه راځي.

ما ويل: ما خو ستا له مور سره بېګا ته وعده اېښې ده، چې درکره درځمه.

ـ دا څه وايې؟ ربښتيا وايې که څنګه؟

ـ کله مې درته دروغ ګڼې ويلي دي؟

هغه له خوشالۍ نه پاڅېده په خندا يې وويل:

څومره ښه چې واورې دې ماتې کړې او موږ کره راځې.

ـ چې داسې ده، نو پس له دې به هره ورځ درځمه.

ـ سهاره لږ ساعت به دلته کېنو بيا به راسا موږ کره ځو، همداسې به وي که څنګه؟

ـ هو همدغسې به وکړو. ساسې کور ته به نږدې ما له موټره ښکته کړې، يوه شېبه وروسته ب زه کور ته درشم، سمه ده.

ويل يې: بيخي سمه ده.

يوه شېبه وروسته د بګرامي په بازارګۍ کې وګرځېدو او بيا مو ګاډی د هوسۍ د کور په لوري خوشې کړو. په لږ ساعت کې وزير اکبر خان مېنې ته ورسېدو، د هغوی د کور خوا ته مې ګاډ ودراوه، کلي مې هوسۍ ته ورکړه، هغه لاړه او زه لږ وروسته ورپسې لاړم. د دروازې زنګ مې چې وواهه، هوسۍ دروازې ته قصداً راغله، زه يې چې وليدم سمه وغوړېده، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور کالي يې په غاړه وو، ما وې ګنې د سبر تانده ده. ددې لپاره چې خپل جوګ يې په مور پوخ کړي اوسي، له مانه په يوه منډه يې تر موره ځان ورساوه، مور يې هو ښياره ښځه وه، په کړت کړت خندا يې وکړه او زما مخې ته راغله، په دواړه طرف يې ښکل کړم، لکه د خپلې مور غوندې مينه يې راکړه، ما يې هم لاسونه ښکل کړل، کور ته ننوتلو. په هوسۍ يې داسې غږ وکړ:

لورې تا خو فاکولته ويلې ده، داسې منډه دې د خپل سهاره وکړه لکه پخپل کلي کې چې وې.

کله چې په سالون ورننوتلو ادې مې له ځانه مخکې کړه او زه ترې وروسته شوم. ما وې چې احترام او درناوی يې وشي. وروسته مې د ځنګ کوټې ته ورپام شو، چې هوسۍ په خپله خوله لاس ايښی دی او خندا شنه کړې ده. ماته يې په ځو ډولو نازونو او اشارو هرکلی وايه.

خواښې او خسر مې دواړه راته خوشاله وو او زما په ورتګ سره يې خوښي کوله. د ماښام له ډوډۍ نه وروسته د چايو په سر دواړو راسره داسې د زړه خواله کوله، لکه مور او پلار يې چې خپلو بچيانو سره کوي. د راتلونکي ژوند د پېرزو خبرې يې کولې، زمونږ د واده په باب يې وويل:

سهاره بچې! پام کوه چې زړه کې دې څه درونه ګرځي، ته مې زوی يې او هغه مې لور ده، ستاسې واده به په ښه شان سره درته وکړم. لومړی درته کور واخلم، نو بيا به له خيره د واده بندوبس کوو. زما خو داسې نظر دی، چې د خپلې لور واده لکه د نورو پښتنو او افغانانو پر خلاف په خپل مصرف وکړم. زه لور لکه د نورو په شان نه خرځوم.

د هغه هره خبره رابانديې ډېره ښه لګېده، ځکه چې زما د فايدې خبرې يې کولې. تېر ماخوستن پورې مو همدا د واده خبرې کولې، ما خو هېڅ نه ويل، خالي غوږ مې ورته ايښی و. د واده نه په غير نورو خبرو کې به مې يوه نيمه ورسره ويلې. د هغوی په نيت او عمل پوه شوم، چې زما په ګټه او فايده پوره نيت لري. دا يې هم راته وويل چې:

دوه ورځې په اوونۍ کې دلته راځه، چې سره ګورو. نيمه شپه وه، چې بيده شو. سهار وختې وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې لاړم، خسر مې هم چېرې پخپل موټر کې ولاړ. له مانه هغه مخکې له کوره ووت، ماته يې يوازې دومره وويل:

بچې وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې ولاړ شه. خدای په اماني يې راسره وکړه او لاړ. کله چې زه له سالون نه راووتلم، خواښې مې راسره روانه وه. هوسۍ ته يې ورغږ کړ: هوسۍ وه هوسۍ هغې له دننه بلې کوټې نه وويل: آه ادې جانې څه وايې؟

ـ لورې د موټر کلي دې راوړه ته د زړو خلکو نه بدتره يې، شرمندوکه جنۍ يې ته خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشه.

هغه له کوټې راووتله او راروانه شوه، له ځان سره یې خندل، د کوټې په ګوټ چې راوخته ماته یې پخپلو خاصو اشارو سره ډېر څه وویل. کلي یې راته له لیرې نه، چې له موره شرمېدله، په ډډه یې په یوه لاس کلي راکړه او چوپه خوله بیرته روانه شوه. مور یې وخندل، وې ویل:

دې لا پوهنتون ویلی دی، دومره شرمېندوکه ده.

ما پټ له ځان سره وویل: هو شرمیندوکه ده ! ډېره زیاته شرمېندوکه ده. له خوابښې نه مې اجازه راواخیسته او خپلې دندې ته لاړم. د ورځې دوه بجې وې، هوسۍ ټیلفون راوکړو. ویلې په څلورو بجو د حقوقو پوهنځي مخې ته راشه، زه به دې انتظار کوم. ما وې ښه ده. پوره په څلورو به ځان دررسوم. کله چې څلور بجې شوې، له کاره رخصت شوم، په چالاکۍ سره مې حاضري امضا کړه او بیا د کابل پوهنتون په لور مې ګاډی روان کړ. د همزنګ سره په یوه ترافیکي پېښه کې په سړک موټرې ولاړې وې، نیم ساعت ځنډ پکې راغی، ترڅو چې پوهنتون ته ورسېدم، پېنځه بجې کېدلې.

هوسۍ د څو تنو نجونو سره ولاړه وه، زه یې چې ولیدم، له هغوی نه یې اجازه واخیسته او راروانه شوه. له ورایه په خندا شوه، ویلې زړه مې بې واره و، ما وې چې خدای مه کړه څه پېښه ورته نه وي پیدا شوې. دا څنګه دې ناوخته کړ؟

ـ په د همزنګ کې لاره بنده وه، کومه ترافیکي پېښه شوې وه.

موټر ته وختلو او باغ بالا ته مو حرکت وکړو. هوسۍ وویل:

نن به په باغ بالا کې چکر ووهو. د باغ بالا په سړک د موټرو بیروبار زیات و، د خلکو ګڼه ګونه وه، مونږ موټر ودراوه او وړاندې په بوټو کې په چکر شو. د انګورو په بوټو کې ښه وړاندې لاړو، هلته د یوې جګې بارې په سر کېناستو. د پروان کارتې او خېرخانې سیمې ټوله ساحه مو لیدله، د خېرخانې په کوتل تونده تونده موټرې اوښتې را اوښتې، مونږ دواړو بېګانۍ خبرې راواچولې. هغې راته وویل:

بېګاه مې ټولې خبرې اورېدلې دي، تاسې چې څه ویل. ما ورته غوږ ایښی و، د مور و پلار ټولې خبرې مې واورېدلې. ما خو درته ویلي و، چې پلار مې لوړی کور اخلي، بیا به واده کېږي.

ـ بلکل هوسۍ ! چې تا څه ویلي وو، همغه خان کاکا بېګاه وکړې، لکه چې زمونږ د واده شپې رانژدې شوې دي. ای جینۍ چې زه به تا ته په واده کې څه اخلم؟

ـ ستا چې څه خوښېږي، هغه به واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ یو خو به درته د سرو هار جوړوم او بل به درته د سرو چارګل.

ـ بس همدا ؟

ـ نه نو نور خو به ته فرمایش کوې.

ـ زه درته ووایم؟

ـ هو ووایه کنه.

ـ سهاره ! که زما منې د سرو مرو نه تېرېږه، زما دومره علاقه ورسره نشته دی.

ـ نه نه هوسۍ دا زما خوښه ده، ناوې خو له سرو سره ښه ښکاري. اګر چې ستا هېڅ ته حاجت نشته دی، ولې اسره او طلاګانې، ډول ډول ګانې په واده کې خوند کوي. د ناوې لپاره چې کومه ګانه په کار ده، ټوله به برابره کړم. آن‌لا د اوس نه به زرګر ته فرماېش ورکړو، خوښه دې نه ده؟

ـ چې ستا خوښه وي، زه په کې څه ویلی شم؟

ـ زه خو وایم، چې سر له سبا نه به دواړه یو ځل د زرګرانو په کوڅه ورچکر شو. هغې وویل:

سمه ده.

ما وویل: هو رښتیا یو ځل چې ولور او د واده نېټه معلومه شي، بیا به دا شیان کوو. که څنګه؟

ـ سهاره بیا دې د ولور خبره یاده کړې.

ـ ګوره هوسۍ پوهېږم، چې له ما سره ستا مور او پلار لکه د خپل اولاد په شان چلند کوي، ولې هغوی او زما مور کاکا او کورنۍ مې ټول سره کېني او په ګډه سره د واده د کولو خبرې خو وشي کنه.

ـ ستا نظر سم دی، خو دا ټول کارونه پخپل وخت کې کېږي. لومړی کور او د کور سامان او بیا د واده کول. لنډه دا چې کله مو کور واخیست، یوه اونۍ وروسته به ته د واده کولو لپاره زما پلار او مور سره ستا سې مشران خبرې وکړي. له هغې نه به وروسته چې هر څه معلوم شول، بیا به دواړه په ګډه سره نور کارونه او سامان برابروو. ته هېڅ فکر مه کوه، په دا ټولو شیانو به بیا په همغې وخت کې دواړه ګړېږو. کېدی شي سبا ته مونږه د کور لیدو ته لاړ شو، که خوښ مو شو، سمدستي یې اخلو. کوم ځنډ پکې نشته دی. زموږ د سیمې خوا ته دی، څلور کوټې کور دی، پوخ، باغچه هم لري. ډېر شیان په کې موجود دي. په دوه لکه یې ویلی دی، که فیصله ورسره وشوه، بیا به دې ورته بوځم، چې ویې ګورې.

د کور په باب ما هېڅ نشوی کولی، ځکه چې د کور اخیستل زما له ارادې نه بهر وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ وویل:

سهاره په دې شیانو کې نور هېڅ فکر ونکړې، ما درته پخوا ویلي دي، چې هر څه به سم شي.

زه لږ غلې شوم، ناڅاپه مې فکر ته راغله، چې نن به هوسۍ له ځان سره کور ته بیایم، که بیا یې نه کوله، ماخستن به یې بوځم تر کوره به یې ورسوم.

ـ هوسۍ راځه نن به کور ته لاړ شو.

ـ سهاره ته خو ښه پوهېږې، چې شپه درسره نشم کولی، زه چې د شپې له خوا کور ته لاړه نه شم، مور و پلار ته به څه بهانه کوم؟

ـ ماخستن به دې کور ته ورسوم، کور کې وا وایه کوم د پوهنتون سیمینار ته له نورو ملګرو سره تللې وم.

ـ ښه ده درسره لاړه به شم، خو لس بجې به مې کور ته رسوې.

د باغ بالا نه په موټر کې روان شو او کور ته لاړو. مازیګر نږدې و، چې کور ته ورسېدو. لومړی مو چای دم کړ او بیا مې له قصابه غوښه یووړه. مونږ دواړو په اشپزخانه کې د ماښام لپاره مزې داره دیګ پوخ کړ. له ډوډۍ نه وروسته راته هغې وکړه، ویلې:

سهاره افرین شه په تا چې څنګه ځانته ژوند تېروې؟ دا پخلی کول، د کور پاکوالی، د لوښو وینځل او ورسره په څنګ کې نور کارونه....

ما وې: پرېږده زما له ژونده خو خبره شي کنه.

هوسۍ راسره لوښي پرېمینځل، کور یې پاک کړو، هرڅه یې سنبال کړل، بیا موږه دواړه په ټوکو او خندا سره کېناستو او یو له بله سره مو داسې مشغولتیا راواخیسته لکه څو کاله مو چې سره ګډه تېر کړې وي.

زه حېران دې ته یم، چې هوسۍ سره په بیرون ګرځېدو او چکر کې داسې مینه راتله، ما وې چې ټوله یې په یوه ځل وخورمه، خو زما په کور کې به مې له هغې سره د یوه دروند مېلمه په شان چلند کاوه، نه پوهېږم چې دا ولې؟ او هغه زما په روحیه او مزاج پوهېده، چې په کور کې تري مینه هېرېږي. هغې په داسې حال کې زما په دواړو سترګو باندې لاس کېښودل، چې زه په مېز ناست وم او څه مې لوتل. ویلې دا لوستل او لیکل پرېږده درنه روانه یم. خپل دواړه لاسونه مې د هغې له غاړې نه ورتاو کړل، موږ دواړو ګوتې لګول پیل کړل. یو له بله مو غېږه واخیسته، خوله په خوله شو، تر ډېره پورې د مینې په نشه کې غرق پراته پاتې شوي وو. زه به چې کله له سد او خوده ووتم، هغې به کنټرولولم، ترڅو چې د شپې تر لسو بجو پورې مونږ د مینې خواله وکړه. بیا مې هغه کور ته ورسوله او زه دوباره د هغې په موټر کې خپل کور ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلم.

سبا ته چې وظیفې ته لاړم، تر څلورو بجو پورې پخپله شعبه کې مصروف وم، پوره څلور بجې وې ټیلفون یې راغی، ویلې سهاره هغه کور مو ولید، ډېر ښه کور دی. پلار مې ورسره د اخیستلو فیصله وکړه، په په دوه لکه روپۍ یې ترې واخیست. ویلې ته ځان راورسوه، چې کور ووینې.

زه خوشاله شوم او سمدستي مې ځان ورورساوه. هغه راته د خپل کور په مخکې ولاړه وه.

دوه کوڅې اخوا ته دغه کور یې له لیرې راته راوښود. نږدې ورغلو، دروازه مو وروټکوله، یو چا دروازه راته خلاصه کړه، ورننوتلو. ښکلی پوخ سپین کور و، پراخه حویلۍ یې درلوده، ریښتنې ونې او ګلان پکې وو. په باغچه کې هر راز ګلونه ولاړ وو، په ټول کور کې وګرځېدو ربښتیا چې ډېر ښکلی کور و، هرڅه یې تکمیل و.

زمونږ د دواړو پوره خوښ شو، دوه ورځې وروسته د هوسۍ پلار هماغه کور د خپلې لور هوسۍ په نوم کړو. په یوه میاشت کې دننه کور ته سامانونه راوړل شول، ټول سامانونه هغوی واخیستل، د کور هرڅه یې پوره کړل، زما ورسره خالي مننه تړه وه. په یوه میاشت کې کور او بدلو ته سنبال شو.

یوه شپه د هوسۍ پلار کور ته وروغوښتم، ماخستن کې یې راته وویل:

سهاره بچی! زه ستا او د هوسۍ فرق نه کوم، هغه مې لور ده او ته مې زوی یې، کور مې درته واخیست، سامان مې هم ورته پوره کړو، اوس ته کولی شې چې د واده بندوبس ونیسې. پام دې وي، چې هېڅکله د جینۍ پلار زوم ته داسې نه وایي، کولای شې چې خپل کاکا او مور سره دې د واده کولو خبره غوټه کړې. زمونږ له خوا کوم ممانعت نشته دی. هوسۍ هم له پوهنتون نه فارغه شوې ده، پوهېږم چې داسې کوم خنډ لا مونږ او ستاسو په مخکې نشته دی، په همدې وجه مې نن راغوښتی وې، چې زړه کې دې نور څه تېر نه شي، ځکه مې درته ځانته دا خبره وکړه، خو زمونږ موقف او ستا حالت د هغسې شرایطو نه دی او زه پخپله د هغه زاړه دود پلوی نه یم. زه به د خپلې لور واده پخپل مصرف کوم، ته د هېڅ شي پروا مه کوه.

ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، خواښې مې هم راته وویل:

زویه! هېڅ فکر مه کوه، هرڅه به سم شي. ما له خسر او خواښې نه هیله وکړه او ورته مې وویل:

که ستاسې خوښه وي سبا ته به زه خپل کلي ته لاړ شم، چې خپل مور او کاکا دوی سره د واده خبره شریکه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی دواړو وویل: ولې نه، دا خو ستا خپله خوښه ده، ستا سره زموږ همدا مشوره ده.

ـ خان کاکا ستاسې سیوری دې خدای زما له سره نه کموي. د ماخستن ډوډۍ نه وروسته مې ترې اجازت واخیست، کور ته لاړم سبا ته مې له کاره رخصت واخیست، هوسۍ تر پل محمود خان پورې پخپل موټر کې ورسولم. د جلال آباد ته د ګاډو په هډه کې په یوه سرویس موټر کې کېناستم. هوسۍ راته ولاړه وه، چې زموږه سرویس حرکت وکړو. هغې خپل لاس خوځاوه او له سترګو مې پناه شوه. کله چې د ماهیپر په ترۍ کې سرویس ښکته کوځېده، زه د واده په چرت کې تللی وم (په کوم هوټل کې مې واده کېږي، هوسۍ به د واده جامې اغوستې وي، موږه دواړه به هوټل کې په ستېج دروي او خلک به راته ګوري) په همدې سوچ سوچ کې جلال آباد ته ورسېدو. هلته زموږ د کلي ګاډي د ستي په دستي تیار و. په چالاکۍ وروختم او ګاډی د کلي په لور روان شو. زموږ د کلي د لښن سرویس په لاره کې خراب شو، ښه شېبه ګاډی ځنډ شو، لاره خو دومره نه وه، خو سرویس په کراره روان و. ایله بېله د ماښام خړه لګېده، چې کلي ته ورسېدم. بکس مې له جیپ نه راښکته کړو او د کور په لور روان شوم. د خپل نوي کور دروازه نیم کښو وه، په دروازه ورننوتم، د تره د زو مېرمن مې مخې ته راغله، هغوی هم زما له مور سره په نوي کور کې یوځای اوسېدل. مور مې له وړاندې برنډې نه ولیدم، خپله سینه یې په خپلې منګل ووهله، ویلې: آخ شکر خدایه د سترګو تور سهار مې راغی. هغه په ګړندي ګامونو رامخې ته شوه، زه هم په منډه ورنږدې شوم، هغې راته لاسونه خواره کړل، په غېږ کې یې ونیوم، ما یې دواړه لاسونه ښکل کړل. د کاکا زوی مې او بچیان یې راغلل، له ټولو سره مې روغبړ وکړو، کاکا دوی یې هم راخبر کړل، ټول سره راغونډ شول او د شپې مو ښه بانډار جوړ کړو. هغوی ټولو رانه زما د خسر او خواښې پوښتنه وکړه، ما د هغوی سلام وررساوه. له چای او ډوډۍ نه وروسته مې هغوی ته مې د خسر او د کور اخیستل او نور ټول څه چې تېر شوي وو، کیسه وکړه. ټول خوشاله شول او په ګډه یې هغوی ته دوعاوې وکړې، بیا ورته د واده کولو خبرې رایادې کړې. کاکا مې وویل:

ـ هغوی چې له موږ سره دومره مرسته کوي، ټول د واده مصرف او تکلیف په غاړه اخلي. مونږ به غیر له واده د کاروبار نه یو څه خاصه ډالۍ د خپل کلي او سیمې نه هغوی ته له ځان سره یوسو. یو خروار نرۍ وریجې، چې د کونړ پشدۍ وریجې نوم لري واخلو، څو ټیمه شات او څو ټیمه سوچه غوړي به له ځان سره یوسو. د واده جامه او ګاڼه به کابل کې واخلو.

د کاکا دغه خبره مې زړه ته ولوېده، ما وی سمه ده همدغسې به وکړو.

سر له سبا نه مې پیسې کاکا ته ورکړې، هغه دوه هلکان ولېږل، یو خروار پشدۍ وریجې، پېنځه ټیمان د غوړیو او پنځه ټیمان یې د شاتو اخیستلي وو او کور ته یې دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځې وروسته راورسول. خپله ټکه ټوکه مو برابره کړه، د جمعې په ورځ مې کاکا، ماما ا د ماما زامن مور او تندار مې او د کاکا زوی او لونې یې ټولو په ګډه سره یو سر خلاص ګاز موټر ونیو او ان تر کابله مو دربس کړو. ماښام کابل ته ورسېدو، شپه مو تېره کړه، سهار وختي مو همغه موټر کې په اته و بجو حرکت وکړو او د هوسۍ دوی کره ورغلو. وریجې، غوړي او شات مو له موټره ښکته کړل او د هغوی کره مو ننوېستل، خسر او خواښې مې راووتل او زموږ سره یې چې دا شیان ولیدل، حېران پاتې شول، ویلې دا څه دي؟

کاکا مې ورته وویل: خان کاکا دا زموږ د وطن یوه مېوه ده، چې تاسو ته مو ډالۍ راوړې ده. "برګ سبز، تحفهء درویش".

ویلې دا خو تاسو دومره ډېر تکلیف وېستلی دی، دې ته څه ضرورت و؟

کاکا مې وویل: خان کاکا! زموږ وطن هسې غر وطن دی، څه پکې نه پېدا کېږي، چې مونږه له ځان سره راوړي شیان د ننه د هغوی کره ننوېستل. ځای پر ځای مو کړل. په سالون کې کېناستو، سمدستي هغوی د غرمې ډوډۍ تیاره کړه او زموږ یې ډېر قدر وکړو. مازدیګر تري خپل کور ته راغلو، د واده په باب مو هېڅ ونه ویل. دوه ورځې وروسته مې خسر ته په ټلیفون کې وویل، چې کاکا مې وایي خبرې درسره کوم. ویلې د ټیلفون غوږۍ ورکړه. کاکا مې ورته وویل:

خان کاکا که ستا اجازت وي او وخت ولرې، بېګاه شپې ته مونږه درځو. هغه وویل: ولې نه په سترګو، هر کله راشئ.

مونږ چې د ماښام ډوډۍ وخوړه، په یوه ټکسي موټر کې د هغوی کره لاړو. د هوسۍ کاکا او د کاکا زامن یې هم راغلي وو، د شپې تر ناوخته پورې په بېلو بېلو موضوعاتو باندې خبرې کېدلې. بیا مې کاکا د واده وړاندیز وکړو، زه د سالون په اخر کونج دروازې ته څېرمه ناست وم، خالي غوږ مې ایښې و. د هوسۍ پلار په ډېره مهربانۍ او کراره لهجه وویل:

اوس د دې وخت رارسېدلی دی، چې سهار صاحب خپل واده وکړي. زه له تاسې نه کوم ولور نه غواړم، د واده لپاره چې څه ته ضرورت دی، ټول ما پخپله غاړه اخیستې دي. هو تاسې له خپله انده کومه جوړه جامه یا ګاڼه کوئ کولای شئ او که وس مو نه کېږي، هغه هم مه کوئ، هرڅه ورته زه کوم. کور مې ورته اخیستی دی، د ګاڼې فرمایش یې شوی دی، د جامو او د نورو شیانو بندوبس یې پوره پوره شوي دي. اوس به صرف یو ازې د واده په نېټه، د خلکو خبرول، هوټل او رسټورانټ نیول په دغه شیانو خبرې وکړئ. زه د ټولو شیانو نه پرته، یو نوی موټر هم هوسۍ ته اخلم.

کاکا خسر مې وویل: واده به د کابل هوټل کې وکړو، زه به ورسره نېټه او د ډوډۍ پخولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره وکړم. د هوټل مصارف يې زما په غاړه، رخشانه او هماهنګ به هم راوغواړم.

د کاکا خسر زوی مې وویل: د واده بلن ليکونه به زه ترتيب کړم، د زرو تنو په شاوخوا کې به کارتونه برابر کړم.

کاکا مې ويل: د واده نېټه به کله شي؟ ددې مياشتې په اخره جمعې شپه ټولو وويل سمه نېټه ده. کاکا مې وويل:

ـ لاس پورته کړئ، دوعا وکړئ، چې په خير او کاميابۍ سره دا واده وشي. دوعا شوه، شپه تېره وه، تقريباً د شپې يوه نيمه بجه وه، چې له هغوی نه مو اجازت راواخيست او کور ته راغلو. سهار ته زه وظيفې ته لاړم او نور لا ويده وو. په څلورو بجو هوسۍ ځان راورساوه، له رخصتۍ نه وروسته په موټر کې د نوي ښار يو هوټل ته لاړو، په هوټل کې کيناستو او د واده خبرې مو پيل کړې. کومو شيانو ته چې ضرورت و، هغه مو ټول په کاغذ کې نوټ کړل، بيا له هوټل نه ووتلو او د ښار په ځينو مغازو کې وګرځېدو. زه په دغه ورځ ډېر خپه په دې وم، چې پيسې راسره نه وې، ما وې شرم دی چې د واده شيان ټول دوی واخلي، نو زما ونډه څه شی شوه؟ مونږه سره په کور کې ټولې شل زره افغانۍ وې، حال دا چې واده او برابرول يې د يو لک او څو زرو خبره وه. هوسۍ زما په حال پوه شوه، ويلې څنګه داسې غرېند ښکارې، خيريت خو دی؟

ما وې هسې.

ـ نه نه رښتيا خبره کوه، هسې څنګه؟

زه چوپ پاتې شوم، هغه راته په داسې حال کې، چې د نوي ښار د يوې مغازې ترڅنګه ولاړو، راته راوګرځېده سره سپينه واوښته، وې ويل:

سهاره سمه سپينه راته ووايه، څه چل شوی دی؟

ـ هوسۍ! خدای راستي، چې هېڅ نشته دی، يوازې په دې ډېر دلګير يم، چې دا دومره د واده لګښت مې ستاسو په غاړه پروت دی. زه هېڅ نشم کولی، يوازې شل زره افغانۍ لرم.

هغې وويل: دا ځای ددې خبرو نه دی، ته راځه چې په موټر کې دواړه کېنو.

موټر کې کېناستو، هغه چې د نور وخت په شان خوشاله نه ښکارېده، په ما ډېره غوسه شوې وه، رنګ يې سپين تښتېدلی و، وې ويل:

سهاره زه خو به درته اوس ازمېښت شوې يم، زما پلار او مور له ما نه هم زيات په تا لورينه لري، هغوی ته زه او ته يو شی يو. د واده ګانه وانه ټول هغوی په خپل مصرف تياروي، زه او ته ترې خلاص يو. دا خبرې زما پلار او مور پخپلو کې سره کړې دي، په تا باندې د يوې روپۍ مصرف هم نه کوي. ته ددې خبرو نه بې غمه اوسه، ولې تشويش کوې، دغه بې ځايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غېرت ابسته کړه. ما په دې ډول حالت مه ځوروه، اوس خو نو زما او ستا ژوند، پیسې او هرڅه سره شریک دي، ولې یکې دا برید ونه جوړوې؟

سهاره هیله درنه لرم، چې نور دا خوی دې پرېږده. شل زره روپۍ په کور کې کېږده، چې د ضروري کارونو لپاره دې په کار شي. سبا ته به زه درته نورې پیسې ستا شعبې ته راوړم، ته فکر مه کوه، پس له دې به د پیسو په باب هېڅ فکر نه کوئ. درځه چې ما ورسوې او بیا خپل کور ته لاړ شه، چې په کور کې دې مېلمانه دي.

په بېړه موټر کې کېناستو او هغه مې تر کوره ورسوله. بیا مې په بازار کې غوښه، مېوه واخیستله او کور ته لاړم. کاکا دوی بېرون ته وتلي وو، یوازې مور مې او تندار په کور کې ناستې وې. مازیګر و، چې د دیګ کولو نیت مې وکړو. هغوی راپاڅېدې، ویلې بچې ته کېنه مونږ به پخلی وکړو. مور خو مې بوډۍ وه، خو تندار لا څه نا څه ځوانه وه. هغې په پخلنځي کې په دیګ پخولو پیل وکړو. زه او مور مې په کوټه کې ناست وو، نور واړه بیرون وو. مور مګې راته وویل:

زویه یوه پوښتنه درنه کوم، ته چې دا واده کوې، څه پیسې میسې لرې که نه؟

ما وې موري زه صرف شل زره افغانۍ لرم، چې په دې پیسو دا واده نه کېږي. موري د واده مصرف هرڅه زما خسر په غاړه اخیستی دی، کور یې نوی اخیستی دی، د کور سامان لور ته یې نوی موټر هم اخیستی دی. د هوټل او هنرمندانو مصرف یې هم پخپله دوی یانې د هوسۍ کاکا په غاړه اخیستی دی. ما تراوسه یوه روپۍ هم نه ده لګولې. دومره ښه خلک دي، مورې ته یکې څه وایې؟

ـ بچې خدای دې دوی ژوندي لري، دا څومره ښه خلک دي، چې مونږ سره یې دومره مرسته او نیکي وکړه. زویه واده په کومه ورځ دی؟

ـ مورجانې راتلونکې جمعه چې درې ورځې ورته پاتې دي.

په دې وخت کې کاکا دوی راننوتل ویلې سهاره زویه له وظیفې نه راغلې؟

ما وې هو کاکا جانه یو ساعت مخکې راغلم، تاسې خو به قید شوي نه یاست؟

ـ نه نه مونږ خو په بازار کې ښه چکر وواهه، دلته څوک نه قید کېږي. دا خو د سیل صفا ښار دی، یره خو چې د سړي یکې خپل کور وي، ایله به ښه ژوند وکړي. دلته بې تنخوا او بې له کوره ژوند ګران دی.

ما وې هو کاکا جانه دلته په پېسو ژوند کېږي، زمونږ وطن کې خو ډېر شیان یې پیسو دي. ولې دلته چې ګام اخلې، مصرف دی. هغوی د ماښام په لمانځه ودرېدل. زه په اوبو پیسې ووتلم، په سطل کې مې له نل نه یخې اوبه راوړې. د ماخستن د ډوډۍ وخت شو، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترخوان سره ټول ګډ کېناستو، ماما مې راته وویل:

خورېږې جانه! واده دې دی، دا دومره مصرف مه کوه، ساز کوه، په واده کې ډېر مصرف کېږي.

ما وې: ماما جانه! زما د واده مصارف ټول زما خسر کوي.

ماما مې وویل: دا څه وایې خوریه؟ هو ماما همدغسې ده، چې زه خدای پیدا کړی یم داسې ښه خلک خو ما هېڅ نه دي لیدلي، چې لور هم ورکړي او دغسې لوړ مصرف هم وکړي. داسې معلومېږي، چې دا ډېر شتمن او له حده زیات ښه خلک دي. خدای دې سرلوړي لري.

ماخستن راته بیا مور مې وویل: د واده جامه، ګ بستره به کله جوړوې؟

ـ مور جانې ما خو درته ویلي دي، چې هرڅه هغوی کوي؟ ماته یې ویلي دي چې ته له هرڅه نه خلاص یې. سبا ته به تاسې ټول ښار ته بوځم، چې نوې جامې د واده لپاره درته واخلم. کاکا او ماما مې وویل:

دا کار مور نه کوو، مور له ځان سره جامې راوړي دي، یوازې دې مېندو ته که کوم شی رانیسې، اختیار لري.

ما وې دوی ته به جامې واخلم، سبا ته به زه له وظیفې نه په وخت راشم، بیا به ښار ته لاړ شو.

سبا ته چې وظیفې ته لاړم، په لسو بجو هوسۍ زنګ وواهه، ویلې څه پلان لرې؟

ما وې نن په وخت کور ته ځمه، چې مېلمانه ښار ته راوباسم، چې سودا سودا وکړي.

هغې ویلې: ښه ده، مور هم ځینو شیانو پسې ځو، نن لیدلی نه شو.

ما وې ډېر ښه په مخه دې ښه ګلونه د بیا لیدو پورې.

په یوه بجه کور ته لاړم او هغوی مې په موټر کې ښار ته بوتلل. په ښار کې مو سودا وکړه، ډېر وګرځېدو، ماښام ناوخته کور ته راستانه شو. سبا ته چې کار ته لاړم، د ورځې یوه بجه وه، چې هوسۍ ناڅاپه زما شعبې ته راننوتله، زه په خپله شعبه کې یوازې ناست وم، سترې مشي مې ورسره وکړه، ما وې هوسۍ څنګه ناڅاپې راغلې؟ ټیلیفون به دې کړې وای، زه به درپسې درغلی وی.

ـ نه ما وې چې له کاره ونه وځې، زه په ټکسي کې راغلم.

چای مې ورته راوغوښت، زه په لیکلو مصروف وم، ما وې دا لږ کار راته پاتې دی، چې دا خلاص کړم، بیا به ځو. هغې یوه پیاله چای وڅښو، بیا یې خپل بکس ته لاس ورتېر کړ، یو بنډل پیسې یې ترې راوویستلې ماته یې ونیوې. ویلې هن سهار صاحب دا درسره واخله.

ما وې دا د څه شي پیسې دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وویل: پرون نه آبله ورځ مې چې درسره وعده کړې وه.

زه پخپله څوکۍ چوپ پاتې شوم، هغې پیسې همغسې په لاس کې راته نیولې وې. ویلې ته خو دا واخله. ما ترې پیسې واخیستې، بیا مې په کرار ورته وویل:

هوسۍ گوره خان کاکا باندې ټول د واده مصارف راغلي دي، دا پیسې زما له طرفه هغه ته ورکړه. د خندا په حالت کې یې وویل:

سهاره ته خبر نه یې مگر زما پلار به شمېره پیسې لري، خوشې په هغه دغه خلکو یې مصرف کړي. پرېږده چې زما او ستا په واده کې یې ولگوي. دا پنځوس زره مې هم له هغه نه اخیستي دي. ته دا خبرې پرېږده راځه چې ښار ته لاړ شو، ستا د درېشۍ فرمایش ورکړو، زما هم څه ناڅه په کار دي.

مونږ دواړه ښار ته لاړو، لومړی مو زما د درېشۍ تیکه واخیستله او خیاط ته مو د گنډلو لپاره ورکړه، بیا بوټ، نېکټایي، کمیس او جرابې مو واخیستې. بیا د هوسۍ ځینې شیان په کار و، هغه مو په نوي ښار کې واخیستل، تر ماښامه مونږ په دې ورځ خپله ضروري سودا پوره کړه.

ماښام ناوخته مې هغه تر کوره ورسوله، زه خپل کور ته راستون شوم، سبا یې په نهو بجو د هوسۍ کره ورغلم، ما وې چې د واده بلنلیکونه راواخلم او خلکو ته یې ولېږم. د خسر په کور کې مې یو شمېر بلنلیکونه رواخیستل او هغه څوک چې زما له خوا باید خبر شوي وای، نومونه مې پکې ولیکل او بیا مې خلکو ته ولېږل. نور بلنلیکونه زما د خسر کاکا زوی خلکو ته ورواستول. د واده تر ورځې پورې مونږ ټول پوره لالهانده او سرگردانه وو. زما کاکا او ماما، مور مې، تندار مې او نور نزدې خپلوان هم راورسېدل. زما کور هم له مېلمنو نه ډک و، د واده ورځ راورسېده، هوسۍ یې ارایشگاه ته د سینگارولو لپاره بوتله. ما ته یې هم نوې درېشي راواغوستله، واده په پنځه و بجو پیل کېده. رابلل شوي مېلمانه د کابل هوټل ته راروان وو. زما له کوره ټول مېلمانه هوټل ته لاړل، یوازې زما د کاکا زوی او ځینې نور نزدې همزولي مې راسره په موټر کې روان شول. یو ښکلی موټر یې گل پوش کړی و، زه او هوسۍ یې په گلپوش کې کېنولو، شاته راپسې خدا بزده څو موټرې راروانې وې. د باغ بالا بڼ ته یې په چکر بوتلو، له هغه ځایه بیا په کوټه سنگي راتاو شول، په پل ارتن راتېر شو، په جاده کې ان حضوري چمن ته یې وبستلو. په پل محمود خان باندې راتاو شو، له ارگ مخې نه راتېر شو، هوسۍ راته ورو وویل:

د شاهي کورنۍ هم واده ته راځي.

ما په زړه کې پټ له ځان سره وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره د بل چا په وزرو الوځي، خبره دې ان تر شاهي کورنۍ ورسېده.

ماښام خړه لګېده، چې کابل هوټل ته ورسګېدو، په دروازه کې ځینې خپلوان د مېلمنو هرکلي ته ولاړ وو، عکاسي ګانې موکېږي. موږ له موټره پیاده شو او په کرار کرار د ننه هوټل ته روان وو. د هوټل له دروازې، چې وردننه شو د (اهسته برو اهسته برو) غږ مو د هماهنګ په اواز واورېد. هوټل له ښځو نرو ډک و، موږ یې په کرار کرار بوتلو، ترڅو چې د شاه او ناوې سټېج ته ورسېدو. هلته ودرېدو، ښځو او نرو نڅاوې کولې، کټل به مې چې زما د کاکا زوی هم پکې ښکارېده.

موټر یې بیا کېنولو، زموږ د ناستې ځای لوړ و، په هوټل کې ناست خلک مو ښه لیدلی شول. هماهنګ استاد خوږې سندرې ویلې، داسې ګډاګانې کېدلې، چې په خپل عمر مې نه وې لیدلې. کاکا او ماما مې سره د زما د مور زما ترڅنګه ولاړ وو. د هوسۍ ترڅنګه یې مور او د کاکا لورګانې ولاړې وې، ساعت په ساعت به خلک راتلل او موږ سره به یې عکاسي کوله. د واده مبارکي به یې ویله، د شپې تر یوې بجې پورې د واده مراسم روان و. په یوه بجه د واده د ختم او پای سندره هماهنګ وویله. وروسته بیا له هوټل نه خلکو په وتلو پیل وکړ. په پای کې موږ هم له هوټله راووتلو او په ګل کړې موټر کې یې نوي کور ته یوړو. موږ سره یوازې زما خپله کورنۍ کور ته راغله، چې بیا وروسته کاکا، ماما او نور خپلوان زما پخواني کور ته په موټر کې د خوب لپاره ولاړل. یوازې زما مور، تندار او د هوسۍ د کاکا لوڼه زموږ سره په نوي کور کې پاتې شوې، ټول بې خوبه وو، ویده شول. زه په کور کې په هره کوټه کې وګرځېدم راوګرځېدم، په هره کوټه کې د ضرورت وړ شیان پخپل خپل ځای پراته او ځای پر ځای شوي وو. په هره کوټه کې فرش غوړېدلی و، په سالون او دهلېزونو کې ښکلې قالینې غوړېدلې وې، ټول ویده شول هوسۍ یې مخکې خپلې د خوب کوټې ته بیولې وه. زه په سالون کې یوه شېبه کېناستم، بیا راپسې تندار راغله ویلې ځه سهاره خپلې کوټه ته ! ناوخته دی، له بې خوبۍ نه دې سترګې سرې شوي دي. ما وې ښه ځمه. هغه چې ولاړه، زه هم د خوب کوټې ته ور روان شوم، دروازه چې مې بېرته کړه، په کوټه کې د ښکلي ګروپ سره، سپینه او شنه رڼا وه، له کوټې نه په زړه پورې خوشبویي ختله. ټوله کوټه په ګلونو ډکه وه، د کوټې په منځ کې تخت ایښی و، چې ما د لومړي ځل لپاره دغسې تخت ولید. مخامخ دیواله ته الماری ولاړه وه، چې پلې یې شیشه یې وې. د تخت سر ته هم شیشه وه او پښو ته هم شیشه ولاړه وه. ټوله کوټه شیشه شیشه وه، ورو ورو مې د تخت خوا ته ګامونه ور واخیستل، هسې احساس مې کاوه، چې ګنې هوسۍ مې په عمر کې نه وه لیدلې، هغه په تخت کې لا ناسته وه. همغسې هغې هم داسې احساسوله، چې زه یې کله په داسې نیت نه وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليدلی. په تخت کې ورسره کېناستم، هغه ومسکېده، د واده په شالونو کې يې سر ټيټ نيولی و. ما يې ورو د شال پلو له مخه ايسته کړ، هغې چې راوکاته دومره ښکلې شوې وه، چې سترګو ته مې ورله کتی نشوای. خپلې غټې تورې اوږدې سترګې يې مړې راواړولې، په خندا شوه، غلې شانته يې وويل:

سهاره نن بل ډول ښکلی شوی يې.

ما وې او ته؟ زه داسې فکر کوم، چې په ټوله نړۍ کې به ستا غوندې ښکلې بله نه وي. ما يې له زنې نه لاس لاندې وېست او ورته ومې ويل:

هوسۍ نن به زه او ته د مينې تنده سره ماتوو. هغه وشرمېده او ځان يې په تخت کې واچاوه، لومړی مو خپلو کې سره يو له بله چيچې واخيستې، دواړه سره خوله په خوله شولو، د مينې په خوږو کې سره تر سهاره ورک شوو، د خوږې مينې په خوږه نشه کې د ورځې تر يوولسو بجو پورې ويده پاتې وو. کله چې په يوولسو بجو راويښ شوم او تشناب ته لاړم، دغومره ښکلی تشناب او د ځان د مينځلو تپ مې هم په لومړي ځل وليد، له ځان سره مې وويل: سهاره ورځ دې روانه ده. له تشناب کولو نه وروسته سالون ته ورغلم، لا څوک نه و، بيرون حويلۍ ته ووتلم. په ګلونو کې يو ساعت وګرځېدم، چې دوباره سالون ته ننوتلم، چای تيار و. د هوسۍ د تره لورګانو او زما تندار چای تيار کړی و، هوسۍ يې هم راويوستله. ډېره شرمېدله، رنګ يې وهلی و، پخوانۍ هوسۍ نه وه. زما ترخنګه يې کېنوله، چای مو وڅښلې، هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، موږ دواړه شرمېدلو. بيا لږ ساعت وروسته کاکا دوی راغلل. هوسۍ ورپاڅېده، لاسونه يې ورمچې کړل، سترې مشي يې ورکړه، ټول په ګډه سالون کې کېناستو. د غرمې له ډوډۍ نه وروسته کاکا دوی کلي ته د تللو نيت وکړو، ويلې شپې مو ډېرې شوې دي، ښه شوه دا واده خدای په خير سره تېر کړو، موږ به درنه ولاړ شو. څه موده پس به تاسې خامخا کلي ته راشئ.

ما وې ښه کاکا جانه، يوه مياشت وروسته به موږ کلي ته که خدای کول درشو. هغوی مو موټر کې پل محمود خان ته يووړل، ګاډی تيار ولاړ و، وروختل او د کلي په لور روان شول.

مور او د کاکا زوی مې راسره پاتې شول، ما وې کله چې موږ کلي ته تللو، دا به هم راسره يوځای ولاړ شي. مور مې ډېره خوشاله وه، پېنځه وخته لمانځه کې به يې زما خسر او خواښې ته دوعا کوله. پخوانی کور مې پرېښود او په خاوند مې وسپاره. زموږ نوی ژوند په نوي کور کې پيل شو. د ژوند هره شېبه ډېره ښه تېرېده، هوسۍ زما د مور ډېر قدر او عزت کاوه، په هغې هم خپله نږور ګرانه وه. څو ورځې به د هوسۍ د پلار له کوره موږ ته پخه ډوډۍ راتله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـه يـوې اوونـۍ نـه وروسـته هوسـۍ پـلار كـره د اومـې لاړه. زه، د تـره زوی او مـور مـې يـوازې پـه كـور كـې پـاتـې شـو. لـه معمـول سـره سـم بـه خپلـې دنـدې تـه تلمـه، د هوسـۍ پخـوانـی مـوټر راسـره و. نـوی مـوټر د هوسـۍ سـره و، زمـوږ پـه دې نـوي كـور كـې يخچـال او مكمـلـه اشـپزخانه او نـور ټـول سـامان او لـوازم يـې پـوره و. د منـي موسـم رانـږدې كېـده، گرمـي ورځ پـه ورځ كمېـده، شـپه مـخ پـه يخېـدو وه. د هوسـۍ لـه راتلـو سـره مـې اقتـصادي سـتونزې حـل شـوې وې، كـور مـې ودان شـو، دوسـتـان او ملگـري مـې زيـات شـول. خپلـه دنـده مـې پـه ښـه تـوگـه سـرتـه رسـوله، كلـه ناكلـه مـې ملگـري او د څـانگې رئـيس او مـديران مېلمانـه كـول. پـه هغـوی ټـولـو زه گـران وم. همـدا وجـه وه، چـې څـو ورځـې وروسـتـه يـې د نـشراتـو د رئـيس پـه تـوگـه وټـاكلم. پـه لـږ وخـت كـې مـې اړيكـې تـر وزيـره ورسـېدل. يـوه شـپه مـې د اطلاعـاتـو او كـولتـور وزيـر او ځينـې رئـيسـان مېلمانـه كـړل. زمـا خـسر يـې پېژانـده، پـه همـدې ترتيـب سـره مـې تمـاسـونـه زيـات شـول. لـه خـسر سـره د شـاهي كـورنـۍ يـوه دعـوت او مېلمسـتيا تـه ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم څپرکی

په مېلمستیا کې پخواني پاچا اعلحضرت محمد ظاهر شاه او د هغې مېرمن د شاهي کورنۍ نور غړي، عالیرتبه مامورین، جنرالان حاضر وو. زه او هوسۍ د خسر په شمول په دغه شانداره محفل کې په یوه مېز سره یوځای ناست وو. ما په دغه محفل کې د خپل خسر پېژند ګلوي ولیده. دی یوازې ظاهر شاه ته ورغی، روغبړ یې ورسره وکړو او نور زیات راغلي مېلمانه زما خسر ته سترې مشي ته راغلل. پټ په زړه کې د خپل خسر په شخصیت پوره خوشاله شوم، د شپې تر اخره پورې مونږ په زړه پورې موسیقي واورېده. د هوسۍ ښه ساعت تېر شو، ورو ورو د هغې وخت ځینو لویانو د خپل خسر په سیوري کې او هم یې د خپلو لیکنو او راډیویي داستانونو په وجه پېژندلم. مونږ د کور کارونو لپاره مزدوره نیولې وه، هرڅه به یې راتیارول، د پخلي او خاصو کارونو لپاره مو یوه بله ښځه نیولې وه، چې په اشپزۍ پوره پوهېدله. له یوې ورځې نه مو بلې ته ژوند پرمخ روان و. هوسۍ د پلار له کوره ښې ډېرې پیسې راوړې وې، چې په بانک کې مو ذخیره کړې وې. زما په معاش روزمره ژوند تېرېده، څه موده وروسته مونږ خپل کلي ته د تللو نیت وکړو.

مور مې تل راته ویلې، چې کلي ته باید لاړ شو کور مو خوشې پرېښی دی، هوسۍ هم د کلي تګ ته لېواله وه. د شپې له خوا مو تصمیم ونیو او خسر ته مې د کلي د تګ وویل. هغوی وویل لاړ شئ، څو ورځې به مو ښې تېرې شي. سبا ته د پنجشنبې ورځ وه، د کور خدمتګارو ته مې وویل، په کور به پام کوئ، هغوی به هغې زمونږ د کور په پیاده خانو کې اوسېدل، شپه او ورځ یې کور ساتلو.

سبا سهار وختي مونږ بازار ته لاړو، د کلي د کور لپاره مو سودا سودا وکړه. د هوسۍ نوی موټر مو د هغې د پلار په کور کې ودراوه. په پخواني ګاډۍ کې مونږ کېناستو، له کابل نه مو د ننګرهار په لور حرکت وکړو. زما لومړی ځل و، چې د جلال آباد په سړک مې موټر چلول پیل کړل. پل محمود خان نه ورتېر شو، په صنعتي سیمه ورغلو، د سترګو په رپ کې د حربي پوهنتون له مخې نه تېر شو او تنګي ته ورسېدو. ماهیپر ته چې نږدې شو ادې مې خوب وړې وه. د کاکا زوی خو ان لا مخکې سترګې پټې پټې کېدې. هوسۍ پوره غره کې د اوبو څړوبې ته کتل، د غره د جګو ګړنګونو په سیل بوخته وه. همدا یې راته وې: سهاره پورې د غره منظره څومره ښکلې ده. ما وې هو دا خو ددې غرونو ښکلاګانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، کـه د کـونړ د غرونـو منظـرې ووينـي، پـه تېـره بيـا تـر برګـي مټالـه پـورې د غرونـو او درو ښاېست وګورې، پـه ليـدو بـه يې مړه نه شې. دا کابـل او نـور بـه دې بيخـي لـه يـاده ووځي او يـا خـو چـې د سـوات پـه ښـکلاګانو ورچکـر شـې واپـس بـه تـرې راونـه ګرځـې. سـهاره خـداى تـه وګوره ورله بومې ځه... !

ـ که ژوند باقي و او وخت مو پيدا کړ، خامخا به دې ورته بوځم.

هوسۍ وخندل ـ دا به کله وي؟

ـ مـا خـو درتـه وويـل کـه ژونـد يـاري وکـړه دا ټـول بـه وګـورو ! پـه همـدې خبـرو خبـرو کـې لـه مـاهيپره ښـکته شـو، مـوټر مـې پـه ببـړه چـلاوه، هوسـۍ د سـړک دواړو خـواو تـه کتـل، د نـور څـه پـه فکـر کـې نـه وه. سـروبي تـه ورسـېدو، مـوټر مـو ودراوه. د سـيند پـه غـاړه مـو دمـه کولـه. مـور مـې، هوسـۍ او د کاکـا زوى مـې لـه مـوټره راښـکته شـول. زه هوټـل تـه ورغلـم هـوټلي تـه مـې د ډوډۍ وويـل. د هوټـل شـاګرد راتــه ان د سـيند غـاړې تـه ډوډۍ راوړه. هوسـۍ دواړه پـښې اوبـو کـې اچـولې وې او سـيند تـه يـې کتـل. د ډوډۍ پـه چـرت کـې هـم نـه وه. لـه دمـې وروسـته بيـا د جـلال آبـاد پـه لـور روان شـو. هغـې وخـت کـې سـړک پـوخ و، مـوټر ګړنـدى روان و.

د لغمـان پـه کـڅ کـې رانـه هوسـۍ پوښـتنه وکـړه، ويلـې سـهاره دا پـورې کـوم ځـاى دى، چـې هوار معلومېږي؟

ما وې دغه لغمان دى.

هغـې ويـل: دا خـو ښـه پراخـه مځکـې لـري. هلتـه ليـرې جـګ جـګ غرونـه ولاړ دي. څـومره ښه.

ـ هوسۍ تا خو يوازې کابل ليدلى دى، زمونږ ټول افغانستان ښکلى دى.

پـه دې خبـرو کـې لا وو، چـې لـه درونټـې نـه تېـر شـو او پـه لـړه شـېبه کـې جـلال آبـاد تـه ورسـېدو. هوسـۍ تـه د جـلال آبـاد ښـار نـوى و، هـرې خـوا تـه يـې حېـران حېـران کتـل. د جـلال آبـاد ګرمـۍ يـې پـه مـخ خـولې راماتـې کـړې. پـه ټـول ښـار کـې مـې مـوټر وګرځـاوه، مـا وې چـې دوى ټـول ښـار ووينـي. بيـا مـې مـوټر ودرولـو، يـوه هوټـل تـه د چـاى څښـلو لپـاره وختـو. لـه دمـې وروسـته مـو تـازه ميـوې لـه ځانـه سـره واخيسـتې او د کلـي پـه لـور مـو حرکـت وکـړ. مـازيګر کلـي تـه ورسـېدو، سـړک د کلـي لـه اړخـه تېـر شـوى و، پـه هغـې وخـت کـې بـه دغـه کلـي تـه پنځـه شـپږ مـوټرې ورځ کـې ورتلـې. مـوټر مـې ښـه د کلـي نـږدې څنـګ تـه وروسـت، نـور نـو سـړک وړانـدې بـل کلـي تـه غځېـدلى و. مـوټر مـې د سـړک ترڅنګـه د يـوه کليـوال د کـور ديـوال پـورې ودراوه. د کـور والا تـه مـې وويـل چـې پـه مـوټر درسـره پـام کـوه. هغـه خـو پېژنـدلم، لـومړى يـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړي مشي وکړه، بيا يې پوره ست وکړو، خو موټر تري کور ته روان شو. خړنې لا نه وه لګېدلې، چې د خپلې کلا دروازې ته ورسېدو. له موټر نه مو سامانونه ورسره اخيستي و، د کلا په دروازه لا ننوتلي نه وو، چې شاوخوا د چم خلک ښځې او نر حېران پاتې وو، هر چا به موټر ته راکتلو چې ا سهار له مور، وراره او کومې ښځې سره له کومه راغلل؟ دننه چې ورننوتلو د کور لوی واړه مخې ته راغلل. کاکا مې هم راغی، مور مې ټولو ته وويل:

دا مې ننګور ده هوسۍ جانه. د ستړي مشي او روغبړ نه وروسته هوسۍ د کلا ديوالونو ته کتل، هغې ته هرڅه نوي و، حېرانه پاتې وه. د کاکا مېرمن او نورو اولادونو يې له هوسی نه ګرد ګرد تاوېدل. ما غلي شان هوسۍ ته وويل:

دا ټول ستا د قدر او عزت په خاطر درسره نژدې کېږي.

هغې وې هو زه پوهېږم. د ماما کور ته يې يو ماشوم ولېږه، وروسته مو کتل چې ماما سره د خپلې مېرمنې او زامنو راغلل. د کاکا نور زامن او لوڼه هم راغلل. زموږ کلا کې شور ماشور جوړ وو، چرګان حلال شول، د ماښام ډوډۍ تياره شوه. نارينه په سالون کوټه کې ډوډۍ ته کېناستل او ښځې په بله کوټه کې ډوډۍ وخوړه. په دغه شپه هغوی ټول زموږ په ورتګ او بيا په ځانګړي توګه د هوسۍ په ورتګ او ليدو بې حده خوښي کوله. د شپې له خوا په سالون کې ګپ لګېدلی و، ځکه چې په کلي کې برېښنا نه وه. تر نيمې شپې ټوکې ټکالې او ساعت تېري وه، د شپې هغوی خپلو کورونو ته لاړل او موږ په خپله کلا کې پاتې شو.

په پای کې زه او هوسۍ په کوټه کې پاتې شو. مور مې راغله ويلې زويه ستا د خوب کوټه تياره ده، خپلې کوټې ته لاړ شئ، کرار ويده شئ. موږ دواړه خپلې کوټې ته لاړو. کوټه يې داسې جوړه کړې وه، لکه د واده د شپې لپاره چې تياره شوې وي. کوټه د ګلونو او شالونو نه ډکه شوې وه، د کوټې په منځ کې دوه کسيز پالنګ يې کېښود جوړ شوی و. تر سهاره پورې مو ښه خوب په کې وکړ. سبا ته د کلي ښځې او نر زموږ ستړي مشي او مبارکۍ ته راتلل. په کور کې مو واورېدل، چې د کلي خلک رانه د واده ډوډۍ غواړي. له ډېرو نه خو مې واورېدل، ويلې سهار صاحب موږ ته بايد د واده شيريني راکړي. په کور کې مې له کاکا دوی سره مشوره وکړه، چې د کلي خلکو ته د واده ناری ورکړو ټول وويل:

يو غويی به حلال کړو او د کلي ټولو خلکو ته به ډوډۍ تياره کړو.

دوه ورځې وروسته مو يو غويی واخيست او وريجې مو هم په کلي کې واخيستې، وړه خو په کور کې تيار وو، خلکو ته مو استازي ولېږل، چې د جمعې شپې ته د واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ ته راشي. يوه ورځ مخکې د چم ګاونډ خلک او خپلوان زموږ په حجره کې راټول شول. سبا ته د واده د ډوډۍ پروګرام، د غويي حلالول، د وريجو پخلی، د غوښې او نورو اشپزۍ کارونه سره وويشل شول. د شپې له خوا ته خپلوانو ښځو او انجونو زموږ په کور کې چمبې وهلې او سندرې يې ويلې. په حجره کې هم ځوانان راټول شوي وو. يوه ډله سندرغاړي راغلي وو، چې د ماښام ډوډۍ نه وروسته يې مجلس پيل کړو. ډېرې خوږې سندرې يې ويلې. د منګي او سيتار سره د يکه زار او ټپې غږونه پورته کېدل. ان د سهار تر ازانه پورې ټنګ ټکور روان و. هوسۍ په خوښيو کې دومره ډوبه وه، چې زه يې لا هېر کړی وم. زه يې بيخي له ياده وتلی وم.

په سبا ته سهار وختي د کلا مخې ته خلک راټول شوي وو. چا غويي حلالولو، چا ديګونه باندې کول او ځينو لرګي ماتول. د کلا د دروازې څنګ ته د حجرې دوه غټې غټې کوټې او دالان د کټونو نه ډک شوي وو. د کلي نږدې خپلوان او د چم ګاونډ خلک او ځينې مېلمانه په کټونو کې ناست وو، چا کيتې کولې، چا کار کاوه. ماشومانو منډې رامنډې وهلې. دننه کلا کې هم ډېرې ښځې راغونډې شوې وې، له ښځو او ماشومانو نه کلا ډکه وه. هوسۍ ته يې د واده جامې اغوستې وې، ماته يې هم نوې جامې او تور واسکټ راواغوست، تورې نوې څپلۍ يې راپښو کړې، نوې ريښمينه لونګۍ يې راپه کړه. راته وې ويل، چې له ډوډۍ نه وروسته به له هوسۍ سره يوځای ودرېږې، چې عکاسي درته وکړو. خپلو همزولو به راته ويلې سهاره ډېر ښکلی شوې يې؟ ما به له هر يوه نه مننه کوله، خو ورته مې ويلې، چې عکاسي او ودرېدل د کلي رواج نه دی.

په حجره او دېره کې په ټولو مېلمنو ګرځېدلم، زمونږ د کلا مخې ته شنه لوګي پورته کېدل، په حجره او دېره کې ناست خلک خوشاله معلومېدل. له دولسو بجو نه اېسته د کلي خلک حجرې ته راغلل، دېره او حجره له خلکو نه ډکه شوه. ډوډۍ ورکول پيل شو. د کلي خلکو شمېر تقريباً څلورو سوو ته رسېده، سره د ماشومانو. د کلي ځينې ښځې هم دننه کلا ته راغلې وې، چې هغوی ته دننه ډوډۍ ورکړل شوه. تر دوو بجو پورې ډوډۍ روانه وه. هرڅه پوره او پرېمانه وو، ټولو ويلې چې د لومړي ځل لپاره مو داسې ډوډۍ وخوړه. وروسته بيا په کلي کې زمونږ د واده ډوډۍ او ازه خوره شوې وه. خلکو به چې ډوډۍ وخوړه، د تلو په وخت کې مې ورسره مخه ښه کوله. تر درې بجو د ډوډۍ پروګرام پای ته ورسېده. مونږ هم ډوډۍ وخوړه، بيا يې زه دننه بوتلم کتل مې چې هوسۍ يې په پالنګ کې کېنولې ده او ښځې ترې تاوې دي. زه له شرمه بېرته راستون شوم او حجرې ته ورغلم. حجره خو لا د خلکو نه ډکه وه، د هر چا مخې ته چای ايښی و، د شپې له خوا د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همزولـي او نـور خلـک بيـا راټـول شـول، منګـي وتـړل شـول، د کلـي سـيتار چـې د منګـي والا سره ناسـت و او پـه خپـل ځونـډي دار سـېتار يـې ګـوتې وهلـې، دربـم تـن خپلـې مخـې تـه باجـه ايښې وه. لږه شېبه وروسته د ساز او نغمې غرب جوړ شو، تر نيمې شپې مجلس و شو.

د وادە مراسـم پـه کلـي کـې ښـه سـرته ورسـېدل. دوه درې شـپې وروسـته خپلوانـو هـر يـوه پـه وار سـره مـونږ تـه مېلمسـتياوې کولـه. مېلمسـتياګانې چـې خلاصـې شـوې، بيـا بـه پـه مـوټر کـې ليـرې ځـايونو تـه د سـيل او سـاعت تېـرې لپـاره تلـو. هوسـۍ راتـه څـو ځـل وويـل: سـهاره کابل ته زړ نه ځو.

زمـا د رخصتـۍ لـه ورځـو نـه سـوا يـوه اونـۍ نـوره هـم تېـره شـوې وه، هوسـۍ تـه مـې د کابـل د تلو وويل.

د هغـې هـېڅ زړه نـه کېـده، مـا وې بـل ځـل بـه ډېـرو شـپو لـه راشـو، اوس همـدومره بـس دی. کاکـا سـره مـې د کـلا مخـې تـه پـه خپـل پټـې کـې د بـاغ د جوړولـو مـشوره وکـړه، هغـه وې پسرلي کې بـه بوټي واخلـم او بـاغ بـه جـوړ کـړم. مـونږ کابـل تـه د تلـو نيـت وکـړو. مـور مـې ويلـې دا ځـل درسـره نـشم تـلای، ځکـه چـې دلتـه کـور کـې هـم څـوک نـشته دی، يـو د کاکـا زوی دې دلته راسره دی. دا خو اوس هغه پخواني کور نه دی و څوک به رانه غلا وکړي بچي.

ـ مورې! مونږ نه به غله څه يوسي او بيا په دې کلا راختل خو ډېر ګران کار دی.

ـ زويـه دا خـو څـه کابـل نـه دی، چـې پـوليس دې پـه هرڅـه پـام کـوي، هلتـه خـو شـپه هـم لکـه د ورځـې پـه شـان رڼـا وي، څـوک بـه څـه غـلا وکـړي. دلتـه خـو کلـی دی اوس هـم د چـا سـترګې راتـه نـه غړېږي، رښـتيا چـې بېګـاه تـه درتـه سـپېلني لـوګی کـړم، چـې لـه نظـره نـشې. د خلکـو درپکې سترګې دي، سترګې نه دې چونه کوي.

ـ مورې که ستا رضا وي، نو سبا ته به په خير سره مونږه کابل ته لاړ شو.

هغـې وې ډېـره ښـه ده زويـه لاړ شـه، چـې غيـر حاضـر نـه شـې. بېګـاه تـه مـې خپلـوان راټـول کـړل، پـس لـه ډوډۍ نـه مـې لـه هغـوی نـه د تللـو اجـازت واخيـست، هغـوی ټولـو مـونږ تـه دوعـاوې کـولې. سـبا يـې تـرې پـه دوعـا او سـپا رارخسـت شـو. مـور مـې اوښـکې تـويې کـړې، هوسـۍ يـې لاس او پـښې ښـکل کـړل، لـه خپلـې خواښـې سـره يـې اوښـکې تـويې کـړې، خـدای په اماني مو ترې راواخيسته او کابل ته مو حرکت وکړو.

د جـلال آبـاد پـه ښـار کـې مـو د خـان کاکـا دوی لپـاره مـالټې او سـنترې، ګنـډېرۍ ورسـره واخيستې او بيـا د کابـل پـه لـوري روان شـو. پـه درونټـه کـې مـو د څـو دقيقـو لپـاره د ننګرهـار د پوهنتـون ودانـۍ او بـڼ لـه نـږدې نـه وليـد. درونټې لـه بنـده، چـې ورتېـر شـو د ډنـډ پـه غـاړه مـو د ماهيـانو پـروژه وليـده. پـه ډنـډ کـې دومـره هيلـۍ ناسـتې وې، چـې د اوبـو مـخ يـې پوښـلی و. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لغمان په کڅ ورغلو وړاندې دډاک په منځ کې پخوانۍ سپینه او خړ بخښنه تاڼه ښکاریده. له کڅ نه تېر شو د اروابناد الفت صیب زیارت ته مو دوعا وکړه. ځای په ځای هوټلونه وو، د لارې مسافرو پکې دمه کوله. د هوټلو مخې ته به څو ګاډي ولاړ و. سروبي نه رابښکته مخامخ د پورې غره د یوه ګړنګ لاندې د سیند په غاړه مو دمه وکړه. موټر مو د سړک پر څنګ کې ودرولو او مونږ سیند ته نزدې ورښکته شو. هلته د یوې هوارې تېږې په سر سیند ته ورڅېرمه کېناستو. لومړی مو کباب کړی چرګ چې مور مې راته ایښی و، راواخیست، ډوډۍ مو وخوړه. د سیند شور د غره منظره او ښکلی طبیعت زړه رابښکونکی و. هېڅ زړه مو نه کېده، چې له دغه ځایه راپاڅېدلي وای. له ډېرې دمې وروسته مو بیا حرکت وکړو. په سروبي راتېر شو، د ماهیپر غرونو ته ورنزدې شو. د ماهیپر په تړۍ کې هوسۍ بیا د پورې غره ښکلې منظرې ته متوجې وه. له ځان سره یې ویلې: څومره ښکلی غر دی؟ د اوبو خړوبي له یوه ګړنګ نه و بل ته د مرغانو الوتل دا څومره په زړه پورې دي. هغه لا د غرونو په تماشه وه، چې تنګي ته ورسېدو. په لړه شېبه کې د حربي پوهنتون نه تېر شو، پل محمود خان ته چې ورسېدو، مازیګر و، کور ته چې ورسېدو، هوسۍ سمدستي خپلې مور ته ټیلفون وکړ، حال احوال یې واخیست، ما هم ورسره خبرې وکړې. هغه ډېره ټینګه شوه، ویلې مونږ کره راشئ، خو هوسۍ ورته وویل:

موري! سبا شپې ته به درشو، اوس ډېر ستړي یو، چې استراحت وکړو. ما هم ورته وویل. خان کاکا په کور کې نه و، ما وې سبا ته درځو په خان کاکا سلام وایه.

مونږه رښتیا چې ستړي وو، د ماښام ډوډۍ نه وروسته په وخت ویده شو. خدمتګارو ته مو میوې او ځینې شیان ورکړل، هغوی له مونږه سره ډېر خوشاله وو. په ډېره ښه توګه یې زمونږ د کور ساتنه کوله، مونږه د تنخواه نه علاوه ډوډۍ هم ورکوله. زمونږه اشپزه ډېره صادقه او ښه ښځه وه. زمونږ په هر څه یې د خپل کور غوندې پام کاوه. هغې ایکې یوه لور درلودله، مېړه یې پخوا مړ شوی و. د پلار کور یې په شمالي کې و، کله ناکله به یې مور و پلار ورته راتلل. یوه بله خدمتګاره وه، چې هغې به د کور جارو کوله او کالي به یې پرېمینځل. د ماښام ډوډۍ نه به وروسته خپل کور ته تلله. د هغې کور زمونږ د کور ترڅنګه و. په دې شپه هغوی دواړه مونږه په وخت رخصت کړې، مونږه د شپې خبرونه واورېدل او بیا سمدستي مونږه دواړه ویده شو.

سبا ته پخپل وخت وظیفې ته لاړم، ځینې شیان لکه شات او یو لړ څه د غوا سوچه غوړي مې رئیس صاحب ته یوووړل. د خپل سفر خبري مې ورته وکړې، چې څنګه په دروازه وننوتلم، رئیس صاحب رپاڅېد، غېږ کې یې ونیوم. لومړی یې ستړي مشي وکړه او بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې راته مبارکي وويله. ما وې: د څه شي مبارکي دې راکړه رئيس صاحب؟

هغه وويل: د رياست منظوري دې راغلې ده. په لومړي بست کې رئيس مقرر شوی يې. يو ساعت ورسره کېناستم، بيا يې راته وويل: سبا ته به دې پخپله نوې څوکۍ کېنوو، نن دې خپله پخوانۍ دنده مخې ته يوسه. خپلې شعبې ته لاړم او په کار مې پيل وکړو. لږ ساعت وروسته ډېر کسان راته شعبې ته راغلل او مبارکي يې راکړه. ما سره خو د رياست د څوکۍ دومره خيال نه و، ولې نورو مامورينو ته دا لويه خبره وه. په ځلورو بجو چې کور ته راغلم، هوسۍ ته مې کيسه تېره کړه، هغه هم خوشاله شوه، وې ويل: زما قدم درته نيک شو، دواړه رئيس شوې.

ما وې: هوسۍ نو دا څوکۍ به ماته څه راکړي، چې دومره.... !

ــ دا څوکۍ ستا شخصيت لوړوي، ايله به په ښځه وکې ياد شې.

ــ څوکۍ او معراج موقتي شی دی، سړی بايد خپل شخصيت او اهليت ولري. په ټولنه کې د درانه سړيتوب وزن معلوم وي، ولې نه څوکۍ هم ښه شی دی، مګر زړه وړپورې تړل نه دي په کار. کله خو د نن شاه سبا ته ګدا کېږي هم.

ــ سهاره ستا سره يې څوک نه شي ويلې. په خندا شوه او وې ويل: زه به درته هم د ګلو ګېډۍ دروړم.

ــ چې رښتيا راباندې وايې، ته چې راسره يې، زما هر څه دي. ماته په ژوند کې دا نور شيان نسبي دي، باور يې نه دی پکار. هغې راته له اشپزخانې نه يوه پياله چای راوړو او بيا مې ترڅنګه په کوچ کې کېناسته. ما د کور د ټيلفون نه د هوسۍ مور ته ټيلفون وکړو، د خپل رياست خبره مې ورته وکړه، هغه خوشاله شوه، بيا مې خسر سره هم خبرې وکړې. هغه هم ډېر زيات خوشاله شو. له هوسۍ سره يې هم خبرې وکړې. هوسۍ راته په ټوکو کې ويلې هلکه اوس به درته پس له دېنه رئيس صاحب وايم.

ــ نه نه هوسۍ ! پام کوه زه خو ستا همغه سهار يم، دا شيان زما او ستا په منځ کې نه ځايېږي.

ــ ښه ده زما زړه هم په سهار خوشالېږي، تل به د سهار غږ درته کوم.

رښتيا هم زمونږ مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله، ترڅو به چې له وظيفې نه کور ته رسېدمه، هغه به له انتظاره ستړې ستړې وه. زه به چې کور ته ورغلم، لکه د ګل غوندې به وغوړېده، وبه يې خندل او ډېره شېبه به يې غېږ کې نيولی وم.

زمونږ ژوند ښه تېرېده، يو څه پيسې مو په بانک کې ذخيره کړې هم وې، له هيڅ مشکل سره مخامخ نه وو سبا ته د جمعې ورځ وه، مونږ وختي د هوسۍ د پلار کره ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی پغمان ته د تلو نیت کړی و، زمونږ په ورتګ خوشاله شول، ویلې بنه شوه چې راغلئ، په ګډه به میلې ته لاړ شو. سامان او خوراکي مواد او د کباب نغری او سیخونه مو هم ورسره واخیستل. پغمان ته لاړو. کتل مو چې په دغه ورځ په پغمان کې د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه، چې په سړک باندې د موټرو د تېرېدلو چاره نه کېده. په ډېر ځنډ سره په کرار کرار د درې خولې ته ورسېدو. په خواری سره مو یوځای پیدا کړو او پکې کېناستو. دستي مو ځای ماې برابر کړو او د هوسۍ د کاکا زوی د کباب لوګي پورته کړل. نورو خلکو هم چا اتڼ اچولی و، ځینو سندرې ویلې، چا مړزان جنګول او چا هم کبابونه پخول. یو شور ماشور او په زړه پورې مېله وه. تر ماز یګره مو ښه ساعت سره تېر شو، مازیګر ناوخته کورونو ته راستانه شو. سبا یې چې خپلې دندې ته لاړم، زمونږ رئیس راته وویل:

سهاره! راځه چې د نشراتو ریاست ته ځو، معین صیب راځي، ستاسې د معرفۍ په هکله مونږ د نشراتو ریاست ته ورغلو. کتل مو چې د بېلابېلو څانګو مامورین هم راټول شوي دي. په دې کې معین صیب راغی، له ستړې مشي وروسته یې پس له لږې شېبې نه مامورینو ته زما معرفي وکړه او څو خبرې یې وکړې. ما هم پخپل وار سره څو جملې وویلې. معین زه په څوکۍ کېنولم او ټولو چک چک وکړو، چای او شیریني وخوړل شوه. زه له دغې ورځې نه وروسته د نشراتو رئیس شوم.

څه موده وروسته مې اړیکې له لوړو چارواکو سره وغځېدې، په ریاست کې راته د مقالو او راډیویي داستانونو ته زمینه برابره شوه. هم به مې مطالعه کوله او هم به مې لیکنې کولې. کله به مې چې په کومه مقاله او کومه لیکنه کې د وخت ناخوالو ته پکې کلکه ګوته ونیوله، له پاسه به راته یو نیم ټیلفون کېده، ویلې به یې: پام کوه دغه شیانو ته ګوتې مه وروړه، چې له ریاسته به دې ایسته کړي. ما خپلې لیکنې همغسې دوامداره کولې، د ریاست په کلونو کې دوه درې ځلې مې خارجي هېوادونو ته سفرونه وکړل، لکه روسیه، هندوستان او ایران ته. د پاچا له کورنۍ سره د خپل خسر د هوسۍ د پلار په پېژندګلوۍ بلد او پوره اشنایي مې ورسره پیدا کړه. په ځینو خاصو محفلونو او ناستې پاستې کې به مو لیدنه کېدله.

د پاچاهۍ دورې په اخرو وختونو کې په هېواد کې حالات بدل شول، د کابل پوهنتون په محصلینو او د ښوونځیو په شاګرانو او استادانو کې سیاسي بېلابېلې مفکورې راپیدا شوې. د شوروي اتحاد نه کمونېستي مفکوره، د سعودي عرب نه اخوانیت او له چین نه مائوېستي افکار راخواره شول، ځینې نېشنلستي ډلې هم راوپارېدې. دغو ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېلابېلو ډلو له يوې ورځې نه بلې ته چټک ګامونه اخيستل. د کلنه چې په افغانستان کې د لومړي ځل لپاره اساسي قانون منځ ته راغی او د ديموکراسۍ غږ ځناځه پورته شو. له همغې ورځې نه بيا سياسي ډلې ټپلې او سازمانونه پسې لا ښه رابېداره شول، مظاهرې او اعتصابونه پيل شول. په مظاهرو کې به محصلينو او شاګردانو ظاهر شاه ته ردې بدې ويلې او د وخت د رژيم نه به يې سر ټکاوه.

ورځ په ورځ حالاتو کې توپير پيدا کېده، په ځينو خپرونو کې انتقادي ليکنې او ګوتنيونې پيل شوې، زما په خپل فکر کې څه کوم نوی بدلون نه و راغلی، خپلې ليکنې مې لکه د پخوا په شان جاري وساتلې. هر څومره چې مې له لوړو چارواکو سره تماسونه زياتېدل، زما په فکر او خواصو کې کوم تغيير نه راتلو. ډېر راته وويل:

سهاره لکه د پخوا په شان چې څنګه وې، همغسې پاتې يې.

ما هم پخپل طبيعي ډول سره له هر چا سره چلند کاوه، ډېرو د بېلابېلو مفکورو خلکو راباندې خپله وسه وکړه، چې مفکوره مې بدله کړي، ما د هېچا زړه نه بداوه، خو راباندې پوه به شو، چې سهار دې خبرو نه دی. په نورمال ډول مې په دولتي چارو او هم ولسي خلکو سره څنګه چې وم، همغسې پاتې وم.

کله چې پاچاهي نسکوره شوه او د داود خان جمهوري دوره راغله، حالات بدل شول. څه ناڅه تغييرات منځ ته راغلل، د بدلون او نوي توب فکر هر چا سره پيدا شو. زمونږ په وزارت کې هم يو ډول تغييرات پېښ شول. زه لا پخپله څوکۍ پاتې وم، د نوي دولت د روحيې په اساس به نشرات کېدل. ما پخپلو ليکنو کې هېڅ ډول تغيير رانه وست. ورځ په ورځ د ګړز او ګروز شېبې زياتېدلې، د ټول هېواد د ولس په منځ کې ځينې ګونګوسې رااوچت شول. د داود خان د ډلې ټپلې په څنګ کې نورې بېلابېلې سياسي ډلې ټپلې راڅرګندې شوې، هر چا به خپلې هلې ځلې کولې، ماته به مې خسر خان کاکا تل ويلې: سهاره بچې ! که زما منې په هېڅ سياسي ډله ټپله کې مه ځه، دا څنګه چې يې، همدغسې اوسه.

ما وې: خان کاکا زه نه پوهېږم په ړندو سترګو يانې په کوم سياست نه پوهېدل او په ډلو کې تګ زما په فکر لويه ناپوهي ده. پرېږده هر څوک او خپل کار يې.

د داود خان په جمهوريت کې زموږه د مطبعې ټول پخواني رئيسان او نور مامورين په خپل ځای پاتې وو، زمونږ د ټولو ترمنځ نېک روابط پخوا غوندې ښه پاتې و.

هوسۍ چې په کور کې تل بې کاره وه، ورځ پ ورځ يې د بدن وزن زياتېده، ما به ورسره ټوکې کولې ورته به مې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ راځه زما سره سکرتره شه، مصروفه به شې. هغې به راته په خواب کې وویل:
ولې اوس دې سکرتره نه یم څه؟ هغې غذايي رژيم ونيو ، په کور کې به يې دننه سپورت هم کاوه، خو يوه خبره کوم، چې ښايست يې له پخوا نه څو چنده شو. زموږ د دواړو مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله. کله به مې ورته ويلې: هوسۍ زوی يا لور پيدا کړه، چې ساعت دې ورسره تېر وي. هغه به د معمول سره سم په خندا شوه، ويل به يې: ته خو دا وايې ولې بيا به مو دا خوند نه وي. پرېږده چې څه موده ازاد پاتې شو.
په دې کې کړپ شي د داود خان حکومت چپه شو ، خلقي دولت منځ ته راغی. سمدستي راته د هوسۍ پلار خان کاکا وويل: بچي اوس خرابه شوه، په وخت د ځان غم وخورئ، دا زموږ لپاره په ګټه نه ده.
رښتيا همغه و چې دوه مياشتې وروسته خان کاکا ونيول شو او پل چرخي زندان ته يووړل شو. په ما هم وېره راغله، ما وې چې د خسر په جرم کې مې نيسي، لږه موده پس يې له رياسته ايسته کړم او پخپله پخوانۍ شعبه کې مې کار کاوه.
هر څه يو دم بدل شول، ما هم راډيويي داستانونه او مقالې نه ليکلې، د مطبعې رئيسان ټول بدل شول، په هر چا وېره او ډار پرېوت. زه په خسر پسې ډېر وځغلېدم، خو هېڅ خوند يې ونه کړ. هوسۍ به هره ورځ په سرو سترګو ناسته وه، مور يې هم خپه وه، څو ځلي پل چرخي زندان ته زه او هوسۍ له نورو پاېوازانو سره به په کتار کې ولاړ وو. تر پايه پورې به مو پښې وچې شوې، خو د خان کاکا نوم د بنديوانو په لست کې نه و. مازيګر به خپه ستومانه بېرته کور ته راغلو. څو ورځې مونږ د هوسۍ له مور سره تېرې کړې، زه به هم هره ورځ خپلې دندې ته تلمه.
څه موده پس مې له يوه تن نه واورېدل، ويلې:
سهاره په خسر پسې دې مه ګرځه، هغه يې وژلی دی. يو ځل په کورنی چارو وزارت کې د مړو کسانو لست ځړېدلی دی، په هغه لست کې به د هغه نوم وګورې.
زه په چالاکۍ سره د کورنيو چارو وزارت ته لاړم، لستونه مې چې له نظره تېر کړل، په يوه لست کې د هوسۍ د پلار نوم ليکل شوی و. کور ته ناوخته لاړم، هوسۍ رانه پوښتنه وکړه، ويلې:
سهاره نن خو دې زما د پلار په باب څه نه دي اورېدلي؟ زه ورته منکر شوم، ما وې نه والله نن زه ډېر وګرځېدمه، خو هېچا راته څه ونه ويل.
ډيرو راته دا هم وويل:
سهاره ته که دې په خسر پسې داسې لالهاند او سرګردانه ګرځې، داسې نه چې د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ټېل کې دې څوک و نه نیسي؟

ـ هوسۍ د دې حالاتو نه مې وېره غوندې کېږي. هغې راته وویل:

ـ سهاره نور بس دی ډېر مه ګرځه، خدای ناخواسته څه درپېښ نه شي. خوابښې مې هم راته ټینګتیا وکړه. زه هم بیا ډېر نه ګرځېدمه، خالي د وظیفې ځای ته به لاړم او مازیګر به خپل کور ته راتلم.

حالات داسې شول، چې روسان افغانستان ته راغلل، د هېواد ټولو خلکو جهاد ته ورودانګل، د روسانو او د هغوی د ګوډاګي دولت په خلاف یې د جهاد چېغه پورته کړه. ورځ په ورځ د افغانستان په هره خوا کې جګړه ونښته، دواړو خواو یو پر بل حملې کولې، د ملک حالات ورځ په ورځ خرابېدل ترڅو مجاهدینو د خپل ملک نه بهر په پاکستان کې څو ډوله تنظیمونه جوړ کړل، چې د ځینو بْرنیو هېوادونو له خوا به دغو تنظیمونو ته وسلې او هر ډول مرستې ورکول کېدې.

زه د حالاتو په ډېر سیاسي توب پسې په دې کتاب کې ډېر څه نه لیکم، خو د وخت ناخوالو ته خالي لږه اشاره خو پکار ده. د روسانو له راتګ نه درې میاشتې مخکې مې زوی شوی و، چې اوس مې زوی (بهادر) د درې کالو شوی و، خبره دې ته راورسېده، چې د کابل په ښار کې هم نورې شپې ګرانې شوې، یوه شپه مو د هوسۍ تره سره خبرې وکړې، هغه داسې فیصله وکړه او وې ویل:

سهاره! ته به له خپلې مېرمنې او زوی سره خپل کلي ته ځې، موږ او د هوسۍ مور به خپل وطن جنوبي ته ځو، جواب مې لېږلی دی خلک به نن سبا ته راورسېږي او کډه به راته انتقال کړي. تاسې هم خپل کالي او سامانونه خرڅ کړئ، کور مو هم په چا وپلورئ، پیسې ترې نغدې کړئ او پښې وباسئ، په دې ملک کې نورې شپې نه کېږي.

بس همدا فیصله شوه. مونږ سامانونه خرڅ کړل کور مو هم خرڅ کړو او په پټه توګه سره خپل کلي ته ولاړو. مور مې زمونږ په ورتګ ډېره خوشاله شوه، په کلي کې چې ځینې خلک پاتې وو، هغوی هم خوشاله شول. زمونږه په کورنۍ کې یوازې زما کاکا او د هغې مېرمن پاتې وه، ډېر کم خلک په کلي کې پاتې وو، ځوانان او ماشومان خو بېخي پکې نه وو، ټول باجوړ او پېښور ته تللي وو. ځوانان او د پاخه عمر خلک د جهاد په لیکو کې په بېلابېلو تنظیمونو کې تنظیم شوي وو. ما چې حالات ولیدل، په کلي کې هم د شپو د تېرولو شان نه و. دوه میاشتې مو په کلي کې تېرې کړې، خو هره شېبه یې مرګ و. یوه شپه مې کاکا ته وویل:

کاکا جانه! دلته خو ګوزاره ګرانه ده، دا هره ورځ مجاهدینو ته ډوډۍ پخول او دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حجره چلول خورا ګران ښکاري. زوی مې وړوکی دی، مېړمن مې په دې کارونو بلده نه ده، مور مې بوډۍ ده او مجاهد رابانديې ناست دي، چاته ډوډۍ پخوو، چا سره د نغدو مرسته او له چا سره نورې منډې ترړې اخر به زموږ څه وي؟

کاکا مې يوه شېبه غلی و او بيا يې وويل:

بچې زه خو داسې نظر لرم، چې تاسې له کلي نه نور ځئ، ځان پېښور ته کړئ، دلته او سپېدل ګران کار دی. مونږ به هم درپسې درځو، يو څوک به پيدا کړم، چې په دې کلا کې واوسېږي او په کور او سامان ورسره پام کوي. تاسې يوازې منډې له مخې د ضرورت وړ شيان له ځان سره واخلئ.

مونږ ټولو همدا مشوره وکړه، چې پاکستان ته کډه شو. له همدغې ورځې نه توده جګړه روانه وه، مجاهدو به د روسانو او حکومت په کتارونو حملې کولې او هغوی به بالمقابل توپونه او ټانکونه کليو ته ونيول، هرڅه به يې لوټه لوټه کړل. دولتي الوتکو به هم بمبارۍ کولې. هوسۍ له دغې وضعې سره سخته نارامه وه، خپه او ستومانه وخت يې راغی. اخر خبره تر مرګ سرحده راورسېده. نوره نو مونږ د کلي نه د وتلو تياری ونيوله. د شپې سره ټول يو ځل بيا په ګډه کېناستو، فيصله مو وکړه چې په لومړي ځل به زه او هوسۍ سره د خپل زوی بادر خان پېښور ته ځو، مور به مې وروسته له کاکا دوی سره يوځای راپسې راځي. د کلي نه تر پېښوره مو سړي پيدا کړل، چې زمونږ کډه ورسوي. سبا ته مو له کلي نه د تلو ورځ وه. په دغه شپه تر ناوخته پورې کېناستو، د تلو لارې چارې او نور تصميمونه مو سره ونيول. فيصله وشوه، چې سهار به په جاله پورې وځو او ټاکل شوي کسان به مو اخوا ته ورسوي. د شپې د پرېوتلو په وخت مې هوسۍ ته له خولې ووتل:

هوسۍ! حالات ډېر خراب دي، هره خوا جګړه ده، ډز او ډوز دی، نه ويل کېږي که مونږ دواړو کې خدای ناخوساته کوم يو نه و، هغه بل به يې د ژوند ټوله کيسه ليکي. دا به زما او ستا ترمنځ زمونږ د مينې او ژوند اصلي خبره وي. ما وې دا کتابچه درسره وساته تر او سه مې ساتلې او تر دې ځايه مې رارسولې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ربيم څپرکی

هوسی، راته د سهار په باب خبرې کولې:

ــ سپين سرې بوډۍ، چې امسا يې په لاس کې نيولې وه، پيوندي ځړې او خيرنې جامې يې په غاړه وې، تور سوري وري ټيکری يې پخپلو سپينو ويښتو چولی و، له ليرې زما خوا ته راروانه وه. زه هم لکه د نورو مهاجرو غوندې پخوا راغلې وم او په دې کمپ کې مې شپې ورځې تېرولې. سپين ږيرې او بې وسې وم کوم کار رانه نه کېده، خالي لارې او کوڅې به مې څارلې. سپين سرې بوډۍ راروانه وه زما خوا ته رانږدې شوه، زما د سترګو ديد کم شوی و، څوک مې په اسانه، نه پېژندل. بوډۍ ته ښه متوجې شوم لکه د لېونۍ په شان په نرۍ لاره راتله. چپلکې يې پښو وې د څپلکو ونډنې يې شلېدلې و، په سختۍ سره يې ګامونه اخيستل. نرۍ ډنګر کې بوډۍ، چې سترګې يې خچنې او په يوه سترګه کې يې اوښکه ډنډ ولاړه وه، د سر د ويښتانو سپينه څڼه يې باد رپوله. د خپل خيرې ټيکري پېڅکه يې په يوه لاس ټينګه نيولې وه، په بل لاس يې امسا نيولې وه، خپلې لارې ته يې کتل. ورو ورو يې قدمونه اخيستل، زه د هغې د لارې په سر په يوه نړېدلي ديوال ناست وم، هغه چې دوه درې ګامه رانږدې شوه، ما پرې غږ وکړو:

ــ ترور ستړې مشې.

ويل يې: خدای دې و ښه.

ښه يې ونيوه، ورو شوه ما پلو يې راوکاته، وې ويل:

وروره د ناصر باغ کمپ ته کومه لاره تللې ده؟

ما وې ترور همدا مخامخ لاره ورغلې ده. ترور يوه پوښتنه درنه کولی شم؟

هغې په داسې حال کې چې د مرۍ غوټه يې ښکته پورته تله، امسا يې ولګوله، ځان يې ټينګ کړو، وې ويل: ولې نه؟ وروره مهرباني وکړه.

پوه شومه چې بوډۍ سواد لري، ترور ته راشه دلته کېنه، لږ دمه برابره کړه، تر کمپه به دې زه ورسوم، هغې دوعا راته وکړه ويلې وروره الله دې ژوندی لره. هغه په ډېر زحمت سره کېناسته، سوړ اسويلی يې له خولې وخوت، ويې ويل:

چا راته زموږ يو کليوال راښودلی دی، په همدې کمپ کې اوسېږي، ډګروال صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مېږي، د هغه کره ورځمه. نه پوهېږم چې څرنګه يې پيدا کړم.

د ډګروال صابر په اوربدو مې نبغ ټوپ وکړو ، چوپ پاتې شوم ، هغې راته کړه:

وروره ! ته خو به دغه سړی نه پېژنې ؟

ما ورته وويل: دا کوم صابر دی؟ په کمپ کې خو يو صابر دی، چې هغه.....

بوډۍ زما خبره ونيوله، وې ويل:

زمونږ د کلي دی.

د کلي نوم يې واخيست (په زړه کې مې شک راغی، ما وې همدغه خو زه يم کنه. ما وې ښه به دا وي چې کور ته يې بوځم او سمه پوښتنه ترې وکړم).

ـ راځه ترور چې کمپ ته لاړ شو. زه ترې مخکې او هغه راپسې شوه، تر کمپ پورې په ژور سوچ کې لاړم، کمپ ته ورسېدو ، ما وې ترور راځه يوه پياله چای به ما سره وڅښې، بيا به د هغه سړي پوښتنه کوو. کور ته لاړو ، ما په کمپ کې دوه کوټې درلودې، يوې کوټې ته ورننوتلو. ښځه او واړه مې په بله کوټه کې وو ، ښځه مې راغله، بوډۍ ته يې ستړي مشي وويله، ما وې هله دې ترور ته چای تيارې کړه، بېچاره ستړې شوې ده. هغې د بوډۍ نه پوښتنې ته خوله سازوله، چې ما ورته وويل:

ورشه ته لومړی د چای غم وخوره بيا به ورسره خبرې وکړې.

مېرمن مې بلې کوټې ته لاړه، ترڅو چای تيارې کړي. زه او بوډۍ په کوټه کې ځانته پاتې شو ، هغې خپل سوری ټيکری په ځان راخور کړو ، خوله يې وچه وه، ما وې ترور اوس به درته چای راوړي، خو اوس راته سم ځان راوښايه، د کوم ځای يې؟ نوم دې څه دی؟ کورنۍ دې مېړه دې څوک دی؟

د خپل کلي نوم يې واخيست، چې زه هم د هغه کلي يم، ويل د خاوند نوم مې سهار دی، په افغانستان کې په يې هره جمعې شپه راډيويي داستانونه خپرول.

ـ اخ دا څه وايې ته.... ته د سهار صيب مېرمن يې؟

ـ هو زه د سهار مېرمن هوسۍ يم.

ـ نو ته اوس په دې حال او دومره بوډۍ؟

ـ وروره زما کيسه مه اوره، په مرۍ کې يې لاړې ونښتې. په دې وخت کې زما لور د چای پياله هغې ته په مخکې کېښوده، ماته يې هم د چای پياله ونيوه. په زړه کې مې وويل پرېږده، چې د ډوډۍ نه وروسته ترې نورې پوښتنې وکړم.)

په زړه کې مې د سهار صيب په باب ډېرې خبرې راپيدا شوې، ښځې مې ډوډۍ ورته راوړه، زه ترې بيرون ووتلم، ما وې ترور ته ډوډۍ وخوره وروسته به نورې خبرې کوو. بهر د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور مخې ته ووتلم، نسوار مې واچول، یو ساعت په چرت کې لاړم، همدا مې زړه کې تېرېدل، هغه سهار ورسره څنګه نشته دی؟ خامخا پرې څه مشکلات راغلي دي، خو چې ورشم وې پوښتم او خپله کیسه راته وکړي، کېدای شي په تېرو جګړو کې وژل شوی وي او یا څه بله پېښه شوې وي، خو ته راځه چې د ټولو خبرو پوښتنه ترې وکړم. ښه به معلومه کړم، چې اصلي کیسه څه ده؟

کوټې ته ورننوتلم، ښځې مې ترې دسترخوان بلې کوټې ته یوواړو، ډودۍ یې خوړلې وه. زه چې ورغلم، وې ویل:

وروره ! خدای دې ژوندی لره، ما سره په تکلیف شوې.

ـ نه نه ترور دا څه تکلیف دی، خو اوس به راته اصلي کیسه وکړې.

هغې د ټیکري په پېڅکي خپلې شونډې پاکې کړې، ویې ویل:

وروره ! پخوا کلونو کې د پلار په کور کې رالوی شوې یم، په اصل کې مونږ د جنوبي یو، پلار مې پخوا په کابل کې وظیفه درلوده. د ظاهر شاه سره یې نزدې اړیکې درلودې، په کابل کې مو کورونه او جایدادونه وو، ما د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځی لوستلی دی. واده مې د یوه لیکوال او د کابل راډیو د داستانونو لیکونکي سهار سره شوی دی. سهار صیب رئیس هم و، په وزیر اکبر خان مېنه کې مو خپل کور درلود. کله چې ظاهر شاهي ختمه شوه او ورپسې د داود حکومت منځ ته راغی، له همغې ورځې څخه حالات ورځ په ورځ پسې بل ډول کېدل، ترڅو چې د محمد داود حکومت پسې چپه شو، خلقي دولت رامنځ ته شو. بیا چې ورپسې روسان راغلل، په ټول ملک کې ګډوډي پیدا شوه، آخر جهاد پیل شو. مونږه مجبور شو کور مو خرڅ کړو، کلي ته راغلو. په کلي کې هم ګوزاره ګرانه شوه، ورځ په ورځ حالات خرابېدل، مرګ مو اخر ترزنې راورسېد، له کلي نه هم هره ورځ جوپې، جوپې خلک وتل. اخر ټول کلی شاړ شو، له بلې خوا د حکومتي پوستو او هم روسانو له خوا به په کلي توپونه راوربدل. زمونږ د کلي نه ډېرې جنازې ووتلې.

د مجاهدینو او روسانو جګړه ورځ په ورځ تودېدله، کلی له یوې ورځې نه بلې ته خالي کېده، مرګ مو تر دروازې راورسېد. مجبوره شو، چې کلی هم پرېږدو او د پخوا ته رامهاجر شو. یوه شپه مو په کور کې مشوره وکړه، چې سبا ته به له کلي نه ځو. د سهار صاحب کاکا او د هغه مېرمن سره د سهار د مور پاتې شو، هغوی وویل، چې اوس یوازې زه، سهار او درې کلن زوی مې د هغوی په ګډه صلاح او مشوره سبا ته مو د راوتلو نیت وکړو. څو تنه سرې مو په پیسو نیولي وو، ترڅو مونږ راواړوي. کله چې له کلا نه راووتلو، ماسپښین قضا و، مونږه یې سیند غاړې ته راوستلو او هغو ځلورو تنو سړو غوښتل، چې په جاله کې مو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینده پوري باسي. په دغه ورځ سخته جګړه روانه وه، د توپونو او ټانکونو ډزې کېدلې. مجاهدو د غرو له ډډو نه په کتارونو سور اور بل کړی و. دومره وخت نه پېدا کېده، چې مونږ له سینده پوري وتي وای. چورلکې هم راتلې او بمونه یې په غرونو او کلیو راغورځول. سور اور بل و، یو هیلیکوپټر یې په توغندي وویشت، د سیند په منځ کې راولوېد. لږه شېبه د سیند په غاړه کېناستو، کتل مو چې جالوان د خیګانو جاله راوستله او موږ یې وروخېژولو. ما خپل وروکی دري کلن زوی بادر خان په غېږ کې کلک نیولی و، ځکه چې د لومړي ځل لپاره په جاله کې سیند باندې پوري وتلو. د سیند څپو له ډاره مې جامې ګرځېدلې، ډزې او جګړه مې له یاده وتلې وه.

په دې وخت کې یې خوله وچه شوه، د خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو، لږه ژړغونې غوندې هم شوه، بیا یې په ارام او ژړغوني اواز خپلې خبرې پیل کړې. ما وې بښه ترور بیا څه وشول؟.

د چای پیاله یې ورو خپلې مخې ته کېښوده، ویې ویل:

وروره ! جاله په سیند کې روانه شوه او موږه پکې ناست وو. د سیند منځ ته چې جاله ورسېده، د ډزو او مرمیو باران راباندې جوړ شو. د سرک نه راباندې د عسکرو یوې پوستې ډزې پیل کړې، داسې ډزې راباندې کېدلې، چې د جالې خیګان په مرمیو سوري وري شول. مونږه په جاله کې پروت کړی و، د سهار له خولې اخ وخوت نبغ شو او له جالې نه سیند ته ولوېد. زما په غېږ کې هلک و، له جالې نه مې په سهار پسې ورټوپ کړل، چې هلک رانه اوبو ته ولوېد. له لوېدو سره د سیند څپو ډوب کړو، چیغې مې له خولې وختې، نیمایي سیند کې وم او یو لاس باندې مې تناب نیولی و. تر شا یوه لاس راوا چاوه له کمیس نه یې ونیولم او جالې ته یې ورپورته کړم. نور مې څه ونه لیدل، سترګې مې توري توري شوې، هېڅ پوه نه شوم چې خاوند مې او زوی مې څه شول؟ بیا په ځان نه وم پوه شوې یو وخت مې سترګې وغړولې، چې د سیند په غاړه لوخو کې پرته وم، سر مې راپورته کړو، شا وخوا څوک نه و، ورانډې یوازې جالوان راروان و. په چالاکۍ سره زما خوا ته راغی، خوا ته مې کېناست، ویې ویل:

خورې پام چې غالمغال ونه کړې، پورې عسکر ناست دي، چې ولې مو. وارخطا نشئ، زړه لږ ټینګ کړه، خدای پېښه کړه که غواړې چې ژوندۍ پاتې شې، په دې لوخو کې غلې کېنه، چې ونه خوځېږې. مونږ سره په جاله کې یو تن بل سړی ډېر زخمې دی، زه به هغه دغه کلي ته ورسوم او ببرته به په تا پسې زر راشم.

په ما څه چل وشو او له ځانه خبره نه وم. ځای پر ځای لوېدلې وم، یو وخت مې پښه څه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خوله کې ونيوله او غاښونه يې پرې کېښودل، زور يې کړو، ما ويل ګني تېرو بېر يې رانه غاښونه ووېستل، چې رابېداره شوم تورتم و، څه نه ليدل کېده، خو د سپي په اندازه يو حيوان رانه خوله وو ېستله او روان شو، چې ښه ورته متوجې شوم اوږده لکۍ يې وه لکه سپي، زما له خوا نه په منډه لاړ، په بېله کې پورته روان شو. ما يو ځل سين ته وکتل، بيا مې شاوخوا ته، ځان ته مې فکر شو او د جاله وان خبره مې غوږ ته ودرېدله، ويلې ته له دې ځايه مه ښوره، زه درپسې بېرته راځم. د خپلې پښې په خوږ شوم، يو ځل پاڅېدم بيا بېرته کېناستم. تورتم و، څه نه ليدل کېده، په جاله کې زمونږ سامانونه و، دوه بکسونه ډک وو، جاله وان ځانته وړي و. زه ډېر ساعت نوره کېناستم، بس له ځان سره مې ژړل، ماخستن تېر مې ځانته پام شو، ژړا مې ودرېده، وډار شوم. غوږ مې ونيو، ډزې غلې شوې وې، فکر مې وکړو ما وې که نوره په دې شاړه بېله او د سين په غاړه پاتې شي کېدی شي لېوان دې وخوري، ښه به دا وي چې چېرې ځان کوم کلي ته ورسوم، چې سبا ته خو د سهار او زوی په پته ځان پوه کړم. په کراره له ځايه راولاړه شوم، يوازې د لاس بکس مې غاړې ته پروت و، نور څه راسره نه و. بادر رانه بېل شو، کله به مې په همدغه وخت کې سيند ته غوږ ونيو، ما وې که بادر خان راته غږ وکړي او يا د سهار غږ واورم، بيخي لېونۍ وم، بيا به بې هوښه ولوېدم. څه شېبه وروسته راپورته شوم، زړه مې رالوی کړو، ژړا مې بس کړه، د خپل ځان په وېر شوم، راپاڅېدم پام مې وکړو وړاندې ګڼې ونې ښکارېدلې، ما وې راځه ګني هلته به کوم کلي وي وربه شم. تيکری مې له غړې نه تاو کړو، د ګڼو ونو په طرف روانه شوم، څو قدمه وړاندې چې لاړم د سين په غاړه فرياد خېژي، د انسان غوندې ځګيروي کوي، په زړه کې مې تېر شو ما وې دا سهار نه وي. ورو ورو فرياد پلو ته وروستنه شوم، شل قدمه وړاندې د سيند په غاړه يو سړی اوږد غځېدلی او فريادونه يې کول. زه په چټکو ګامونو ورنږدې شوم، ما وې چې سهاربه وي، چې سر يې راپورته کړم. ښه چې ورنږدې شوم او پې ورښکته شوم، سړي همغسې فرياد کاوه، چې سر مې ورله راپورته کړو په مخ مې ورته لاس وواهه، تورتم و، نه پېژندل کېده، ورو يې په اخري وس سره وويل:

ـ زه جاله وان يم، په خېټه لګېدلی يم.

زر مې ورله سر په مځکه کېښود، ما وې وروره ته خو جوړ وې، زه ستا په تمه ناسته وم.

ويې ويل: روغ چرته وم لګېدلی وم، خو ورسته همتا پسې درتلمه، چې همدلته راپرېوتم. هغه نور ټول مړه شول او سيند ته ولوېدل. ما وې زه اوس څه وکړم؟ جاله وان په ورو او له فرياده ډکه اواز وويل:

ته دومره وکړه، چې هغې کلي ته لاړه شې چاته ووايه، چې ما پسې راشي دلته بې ځايه مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږمه. د جالې خبره کلي ته ورسوه، ځه ولاړه شه. ما وې: وروره کلی چېرې دی؟

په سختۍ یې لاس هغوونو ته ونیو کوم چې ما هم په هغه لوري د تلو تکل کړی و.

زه د جاله وان له خوا نه پاڅېدم او د کلي په لور روانه شوم، یوه شېبه مزل مې چې وکړو د سپو غپا مې تر غوږ شوه. همغې خوا ته مې حرکت وکړو، یو ساعت وروسته ګڼو ونو ته ورنږدې شوم، د توت او چینارونو ته ورغلم، پام مې کاوه چې وړاندې کلی را معلوم شو. په کلي کې سپو غپلې، ډاډمنه شوم، ما وې چې د کلي خلک به را سره مرسته وکړي. زه به زر خلک خبر کړم، چې جاله وان کلي ته راوړي او زما د سها او بادر خان پته هم ولګوي. په چابکو ګامونو کلي ته ورروانه شوم، خدا بزده چې څو بجې به وې، توره شپه وه، د کلي څنګ ته چې ورسېدم وړاندې د یوې لویې او جګې کلا مخې ته څو تنه سړي ناست وو، خپلو کې یې خبرې کولې، زه هغوی پلو ورغلم. کله چې ورنږدې شوم، هغوی را باندې غږ وکړو، ویل یې: څوک یې؟ ځای پر ځای ودرېږه، چې ونه خوځېږې.

ما ورته په جګ اواز وویل:

وروره زه یوه تور سرې یم، ستاسې خوا ته درځمه. له هغوی نه دوه تنه مخامخ زما په لور را روان شول، دواړو د ټوپکو لټونه راکش کړل، غږ یې کړو ویې ویل: لاس ونه پورته ونیسه، چې ونه ښورېږې.

ما ویل: ښه وروره دا دی لاس ونه مې پورته دي. هغوی چې ما ته رانږدې شول یوه یې را ته ټوپک ونیو او بل یې راغی زما مخ ته یې ناڅاپه بجلۍ ولګوله، زما حال چې یې ولید، هغه بل ته یې وویل: خطر نشته دی.

یو رانه مخکې شو او یو شاته شو، ویلې خورې مخامخ د کلا دروازې ته ورځه. د کلا دروازې ته په څنګ کېږې څو تنه ولاړ وو، هغوی سره هم ټوپکې وې، پوه شوم چې مجاهد دي. زه یې د کلا په دروازه ننوېستم، په دروازه کې یې را ته وویل:

خورې دلته به قوماندان صاحب ته خپل مشکل ووایې. دروازه بېرته شوه د ننه په یوه لویه کوټه کې څو تنه پراته وو، په څنګ کې یوه بله وړوکې کوټه وه، چې په هغې کې قوماندان و. دروازه یې وروټکوله، یو تن د پاخه عمر سړی دروازې ته راغی. سمدستي یې وویل: څه خبره ده؟ ما سره چې څوک تللي وو، هغه وویل:

خیریت دی صاحب دا خورکۍ راغلې ده، نه پوهېږم څه ورپېښ شوي دي، تالاشي یې واخله. سړي زر زر تالاشي کړم. قوماندان وویل:

راځه راننوځه. هغه بل سړی هم را سره ننوت. په کوټه کې یوازې د قوماندان کټ پروت و او د سلاګانو نه کوټه ډکه وه. ما ته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه توشکه کېنه هغه بل سړي ټوپک اوږې ته اچولی و، په دروازه کې ولاړ و.
قوماندان وویل:
څه خبره ده؟
ماته ژړا راغله، سلګو ونیولمو هغه په قهر شو، خبره کوه پرېږده ژړا.
ما اوښکې پاکې کړې، د جګړې او جالې کیسه مې ورته تېره کړه، د جالهوان مې ورته وویل. قوماندان دستي په دستي هغه وسله وال سړي ته وویل:
والکه دا ښځه دننه ننباسه. هغه پخپله بېرون ته لاړ. زه یې د کلا منځ کې درې څلور کوټې نورې هم وې، یوې کوټې ته ننوېستم. کوټه په قالینو غوړېدلې وه، خالي یو کټ پکې پروت و، یو وړوکی میېز له پاسه لاټین پروت و، یوه شیشه دیواله ته ځړېدلې وه، د کوټې په دروازه کې چپلکې پرتې وې. وسله وال سړی رانه بّر ته ولاړ، ما په کړکۍ کې پام وکړ و د کلا په دننه کې نور څوک نه ښکارېدل. د نورو کوټو دروازې تړلې وې، هرڅه رانه هېر شول، د ځان په سوچ کې شوم، ما وې دلته په دې کلا کې رابانديې څه کوي؟ ځانته کوټه کې یې واچولم.
لږه شېبه وروسته همغه سړی راغی، ډوډۍ یې راته راوړه، ویلې خورې ډوډۍ وخوره، قوماندان صاحب له نورو کسانو سره سیند غاړې ته لاړ، ترڅو ستا د خاوند او د زوی لټون وکړي. جاله وان به هم کلي ته راوړي. ته خپه نشې، سبا ته به هرڅه معلوم شي.
د سړي په خبره مې لږ زړه جوړ شو، بیخي ډېره وږې وم، یوه مړۍ ډوډۍ مې وخوړه، ماخستن تېر و، چې بیرون درپ دروپ جوړ شو، خبري شوې، غوږ مې دروازې ته نیولی، چې په دې کې قوماندان راغی. کوټې ته رانوت، ویلې: جالوان بیچارره مړ شوی و، کلي ته مو راوړ، اوس شپه ده سبا ته به د کلي خلک د سیند په دواړو غاړو وباسم، ترڅو ستا خاوند او زوی پیدا شي.
زه ورته په ژړا شومه، ما وې: د خدای په خاطر وروره مرسته راسره وکړه.
هغه د خپل تندي ګونځې پورته کړې په چټکۍ له کوټې څخه ووت. وروسته همغه بل وسله وال راغی، ویل یې: خورې مه ژاړه، خدای مهربانه دی، مېړه او زوی به دې پیدا شي. خدای ته صبر وکړه، دا دی شپه تېره شوه، سهار کېږي.
په دې وخت کې ملا د سهار اذان وکړ و، زه هره شېبه شمارم او انتظار باسم، چې کله به د سیند غاړې ته ورځمه، هغه وسله وال راته تشناب راښودی و، مخ او لاس مې پرېمنځل، ړنا یې ولګېدله، چای یې راوړ و ما لا د چای پیاله نیمې ته وروستې وه، چې یو ګړاز وشو. ورپسې د کلا په سر الوتکه رغله، غرهار شو ګړوز شو په کلا یې بم راوغورځاوه. یو بم نه و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداې.ده چې څو به يې راغورځولي وو. دوړې جوړې شوې، سر مې چې له کوټې نه بهر کړو، ټولې کلا اوروا خيستې او دوړې جوړګ شوې. دوړې او لمبې سم دواره همدغې کوټې ته چې زه پکې وم راورسېدې، ما چيغې کړې له کوټې نه راووتلم، منډې منډې د کلا ګوټ کې د بورج وړوکې کوټې ته ننوتلم او يوه کونج ته غلې کېناستم. غوږ مې ونيو، چې بيا د طيارې غرهار شو. لږه شېبه پس بيا غرږه زار شو، په کلا او هم وړاندې په کلي بمونه راولوېدل. په کلي درنې او سپکې ډزې کېدلې، زه چې ناسته وم ددې کوټې په سر بورج يې وو پښت، ديوالونه راچپه شول. دلته مې ځانته فکر شو، سهار او بادر مې له ياده ووتل، د ځان په فکر کې شوم. پوهېدم، چې دولتي قواوې په کلي راختلي دي، سخته جګړه روانه وه. زه همغسې غلې ناسته وم او ډزو ته مې غوږ نيولی و. په کلا کې هېڅوک نه ښکارېدل، ډزې کمېدلې ورو ورو جګړه غلې کېده، ترڅو چې ماسپښين شو، جګړه ختمه شوه. د بورج له کوټې نه په کراره راووتلم او د کلا دروازې پلو روانه شوم. د کلا کوټې رنګېدلې وې، ځينې کوټې سوې وې، ديوالونه يې رالوېدلي و. په لوټ واو رنګېدلو ديوالونو په منځ کې په ډېره سختۍ سره تر دروازې ورسېدم. په دروازه کې درې تنه ټوپک والا مړه پراته وو، وړاندې دروازې نه بهر د يوه سړي نيمايي تنه پرته وه، شاوخوا په وينو سره وو. ټوپکي او کارتوس خواره واره پراته وو، ژوندي څوک نه ښکارېدل. د کلا دروازې نه ديواله بېخ ته وړاندې يو تن پروت و. ماته بې لاس خوځاوه ويلې راشه. زه لکه لېونۍ د هغه خوا ته ورغلم، هغه په وينو کې ډوب پروت و، يوازې دومره يې وويل: خورې د کلي خلکو ته ووايه، چې ما يوسي. بيا يې خپل سر کېښود، نور شاوخوا هېڅوک نه ښکاريدل، ژوندي ځينې تښتېدلي وو او ځينې مړه پراته وو. له دغه ځايه مې ځان د کلي خوا ته ورتګ غوره وګاڼه. خپل ټيکری مې په مخ راخور کړو، بکس مې تخرګ کې ونيو، کلي ته روانه شوم. د کلي او کلا ترمنځ تقريباً سل متره فاصله به وه، د کلي مخې ته ګڼې ونې ولاړې وې. له ليرې نه د کلي ترڅنګ لوړ چينار ختلی و، شاوخوا هېڅوک نه وو، دا دومره لوی کلی مګر هېڅوک پکې نه وو. له ځان سره مې په زړه کې وويل: لکه چې خلک ټول مړه دي او يا تښتېدلي دي. ليرې مې کتل ما وې، چې زه بېګاه شپه په کومه لار تر دې ځايه راغلې وم؟ هېڅ نه پوهېدم، چې دا کوم ځای دی او زه چېرته ځمه؟ زړه نا زړه د کلي چينار ته ورنږدې شوم، د چينار لاندې لوی وستل و، دا سې معلومېدل چګې د کلي خلک ورکې کېني. ښه چې کلي ته ورنږدې شوم، غوښتل مې چې د کلي په يوه کوڅه کلي ته ورننوځم، په يوه لويه کوڅه ورسمه شوم، څو ګامه چې ولاړم د ښځو د ژړا اوازونه مې تر غوږ شو. ښه چې مخې ته ورغلم، په يوه کور کې ويرونه وو او د خلکو شور او خبرې راتلې، لږ چې وړاندې ورغلم، هلته يوه بوډۍ ښځه، چې خپل لاسونه يې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشو ایښي وو، له سره یې پړونی لوېدلی و، رنګ یې زېړ زبېښلی د خپلې کوټې دروازې ته یې تکیه کړې وه بیرون ته یې کتل. زه چې ورنږدې شوم او خوا ته یې ورغلم، هغې را ته هېڅ ونه ویل، همغسې یې کتل ما پرې غږ وکړو:

ترور ! ای ترور.

هغې هېڅ ونه ویل، هک پک ولاړه وه، خوله ترې ورانه پاتې وه، سپین ویښتان یې جاځه په سر سپینه بامبولۍ پراته وو، زه د هغې څنګ ته ورغلم، ما وې: ترور ولې؟ څنګه ولاړه یې؟

ماته یې وویل: ته څوک یې؟

ما وې: زه یو لاروۍ ښځه یم، لاره نه پېژنم همداسې په دې کلي راننوتلم. دروازې نه یې سر په ما پسې ښه رابهر ته کړو، لورې د خدای لپاره لږه مرسته راسره وکړه.

ما وې: د څه مرسته؟

هغې ویل: ته راشه راشه دننه راننوځه، له دروازې نه ورننوتلم، ومې کتل چې واړه ماشومان، ښځې او یو تن سپین ږیری ډب ډبرۍ مړه پراته دي. د کوټې غولی له سرو وینو نه ډک شوی و، ان له دروازې پورې لکه د لښتي په شان وینې بهېدلې وې. پوښتنه مې ترې وکړه:

ترور دا ولې؟

ـ روسانو له طیارو نه بمونه راوغورځول، دا څښتن مې دوه زیاندې مې، دا لمسیان مې ټول مړه شول، زه په دغه ساعت کې د بل زوی کره تللې وم، چې ډزې وشوې کور ته راغلم، چې دا ټوله کورنۍ مې تباه شوې وه. هله لورې دې کلي ته په دغه کوڅه کې وړاندې لاړه شه، هر څوک چې دې پیدا کړل، رایې وله چې ددې مړو غم وخورې.

زما له لاسه خو هېڅ نه کېږي زه د بوډۍ په خبره په چالاکۍ سره لکه چې بلده یم په داسې شکل سره په ګړندیو ګړندیو ګامونو په کوڅه کې روانه شوم، ومې لیدل چې له یوې بلې کوڅې نه دوه تنه سړي راووتل، ملاګانې یې تړلې وې، ټوپکې یې څنګونو ته اچولي دي، وارخطا راروان وو. ما پرې دستي غږ وکړو، ما وې ودرېږئ. هغوی پښه نیولې شول، خوا ته یې ورنږدې شوم، ورته ومې ویل:

ورونو ! په دغه وړاندې کور کې ټول خلک له ځېرمه مړه شوي دي، یوازې یوه بوډۍ پکې ژوندۍ پاتې ده، که یو ځل ورشئ ښه به وي.

هغه یوه وویل:

خورې زموږ په کور کې هم درې تنه رانه شهیدان شوي دي. خو دواړه چابک راروان شول. زه هم ورپسې شاته راروانه شوم، د بوډۍ کور ته چې ورننوتل، دواړه خالي ورته لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته کړل وې ویل:

موریې ځو وړاندې بل کلي ته چې خلک راولو او ددې کلي مړي راسره ښخ کړي. په کلي کې ډېر خلک مړه شوي دي. یوازې دا نه دي د کلي نور ډېر ماشومان، ښځې او سړي مړه شوي دي. تاسې صبر وکړئ، مه وارخطا کېږئ، هرڅه به خدای وکړي.

هغوی دواړه ولاړل، زه او زړه بوډۍ پاتې شو. له ځان سره مې فکر کاوه، ما وې له دې بوډۍ سره پاتې شه، څه کمک به ورسره وکړې او خپله لاره چاره به ترې په کراره سره ولټوې.

بوډۍ ته مې وویل: مورې زه به درسره همدلته یم، ترڅو چې دا مړي ښخ شي.

هغې ویل: لورې خدای دې ژوندۍ لره.

ما خپلې متې رابډ وهلې، له بیرون نه مې خاوره راوړه او په وینو مې واچوله. هر مړي مې پخپل ځای سنبال او برابر کېښود، په هر یوه مې سپینې روجایې او تږتې وغوړولې، بوډۍ ژړل او ما هم ورسره ژړل، ځکه چې دغه حالت ما نه خپل غمونه هېر کړل، بوډۍ بېچاره ګۍ هسې خوله ورانه نیولې وه، ژړلې نشوای، ولې چې ډېره زړه وه.

زه هم زیاتې په ژړا ستړې شوم، وروسته دوه زړې ښځې د کلي له کومې کوڅې نه راغلې، هغوی هم ژړل. بیا مې له یوې ښځې نه پوښتنه وکړه، ما وې دا کلی خو بیخي شاړ پروت دی، دومره څوک نشته دی چې دا مړي ښخ کړي. یوې ښځې وویل:

خورې د کلي خلک د بمبارۍ له ویرې له کلي نه وتلي دي، په هر کور کې مړي پراته دي، نورو کلیو ته استازي تللي دي کېدی شي خلک راشي.

ربښتیا چې یوه شېبه وروسته د نورو کلیو خلک راورسېدل، په هدیرې کې یې قبرونه وبستل، له ډاره یې ماښام تورتم په خړه تږول مړي ښخ کړل. د کفن کار یې نه کېده، ویل شهیدان دي له جامو سره یې ښخول پکار دي. د بوډۍ له کوره هم څلور جنازې ووتلې. کله چې یې جنازې په وره وېستلې، هغې خواره کۍ پخپلو دواړو تشو لاسونه کېښودل او خوله یې ورانه ونیوله، ما ورسره وژړلې تږلې جنازې له کلي نه ووتلې. یو ساعت وروسته د بوډۍ څوک خپلوان راغی، یوه ښځه هم ورسره وه. له بوډۍ نه یې زما پوښتنه وکړه، هغې ورته زما د کمک وویل او نوره خو زه هم ورته معلومه نه وم. هغه غلې شوه، سړي راته بد بد وکتل، ځکه چې زما نوې جامې په تن کې وې او پېغله ښځه وم، خو خدا ېزده چې په زړه به یې څه تېر شوي وو.؟ پوښتنه یې رانه وکړه، ویل یې: خورې د کوم ځای یې او څنګه دلته راغلې یې؟

د خپل کلي نوم مې ورته واخیست، د سهار نوم مې ورته وویل او د جالې کیسه مې ورته وکړه. سړی او ښځه دواړه خپه شول، ما بیا په سلګو سلګو وژړل. هغوی هم راسره په ژړا شول. وروسته بیا سړي وویل: ستاسې کلي باندې پرون بمبارد شوی دی، هېڅوک پکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندي نه دي پاتې. خبر دی خور مه ژاړه، خدای ته صبر وکړه، اوس خو مونږ ټولو ته راپېښه ده. زمونږ خور يې، پښتنه يې، نن شپه به دې کلي کې چې څوک پاتې دي، چرګ بانګ ټول وځي، کلی پرېږدي. روسان نوره بمباري هم کوي، بله چاره نه لرو، ته به هم له مونږه سره ولاړه شې. ددې بوډۍ سره به يوځای او سېږې، ترڅو چې کوم سرنوشت معلوم شي.

ما ويل: کاکا جانه د کلي خلک به چېرې ځي؟

هغه ويل: پاکستان ته. دلته نورې شپې نه کېږي. بيا يې بوډۍ ته وويل:

ادې مورې ځو چې سامان برابر کړو، تاسې ته به ډوډۍ راولېږو، خپل سامان د وړلو تيار برابر کړئ، چې کله حرکت کېږي، چې تاسې تګ ته تيار ياست. که کوم سند او نور مهم شيان چې د وړلو وي له ځان سره يې راواخله، ماته يې کړه خورې ته به له دې بوډۍ سره کمک وکړې. مونږ به چرګ بانګ راشو، يوځای به حرکت وکړو. زړه صبر کړه، شرايط ډېر خراب دي، د سيند پ غاړه څوک ګرځېدلی نه شي، په خدای يې وسپاره اوس د خپل سر اور بايد مړ کړې. پخپله مری دې راغلې ده، هر چېرې چې ولاړو له هغې ځايه به بيا پته لګوو.

هغوی دواړه ووتل او خپل کور ته لاړل. ډېر ساعت وروسته يوه سړي ډوډۍ راوړه او بېرته زر کورته لاړ. ما بوډۍ ته وويل: ادې راځه يوه مړۍ ډوډۍ وخوره، له خېټې نه خو نه رغېږې. ما ورته ډوډۍ تياره کړه مونږ دواړو ډوډۍ وخوړه، بيا څو تنه سړي راغلل، بوډۍ ته يې فاتحه وکړه، وروسته دوه ښځې او يو سړی راغلل، هغوی هم لاس پورته کړل او بوډۍ ته يې داډ ورکړو. د شپې تر ناوخته پورې خلک د بوډۍ کره راتلل او فاتحه يې کوله. وروسته يو بل سپين ږيری او درې د پاخه عمر ښځې راننوتې، له يوې ښځې سره په لاس کې څه ديګ او ډوډۍ وه، بوډۍ ته يې ورکړه. هغوی هم دوعا وکړه، سپين ږيري بوډۍ ته وويل:

خورې خدای دې د زړه صبر درکړي، زموږ په کور کې هم يوه ښځه لګېدلې وه، خو مړه نه شوه، هغه بل کلي ته مو يووړه ډاکټر يې زخمونه وتړلي دي، هملته پرته ده. نور نو په کلي ې داسې کور نه شته ديو چې مړه او زخمي ونه لري. دا کوم کسان چې پاتې دي، ښځې دي او که ماشومان، سبا سهار وختي به کلی پرېږدي او ځي به، ځکه چې روسان بيا هم بمباري کوي.

هغوی هم لاړل، مخکې سړي په کاسه کې څه اچولي و او ډوډۍ ورسره وه. د زړې ادې کره يې راوړه او بېرته ولاړ. ماښام خړه په لګېدو شوه، بوډۍ راته وويل: لورې ته دننه دا ډوډۍ درسره کېده، لاټين ولګوه، بس دی په ژړا خو څه نه کېږي، خدای دې مورې ته صبر راکړي. زه به لمونځ وکړم بيا به دواړه دننه کېنو.

ما وې ډېره ښه ده مورې. د حويلۍ له انګړ نه دننه کوټې ته ننوتلم، لاټين مې ولګاوه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغري په غاړه زړه سترنجۍ پرته وه، خاورې او خزلې پرې پرتې وې، لاټين مې چې کوټې ته رڼا کړو، کوټه له کاليو وچه ډکه وه. د مودو مودو زاړه شيان بسترې او کټونه پکې پراته وو. دو مره لويه کوټه وه، چې کونجونه يې نه ښکارېدل. په څنګ کې يې يوه بله کوټه هم وه، له دروازې سره په څنګ کې وړوکې کوټه وه، چې هغوی به پکې اودسونه کول او داسې معلومېده، چې د لمبا ځای هم و.

بوډۍ له لمانځه نه راوګرځېده، کوټې ته راننوتله، په هغې بېچاره ګۍ سخته وه، له يوې خوا په زاړه عمر وه، له بلې خوا پرې څلور مړي راغلل، خو سره له هغې يوه کلکه ښځه وه، له پښو نه چالاکه وه، په نغري کې يې اور بل کړ، چای يې پخې کړې، زما مخې ته يې پياله کيښوده، رښتيا هم ډېر وخت مې چای نه و څښلی، ډېر ښه راباندې لګېده.

له بوډۍ نه مې پوښتنه وکړه، ما وې: ادې په دې کلي باندې مخکې کله بمباري شوې وه؟

هغې وويل: يوه مياشت مخکې روسانو په دې کلي بمونه راغورځولي وو، دولس تنه په هغې کې مړه شوي وو.

ما وې: مورجانې د دې کلي خلک ټول مجاهد دي. هغې وويل:

هو لورې دا ټول مجاهد دي. شپه او ورځ بېچاره ګان په دې غرونو کې جنګېږي، هره ورځ دې کلي ته جنازې راروانې وي، خلک تباه شول.

بوډۍ له مانه پوښتنه وکړه، ويل يې: لورې ته دې کلي ته څنګه راغلې يې؟

مخکې هغه زما له حاله خبره نه وه، اګرچې ماښام مې خپله کيسه سرې او ښځې ته کړې وه، دا هم ناسته وه خو داسې معلومېده، چې بېچاره ګۍ هر څه له لاسه ورکړي وي، حافظه څه چې خبرې يې سمې نشوای کولای. ما ورته په کرار کرار خپله کيسه له سره تېره کړه، غوږ يې نيولی و. ما چې خبره د دې کلي پورې راورسوله، بوډۍ بيا خوله ورانه کړه، ما هم ورسره ښه شېبه وير وکړو. بيا هغې راته تسلي او ډاډ راکاوه، نوره مې ونه ګړوله، ځکه چې بوډۍ د خبرو توان نه درلود، کمزورې وه او هم يې ټوله کورنۍ مړه وه. زه هم له هغې بدتره هره شېبه او لحظه مې له سترګو اوښکې روانې وې. په کوم ځای چې طياري بمونه راغورځولي وو، لويه کنده يې په کور کې جوړه کړې وه. د نورو کوټو دېوالونه او دروازې يې ماتې کړې وې، يوازې همدا کوټه چې موږ پکې ناست وو، لږ څه ودانه پاتې وه. د شپې له خوا په کلي کې يو نيم سپي غپا کوله، يوه له ډار او هېبته ډکه شپه وه، د کلي ټول خلک چې پاتې وو، پخپل غم اخته و او زه پخپل غم اخته وم. زما فکر او خيال هم‌غې جالې او سيند ته و او په تمه وم، چې بادر او سهار به خامخا د سيند غاړې ته وتلې وي، ژوندي به وي او که مړه؟ چېرته د سيند په منځ کې ډوب شوي نه وي؟ څومره خوني سيند دی، کېدای شي چې په جالې پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښتې وي او د ورځې له خوا يې ځان وچې ته راوېستلی وي. په دې سوچونو کې به مې له خولې نه چيغه ووتله، بوډۍ به وويل: ولې لورې؟ خير دی بچې خدای ته صبر وکړه، الله راوستې ده نو. بېګاه شپه راسره ټوله کورنۍ يوځای په همدې کوټه کې ناسته وه، او دا دی اوس.....

بوډۍ خپل ټيکري باندې پوزه پاکه کړه، ويلې توبه خدايه توبه ! دا به هم د چا خور او لور وي، ښکلې ځوانه جانه جينۍ په دې حال شوې ده. ښېرا يې خولې ته راغله ويې ويل:

يا الله هر چا چې دا اور دې وطن ته راوړی دی، پخپله يې پکې وسوځوې.

ما وې امين. له ځايه پورته شوم او بوډۍ ته مې د پرېوتلو ځای برابر کړ، ما وې مورې لږه ډډه ولګوه، چې سهار ته بيا ډېره په عذابېږې.

ما ته يې کړه: هو لورې ته هم کټ کې څمله، سترګه پټه کړه. بوډۍ کټ کېګ بالښتت ته سر کېښود، غلې شوه. د لالټين رڼا مې لږه کمه کړه او بيا مې کټ کې ډډه ولګوله، په ځای مې سترګې ورغلې. يو وخت دروازه وټکېده، بوډۍ له مانه مخکې پاڅېدلې وه، دروازې ته ورغلې وه، دروازه يې چې ېېرته کړه همغه سړی او ښځه راننوتل. ويل يې:

هله ادې بسم الله کړئ، چې ځو له خيره، د ورځې په رڼا کې راباندې ډزې کېږي، ترڅو چې رڼا يې لګې او له کنډو نه اوښتي يو.

بوډۍ لږه ډوډۍ له ځان سره راواخيسته، يو وړوکی پنډکی يې په تخرګ کې ونيوه، ويلې نور څه خو نشو وړلای. دروازه يې قلف کړه او روان شو. له کلي نه چې ووتلو، د لارې په سر د کل خلک ځای پر ځای ولاړ وو، څوک روان وو، چا په خرو بسترې بار کړې وې او ځينو پېټي په شا کړي و او روان وو. لا تورتم و، څه نه ليدل کېدل، يوازې مو لارې ته کتل او له کلي نه مخ پورته روان وو.

د سهار رڼا يې چې ولګېده، د غره په لمن کې يو کلي ته ورسېدو، ترڅو چې موږه کلي ته ورنږدې کېدو، لمر راوخوت. د کلي مخې ته د غز لويه ونه ولاړه وه، شاوخوا يې پلنې تېږې د څوکيو په شان ايښې وې. هسګې ښکارېده لکه د لارويو د سترو دمه ځای و. وړاندې د يوه کور مخې ته څو تنه وسله وال ولاړ وو. مونږه دمه وکړه سيوري ته کېناستو. شاوخوا ډېر خلک کېناستل، ښځې او نر سترې شوي وو، لږه شېبه وروسته څلور تنه ټوپک والا راغلل، ټولو خلکو ته يې سترې مشي وويله. ورپسې يو تن زېرور سړی مخکې او دوه ورپسې تند راروان وو، زموږ خوا ته راغلل. زېرور سړي چې جګه ونه، تنګې سترګې، سپينې جامې يې اغوستې وې، ټولو خلکو ته يې وويل:

خوېندو او ورونو تاسې دلته ټول رانږدې شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک نـزدې راغلـل، څـوک لا د خپلـو پیټـو او بـار کـړو خـرو سـره ورانـدې ناسـت وو او څـوک ناسـت وو ډوډۍ یـې خوړلـه. چا د پیـازو لـه غـوټې سـره ډودۍ خـوړه او ځینـو لا پـه چـای جوشـونو کې لـه ځـان سـره چـای راوړي و. قومانـدان لـه هـر یـوه نـه پوښـتنه کولـه، کلـه چـې زمـا وار راغـی، قومانـدان خوا ته راغی رانه ویې پوښتل:

ته څوک یې او چېرې ځې؟

ما وې زه دغې بوډۍ سره ملګرې یم، دا چې چېرې ځي، زه هم ورسره یم.

بیا یې رانه پوښتنه وکړه ویل یې:

اصلي کیسه دې راته وکړه، چې د کوم ځای یې؟ د چا څوک یې او چېرې ځې؟

زه یـې مجبـوره کـړم، چې خپلـه کیسـه ورتـه وکـړم، مـا چې خپلـه کیسـه ورتـه نیمـې تـه ورسـوله، پـه ژړا شوم. قوماندان وویل:

بي بي مـه ژاړه، خپـل کـور او کلي تـه بـه دې ولېـږم، د نـورو خلکـو لـه خـاطره یـې وویـل: مـه خپـه کېـږه، تـا بـه خپـل کورتـه واپـس ولېـږم. خپلـو وسـله والـو تـه یـې وویـل: دا درسـره بـوځئ، زه درځمـه. ناسـت او ولاړ خلـک ښځې او نـر یـوه شـول، چـې دا بـه رښـتیا هـم خپـل کـور او کلي تـه بیـايي. قومانـدان خلکـو تـه وویـل: وروتـو ډېـر مـه کېنـئ، روان شـئ، کېـدای شـي چې روسـان بیـا دلته بمبار وکړي. ښه به دا وي، چې حرکت وکړئ او له غره نه واوړئ.

خلکـو حرکـت وکـړو، زه خوشـاله شـوم، چې مـا وې دوبـاره بـه خپـل کـور تـه سـتنه شـم، دوی بـه مې ورسوي، ترڅو زر تر زره د بادر او سهار پته ولګوم. بوډۍ ته مې وویل:

مـوري ورځـه د خـدای پـه امـان دوی بـه مـا کـور تـه ورسـوي. د کلي خلـک لـه دمـه ځـای نـه پورتـه شـول او د کـاروان پـه شـکل پـه نـري لار روان شـول. زه ټوپـک والاو روانـه کـړم، قومانـدان ټوپـک والاو ته له مانه جدا ډېر څه وویل او بیا یې ماته مخ راواړاوه، ویې ویل:

تـا بـه دا زمـا کسـان خپـل کـور تـه ورسـوي، هـېڅ تـشویش او خپګـان چې ونـه کـړې. قومانـدان جېب تـه لاس کـړ، پیسـې یې ټوپـک والاو تـه ورکـړې، څـه پیسـې یې ماتـه هـم راکـړې. مـا سـره ېې څلـور تنـه راسـره کـړل او روانـه یـې کـړم. څـو ګامـه چې ورانـدې ولاړو، قومانـدان بیـا یـوه تـن تـه پـه غوږ کې څه وویل او په چالاکۍ سره په مونږ پسې وروسته راروان شو.

لمـر ورو ورو تـود بېـده، مـونږه پـه یـوه بلـه لاره روان شـو، د کلي نـه ووتلـو، د غـره پـه لمـن کې پـه یـوه نـرۍ لار مـو ډېـر مـزل وکـړو. لـه کلیـو نـه ووتلـو، پـه شـاړ غـره کې د ځېړیـو پـه منـځ کې هغـوی مخکـې او زه ورپـسې وم، زمـا لـه خـاطره هغـو هـم ورو ورو روان وو. کلـه خـو بـه یـې راپـسې غـږ کـړ، هلـه شـابه زر راځـه. ډېـر مـزل مـو پـه غـره کې وکـړ، اخـر زه سـتړې شـوم، نـوره د تـګ نـه وم، کېناستم. یـو د هغـوی نـه راپـسې راغـی لـه لاسـه یـې ونیـولم، ویلـې راځـه لـږه لاره پـاتې ده، هلتـه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبو چینه ده، چې ځان ورورسوو، پوره دمه به پکې وکړو. ما وې وروره لاس مې پرېږده، پخپله تلای شم. هغه وې زه به درسره مرسته وکړم. لاره بیخي سخته وه، لاره خو اخر ورکه شوه، په شاړ غره کې روان وو. ما وې: وروره څه وخت به زموږ کلي ته ورسېږو.؟

هغې ویل: یو څه لاره لا پرته ده. دغه سړي، چې خړه جامه یې په ځان کې وه، د پښځه وېشتو کالو زلمی و. د کمیس غاړه یې خیرو توره کړې وه، خړ پکول یې په سر کړی و، لاسونه یې هم تور خیرې نیولي وو، خړې څپلۍ یې پښو وې، زما لاس یې کلک نیولی و. په تلو کې به یې راته په لاس زور وکړو. ما ترې لاس راکش کړو، ما وې پرېږده پخپله تلای شم. څو ګامه ترې وروسته شوم، درې تنه مخکې روان وو، هغوی هم ځوانان وو، ورته کتل مې چې د بوټو په منځ کې د یوه لوی کمر ترڅنګه یو ژور خوړ مخې ته راغی. سخته ستړې وم او تږې هم، پام مې کاوه چې د بوټو منځ کې په یوه ژور ځای کې د اوبو چینه ده. هغوی درې واړه ناست وو، مخ او لاس یې پرېمنځل او اوبه یې څښلې وې. موږ هم ورورسېدو، هغوی ټول ماته کتل او خندل به یې. په چینه کې مې لومړی اوبه وڅښلې او بیا مې خپل لاسونه او مخ ومینځل. له هغوی نه وړاندې کېناستم، خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو، هغوی درې تنه پاڅېدل، دې بل ته یې څه اشارې وکړې، ما د سترګو لاندې ورکتل. پرې پوه شومه، چې څه اشارې یې ورته وکړې. هغوی روان شول، زه او هغه ما سره چې یوځای روان وو، پاتې شو. لږه شېبه وروسته سړی مې خوا ته راغی، زړه یې راته بل ډول شو، لومړی یې لاس رانه چاپېر کړو، کلکه یې غېږ کې ونیولم، ویل یې: که غږ دې له خولې نه ووېست، ژوندۍ دې نه پرېږدم.

ما شور او غالمغال پیل کړوو ما وې تاسې خو مجاهد یاست، مسلماني او پښتو.... خو هغه لکه د لېوه غوندې راباندې حملې کولې، ما وې که مې مړه کړې هم پخپل مطلب به کامیاب نه شئ. هغو نورو ته مې ورغږ کړل، ما وې ای ورونو ! ای مجاهدو ورنو ! ځمکه وچاوده او هغوی پکې ننوتل، هېڅ راته ځواب نه راکاوه، په ځان پوه شومه، چې کومه د سیسه خو راته جوړه شوه. دغه وحشي مجاهد راباندې په سینه زور وکړو، خپلې سترګې یې راباندې راېټې کړې، بدن یې لړزې نیولی و، یو لاس یې زما په خوله کلک کېښود، ساه یې راته بنده کړه، بل لاس یې پرتوګانې ته راتېر کړو، خو ما کله ورته ځان نیوه، دومره ډېر ساعت مو خور لوټ سره وکړو (یاني غېږ په غېږ مقابله( ) اخر دومره ستړې شوم، چې له حرکته ووتلم. هغه ځناور راباندې پرتوګ وشلاوه، بې حجابه شوم، بده بده یې ووهلم، بې هوښه شوم، مجاهد وحشي راباندې خپله خوا یخه کړه، ما چې ځان جوړاوه، چې راپاڅېږم، یو بل یې راغی، راباندې راپرېوتلو. په دغه ترتیب سره څلورو واړو زما پت او عزت لوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو. دا سې حد تـه يې ورسـولم، چې نوره لـه حرکتـه ووتلم، خپلې پښې مې نشواى راټولولى، ځاى پر ځاى پرته وم. خدا يږده چې څو ځلې هغوى هر يوه زما عزت لوټ کړو.

يـو وخت مـې پـه مـخ اوبـه راوشيندل شـوې، سترګې مـې وغړيـدې، ورو راپورتـه شـوم، چې ځـان تـه مـې پـام شـو، پـه چيغـو چيغـو مـې وژړل. سـلګو نيـولې وم، پرتـوګ مـې واغوسـت، يـوه شېبه ناسته وم، بيا راپسې يو راغى ويلې پاڅه چې ځو.

مـا وې مـا پريـږدئ، زه يـو قـدم نشم تـلاى، هـر څـو چې هغـوى وويـل، زه ورسـره نـه تلم. مـا وې همدلتـه مې پـه ټوپـک وولـئ، زه نـور ژونـد نـه غـواړم. زه نـه غـواړم، چې کـور تـه لاړه شم، مـا دلتـه پرېږدئ. هغـو دوه تنـو لـه لاسـه ونيـولم او لـه مخکې نـه يې پورتـه کـړم. زه خـو لـه تلـو نـه وتـې وم، پښې مـې نـشـواى لګـولى، پـه راښـکـدو راښـکدو يـې روانـه کـړم، مـا پـه چيغـو چيغـو ژړل او هغـوى پـه غـره کې رکښولم اخر ستونى مې وچ کلک شـو، لـه ژړا نـه زياتي ودرېدم، هغـوى سره پټکـي کـې اوبـه وې، پـه خولـه کې يې راتـويې کـړې، سـاه مـې سـمه شـوه. بيـا يـې پـه راښـکدو راښکتدو روانه کړم.

ماښـام خـړه لګېدلـه، چې لـه غـره نـه سـمې تـه ښـکته شـو، پـه يـو شـاړ ډاګ کې مـو مـزل پيـل کـړو، لـږه شـېبه وروسـته د سـړک غـاړې تـه ورسـېدو، کلـي او کورونـه نـه ليـدل کېـدل، تـورتم شـو، يـو سـرويس مـوټر راغـى، هغـوى مـوټر ودراوه او مـوټر تـه ورپورتـه شـو. مـا ټيکرى پـه سـر راخـور کـړو، پـه يـوه څـوکۍ راسره يـو د هغـوى نـه کېناسـت، يـو ځـل مې زړه رالـوى کـړو، مـا وې چې پـه مـوټر کـې ناسـتو کـسانو تـه وواېـم، بيـا مـې لـه ځـان سـره وويـل، چې کېـدى شـي لـږ سـاعت وروسته مې دوى خپل کور ته ورسوي. هېڅ مې ونه ويل او غلې کېناستم.

مـوټر روان و، روان و، تـر نيمـې شـپې يې مـزل وکـړو، چې بيـا ودرېـد. پـام مې چې وکـړو، څـو دوکانونـه معلومېـدل، د سـړک پـه غـاړه دوه درې نـورې مـوټرې ولاړې وې. لـه سـرويس نـه يـې ښـکته کـړم، سمد سـتي يـې بـل مـوټر دربـست ونيـو او وروختلـو. يـو تـن يـې ولېـږه، لـه کـوم سماوات (هوټـل) نـه يـې ډوډۍ راوړه. ماتـه يې هـم يـوه مړۍ ډوډۍ ونيـوه، مانـه خـوړه څـو هغـوى راته په قهر وويل: ستا پلار به يې خوري، زر شه ډوډۍ وخوره.

لـه ډاره مـې لـه ډوډۍ نـه لـږه وخـوړه، اوبـه يـې راکـړې، بيـا يـې مـوټروان تـه وويـل: استاده ځـه لـه خيره.

د مـوټروان او کلينـر خبـرې مـې چـې واورېـدې، پـوه شـومه چې دا خـو پاکـستان دى. د مـوټر حرکت تـه مـې پـام کـړو، پـه چپـه خـوا روان و. زړه کـې مـې ټکـه شـوه، مـا وې پاکـستان تـه يـې لکـه چې راوستم. موټروان ته مې ورغږ کړو: وروره اى موټروانه وروره دا کوم ځاى دى؟

هغه زر ځواب راکړو، ويل يې: دا خو باجوړ دى خورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره په څوکۍ ناست ځناور په نوم مجاهد په خوله یې راته لاس کېښود ، نبغه یې په تشي کې ووهلم، ویل یې: که بل غږ دې له خولې نه ووېست، خوله به دې درماته کړم. په همدې لاره کلي ته ځو ، ته د خبرو کولو حق نه لرې.

هغه بې ناموسه په څوکۍ کې ارامه نه پرېښودمه، تورتم تیاره وه، موټر ګړندی روان و ، زه له خپګان، ژړا او ستومانۍ نه دومره سترې ستومانه شوې وم، چې په څوکۍ باندې مې سترګې ورغلې وې. یو وخت موټر ودرېد او مونږه له موټره ښکته شو. تورتم و ، څه نه ښکارېدل، شاوخوا ته مې سترګې واړولې راواړولې، خالي څو کورونه او کلاګانې ښکارېدې. زه نه پوهېدمه، چې کوم ځای و ، زه یې روانه کړم، له سړک نه یوه لاره بېله شوې وه. په هغې لاره لږه وړاندې لاړو. د سپو غپا غوږ ته راغله، په زړه کې مې تېرېده، چې ګنې دا به زمونږه کلی وي. یوه شېبه چې نور هم وړاندې لاړو ، ما سره دوه تنه پاتې شول او دوه تنه یې روان شول. لس دقیقې وروسته هغوی بېرته راغلل، ویل یې: راځئ.

تلو تلو د یوې کلا دروازې ته ورسېدو ، په دروازه کې یوه ښځه ولاړه وه او دوه تنه سړي. ماته دوی وویل ته نن شپه له دوی سره کوې، سبا به دې خپل کلي ته ورسوي. مونږ درنه لاړو.

ما ورته داسې وویل:

ځئ بې ناموسانو ، بې غېرتو ، کافرو ، بې پښتو او د بې حیا زامنو ، خدای او د خدای مخلوق غولوئ، د جهاد نوم مو بد کړو. الله مو په دواړو جهانونو وشرموه. په دروازه کې ولاړو ، دوه تنو سړو او ښځې وویل:

راځه راځه شور مه کوه، یو ځل دننه راننوځه.

له دروازې ننوتلم او په ژړا شوم. هغوی ډاډ راکاوه، ویلې خور مه ژاړه، دننه راځه، خدای به خیر کړي.

دننه کلا ته ننوتلوو په یوه کوټه یې ننوېستم. لویه کوټه وه، ټغرې پکې غوړېدلي وې، د کوټې دیوالونو نه کټونه پراته وو ، یو کټ کې یې کېنولم. په مېز لګېدلی لاټین ایښی و ، خو لاټین یې اېسته کړو ، د کور سړي د برېښنا یو ګروپ راواړو او له چته په راځړېدلي برېښنا په ساکټ پورې یې کلک کړو. برېښنا ولګېده او رڼا شوه. نیم زالې غونډې ښځه وه، خوا ته رانژدې شوه، ویل یې:

خورې پښې کټ ته پورته کړه. دواړو سړو هغه ښځې ته وویل: ښو ته یې خدمت وکړه، مونږه حجرې ته لاړو.

هغوی ووتل او زه یوازې په کوټه کې پاتې شوم، ښځه بلې خوا ته لاړه، زه په کټ کې ولوېدم، زرې زرې شوې وم، سر مې بالښته ته ولګاوه، خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای پر ځای مې سترګې ورغلې او ویده شوم. یو وخت هغې ښځې راوخوزولم، ویلې: پاڅه، پاڅه خورې لومړی لږه ډوډۍ وخوره، بیا به ویده شې.

زه په کټ کې راپاڅېدم، ښځې ته مې وویل:

خورې تشناب شته، چې مخ او لاس مې ومینځم؟ ویل یې: هله راځه.

تشناب ته یې بوتلم، مخ او لاس مې ومینځل، کوټې ته چې لاړم، ښځې دوډۍ په دسترخوان ایښې وه. دوه درې ډوله سابه یې پاخه کړي وو، ویل یې: هله خورې جانې ډوډۍ وخوره، نیمه شپه ده، نور خلک ویده دي. دا کلا له خلکو ډکه ده، ته دې ډوډۍ وخوره بیا به خبرې کوو. زه ډوډۍ ته کېناستم، بیخي ډېره وږې شوې وم، ډوډۍ مې وخوړه. ایله بیله مې ساه په مری کې وچلېده. پرتوګ مې ډېر زیات خیرې شوی و، ستن او تار مې له ښځې نه وغوښتل، ویل یې: ولې دا څنګه ډېر خیرې شوی دی؟ زه به خپل پرتوګ درته راوړم او دا به درته وګنډم. هغه په منډه لاړه او خپل پرتوګ یې راوړو. هغې راته په ماشین پرتوګ ګنډلی و او هغه چې راغله، د چای چاینک یې ورسره راوړو. په پیاله کې یې راته د شېدو چای راواچولې.

ما چې دوه درې ورځې څه نه و خوړلي، په ښه مېل مې چای وڅګشلو، بیا راته ښځه رانژدې شوه او داسې پوښتنه یې رانه وکړه:

خورې! اوس نو که راته خپله کیسه وکړې، نوم دې څه دی؟کور او کلی دې چېرې دي؟

ما ورته له سره کیسه تېره کړه، د هغې ښځې په مخ اوښکې راماتې شوې، ما هم پوره په هټکو هټکو ورسره وژړل. په اخر کې یې وویل:

نو دلته یې څنګه راوستې؟

ـ نوره نه پوهېږم، هغه قوماندان ورته وویل دا بوځئ، هغوی ته یې پټې خبرې وکړې، خو ماته یې وویل تا به دوی خپل کلي ته ورسوي. نور نو زه نه پوهېږم، چې دا کوم ځای دی او دا د چا کور دی، چې زه یې ورته راوستم؟ ماته خو یې دا وویل، چې دلته به شپه تېره کړې او سبا ته به دې دوی خپل کور ته بوځي، نور نو تاسې پوهېږئ.

هغې وویل: خورې بلا دې واخلم دا بونیر دی، دا کلا د همغې قوماندان ده، چې ته یې دلته رالېږلې یې.

ـ اخ دا څه وایې؟

ـ هو همداسې ده.

ـ نو ته یې څه کېږې؟

ـ زه یې خور یم، مېړه مې دوه میاشتې کېږي، چې جبهه کې شهید شوی دی، یو زوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور لرم، دې وروړ کړه او سپړم. همدا يو ورور مې دی، ښځه يې په وطن کې په راکټ لګېدلې وه، مړه شوې ده. يوه وړوکې لور لري، پخپله هملته قوماندان دی.

ما ويل: نو زه يې دلته څنګه راولېږلم او په دا وحشي ځناورو يې بې پته کړم دا ستاسې څنګه قوماندانې او جهاد دی؟

هغې راته وويل: خورې! ورور مې راځي، دا ټولې خبرې ورته خپله بيا وکړه.

شپه اخر په وتو وه، ښځې وې خورې اوس به دواړه ويدې شو. سهار به نورې خبرې بيا کوو. ماته يې کټ جوړ کړو او پرېوتو. تر سهاره مې ښه خوب وکړو، لمر په تودېدو و، چې له خوبه راپورته شوم. چای تيار و، د چای نه مخکې مې په تشناب کې ځان وينځلو. ښځې راته خپلې جامې راوړې، د جامو له بدلېدو وروسته مو چای وڅښلې، پام مې کاوه چې کوټې ته دوه ښځې او ماشومان راننوتل. ستړې مشي يې راسره وکړه، هغوی زما له حاله بې خبره وې، يوازې يوه ښځه زما په حال خبره وه، خو هغې ورته زه يوه لاروې ورپېژندلې وم. نور څه يې ورته نه وويلي او نه يې سرې په ما خبر کړې و.

زما د ژوند راز يوازې د قوماندان له خور سره و، هغې زما ډېر خيال ساتلو، ما سره په جېب کې ډېرې پيسې وې او هم مې په لاسي بکس کې پيسې ايښې وې. له ماسپښين نه وروسته مې د قوماندان خور ته وويل:

خورې تاسې ما څه وخت خپل کلي ته بيايئ؟

هغې وخندل او بيا يې وويل:

دا د نارينه و کار دی خورې! ته زړ مه خپه کېږه، ستا هر مطلب به ترسره شي.

مازيګر نږدې و، چې ښځې راته وويل: ستا کار به زر معلوم شي. قوماندان ورور مې راغی.

ما وې آخر راغی، ښه شوه زما کار به وشي. هغې وې هو ستا کار اوس اسان دی. هغه په حجره کې دی، ډوډۍ خورې نور زموږه ترونه او وربرونه ورسره دي. لس تنه وسله وال ورسره راغلي دي.

ما وې خورجانې زما ورته ووايه، چې له چا سره مې خپل کلي ته بوځي.

هغې وويل: ښه خورې اوس به راننوځي دا خبره به ورته وکړم.

په دې کې يو هلک راننوت، ويل ترور قومندان کاکا دې غواړي. د قوماندان خور ورووتله. ډېر ساعت وروسته راغله، وضعه يې د پخوا په شان نه معلومېده، پوښتنه مې ترې وکړه:

خورې څنګه لږه خپه غوندې يې، خيريت خو به وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: خيريت دی څه نشته هسې ما وې چې....

ـ ښنگه ښنگه، څه چل خو نه دی شوی؟

ـ نه کراري ده، له کوټې ووتله. ما له کړکۍ نه بهر پام وکړو، د کلا په منځ کې درې څلورو سړو پسه حلال کړو، ما وې مېلمانه يې دي. قوماندان سړی دی، خود به پسونه حلالوي. په کلا کې درې څلور ښځې او شپږ اووه ماشومان او نارينه هم درې څلور تنه وتل او ننوتل. ماشومانو به منډې رامنډې وهلې، ولې زه چې په کومه کوټه کې وم، په غير د هغې يوې ښځې نه بل هم نه راتله، چې هغه د هماغه قوماندان خور و. ماته هغې دم په دم چای راوړو، تازه مېوه يې راته راوړه. کله به يې له ځان سره وخندل او موسکۍ به شوه. په دغه ورځ يې له ما سره بل شانه ښه سلوک پيل کړو، ما به ترې ساعت په ساعت پوښتل، چې قوماندان صيب ته دې زما په باب څه ويلي دي که نه؟

هغې به زر ځواب راکړ: ته مه وارخطا کېږه، هر څه به خدای وکړي.

ماسپښني قضا و، چې قوماندان د ننه کلا ته راننوت، سپينې جامې او تور واسکټ يې اغوستي وو، پکول يې په سر و، نری لوړ سړی و، وړې سترگې يې په اوږده مخ کې گردې گردې اړولې. توره ببره ږيره يې نيولې وه، زه چې پکې وم هغې کوټې ته به يې راکتلې. وړاندې يې د خپلې خور او درې تنو ښځو سره څه خبرې کولې. نورو کسانو د پسه غوښې په ديگونو کې وراچولې او لرگي يې ترې دلاندې بل کړل. د کلا په منځ کې لوگي پورته شول، ما همدا انتظار کاوه، چې قوماندان راشي او زما حال واخلي او کور ته مې له ځا سره ولېږي.

مازيگر شو، هغه رانغی، زما په باب هېڅ خبره نه وه. ډېر ساعت وروسته چې تقريباً ماښام رانزدې شو، د قوماندان خور راغله. په خندا يې وويل:

خورې ستا په باب مې ورسره خبرې وکړې، قوماندان وويل: مېلمنه سنبال کړئ، چې خپل کلي ته لاړه شي. ويل يې راځه خورجانې په تشناب کې به ځان پاک کړې، جامې به دې بدلې کړې.

ما ويل: خورې ځان مې پاک کړی دی، يوازې زما خپلې جامې راته راوړه، وچې شوې به وي.

هغه بيا وموسکله: راځه راپاڅه کور و کلي ته روانه يې، چې لوټکي ځان خو دې ساز کړې.

ما وې خورې زما زړه خوږين دی، د ډول وخت مې نه دی.

هغې بيا ټينگار کاوه، ويلې راځه ته خو راپاڅه يو وار به تشناب ته لاړ شو.

ورسره روانه شوم، په تشناب کې يې راته نوې جامې ايښې وې، په يوه وړوکې مېز د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینګار سامان پروت دی، یخې او تودې اوبه په سطلونو کې پرتې دي. ما لومړی ځان ښه پاک پرېمینځلو او خپلې جامې مې واغوستې. د قوماندان خور راپسې تشناب ته راننوتله، نوې جامې یې راته واغوستلې، سمه یې سینګار کړم، ویل یې:

بده ده چې زموږ له کوره ځې په خپل کلي ته لاړه شې.

داسې یې سینګار کړم لکه ناوې. همغې کوټې ته یې بوتلم، هغه نورې ښځې هم راغلې، ماشومان راننوتل. هر یوه به راته کتل، ښځو راپکې سترګې ښخې کړې وې، خندل به یې او خپلو کې به یې څه پس پس کول. زه هم حېرانه وم، چې دا خلک څنګه له مانه ګرد ګرد ګرځي او ټول خوشاله معلومېږي؟

د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، وریجې، غوښې، پلاونه حجرې ته ووتل، ماته یې هم ډوډۍ راوړه. د قوماندان خور راسره ګډه ډوډۍ وخوړه، زما خو له خپګان نه خوله نه برسېره کېده، هره شېبه راته بادر او سهار سترګو ته کېدل، ناڅاپه به مې اوښکې په مخ روانې شوې.

وایي "انسان له ګله نازک او د اوسپنې نه کلک دی" هر څومره به چې د قوماندان خور راته د خوشالۍ خبرې کولې، په ما یې تاثیر نه کاوه.

د ماښام ډوډۍ مو وخوړه، د شپې ناوخته و، چې د قوماندان خور راته وویل:

خورې راځه چې ورور مې تا غواړي.

ما ویل: قوماندان صیب مې غواړي.

هغې ویل: هو.

ورسره روانه شوم، د کلا له منځه ورتېر شو، د یوې برنډې مخې ته مخامخ دوه کوټې وې، په یوه کوټه کې ښځې ناستې وې او په بله کې نارینه ناست وو. زه یې د ښځو کوټې ته ننویستلم، ځلور ښځې او څه ماشومان سره ناست وو. زه یې د یوه کټ په منځ کې، چې ښه سم یې سنبال کړی و، کېنولم. حېرانه پاتې وم، چې دا خلک مې څومره قدر کوي.

لږه شېبه وروسته دوه تنه سړي راغلل، د ښځو کوټې ته راننوتل. ماته مخامخ په کټ کې کېناستل، ټول سره موسکي موسکي کېدل، ما سترګې اړولې وې، چې قوماندان به کله راځي، چې زما د تګ خبره وکړي. په دې وخت کې یوه سړي داسې وویل:

خورې ستا څه نوم دی؟

ـ زما نوم هوسۍ دی.

هغه وویل: هوسۍ موږ د قوماندان له طرفه راغلي یو، چې د خپل طرفه د خپلې خولې اقرار وکړې او قوماندان صیب پخپله نکاح کې قبول کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: آخر دا دې څه ووېل؟ ستاسې پښتو او غيرت، ستاسې جهاد او اسلام همدا و، چې په يوې پردۍ نکاح شوې ښځې په زوره نکاح تړئ؟ تاسې ته د جنوبي خلک نه دي معلوم، زه خو د قام نسب خاونده يم، مېړه، زوی، پلار او مور هرڅه لرم، خو بدبختانه چې د بدبخت او بدې ورځې له کبله را باندې داسې وشو.

ای ورونو! له تاسې نه هيله لرم، چې هغه نورې ښځې هم دې کوټې ته راشي، زه به درته بيا اصلي خبره وکړم.

ښځې هم راغلې، ما په داسې حال کې چې له سترګو مې اوښکې روانې وې، بدن مې رېږدېده، په ژړغوني اواز مې له ناستو ښځو نرو نه اجازت وغوښت او هم مې له قوماندان نه اجازت وغوښت، ټولو په يوه غږ ووېل: خورې ژاړه مه خبرې کوه. ژړا مې بس کړه زړه مې رالوی کړو، پخپلو خبرو مې هسې پيل وکړو:

زه هوسۍ نومېږم، پلار مې د جنوبي دی، له ظاهر شاه سره يې نزدې کار کاوه. لويې لويې څوکۍ يې چلولي دي، د هغې وخت له ټولو وزيرانو سره يې پېژندل. په کابل کې مو کورونه دي، بې حده دولت او پيسې مو درلودلې، ما د ظاهر شاه د پاچاهۍ په وخت کې د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځ لوستی دی. مېړه مې په مطبعه کې رئيس و، نوم يې سهار و. هغه سړی و، چې هره جمعې شپه به په کابل راډيو کې د هغه ډرامه نشرېدله. د هېواد يو نامي ليکوال و، د کابل په وزير اکبر خان مېنه کې مو پوخ دوه منزله کور درلود. مېړه مې پخپل کلي کې کلا او باغ درلود. زمونږ د شتو او پېسو څه کمی نه و، په کابل کې حالات خراب شول، خلقي دولت راغی، ورپسې روسان راغلل. مونږ مجبور شولو، چې له کابل نه خپل کلي ته ولاړ شو. پلار يې راته ونيو او له کوره يې لاس تړلی يووړو تراوسه يې مړی او ژوندی ورک دی. ټوله کيسه مې ناستو خلکو ته وکړه. مخامخ مې قوماندان ته وروکتل، ورته و مې ويل:

قوماندانه! ځانته مسلمان وايې، مجاهد ځانته وايې او قوماندان هم يې. ستا هغو ځلورو تنو مجاهدو له ما سره څه وکړل؟ هغو وحشي ځناورو سره دې را ولېږلم، په ځنګله کې يې لومړی په وهلو او ټکولو تر مرګه وروستم، کله مې چې ضعف وکړو او له خوده ووتم، هغو ځلورو واړو وحشيانو بې عزته کړم او دومره يې بې پته کړم، چې په لاره د تللو نه وم. په راکښلو راکښلو يې تر سړکه ورسولم، پرتوګ يې راباندې ځيرې کړی و. د قوماندان خور ته مې لاس ونيو، دغې خور زما حال ليدلی دی. ای ناستو ورونو، خوېندو او مېندو! اوس تاسو قضاوت وکړئ.

په دې خبره قوماندان سپک له ځايه پورته شو، نورو ته يې ووېل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکو راځئ راپسې، زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

ما بیا په ژړا پیل وکړ، زما د ژړا له سوقهارې سره ناستې ښځې ټولې په ژړا شوې، نارینه ټول سپک پاڅېدل، زما له ژړا او چیغو سره د کور ښځو هم په زوره زوره وژړل، سرو هم څوق څوق کول او په دروازه ووتل. د کلا په منځ کې یو ځل بیا قوماندان په زوره وویل:

زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

نارینه ټول ووتل، یوازې ښځې پاتې شوې. ما د قوماندان خور ته وویل: خورجانې ما هغه بلې کوټې ته بوځه، چې ارام وکړم. هغې ژړل، د کور ښځو د نارینه و په وتلو سره زما سره سم ویر جوړ کړو. یو ساعت وروسته مو ژړا بس کړه. هغو ماته ډاډ راکاوه، ما به یوازې هغوی ته دا ویل:

خوېندو د خدای لپاره قوماندان صیب ته وواېئ، چې ما خوشې کړي او خپل کلي ته ځان ورسوم، ترڅو ماشوم زوی او سهار مې له سینده وغواړم.

په دې خبره یې بیا راسره وژړل. پخوانۍ کوټې ته یې بوتلم، شپه په تېرېدو وه. له ځان سره مې د تېښتې پلان پټ په زړه کې جوړ کړو ما وې بې له هغې ټول نارینه یې له قوماندان سره تللي دي، همدا نن شپه دې د وتلو وخت دی. په دغه کوټه کې یو پکول دیواله ته ځوړند و او د نارینه و جامې د کوټې د یوې ستنې مېخ ته ځوړندې وې. د کوټې په دروازه کې یوه جوړه د نارینه و څپلۍ پرتې وې، په زړه کې مې له ځان سره جوړه کړه، چې همدا د نارینه و جامې به واغوندم، پکول به په سر کړم، څپلۍ به په پښو کړم، یو زوړ څادر د یوه کټ لنګې ته پروت و، ما وې دا څادر به په ځان راخور کړم او له کلا دروازې نه به ووځم. په یو ترتیب به ځان پېښور ته او بیا له هغې ځای نه جلال آباد ته ورسوم.

ما سره د قوماندان خور پرېوته. د شپې کله چې په کټ کې راپاڅېدم، هغه ویده وه، لومړی مې خپلې پخوانۍ جامې واغوستې او بیا مې پرې د پاسه د نارینه و جامې واغوستې، پکول مې په سر جوخت کړو، څادر او څپلۍ مې په لاس کې ورسره راواخیستل. خپل بکس او بوټان مې هم له ځان سره راواخیستل، په کرار مې دروازه رابېرته کړه او د کلا لویې درلوازې ته ورغلم. ورو مې د دروازې زنځیر خلاص کړو او دروازه مې رابېرته کړه. لومړی مې ښه پام وکړو، هېڅوک نه و، له کلا نه ووتلم او پښو ته مې زور ورکړو. د خدای فضل و، مخې ته مې سړک راغی. ما وې په دې سړک به ځم کېدای شي، کوم موټر راشي. لږه شېبه مزل مې چې وکړ، لوی کلی و، دوکانونه وو، درې څلور موټري ولاړې وې. د یوه موټر خوا ته ورنږدې شوم، چې په سیټ کې یې کلینر پروت و. دروازه مې وروټکوله راویښ شو، ویل یې: څوک یې؟ څوک یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته په کرار وویل: وروره که دربست راسره پېښور ته ځې، مړی شوی دی. استازګړی ته ځمه.

هغه وویل: وروره دا خو نیمه شپه ده.

ما ویل: استاده کرایه رانه دوه چنده واخله، خو که راسره لاړ شې.

هغه له موټره راښکته شو او کوم سماوار ته ورغی، هلته یې ډرېور ویده و. پام مې کاوه، دواړه راغلل، د موټر خوا ته چې راغلل، ویل یې: وروره په دې وخت درسره په دوه زړه ځمه.

ما ویل: ډېره ښه ده استاده، ضرورت مې دی، حرکت کوه. موټر یې چالان کړو او د موټر په دویم سیټ کې ورسره کېناستم. ما وې، چې ومې نه پېژني. موټر د پېښور په لور روان شو.

ښه و، په لاره هېڅ موټرې نه وې، موټروان په پوره سرعت ګاډی چلاوه. سهار لا رڼا یي نه وه لګېدلې، چې د پېښور د موټرو په اډه یې ودرلوم. کرایه مې ورکړه او ه ترې روان شوم. وړاندې د موټر اډه کې ناري وهل کېدې لواړګی، لواړګی، له یوه نه مې پوښتنه وکړه، ما ویل: وروره تورخم ته ځمه، چې په کوم ګاډي کې کېنم. هغې ویل: وروره هغه ګاډی لواړګي ته ځي، بیا د لواړګي نه مزي ته په بل ګاډي کې تلی شې. سمدستي همغې ګاډي ته وختلم. په لږه شېبه کې ګاډی ډک شو او د لواړګي په لور روان شو. زه د ګاډي په اخر سیټ کې ناسته وم، پکول مې په سر راجوخت کړی و، څادر مې هم له ځانه تاو کړی و. کله چې لواړګي ته ورسېدو، له ګاډي نه ښکته شوم. په یوه دوکان کې مې پیسې ماتې کړې، څو کسانو راته کتل، د یوه سړي مشدی لونګۍ په سر وه، د عمر نه پوخ سړی و، د کلیوالي سړي مینه په کېده. له لواړګي نه د تورخم سرحد موټر کې کېناستم. همغه د مشدی لونګۍ سړي مې په څنګ کې راسره کېناست. ماته یې تر یوې شېبې پورې هېڅ نه کتل، خو چې کله موټر لس کیلومتره لاره لا وهلې نه وه، چې د څنګ سړي راته ورو او په احتیاط سره وویل: اندېوالـه چېرې ځې؟

ما ویل: جلال آباد ته ځمه. د خبرو په وخت کې یې راته سترګې راواړولې، لاندې باندې یې راته وکتل. ما هغه ته هېڅ نه کتل، له کړکۍ نه مې بهر پام کاوه.

کله چې په مزي کې له موټره ښکته شوم، سمدستي د سرحد دروازې پلو روانه شوم. هغه سړی په چالاکۍ سره کوم ځای ته ورغی، سمدستي راپسې غږ وشو:

د ګرمې ټوپۍ والا ودرېږه!

ما ځان پرې ناګاره کړو، روانه وم. د دواړو سرحدونو مزی په منځ شاته یو تن په شدیده لهجه وویل:

والکه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ورته ودرېدم، هغه وويل: ته څوک يې او چېرته ځې؟

ما ويل: د جلال آباد يم وروره پېښور ته راغلی وم، د خپلوانو کره اوس بېرته ځم.

ويل يې: ته راځه يو ځل د صيب نه اجازت واخله، بيا به ځې.

ورسره راوګرځېدمه، هغه راته پښه نيولی شو، ويل يې: مونږ د څه لپاره ولاړ يو؟ هسې خوشې مفته خو را نه څوک تېرېدی نه شي.

زه څه پوهېدم، چې دا روپۍ اخلي، ګنې پيسې به مې ورته ورکړې وای، په خپله مخه به تلمه. همغه و، چې صيب ته يې بوتلم. پام مې کاوه، د صيب خوا ته همغه د مشدۍ لونګۍ سړی ناست و، هغه اصلاً سيدي ياني جاسوس و. هغه سړی له صيب نه پاڅېد لاړ، صيب راته وويل:

ته څوک يې؟ او څنګه پېښور ته راغلی يې؟

ـ زه د جلال آباد يم، پېښور ته د خپلوان کره راغلی وم، اوس بېرته کور ته ځمه.

ويل يې: اسناد (پاسپورټ) دې راکړه.

ما سره خو هېڅ اسناد نه و، ما وې اسناد مې په کور کې پاتې شوي دي. د هغه راباندې ښه شک راغی.

ما ورته وويل: صيب دا ټول افغانان په دې سرحد ځي او راځي، موږ خو مجاهد خلک يو مهاجر، موږ همېشه بې کاغذونو ځو راځو.

هغه دستي په دستي يوه ته امر وکړ، ويل يې هله دا تلاشي کړه. زړه کې مې ټکه شوه ما وې څه اوس خو ګير شوې. په بله کوټه کې يې تلاشي کړمه، د تلاشۍ سړي چې رانه پکول له سره ابسته کړو او وېښتان مې په مخ راخواره شول، چې سينې يې زما وليدې، هغه دومره وويل:

سړی درسره نشته او تنبتې. په زوره دې خپل ځان په شک کې اچولی دی، نور يې څه ونه ويل، صيب ته ورغی، ورته وې ويل:

صيب هغه خو ښځه ده، سړی نه دی. د صيب خوا ته چې ورغلم د هغه راباندې د کوم جاسوس ګمان وشو. نور يې څه ونه ويل، خو يوازې نوم او د پلار نوم او پته يې زما وليکله او بيا يې زما عکاسي وکړه. د دوه تنو سره يې روانه کړم، وړاندې يې يوې ودانۍ ته ننوېستم. په يوه وړوکې کوټه کې يې بندې کړم، په کوټه کې يوه کړکۍ وه، چې د کړکۍ د شيشې په مقابل کې د اوسپنو لښتې ښکته پورته کلکې شوې وې. له کړکۍ نه مې پام کاوه، وړاندې يو تن پوليس په پهره ولاړ و. زه تر مازيګره په دغه کوټه کې ناسته وم، يوه چپاتۍ او دال يې په يوه نالبکي کې راته راوړل. هغه مې چې وخوړل دومره مرچ پکې و، چې خوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې ترخه شوه او له خوراکه ولوېدم. مازیگر ناوخته یې له کوټې نه وېستلم، په یوه وړوکي موټر کې یې کېنولم، دوه تنه یې راسره په موټر کې کېنول او موټر روان شو. له جم نه تېر شو، پېښور ته ورسېدو، لومړی یې د سیډو دفتر ته بوتلم. هغو یوه سره زما په باب څه کاغذونه ورسره و، د سیډي د دفتر مشر ته یې ورکړل. د سیډو مشر راته ښکته پورته وکتل، ما ته یې وویل:

پکول ایسته کړه، څادر هم له ځانه لیرې کړه. ما چې پکول له ایسته او څادر مې په مځکه کېښود او چته ښکاره شوم. هغه خپل سر وخوځاوه، یوه بل ته یې وویل: دا بوځه او لومړنۍ پوښتنې ترې وکړه. له هغه دفتره بوتلم او په بله کوټه کې یې کېنولم، په استعلام کې یې رانه نوم، د پلار نوم، استوگنه، ولایت، وظیفه، تحصیل او د عمر پوښتنه کړې وه، هغه مې ورجواب کړل. همدا سې نورې ډېرې پوښتنې یې رانه وکړې، هره پوښتنه مې ورته ښه منطقي ځوابوله. کوم پنځه شپږ استعلامونه یې رانه وکړل، بیا یې یو ځای ته بوتلم په یوه کوټه یې ننوېستلم، چې پام مې وکړو په کوټه کې څلور ښځې نورې هم ناستې دي. په کوټه کې بدبوی، غول او متیازې د ټټی نه بهر راوتلې وې. په دغه وړوکې کوټه کې تشناب او د متیازو ځای هم و. د کوټې دروازې ته لوی مضبوط قلپ پروت و. هغه نورې ښځې زما په ورتګ حیرانې شوې، چې دا خو سړی دی او زموږ کوټې ته یې رانوېست. سمدستي رانه یوې ښځې پوښتنه وکړه:

وروره ته یې دلته څنګه راوستې؟

ما وې زه ښځه یم سړی نه یم، په کوټه کې مې ځای پر ځای د نارینه جامې ویستلې لاندې مې خپلې جامې په تن کې وې. هغوی راته هک پک حیرانې شوې، ما وې خوېندو ما د مجبورۍ نه د نارینه و جامې اغوستې وې. تاسې به څه فکر کوئ، خو زما کیسه بل ډول ده. خدای مو زما د حاله مه خبروه، هغوی راته ویل: خورې مهاجره یې؟

ما وې هو اوس خو مهاجره یم. زه د برې خوا پښتنه یم، بدو حالاتو تر دې ځایه رارسولې یم، چې نور به راباندې څه کېږي. ما هغوی ته اصلي کیسه ونه کړه، پوهېدمه چې څه ګټه راته نه لري. ضرور نه وه چې هر چا ته مې خپل حال وایه. یوازې مې د سیډي د دفتر کیسه ورته وکړه، خو هغه راته په ځواب کې وویل، چې دا سې خبرې او کیسې ډېرې شوې دي، خو اصلي خبره او مطلب بل شی کېږي. ما له ښځو نه پوښتنه وکړه، هغوی څوک په جنایي پېښو کې راغلې وې، ځینې د جاسوسۍ په کیس کې وې، یوې ښځې چې د عمر نه پخه وه، تکه توره بدشکله وه، هغې یو ماشوم وژلی و او په خېټه کې یې ورته اپیم اچولې و. پښتو بې نه شوای ویلې، څه بله ژبه یې ویلې. د ماښام ډوډۍ یې دال او چپاتۍ راوړه، له یوې خوا وړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وم، له بلې خوا په کوټه کې بد بوی او چټلي پرته وه، د ناستې ځای په کوټه کې نه و. هغو نورو ښځو به په مزه مزه دال او چپاتۍ خوړل، ماته يې ويلې خورې ډوډۍ خوره، مجبوري ده چاره څه ده. وږې ځان مه پرېږده. په سختۍ سره مې لږې مړۍ وخوړه. بيا مې له هرې يوې پوښتنه وکړه، هغوی هرې يوې دوه شپې او درې شپې په دغه کوټه کې تېرې کړې وې. له يوې خوا ګرمي وه او له بلې خوا د کوټې بدبوی دومره په عذاب کړم، چې څو ځلي مې په بدن بې هوښي راغله. هر څومره مې چې ځان ټينګ کړ، نه کېده، اوښکې مې روانې وې، د هغو نورو ښځو دومره پروا نه وه، د کوټې په بدو شرايطو کې هغوی له ډوډۍ نه خرپا ايستله. خپلو کې به يې خندل او په ما پورې به يې هم مسخرې کولې. شپه شوه، ناوخته د شپې يوه بجه وه، چې يو پوليس راغی، دروازه يې خلاصه کړه. ماته او يوې بلې ښځې ته يې وويل: تاسې راځئ.

له کوټې نه يې وويستلو او په يوه موټر کې يې د سيډو دفتر ته يووړو. په دفتر کې يوه پنجابي افسر ته يې بوتلم. يو پګښتون ترجمان يې راسره کېنولی و. ډېر استعلامونه يې رانه وکړل ما به ورته ځوابول، بيا يې په موټر کې ځانته يوړم. په يوه وړوکې کوټه کې يې ورننوېستم، ترجمان رانه ولاړ. کوټه ډېره وړه وه، يوازې زه پکې ځابدلم. ډېره ګرمي وه، په کوټه کې وړوکې کړکۍ وه، چې د چت لاندې وه، د ګرمۍ نه مې ضعف وکړو. بيرون وړاندې پوځي عسکر لر بر کېدل، دروازه مې په لاسونو ودربوله، کتل مې چې يو پوځي راغی، ما ورته وويل: اوبه راته راوړه. هغه پنجابی و، اوبه يې نه پېژندلې. بيا مې ورته په انګليسي کې وويل. لږه شېبه وروسته يې راته اوبه راوړې. اوبه مې چې وڅښلې، ايله بېله مې ساه سازه شوه. سمټې ځمکه باندې پرېوتم، يوازې هغه د نارينه جامې او څادر مې سرته کېښود. ځای پرځای مې سترګې ورغلې وې.

يو وخت راته دروازه وټکول شوه، سر مې راپورته کړو ومې ليدل، چې يوه عسکر دروازه ببرته کړه. همغه موټر چې زه يې پکې راوړې وم، ولاړ و او همغه ترجمان او يو تن بل موټروانز موټر کې يې کېنولم، دفتر ته يې يووړم. لومړی يې چای راکړل، چې کله د چای څښلو نه وزګاره شوم، دفتر ته يې بوتلم. پوښتنې يې رانه بيا پيل کړې ان تر ماسپښينه پورې يې رانه پوښتنې وکړې. عکسونه يې راته واخيستل، په همدغه ورځ تر مازيګره بې دفتر کې کېنولې وم، بدن مې له خيرنتيا نه خارګشت کاوه، جامې زما بيخي نورې د اغوستلو نه وې. د دفتر صيب ته مې همدا مشکل وو ايه. هغه ترجمان ته وويل:

دا بوځه، چې ځان ومينځي.

تشناب ته يې بوتلم، ځان مې ومينځو، خو جامې مې خېرنې وې. د دفتر صيب راته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامې به درته سهار ته راوړي. د شپې له خوا یې بیا همغه جېل ته بوتلم. شپه مې پکې تېره کړه. سهار یې بیا دفتر ته راوستلم، په موټر کې یې کېنولم او مرکزي (سنټرل جېل) ته یې یووړم. مرکزي جېل ډېر لوی جېل و، د نارینه و زندان بېل او د ښځو زندان یې په څنګ کې و. زه یې د ښځو زندان کې یوې کوټې ته بوتلم، چې درې تنه ښځې پکې نورې هم وې. کوټه خو نورمال لویه کوټه وه، په کوټه کې د هرې ښځې ځای معلوم و. هرې ښځې الماری معلومه وه، د هغو نورو ښځو بسترې وې، زما په ځای کې بستره نه وه. یوه ښځه په پښتو پوهېده، مګر هغه نورې دوه تنه په پښتو نه پوهېدې، اردو کې یې خبرې کولې. هغوی هره یوه له ډېرشو کالو نه پورته وه. یوه ښځه بیخي زړه وه. په پښتو چې پوهېدله، هغه به د څلوېښتو کالو وه. هغه یې د قتل په موضوع کې بندي کړې وه او هغه دوه نورې یې په کومه بله موضوع کې بندیانې کړې وې. په دغه مرکزي جېل کې مو شپې ورځې شوې. پښتنې ښځې ځان د مردان د علاقې ښوده. هغې څلور کاله بند تېر کړی و، یو کال ورته پاتې و. د خوی او اخلاقو نه ډېره ښه ښځه وه، خو خدای خبر چې اصلي ګناه یې څه وه. له ما سره یې لکه د خور غوندې چلند او ګوزاره پیل کړه، هغه نورې دواړه هم بدې ښځې نه وې، خو زه یې په ژبه نه پوهېدم. ولې وروسته مې ترې ښه اردو زده کړه، چې په لوستلو او لیکلو کې مې ترې اردو یاده کړه. هغه کومه چې لږه ځوانه وه، هغې تر لسمه پاس کړی و او هغه زړه ښځه چې وه په لیک او لوست ډېره کمه پوهېده. په پښتو چې پوهېده، هغې هم تر لسمه ښوونځی لوستی و.

په محبس کې یې راته له نورو سره سمه ډوډۍ حواله کړه. یو ډول د بندیانو جامې یې راکړې، چې د اغوستلو نه وې، بیا مې هغې پښتنې ښځې ته وویل، چې جامې راته پیدا کړه. هغې راته له خپل کوره جامې راوغوښتلې. خپلې جامې مې ووېستلې، نورې نو د اغوستلو نه وې. په جېب کې را سره ښې ډېرې پیسې پاتې وې، چې وروسته مې پرې د همدغو ښځو په واسطه ځینې ضروري شیان له بیرون نه راوغوښتل. بس همدغه زندان مې کور شو. لا نه پوهېدم، چې څومره به په دغه زندان کې پاتې کېږم؟ هېچا مې پوښتنه نه کوله، چې زما قید د زندان وخت او ګناه معلومول هېڅ پته نه وه. بس میاشتې، کلونه تېرېدل، ترڅو چې لس کاله مې په مرکزي جېل کې تېر کړل. هر څه مې له لاسه ورکړي وو، نه د مور و پلار نه خبره یم، سهار او زوی خو مې سین یووړل. کور او کلی، خوابنې هرڅه مې له منځه تللي دي. اوس دا څو ورځې کېږي، چې د طالبانو په وخت کې له بنده راخوشې شوې یم، څو شپې مې د جلوزو په کمپ کې تېرې کړې، له هغې ځایه راته چا د صابر ډګروال نوم راښودلی دی، چې هغه زموږ د کلي و. ما وې چې لومړی به دا پیدا کړم او بیا به دده په واسطه سره د کور او کلي او خوابنې پته ولګوم او ورپسې به د قوماندان حضرت پته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګوم، چې هغه مې په پوهنتون کې همصنفي و.

ما چې خپلې خبرې تر دې ځایه راورسولې، د سړي په مخ اوښکې روانې وې، خپل سر یې خوځاوه، خوله ترې ورانه پاتې وه. له خولې نه یې په ژړغوني اواز وويل:

هوسۍ خورې زه ډګروال صابر یم، ستاسې کلیوال.

ـ آخ ته ډګروال صابر یې؟ مور دواړو ژړا غبرګه کړه. په دې کې د هغه مېرمن راننوتله، حېرانه پاتې شوه، ویل: ولې؟ څه پېښ شوي؟ هله ما خبر کړئ، څه چل دی؟

مېړه یې خپلې سترګې له اوښکو نه وچې کړې، ویې ویل:

دا خو د سهار صیب ښځه ده، هوسۍ!

ـ دا څه وایې؟ دا هوسۍ ده؟ هوسۍ ترور ته په دې حال؟ دا څنګه؟ خوا ته مې مخې ته کېناسته، ویې ویل:

کیسه څه ده؟ ژړغونې شوه، مېړه یې ورته زما کیسه زر زر تېره کړه او بیا تر ما راغاړې وته، په سلګو سلګو یې وژړل، ما هم ورسره اوښکې تویولې. مور دري واړو ژړل، یوه شېبه غلي پاتې شو. د صابر د ښځې لاسو قهارې ختل، صابر خان په ټيټ غږ وويل:

یو لاس به پورته کړو. مونږ دري واړو دوعا ته لاس پورته کړلو پس له دوعا نه صابر خان راته ډاډ او تسلي راکړه. مېرمن یې هم راته تسلي راکړه، ویې ویل:

ترور جانې! راځه چې په تشناب کې دا ویښتان درته پریمینځم او جامې دې بدلې کړم. توبه توبه خدایه دا څومره سختې دې تېرې کړي دي. هغه پاځېده او زه یې له لاسه ونیولم، له خپل ځایه یې پورته کړم. صابر خان وويل: خورې ته اوس جامې بدلې کړه، نورې خبرې به وروسته کوو.

تشناب ته یې ننوېستلم او نوي جامې یې راوړې. له تشناب کولو نه وروسته هغوی دواړه نږدې راسره کېناستل، ما ترې د خپلې خوابنې، کور او کلي پوښتنه وکړه. صابر خان راته وویل:

هوسۍ خور لکه څنګه چې په تا دومره سختې تېرې شوې دي، دغسې په هر افغان او بیا په تېره خو زمور د سیمې په خلکو باندې ډېر ظلم او تېری وشو. تا ته خو به پته وه، چې زه په هغې وخت کې د کابل په بالاحصار کې وم او د جګړو په ګرمو شپو ورځو کې سروبي ته زمونږ عسکري غونډ راغی. په دغه وخت کې چې تاسې له کلي نه وتلي وئ، په دویمه ورځ زمونږ په کلي لومړی هوايي بمبار شوی و او بیا افغان او روسي عسکر له ټانکونو او نورو درنو وسلو سره په کلي راننوتلي وو. زمونږ او ستاسو د کلي خلکو ورسره سخته جګړه او مقاومت کړی و. بالاخره د کلي خلکو سره خو دومره قوت نه و، ټول کلی محاصره شوی و، روسي او دولتي عسکر په کلي ورختلي وو. وروسته چې خلکو مونږ ته وويل زیات د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسله وال خلک ستاسې په کلا او د برچم د ملک په کلا کې يې سنګرونه نيولي وو. کوم وخت چې په کلي ورننوتلي وو، ټول کلي ته يې اور راچولی و، ستاسې په کلا يې د راکټونو او توپونو ډزې کړې وې. بيا يې بمونه وراړتولي وو. وروسته يې د کلا دروازه ماته کړې وه او دننه په کوټو کې خلک پټ شوي وو. کوټو ته يې اور اچولی و، څه خلک چې په کوټو کې وو، ټول سوي وو. يو نيم سړی له کلي نه چې په وخت تښتېدلی و، هغه به ژوندی پاتې و، نور ټول يې وژلي وو. نو ستاسې په کلا کې ستا خوښې او د سهار صاحب تره او د تره زامن نور د کلي پښځه د برش تنه مجاهد په شهادت رسګېدلي وو. په هغې جنګ کې زما دوه زامن او يوه تنګور، يو لمسی هم شهيدان شوي وو. دا ښځه او دا نور واړه مې له ما سره په کابل کې وو، دوی ژوندي پاتې شوي دي. نور کلی تباه شوی دی. په هر کور کې تصادفي يو او يا دوه تنه ژوندي پاتې شوي دي. ډېر داسې کورونه شته دی، چې ټوله کورنۍ يې تباه شوې ده.

د صابر خان د خبرو په پای کې ما بيا وژړل، دغه ورځ مو ټوله په ژړا تېره کړه. ماښام ډوډۍ نه وروسته راته ډګروال صابر خان ډاډګيرنه راکړه، ويلې هېڅ تشويش مه کوه، زما خور يې له مور سره به اوسې، زمونږ چې څه حال و، هغه به ستا هم وي. کله چې کراري شوه او ملک ازاد شو، بيا به په ګډه يوځای که ژوندي وو خپل کلي ته لاړ شو. نور نو چې ته هېڅ فکر ونه کړې، ته مې خور او زه دې ورور يم.

ما وې صابر خانه ورور! زما د پلار کورنۍ به څنګه شوې وي؟.

هغه پخپله ږيره لاس تېر کړ، ويل يې: هوسۍ خورې الله به تري خبر يې، داسې حالت راغلی او هغه څه په وطن کې وشول، چې د نړۍ په هېڅ ځای کې به نه وي شوي، پلار د زوی نه جدا او زوی له پلاره! زمونږ د وطن هرڅه په پاکستان وپلورل شول، سوي ټانکونه، موټرې، الوتکې، اوسپنه، هرڅه کباړ شول او د پاکستان په کباړيانو خرڅ شول. هغه راته راواړاندې شو، په غلي اواز يې وويل: پاکستان زمونږه وطن سم لوټ کړ، اوس خو لا بيخي ددې طالبانو سره پنجابي عسکران په افغانستان کې اوسېږي او جنګېږي. هوسۍ خورې تور لينګيان مې په وطن کې ښکته پورته کېږي، زړه مې اور اخلي، خو.... !

د هغه زړه د پاکستان ناخوالو خوړين کړی و، په دغه شپه راته صابر خان ډېرې خبرې وکړې، له هرڅه نه يې خبره کړم. وروسته له ډېرو کلونو نه مې ايله په دې شپه ساه سمه شوه. په دې شپه مې خوب وکړو، بې له هغې راپکې څه نه وو پاتې، خوشې هډوکې پوټکي شوې وم، خوب مې بې له هغې درې ساعتو نه زيات نه و، د لسو کالو جېل بوډۍ کړې وم، دا او چپاتو مې د معدې زخم راپيدا کړی و، د ناصر باغ په کمپ کې مې د صابر خان ورور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ورځې شوې، د هغې مېرمن گل پرې هم بې اندازې ښه ښځه وه. زما يې ډېر خدمت کاوه. اگرچې هغه هم زړه شوې وه، لونې او زامن يې ورته مخې ته گرځېدل، ژوند يې دومره بد نه و. له څو ورځو وروسته راته صابر د يوه قوماندان نوم واخيست، چې گلشېر نامه يې وه. ما وې خو ښوک به يې، هر چېرې قوماندان موجود و. ما وې دا به هم ښوک وي نو، له ځان سره مې فکر وکړ دا هغه زموږه همصنفي گلشېر نه وي. په ادبياتو پوهنځي کې موږ سره يو هلک و، نوم يې گلشير و. په درسونو کې يې هېڅ خوند نه و، خو هغه د ننگرهار د سيمې و.

ما ويل: صابر خانه وروره ! ددا گلشير قوماندان د کوم ځای دی؟

ـ خورې دا هم د ننگرهار دی، خو ډېره دنيا يې پيدا کړې ده، مخکې په کوم بل تنظيم کې و، مگر اوس له طالبانو سره غټ سړی دی.

ـ صابر خانه کېدای شي همغه وي، که دلته چېرې نږدې اوسي خو يوه ورځ به دواړه ورشو، گوندې زما د کور او کلي او د پلارگنۍ په باب راته څه معلومات پيدا کړي.

صابر خان ويلې ښه ده خورې، خو په دې وختونو کې زيات په افغانستان کې وي، کله کله دلته خپل کور ته يې دی راځي. زه به يې پوښتنه وکړم، که چېرته راغلی وي، وربه شو.

ما وې ښه ده وروره ور به شو.

سبا يې له چای نه وروسته موږه دواړه د گلشېر قوماندان کور ته ور روان شو. په لاره کې مو دوه درې ځای پوښتنه وکړه، يوه دوکاندار د هغه کور له ورايه راوښود. موږه د هغه کور خوا ته ورو ورو روان وو، نږدې چې ورغلو مې ليدل، چې ډېر خلک له وسلو سره د قوماندان ځای ته ورځي او راوځي. نږدې دغې ځای کې نوره ودانۍ نه وه، له قوماندانۍ نه گرد چاپېر په څو جريبه ځمکه کې ديوال راتاو شوی و. د کور مخې ته يې لوی پراخه باغ او ونې ولاړې وې. صابر خان راته وويل:

خورې زه به درته بيرون کېنم، ته دروازې ته ورشه يوه ته به خپل نوم ووايې، چې قوماندان خبر کړي او ځانته دې وغواړي.

د صابر ورو مې ومنله، هغه د يوه دوکان ترڅنگه کېناست او زه د قوماندان د کور دروازې ته ور روانه شوم. دروازې ته، چې ورغلم وسله وال کسان وتل او ننوتل. يوه د توري ږيرې سړي ته مې وويل:

بچی ما تر قوماندان صيب پورې وروله.

هغه راته ښکته پورته وکتل، وې ويل:

بوډۍ ترور قوماندان صيب سره تېايم نشته دی. همدا خبره يې وکړه او گړندی ننوت. يو بل ځوانکی هلک ايله يې د ږيرې خط راغلی و، په دروازه کې ننوت ورغږ مې کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویــه کــه تکلیــف درتــه نــه کېــږي قومانــدان صــیب تــه ووایــه یــوه ښــځه پــه دروازه کــې ولاړه ده، غواړي چې تا سره ملاقات وکړي.

هلک وې ښه موري ستا سوال ځواب به یوسم.

ډېـر سـاعت ولاړه وم، هغـه هلـک هـم ورپـسې ورک شـو، دریـم تـن یـو بـل د پاخـه عمـر سـړي تـه مې وویل: ورور ه قوماندان صیب ته به مې بو نه ځې، یو ضروري کار مې ورسره دی.

هغه راته راوړاندې شو، ویل یې: څه کار دې دی مورې؟

ما وې: پته ضروري خبره ورسره کوم.

پـه دې خبـره سـړی لـږ غلـی شـو، بیـا یـې وویـل: ښـه ده مـورې زه بـه سـتا خبـره هغـه تـه ورسـوم. یـو بـل وسـله وال راغـی ویلـې مـورې راځـه. لـه دروازې نـه یـې ننویـستم، دننـه ډېـر کـسان ښـکارېدل، څـوک تلـل او ځینـې بـه راتلـل. زه یـې د قومانـدان د کـوټې ترڅنګـه ودرولـم، ویـل یـې: مـورې قوماندان صیب به دې وغواړي.

ډېـره اوږده شـېبه تېـره شـوه، خـو قومانـدان ورونـه غوښـتلم. زه لـه دروازې ترڅنګـه پـه یـوه وړوکـي دیـوالګي پـورې مـې تکیـه وکـړه، مـا وې چـې دمـه برابـره کـړم. پـه دې کـې قومانـدان د خبـرو پـه حـال کـې راووت، څـو تنـه بـاډي ګـارډان ورپـسې وو، زه ورپاڅېـدم، غـږ مـې پـري وکـړ وو خـو هغـه کلـه زمـا غـږ اورېـدو، منـډه مـې ورواخیـسته، هغـه مـوټر تـه خـوت، چـې ورورسـېدم. مـا وې قوماندان صیب مرسته راسره وکړه. هغه دروازه نیولې وه ویې ویل:

د څه شي مرسته درسره وکړم؟ بوډۍ وخت مې مه نیسه موټروان ته یې وویـل: مـه درېږه څـه مـا پـه جګ اواز ورغـږ کـړل: ګلشیره هوسـۍ یمـه سـتا د ادبیـاتو د پـوهنځي همـصنفۍ. ویلـې څـه څـه بـوډۍ وخت مې مه نیسه، تاته هېڅ وخت نه لرم.

مـوټر یـې روان کـړو دوړې پـه مـا راخـورې شـوې، خپلـې سـترګې مـې د ټیکـري پـه پیڅکـې پـاکولې او بېنـوا تـرې راروانـه شـوم. کتـل مـې چـې صـابر خـان زمـا خـوا تـه راروان و، مـا لـه ځـان سره ګلشېر ته ښېرا کولې، چې هغه راباندې غږ کړو: ولې خورې څه خبره ده؟

ـ وروره دا خـو هغـه ګلـشیر و، زمـا همـصنفي، لـومړی خـو یـې ځانتـه نـه ورغوښـتمه، خـو زه ورتـه د کـوټې دروازې سـره ولاړه وم. لـه دننـه نـه چـې راووت، ماتـه یـې هډو پـام هـم ونـه کـړو. مـوټر تـه چې ختـو ورمنـډه مې کـړه، غـږ مـې پـرې وکـړ، مـا وې ګلـشیره زه هوسـۍ یمـه، سـتا همـصنفۍ ودرېـږه کـار مـې دی درسره. هغـه راتـه سـم دم مخـامخ کتـل، یـوازې دومره یـې وویـل: بـوډۍ پرېـږده، وخت مـې مـه نیـسه پـه شـتاب سـره یـې مـوټر روان شـو. دوړې او خـاورې یـې رابانـدې راباد کـړې. کـه خدای دا بـې غېرتـه وشـرموي، هـېڅ د انـسان پـه سـترګه یـې هـم راتـه ونـه کتـل. تـه ګـوره صابر خانـه دا بـه پـه صنف کې داسې غلی ناست و، چې له چا سره غږېدلی هم نشو. څلور کاله فاکولتـه یـې پـه یـو زوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتلون کې وویله، اوس په دغه حال کې دی.

صابر خان وویل: خوري راځه، چې ځو، هېڅ پسې زړه ترل نه دي په کار. ورو ورو به ځو، مشغولتیا به هم کوو. هوسۍ خوري مونږ چې لومړی پاکستان ته رامهاجر شو په باجوړ کې یې زړې زړې خیمې راکړې، د خېمو کلی جوړ شو، راشن پاسونه یې په مهاجرو ووېشل. کله چې هوا مخ په تودېدو شوه او بیا چګي اوړی شو، په خېمو کې ګوزاره ګرانه شوه، له خېمو نه خلک پورته شول. په بېلابېلو ځایونو کې ورته کمپونه جوړ شول، ځینې خلک پېښور ته وکوچېدل. ګوزاره ګرانه شوه، ته باور وکړه، چې مونږه به سهار راووتلو مزدورو لپاره به ودرېدو، چا به له ځان سره کار ته بونه تلو بېرته به کور ته لاړو. څو ځلي پولیس زما وړوکی کراچۍ، چې مېوه مې پکې خرخوله چپه کړې ده او رد بد یې راته ویلي دي. ښه به مو لیدل، چې د ډېر آب خلک به بې آبه شول. د افغانانو بې عزتي شوې ده، غریبي او بې وسي خو پرېږده. ډېر ماشومان بې دوا او بې درمله د پېښور په مېرو کې قتل شول.

صابر خان له مانه مخکې روان و، شاته به ورپسې خپلو څپلو دوړه کوله، زما سینه ونښته، ساه مې بنده بنده کېده، صابر خان ته مې ورغږ کړ: وروره لږ دمه به وکړو، ساه مې نښلي.

هغه زر مخ راواړاوه، ویلې ښه ده. زما خوا ته په ما پسې راوګرځېده، له لاسه یې ونیولم او د یوې ونې لاندې یې کېنولم. هغه شاوخوا پام وکړو، چې ګنې اوبه پیدا کړي. هلته وړاندې په یوه لږ واټن کې د څاه ارهټ تاوېده. دی ورغی، چې اوبه راوړي. ما ونې ته تکیه ووهله، په زړه کې مې تېر شول، زه خو د ډېر عمر ښځه نه یم، د پاکستان جبل بوډۍ کړم، له خپل سهار او وړوکي زوی نه یې خلاصه کړم، له هر څه نه د پاکستان راتګ خلاصه کړم او لا اوس هم دلته پکې او سېږم. نه نه نوره به یوه شپه هم پاتې نه شم.

صابر خان راته غږ کړ: خوري اوبه مې راوړې، ښې یخې اوبه دي.

هغه لوټه د اوبو ډکه کړې وه، ما ته یې ونیوه، ویل یې خوري دا اوبه وڅښه. ما له اوبو نه یو ګوټ وکړو، مری مې لمده شوه، مخ ته مې هم یوه لپه اوبه واچولې، دواړه پښې مې هم لمدې کړې. صابر خان ته مې دوعا وکړه، هغه پخپله سپینه ږېره لاس تېر کړو، د لوټې نه یې اوبه وڅښلې، غاړه یې تازه کړه، ویل یې:

خوري اوس خو لږه ښه شوې؟

ما وې هو وروره بیخي ښه شوم. ویل ښه نو زه به دا لوټه بېرته یوسم، بیا به په کرار کرار کور ته ځو. ما وې ښه ده وروره په عذاب شوې. هغه د اوبو لوټه ارهټ ته یووړه او بېرته راغی. موږه دواړه کور ته روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور تـه لا یـو ټوټـه مـزل پـاتې و ، مـا صـابر خـان تـه وویـل: وروره یـوه خبـره د سـره شـریکوم. سـتا نظر مې اخیست. صابر خان وویل:

مهرباني وکړه خورې ولې تاسې خو خبره وکړئ.

مـا وې وروره ! د الله تعـالی کارونـه خـو د الله دي، مگـر لـه مانـه زمـا ژونـد ، زمـا هرڅـه رانـه د پاکستان پـه راتـگ کې لـه لاسـه لاړل، بې موجبه، بې گناه یې لس کالـه راباندې پـه جېـل کې تېـر کـړل، بې وختـه بـوډۍ شـوم. نـور مـې دلتـه یـوه شـپه هـم زړه نـه غـواړي، چـې اوسـم. پـه هـر ترتیـب چې کېږي، خپل کور و کلي ته ځان رسوم.

هغـه وویـل: خـورې پـه کـور کې بـه مـشوره وکـړو ، هـر څنگـه چـې دې خوښـه وه، هغـسې بـه وکړو.

ـ رښتیا صابر خانه ! اوس خو به جنگونه نه وي؟

ـ نـه نـه خـورې اوس خـو طالبـان پـه واک کـې دي، د مـلا عمـر اخونـد پاچـاهي ده، پـوره امنیـت یې راوستی دی، دا نورې تنظیمي ډلې ټپلې یې کونج ته کړي دي.

صـابر خـان پـښه ونیولـه، پخپـل ځـای ودرېـد ، خپلـې سـترگې یـې شـا وخوا وگرځـولې، بیـا ماته راواړاندې شو ، په ورو او غلي اواز یې وویل:

نـیم د پاکـستان پـوځ ورسـره دی، هـسې خبـره د طالـب ده، خـو دا تـور مخـي پنجـابي ورسـره دي. مـخ یـې ببرتـه سـتون کـړو د کـور پـه لـور یـې گـام واخیـست. تـر کـوره یـې د پاکـستان لـه حکومتـه سـر ټکـاوه، کـور تـه ورسـېدو. د صـابر خـان مېـرمن ډوډۍ تیـاره کـړې وه، هغـې لـومړی لـه مانـه پوښـتنه وکړه، ویل یې:

هوسۍ ترور ! څنگه چل وشو ، قوماندان مو ولید.

ـ هـو خـورې ومـې لیـد ، خـو د هغـه زړه د تیـږې دی، هـډو یـې خبـرې هـم راسـره ونـه کـړې. اوس خو بدل دی، هرڅه بدل شوي دي، زړه پسې تړل په کار نه دي.

مـوږ ډوډۍ وخـوړه او چـای تـه سـره ناسـت وو ، مـا صـابر خـان تـه بیـا د خپـل تـگ پـه برخـه کـې ورته یاده کړه. هغه لږه شېبه غلی و ، بیا یې ځواب کې راته وویل:

خـورې ډېـره ښـه خبـره ده، خـو لـومړی بـه زه او تـه پـه دې بـاب ښـه ځـان پـوه کـړو ، بیـا همغـسې وکړو.

ـ وروره تـه پـه دې بـاب څـه فکـر کـوې؟ زمـا خـو فکـر او عقیـده خوځېـدلې ده، سـم سـوچ نـه شـم کولای، ته چې هرڅه راته وایې، همغسې به وکړو.

ـ هوسـۍ خـورې، زه خـو داسـې نظـر لـرم چـې لـومړی تـه کـوم ځـای تـه غـواړې، چـې لاړه شـې؟ او هم دا وو ایه، چې هلته څه کول غواړې، چې وېې کړې؟ چې زه ستا په پلان پوه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هغه دې پوښتنو ته په ځواب کې غلې پاتې شوم، هغه خپله پياله پورته کړه او غړپ يې ترې وکړو. د صابر خان مېړمن زموږ خوا ته کېناسته، ما ورته وويل:

زه غواړم چې لومړی خپل کلي ته لاړه شم، که څوک ژوندي پاتې شوي وي او د سهار څوک نږدې خپلوان په کلي کې موجود وي، پيدا يې کړم او بيا ترې د سهار او د خپل زوی په باب پوښتنه وکړم، چې يو ځل دومره څوک پيدا کړم پيا به نورې لارې چارې لټوو.

صابر خان وويل: ما خو اورېدلي دي، چې د کلي ځينې کسان له پېښوره تللي دي، په کلي کې دوباره څه ناڅه ژوند پيل شوی دی. ولې په دې پوه نه يم، چې څوک به تللي وي؟ خدا پېژو زه خو نشم تلای، ځکه چې له طالبانو سره نه يم، نو ځکه خو په ځان ډارېږم، خو زما يو دوست دی او هغه اړيکې له طالبانو سره لري. يو ځل به ورسره ستا د تګ خبره وکړم، کېدای شي ګونډې له ځان سره دې بوځي. د هغه دلته هم پوخ کور دی او هلته يې هم ښه واک شته دی. په کلي کې به درسره ستا په هر مشکل کې مرسته وکړي. په ځينو کارونو کې ما ازمېښت کړی دی، ښه سړی دی. مونجې وريجې ډېره بې ده، تيار دلته راغلی دی زه به ورپسې همدا اوس ورشم خبرې به ورسره وکړم. ستا په باب به يې پوره پوه کړم. باور لرم، چې پوره مرسته به وکړي.

زه لمانځه ته پاڅېدم او هغه په هغې سړي پسې لاړ وې ويل زه به د مازيګر جمه د هغوی په جومات کې وکړم، که په جومات کې مې وليد لا ښه ده.

زه چې له لمانځه نه وزګاره شوم، چرت کې لاړم (هغه زموږ کلا او هغه کلی به هغسې ودان وي او که؟ په لومړي ځل چې له سهار سره له کابل نه کلي ته راغلم، هغه خلک، هغه عزت او هغه خوشالي، له ما سره د سهار د خپلوانو مينه او محبت څومره خوږې شپې ورځې وې) له سترګو نه مې اوښکې جاري شوې، تر ډېره وخته ځای پرځای ناسته وم. د صابر خان مېرمن راپسې راغله، له ليرې يې راغږ کړو:

ترور جانې راځه دې پکې خوا ته رانږدې شه ګرمي ده. ما خپلې اوښکې وچې کړې، د هغې خوا ته ورغلم. مخامخ پکې ته کېناستم. د هغې زامن او لونه يو پر بل پسې رانوتل، ترڅو چې خره لګېده. د کور ماشومان او لويان ټول رانوتل. زه د صابر خان په تمه وم، د هغه د راتلو شېبې مې شمارلې. په دې کې د ماښام ډوډۍ تياره شوه، د صابر خان مېرمن وويل: موږ او تاسو به ډوډۍ وخورو، هغه معلوم نه دي چې کله راځي.

د ماخستن تر لمانځه وروسته صابر خان راغی، مېرمن يې ترې د ډوډۍ پوښتنه وکړه، هغه وويل: ډوډۍ مې خوړلې ده. د چای پياله يې ورته مخې ته کېښوده، زه لا د کوټې مخې ته په لمانځه ولاړه وم. لمونځ چې مې خلاص کړ، ورننوتلم، سترې مشې مې ورته وويلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته یې اشاره وکړه، ویلې راځه خورې دلته چې نږدې په دغه توشکه کېنې. زه د هغه خوا ته په توشکه کېناستم. ماته د صابر خان مېرمن د چای پیاله مخې ته کېښوده، صابر خان بې له دې، چې ما ترې پوښتنه کړې وای، ویې ویل:

خورې ښه شوه سرې مې ولید له جومات نه یې له ځان سره کور ته بوتلم، ټولې خبرې مې ورسره وکړې. ما چې ستا د ژوند کیسه هغه ته وکړه، لومړی هک پک حېران پاتې شو، ډېر خپه او ستومانه شو، ډېره شېبه غلی و، بیا یې ماته داسې وویل:

داسې به وکړو، چې خدای یې کوي، زه به یې خپل کلي ته ورسوم او په کلي کې به چاته وظیفه ورکړم، چې کمک ورسره وکړي. دده چې هر ډول مشکلات و، هغه به ورسره مرسته کوي. زه پخپله ته پوهېږې، چې په جلال آباد کې ډېر مصروفیت لرم، له دې سره پخپله نشم ګرځېدلی. ولې یو تن به ورسره کړم، ددې خدمت به کوي.

ما وې خدای دې سرلوړې لره صابر خانه وروره! له ما سره دې ډېره نیکي وکړه، الله دې مه بدرنګوه. رښتیا وروره پوښتنه دې ترې ونه کړه، چې څه وخت ځي؟

ـ خورې سبا نه بل سبا ته ځي.

ما وې ښه شوه په لنډه ځي. صابر خان راته وویل:

هوسې خور! ته چې ځې په خیر څه خرڅ مرخ درته تیار کړم، خو تشویش مې درسره دا دی، چې ته به په کلي کې یوازې څه وکړې؟

ما وې صابره وروره! هلته خو پښتو ده، غېرت دی، دومره څوک به پیدا شي، چې مرسته راسره وکړي.

صابر خان زما خبره ونیوله ویې ویل: اګرچې دغه سړی، خو پوره لاپه راته وکړه، ویې ویل چې ته بې فکره اوسه، هېڅ مشکل به ورته پېښ نشي.

ـ صابر خانه وروره! ډېرې پیسې راسره وي، تصادف دا ښه و چې زما د لاس او غاړې بکس تر اخره راسره پاتې و او ښې پوره پیسې پکې وې. کیسه خو یې داسې ده، چې کوم وخت یې له مانه تحقیق کاوه، په هغو ورځو کې هغه زما ترجمان، چې یو پښتون هلک و، خو د پنجابي ژبې ترجماني یې ماته کوله، هغه راسره دا مرسته کړې وه، چې ځینې افغانۍ یې راته ډالر کړې وو او څه پیسې یې راته کلداري کړې وې. په جېل کې مې خپله ګوزاره کوله، یو څه پیسې راسره پاتې دي، تاسو ته تکلیف نه درکوم. دا چې زما دومره خدمت تاسې وکړو، تر قیامته به یې نه هېروم، الله دې ستاسو مددګار شي.

هغه خوشاله شو، ویلې د خور غوندې حق رابانديې لري، هر چېرې چې لاړه شې، زه به دې خامخا پوښتنه کوم، هېڅ تشویش مه کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه تېره شوه، سبايي وختي صابر خان او ښځه يې بازار ته لاړل، ماته يې جامې ګنډلې وې، يوه چادري يې راته واخيسته، نوې څپلۍ يې راته واخيستې، ما وې وروره دې نويو جامو او شيانو ته څه ضرورت و، زه خو بوډۍ ښځه يم او دا نوې جامې راسره ښې نه ښکاري.

د صابر خان مېرمن وويل:

ترور جانې ! خړې جامې مې درته جوړې کړې دي، ستا د شان سره مو هرڅه درته برابر اخيستي دي.

ما وې کور مو ودان مهاجر خلک ياست، دومره تاوان مې درواړاوه. دواړو ويل: نه نه دا څه تاوان دی او ته په موږه ډېر حق لرې.

مازيګر صابر خان بيا د هغه دوست کره ورغی، چې د سبا تګ په باب ترې پوښتنه وکړي.

هغه د ماښام لمونځ کور ته راروساوه، د مانځه نه وروسته يې وويل: خورې سبايي وختي به د هغوی کره ورځو. هغه ويلي وختي حرکت کوو، چې په رسمياتو کې جلال آباد ته ورسېږو.

سبايي وختي مې د صابر له مېرمنې نه د تلو اجازت راواخيست، هغې بېچاره اوښکې توېې کړې، ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، صابر خان راسره د هغې دوست کره لاړ. مونږ چې وررورسېدو ، هغه دروازې ته راوتلی و. ويلې راغلئ صابر خان ويلې و. ماته يې وويل:

خورې سترې مشې. ما مخ پټ کړی و ، خالي سترګې مې ښکارېدې. په جګ اواز يې وويل:

زما خور يې او زه دې ورور يم، هېڅ خپګان چې ونه کړې، ټول مشکل به دې الله اسانه کړي.

د صابر خان نه مې اجازت واخيست، لاس مې ورته موچي کړل، ډېر خپه او ستومانه ښکارېده، زما ستونی ژړا ونيو، د هغې په سترګو کې مې اوښکې ښکته پورته وخغلېدې، هغه رانه پاتې شو او زه د هغه دوست طالب ګل خان سره روانه شوم. د لواړګي د موټرو هډې ته ورسېدو ، ما د ګل خان نه پوښتنه وکړه:

وروره په تورخم به ورځو که......

هغه وې هو خورې په تورخم به جلال آباد ته ځو.

په زړه کې مې تېر شول د تورخم سرحد خو راباندې لس کاله جېل تېر کړو ، دا ځل.....

ګل خان بيا وويل: خورې ته زړه ښکته پورته نه کړې، زه درسره يم هلته زمونږ عسکر ولاړ دي، دېخوا کسان هم پېژنم راځه راځه هغه ګاډی د تورخم او لواړګي ناري وهي، تيارډک دی.

موټر ته وختو او لږه شېبه پس يې حرکت وکړو. زما کرايې هم ګل خان ورکړه. کله چې په تورخم کې مزي ته ورسېدو ، هغه ته مې د کرايې پيسې ونيوې، خو هغه وې خورې ته په ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق لري، پروا نه لري. له سرحده تېر شو ، ولې زما زړه په سرحد کې رپېده ، ما وې چې بيا مې غېر حق ونه نيسي. له سرحده وروا وښتو ، د جلال آباد ګاډئ ته وروختو ، ګل خان لږه شېبه طالب عسکرو سره څه خبرې کولې، بيا موټر ته راوخوت. ما سپېښين تېر جلال اباد ته ورسېدو. له موټره چې ښکته شو ، ګل خان راته کړه:

خورې راځه، چې ځو ، دلته زمونږه کور دی. دلته مې ورور او کډه يې اوېسګړي، زما زوی هم د خپلو وړو سره همدلته دی. راځه دلته به د هرڅه پوښتنه وکړو ، په کرار به کلي ته لاړه شې.

د ګل خان کور ته لاړو ، رښتيا چې کور کې ښځې وې، ماشومان وو ، کله چې کور ته ورسېدو ، هغه د کور لوی وړو ته وروپېژندم او دا خبره يې ورته وکړه: تاسو ټول به د دې خور پوره پوره خيال ساتئ، پام چې درنه خپه نشي.

ما وې مننه وروره خدای دې ژوندی لره. د کور ښځو ډوډۍ تياره کړه، ګل خان چې ډوډۍ وخوړه ماته يې وويل:

خورې زه ولايت پورې ځم، خپه نشې دا خپل کور وګڼه. يو څه معلوماتونه به هم درته د کلي راوړم.

ما وې وروره په مخه دې ښه شه. په کور کې ګڼه ګونه زياته وه، ټول په لمانځه باندې ښه ټينګ وو ، هېڅ قضا يې پرې نه وه.

ماخستين تېر ګل خان او ورور يې کور ته راغلل، زه يې ورور ته وروپېژندم. د ګل خان وررو سيد خان نومېده، خو له ګل خان نه کشرو ، مګر د دواړو يو شان سوچه اوږدې ږېرې وې. رښتيا چې ما وليدل، ځوانانو او سپين ږيرو يو شان اوږدې ږيرې پرېښې وې. په تورخم چې راتېرېدو طالبانو د خلکو ږيرې ورمېچ کولې، که د چا به ږيره لنډه وه، رډ بد به يې ورته ويل.

ګل خان ماته وويل: ترور خپه شوې خو نه يې؟

ما وې نه وروره دې خوښدو زما ډېر قدر وکړو. خپل کور يې ګڼم، تاسې خو زما ورونه ياست. ګل خان ويل ترور زموږ ډېر کارونه دي، دا ورور مې په ولايت کې اداري مدير دی. له والي صيب سره وځنډېدم، نور څوک مې لا نه دي ليدلي. اوس به ځينې معلوماتونه سيد خان راکړي. سيد خانه د سيند نه پورې کليو کې څه حال دی؟

ـ کراري ده لالا هېڅ مشکل نشته دی. په دغو کليو کې يوازې نه، بلکې په ګرد مشرقي کې ارامي ده. ټول خلک د شپې او ورځې له يو ځای نه بل ځای ته ځي راځي، خالي په پنجشېر او شمالي کې ځای ځای ډزې مزې کله ناکله کېږي. درته ويلی شم، چې په ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې امنیت دی، تر ننه پورې کومه خبره نشته دی.

ـ وروره ما خو درته په لاره ددې ترور د کلي نوم واخیست، رښتیا چې هلته زموږ طالبان ستاسې په نظر داسې څوک به پیدا شي، چې دې ترور سره مرسته وکړي؟

سید خان لومړی لږ غلی شو، د چای پیاله یې کېښوده، خپله ږیره یې په موټې کې ونیوله، ویې ویل:

ولسوال ته به ووایو، چې د دوی د کلي یو تن طالب راولېږي. سهار به ورته ټیلفون وکړم، څوک به راولېږي.

ګل خان دستي ماته وویل:

ترور جانې سبا ته به په خیر سره ستا کار وشي، اوس به ارام وکړې، ستړې یې کرار ویده شه.

سید خان خپلې مېرمنې ته وویل: هله دې ترور ته ځای برابر کړه، چې ارام وکړي، بېچاره ګۍ ستړې ده، چې بیده شي.

زه د ګل خان دوی په اجازه سره بلې کوټې ته د خوب لپاره لاړم، په بستره کې مې چې په بالښته سر کېښود، سمدستي خوب وړې وم. سهار وختي لمانځه ته پاڅېدم، ګل خان دوی جوماټ ته جمعې ته تللي وو. لمر په غرونو ختلی و، چې کور ته راغلل. زه یې هم د سالون کوټې ته ورغوښتم. د سید خان مېرمنې چای راوړو، ټولو په ګډه سره چای وڅښلې. له چای نه وروسته هغوی دواړه له کوره ووتل. ګل خان چې وتلو ماته یې وویل:

ترور ستا په اجازه مونږ لاړو، ته چې قید نه شې، هر کله چې خسته شوې نسیمه به دې بیرون ته وباسي.

ما وې نه نه وروره ولې قید شم، ځئ په مخه مو ښه شه. هغوی لاړل او زه په کور کې له ښځو سره پاتې شوم. د غرمې لس بجې وې د سید خان مېرمنې د کور کارونه سرته رسولي وو. زما خوا ته راغله، په سالون کې راسره خوا ته کېناسته، ویې ویل:

ترور چې خپه نه شې، زمونږ ددې کور کارونه هېڅ غوڅون نه لري، تراوسه مې ستا سره هېڅ د زړه خوا له ونه کړه. له پرون راهیسې مې درسره څه خبرې نه دي کړي. خیر دی اوس به درسره خبرې وکړم. رښتیا ترور جانې ستا دا خبرې خو ددې ځای د خلکو په شان نه دي کنه؟

ـ هو لورې زه خو په اصل کې د پکتیا یمه، خو دلته ستاسې دې سیمې ته نصیب قسمت راوستې وم.

ـ هغه څنګه ترور.

مجبوره وم، چې خپله تېره کیسه مې ورته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ لوري زما د ژوند کيسه مه اوره، ستومانه کېږې. د هغې لا سودا زياته شوه، خوا ته مې
ښه راوړاندې شوه، ويلې ترورجانې زه دې هم لور يم که...؟

په زړه کې مې تېر شول (ما وې پرېږده، چې زما په کيسه هر څوک خبر شي.) هغې ته مې د
خپل ژوند تېر سرګذشت بيان کړو، لا تولـه کيسه مې خلاصه نه وه، چې د هغې په مخ
اوښکې راماتې شوې. زما هم ستونی راډک شو، ولې کيسه مې ورته تر پايه تېره کړه. هغې
راته کتل، سترګې يې رانه نه ويستلې، يوه يوه اوښکه به يې راوڅڅېده. زما له خوا پاڅېده،
ويل توبه خدايه دا څنګه مسلماني شوه؟ غږ يې کړ: ترور زه به درته چای راوړم. ما پخپلو
سترګو لاس تېر کړو، په شونډو مې ژبه ووهله، خو مرۍ مې وچه وچه کېده. د ګل خان
مېرمن چای راوړو، پياله يې راته په مخکې کېښوده. نسيمه له بيرون نه راغله، خپل وړوکی
ورور يې له لاسه نيولی و، مور يې ورته وويل:

نسيمې لوري ! ا ترور به بيرون ته وباسې، چې لږه وګرځي، زه به ډوډۍ تياره کړم. هغې
ويل ښه مورجانې ان تر ډنډ غاړې پورې به لاړ شو. له چای نه وروسته له نسيمې سره بهر ته
ووتلم، نسيمې ويلې: ترور د ډنډ غاړې پورې به چکر ووهو.

ـ بچې ډېر ليرې مې مه بيايه، چې زه دومره شيمه نه لرم. نسيمه چې ايله به د يارلسو کالو
وه، غوښنه مسته جلکۍ ښکارېده. سپينه ښکلې جينۍ وه، ودرېده ويلې ترورجانې د ډنډ
غاړه نږدې ده. لاس يې ونيوه، ويلې هاغه د پيپل ونې، چې ښکاري هلته د ډنډ غاړې بازار
دی.

ما وې لورکۍ راځه دلته به وګرځو، بېرته به کور ته ځو. د ماسپښين د لمانځه وخت
رانږدې دی، چې مونځ رانه قضا نه شي. هغې د ډنډ بازار سره علاقه وه، غلې يې وويل: ښه ده
چې ته وايې نو....

يوه شېبه وګرځېدو، نږدې دوکانونه او بازار مو له سترګو تېر کړل(په زړه مې پخوانی
وخت چې کوم وخت به له سهار سره جلال آباد ته راغلم، نو څومره به په دې بازار کې سره
وګرځېدو.) تير شول. نسيمې راته راوکتل، ويلې يې ترور څنګه ورو شوې؟ ستړې خو نه
شوې؟

ـ نه نه لوري، هسې دا بازار راته نا اشنا ښکاري. په تلو تلو کې د کور دروازې ته
ورسېدو د نسيمې مور چې په اشپزخانې کې يې پخلی کاوه، راغله ويې ويل:

ترور جانې راغلې؟

ـ هو لورې راغلو، وخت د لمانځه دی. دغه ورځ مې تر بېګاه پورې په سوچونو کې تېره
کړه، ما وې چې د کلي شرايط به څنګه وي؟ څوک به راسره مرسته وکړي او که نه؟ همدا سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوري ډېرې پوښتنې به مې په زړه کې ګرځېدې. ماخستن تېر سيد خان او ګل خان دوی دواړه کور ته رانتوتل، مونږه د سالون په کوټه کې سره ناست وو، چې هغوی راغلل. سيد خان راته وويل:

ترور خپه شوې خو به نه يې؟

ما وې نه نه وروره زما خو دومره خيال ساتل کېږي، چې څه درته ووايم. د ګل خان مېرمن دې رب ښاده لري، پوره پوره خيال مې ساتي.

سيد خان او ګل خان ته د ګل خان مېرمن ډوډۍ تياره کړه، دواړه په ډوډۍ کېناستل، زه د ماخستن لمانځه ته پاڅېدم. ما چې تر څو لمونځ خلاصاوه، د ګل خان مېرمن راغږ کړ:

ترور که مونځ دې خلاص کړی وي، راځه چې سيد خان لالا دې غواړي.

له دوعا کولو نه وروسته د سالون کوټې ته ورغلم، هغوی ته يې د چای پيالې ډکې کړې. ماته يې هم پياله مخې ته کېښوده، سيد خان وويل:

ترور سبا سهار ته به ستاسې د کلي يو تن راشي، وبه ګورو چې هغه څه کولی شي؟ خبرې به ورسره وکړو، معلوماتونه به ترې واخلو. که ستا زړه ومنله او مشکل دې حل کېدی شو، ورسره لاړه به شې او که څه ستونزې موجودې وې، بيا به بله چاره ګورو، ته هېڅ تشويش مه کوه.

ـ نه وروره تشويش ولې وکړم، خو هسې وايم چې زموږ په کلي کې به څوک وي که نه؟ زمونږ د نږدې خپلوانو نه به څوک پاتې وي او که نه؟ نور خو شکر دی جنګ کړی نشته دي، داسې راته ښکاري چې ارامي ده.

ګل خان وويل: ترور د امنيت په باب خو هېڅ فکر مه کوه، طالبانو په ټول ملک کې امنيت راوستی دی، هغه خبرې لاړې انشاء الله چې ټول کارونه به دې سم شي.

سيد خان وويل: توکل په خدای دی، سبا ته به معلوم شي. ترور جانې که خوب درځي څه لاړه شه، بې غمه ويده شه. د ګل خان مېرمن راته وويل: راځه ترور جانې ځای مې درته جوړ کړی دی، چې بيده شې.

له دواړو مې اجازه واخيسته او په بله وټه کې په بستره کې پرېوتم.

خوب نه راتلو، اوښتم راواوښتم، په زړه کې مې ګرځېدل (سبا ته به څنګه سرې راځي او څه به وايي؟ او هغه زموږ کلا به ودانه وي؟ څوک به پکې وي او که....؟) رښتيا چې کلي ته ورسېدم، لومړی به د سهار د تره او ماما پوښتنه کوم، بيا به خپل کور ته ورشم، عجبه ده زه به ګنې بيا خپله کلا او کلی ووينم، خو چې سهار....؟ اوښکې مې وڅڅېدې، دغه شپه مې شوګير کړه، تر سهاره مې سترګه ورنغله. سبايي وختي ټول ويده وو، چې زه پاڅېدم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمانځه ته پورته شوم. له کوټې نه ووتلم، رڼایي لګېدلې وه، ملا اودس کاوه، چې لیرې له کوم جومات نه د ملا اذان غوږ ته راورسېد. سید خان او ګل خان دواړه کوم جومات ته جمعې ته لاړل، د ګل خان مېرمن هم راپورته شوه، هغې هم د لمانځه بندوبس کاوه. ما چې لمونځ وکړو، د خپل خوب په ځای کې مې ډډه ووهله، په ځای مې سترګې ورغلې وې. یو وخت راته د ګل خان مېرمن اواز کړ:

ترور جانې! پاځه چای تیار ادی. زه چې سالون ته ورغلم، سید خان او ګل خان دوی سره د ورو په چایو ناست وو. دواړو وویل:

راځه ترور جانې دې برې غاړې ته راشه، دغې توشک باندې کېنه. موږ لا په چایو ناست وو، چې بیرون دروازه وټکول شوه، د ګل خان یو وړوکی زوی ورغی، کتل مو چې په منډه بېرته راغی، خپل پلار ته یې وویل:

دادا څوک سرې راغلی دی، تا غواړي.

هغه په چالاکۍ دروازې ته ورغی، لږه شېبه پس چې راغی، ویې ویل: د ترور د کلي نه یو سړی راغلی دی، په حجره کې مې کېناوه، هله چای ورته تیارې کړئ.

ګل خان وویل: زه به له هغه سره په حجره کې کېنم.

سید خان وویل: تاسو هغه ته چای ما یې وروړئ، موږ به هم درشو.

لږه شېبه وروسته سید خان له خپل ځایه پاڅېد، ویې ویل: ترور جانې زه به ورشم او پوښتنې به ترې وکړم، ته به بیا وروسته ورسره وګورې.

په دې کې زه او د ګل خان مېرمن سره په خبرو کې وو، چې سید خان راغی. ویل یې ترور جانې دا زلمی، چې راغلی دی دا زموږ ملګری دی، ما ترې ستاسې د کلي په باب پوښتنې وکړې، ویې ویل، چې کلی له خلکو ډک شوی دی، خو دا زلمی دی، د کلي هغه پخواني خلک نه پېژني. خو دی وایي، چې په کلي کې هېڅ ډول مشکل نشته دی. ما ورته ستا د بیولو او په کلي کې ستا د خدمت کولو ویلي دي، د هر ډول منډې رامنډې خدمتګار دی. یوازې دا نه، بلکې په کلي کې به دده غوندې نور هم ستا په خدمت کې وي.

ما وې ښه ده، چې داسې وي، نو ستا په اجازه به ورسره لاړه شم. سید خان وویل:

هو ترور له ده سره به لاړه شې، زه به دې څو ورځې وروسته پوښتنه وکړم، هېڅ فکر ونه کړې، چې ګنې پوښتنه دې نه کوم.

خپل پنډکی مې راواخیست، د ګل خان مېرمن نه مې د تلو اجازت واخیست، هغه خواره کې بیا راغاړې وته، اوښکې یې تویې شوې، ما یې بچې ښکل کړل او هغه مې هم په سترګو سترګو ښکل کړه، د حجرې دروازې پورې یې راسره مخه ښه وکړه، حجرې ته ورننوتم. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توري ږېرې نرى لوړ زلمى راپاڅېد، سترې مشي يې راسره وکړه، هغه لاس نه راکاوه، خالي د خولې د سر سترې مشي يې وکړه. کټ ته کېناستم، سيد خان هغه ته وويل:

وروره دا ترور به خپل کلي ته رسوې، هر خدمت چې يې و، مرسته به ورسره کوې.

طالب زلمي وويل: څه چې د الله رضا وه، هغسې به کيږي. تاسې ډاډه اوسئ. دې ادې ټول خدمت په وشي. په دې وخت کې سيد خان او ګل خان دواړو جيب ته لاس تېر کړ، پيسې يې راوويستې، ويلې هن دا کرايه د موټر درسره واخله.

ما وې شته راسره تاسو ځان مه په عذابوئ، هر څو مې چې ورته وويل، هغوى راته په جيب کې پيسې کېښودې. تر دروازې راسره راووتل او مخه ښه يې راسره وکړه.

زه او هغه زلمى روان شو، هغه رانه مخکې شو يوازې دومره يې وويل: ادې ما پسې راځه، چې د موټرو ځاى ته ځان ورسوو. هغه مخکې او زه ورپسې وم، په بازار کې روان شو. په بازار کې تلو تلو په يوه ګڼ بازار ورغلو، هرڅه راته نا اشنا ښکارېدل، يو ځاى ته چې ورسېدو، د ميوو ډک دوکانونه، په دوکانونو کې د انګور وانښکي په تارونو کې راځړېدلي وو. هر ډول وچې او تازه ميوې په دوکانونو کې لکه خرواړونه ډېرې ډېرى پرتې وې، سمدستي مې زړه کې تېر شول، دا خو به هغه دوکانونه وي، چې کله به زه او سهار له کابله راغلو، نو خامخا به مو پکې مالټې او سنترې رانيولې او بيا به د کلي په لور روان شو. په دې وخت کې لږه پيښه نيولې شوم، د کلي نه راغلى زلمى رانه مخکې لاړ، مخ يې راواړاوه، ودرېد او ماته يې کتل، زما زړه راډک شو، ستونى مې ونيول شو، ټيکرى مې په سر راخور کړو، ورو ورو مې ګامونه واخستل، هغه راته هم پښه نيولى شو. زه چې ورنږدې شوم، وې ويل:

ادې څنګه په تکليف خو به نه يې؟

ـ نه نه بچې هسې ددې بازار يوه پخوانۍ خاطره مې زړه کې راوګرځېده، ځکه ورته ودرېدم.

هغه زما له حاله څه خبر و، ويلې ادې په کرار کرار راځه لږه لاره تر هغې پاتې ده. زما په زړه همغسې د غم څپه زياتېدله.

د جلال آباد ښار ليدل نه و، پخواني يادونه مې قدم په قدم يادېدل. په تېره بيا هغه د لومړي ځل له سهار سره يوځاى دې ښار ته راغلم. هغه شېبې مې رايادې شوې، ګامونه مې ورو ورو اخيستل، راغږ شو: ادې و ادې، هله زر راځه، چې موټر تيار دى. هغه له لاسه ونيولم او موټر ته يې ورپورته کړم. کلينر په جګ اواز ويل: ځه له خيره.

ګاډى روان شو، د ښار او بازار دوکانونه يو پر بل پسې پاتې کېدل، ترڅو موټر له بازاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووت. ښه شېبه وروسته کچه سړک مخې له راغی. کله به موټر په خاورو او دوړو کې پټ شو، خپل مخ او سترګې مې په ټيکري پټې کړې، موټر روان و، اوږده شېبه وروسته موټر ودرېد، خلک ترې ښکته شول. ماته طالب زلمي وويل:

ادې راځه کلي ته راورسېدو. زما تلوسه وه ان له موټره مې پام وکړو، ما وې چې هماغه زموږ کلی دی او که...؟ هغه راسره مرسته وکړه، له لاسه يې ونيولم، له موټره ښکته شوم. خپل ټيکری او جامې مې له دوړو او خاورو نه وڅنډلې، خپله غوټه مې تخرګ کې ونيوله، سترګې مې وغړولې، وړاندې کلی ښکاره شو. موټر ودرېد، دوه موټرې نورې هم ولاړې وې، کلي ته راغلي خلک د کلي په لور وخوځېدل، زلمي راته کړه: ادې دغه کلی دی، اوس به نژدې ورشو. خپل کور به دې وپېژنې.

د هغه له دې خبرې سره، چې خپل کور به دې پکې وپېژنې، نبغ مې زړه ته سهار او د هغې مور (خوابښې مې) سترګو ته ودرېدل، په سوچ کې شوم، هغوی به په کلا کې....؟ ګمان کوم چې کلا به شاړه وي، هېڅوک به ورکې نه وي، د هغې وخت د کلا د ننه دالان کوټې او د کلا برج رایاد شو. پښې مې لنډې ګنډې شوې، طالب زلمی راته ودرېد، پوه شو، چې زه نشوم تلای، راوګرځېد او خوا ته مې راغی، ويې ويل: ادې څنګه تکليف خو به نه لرې؟

ـ نه نه بچی هسې پخوانی وخت مې رایاد شو، رښتيا قربان دې شم ستا نامه څه ده؟

ـ ادې زما نوم ګل نور دی، ددې کلي د پېروز خان زوی يم، پلار مې روسانو وژلی دی، پخوا چې روسانو په دې کلي بمبار کړی و، ددې کلي ډېر خلک پکې شهيدان شوي وو، ماته د هغې وخت جنګونه، نه دي معلوم، خو مشران وايي چې د کلي ډېر اوسېدونکي په هغې وخت کې له منځه تللي دي.

په خبرو خبرو کې د کلي مخې ته راورسېدو، د ماسپښين دوه بجې وې، چې مونږه د کلي مخې ته ورسېدو. ګل نور راته وويل:

ادې پام وکړه دا کلی دې وپېژانده؟

ما ټول کلی له نظره تېر کړ، هغه زموږه کلا او د کلا لوړ بورج مې په نظر رانغی، د کلي د هر کور د يوالونه نړېدلي وو.

ـ ګل نوره بچی زموږ د کلا هغه لوړ بورج کوم دی؟

ـ ادې زه چې د کوم وخت نه دې کلي ته راغلی يم، دا کلی مې همدغسې وران ليدلی دی، ما پکې لوړ بورج هېڅ نه دی ليدلی. له خلکو مې ځينې کيسې اورېدلي دي. په دې وخت کې د کلي په يوه کوڅه ورسم شو، خو ما پکې خپله کلا ونه ليده. ګل نور وويل:

ادې جانې کېدای شي ستاسې کلا به د کلي هغه بل اړخ ته وي. دا سړک نوی دی کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتېر شوی دی، پخوانی سړک د کلي ښي اړخ ته و. ته راځه راځه زما د بابا نه به د هر څه حال احوال واخلو.

ـ ستا بابا؟

هو زما بابا ددې کلي يوازينی پخوانی سپين ږيری پاتې دی، هغه ته به هرڅه معلوم وي.

مونږ دواړه په خبرو خبرو کې د کلي په کوڅه کې وړاندې تللي وو. هغه يوې دروازې ته ودرېد او دروازه يې وټکوله. لږه شېبه کې دروازه خلاصه شوه، په دروازه کې يوه پېغلوټې جينۍ راووتله، مونږ ته يې پام وکړو، ويلې لالا ستړی مشې. يوه شوم چې د ګل نور خور ده. ماته يې غلي شان وويل: ستړې مشې ادې! هغې دروازه ښه را خلاصه کړه، ګل نور وې راځه ادې دا زمونږ کور دی. دننه چې ننوتلو د کور په برنډه کې يو بوډا سړی په کټ کې ناست و، بالښت ته يې تکيه وهلې وه، امسا يې د کټ سرته درولې وه. يو د پاخه عمر سړی، چې ببره ږيره، خړ پکول يې په سر و، د ږيرې زيات ويښتان يې سپين ښکارېدل. ښه چارشانه سړی و، لګيا و څرخکې يې تاواوه. د وړيو نه يې موټې ډک نيولی و. يوازې يې څرخکې په لاس کې ونيو، ويل: ګل نوره ستړی مشې. ماته يې کړه، ترور ستړې مشې، په خير راغلې. يوه د عمر نه زړه ښځه د کوټې نه راووتله، زما خوا ته راغله، لومړی يې ګل نور ته ستړي مشي وويله، بيا يې ماته لاس رااوږد کړو، ويې ويل:

ترور ستړې مشې، په خير راغلې. نوره ښه ګړه بړه يې راسره وکړه. بوډا چې په کټ کې ناست و، يو لاس يې په تندي کېښود، ماته يې راوکتل، په ګينګړو اواز يې وويل:

خورې ستړې مشې. ما ويل خدای دې ژوندی لره کاکا څنګه يې؟ نور ګل ټولو ته وروپېژندلم، يوازې دومره يې ورته وويل:

د خير ګل اکا له کوره مې دا ادې راوستله، دی وايي چې دا زمونږ کلی دی، ما ترې پوښتنه نه ده کړې، تاسې به ترې پوښتنه وکړئ، که کوم خدمت و، مونږ به ورسره مرسته کوو. نور ګل خپل پلار ته، چې هغه لا همغسې څرخکی تاواوه، وويل. پلار يې د څرخکې تاوول پرېښودل، زما خوا ته رانږدې شو، نور ګل وويل:

ادې دا دی خپل کور دی، چې خپه نه شې. مور ته يې ورغږ کړو مور دې ادې ته ډوډۍ تياره کړه، زه بيرون ته وځم.

مور يې ويل ترور دې بالښت ته ډډه ولګوه، چې دمه شې. زه به درته ډوډۍ تياره کړم، چې خپه نشې. د نور ګل پلار په يوه بل کټ کېګ مخامخ راته کېناست، ويې ويل:

ترور خپه نشې په دې کلي کې د چا څوک يې؟

ما وې وروره زه د سهار صاحب مېرمن يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغـه تـورې ګڼې وربڅې پورتـه وارتـولې، ورو يـې لـه ځـان سـره وويـل: سـهار صـاحب؟ کـوم هغـه سـهار چې پـه کابـل کـې مـامور و د برجـورې کـلا؟ پـه راډيـو کـې بـه يـې د جمعـې پـه شـپه داستانونه ويل؟

ـ هو هو هماغه سهار.

هغه بوډا ته مخ ورواړاوه، ويې ويل:

دادا ! ستا ورته فکر دی؟ بوډا خپلې تسپې اړولې، ويې ويل: بچی ته ځوک يادوې؟

ـ هغـه د کونـډې زوی، چـې پـه کابـل کـې مـامور و ، ورو سـته يـې چـې پـه کلـي کـې هغـه لويـه برجـوره کـلا جـوړه کـړه. دادا هغـه نـه و ، چـې د هـرې جمعـې پـه شـپه بـه يـې راډيـو کـې داسـتانونه ويل کېدل او موږ به ورته ناست وو.

بوډا وويل: ومې پېژاند بچی، هغه خو.... !

تـه ودرېـږه دادا. ددې لپـاره چـې بـوډا د سـهار صـيب تېـره کيـسه کولـه، خـو زوی يـې ورتـه پـه خبـره کـې ورودانګـل، لـه دې وجـې چـې زه پـوه نـشم او لـومړی زمـا پـه حـال ځـان پـوه کـړي. بـوډا ماته کتل، خو سم نظر يې نه لګېد ، زوی يې وويل:

ترور ته د هغې کورودانه يې. ؟

مـا وې هـو هغـه زمـا خاونـد و. بـوډا او زوی يـې دواړه پـه تعجـب کـې پـاتې شـول، پـه دې وخـت کـې ښـځې لوتـه او چيلمچـي راوړل، ويلـې تـرور لاس وينځـه چـې ډوډۍ وخـورې، ځـښتن يـې هـم راته کړه. ترور ته لومړی ډوډۍ وخوره بيا به نورې خبرې سره کوو.

زه د هغـې لـه مېـرمن سـره لاړم، پـه ډوډۍ کېناسـتم بـوډا او زوی يـې خپـل مـنځ کـې سـره څـه خبرې کولې، هغوی ډېر څه وويل، زه ورته متوجې وم. وروسته له ډوډۍ نه يې راته وويل:

ترور ستا به سودا وي، راځه چې ستاسې کلا ته ورشو ، هرڅه به پخپله وګورې.

د کـور ښـځه او مېـړه يـې دواړه راسـره شـول، د هغـوی لـه کـوره ووتلـو او پـه کلـي کـې پـه يـوه اوږده کوڅه کـې ورسـم شـو. لـه کـوڅې نـه چـې ووتـو ، د کلـي بـل اړخ تـه ورسـېدو. مـا بـه د کلـي هـرې کـوڅې او هـر کـور تـه کتـل، د خپـل کـور ليـدو تـه مـې تلوسـه وه، تلـو تلـو چـې پـه يـوه ګـوټ ورواوښـتو. سـړي وويـل: تـرور هغـه مخـامخ ستاسـو کـلا ده، هغـه بـورج بـې پخـوا پـه ډزو کـې نړېدلی دی.

پـه زړه کـې مـې تېرېـدل، چـې پـه کـلا کـې خـو بـه سـهار او زوی مـې نـه وي؟ کېـداى شـي چـې پـه هغـې وخـت کـې چـا ژونـدي لـه سـينده راوېـستلي وي. نـه پـوهېږم، چـې پـه کـلا کـې بـه څـوک وي نـو؟ څو ګامـه لا کـلا تـه پـاتې و ، ودرېدم ښـه مـې شـاوخوا تـه وکتـل، بيـا مـې مخـامخ کـلا تـه ورپـام کړو ، هېڅ باور مې نه راتلو ، چې ګڼې دا به هماغه کلی او زموږ کلا وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سړي مېرمن هم را سره وه، هغې وویل:
ترور څنګه ودرېدې؟
ـ هسې لورې دا هرڅه راته نااشنا ښکاري.
ـ ترور د کلا دروازې ته چې ورسېدو، بیا درته پته لګېږي.
د کلا دروازې ته چې ورسېدو، مخامخ ودرېدم د کلا دروازې او دیوالونو ته مې پام وکړو ومې پېژندله. د کلا بورج نړېدلی و، دروازه یې ماته وه، د کلا د مخې بڼ نه و. پخواني خیال کې لاړم، بدن مې ورپېده، ځای په ځای کېناستم. د کلا دیواله ته مې تکیه ووهله، سړي دروازه وټکوله، ښځې زما سر ونیو، ویلې ترور جانې ولې؟ زما له خولې غږ نه خوت، اندامونه مې له کاره ولوېدل، بې هوښه شوم، هېڅ په ځان نه وم پوه شوې. یو وخت مې سترګې وغړولې څه ډېر کسان ښځې واړه سړي ناست دي، دوه ښځو په کراره سره په کټ کې کېنولم، دوه بالښتونه یې راته شاته کېښودل، یوې ښځې په ګیلاس کې اوبه راکړې، سترګې مې شاوخوا ته واړولې، د همغې ښځې مېړه راته وویل:
ترور دا ستاسې کلا ده. یو زلمي ته یې لاس ونیو، چې توره ږیره لوړ سړی و، ویلې دا ستا د خاوند د تره زوی دی. هغه راغی په ما راښکته شو، له خولې یې ووتل: اخ تندار ته؟
ما په غېږ کې ونیوله، له غړه لوېدلې وم، خالي اوښکې مې روانې وې. بیا د هغې مېرمن راغله راغاړې وته، د سترګو په رپ کې د چم ګاونډ ښځې او سړي کلا ته راننوتل. کلا له خلکو ډکه شوه، په یوه پښه لوی واړه کلا ته راننوتل. لکه د خوب غونډې پرېشانۍ یووړم، څه مې نه لیدل، خو دومره مې اورېدل چې هر چا به یو بل ته ویلې: د سهار صیب مېرمن راپیدا شوې ده. د سهار د نوم په اورېدو به مې په زړه چړې منډل کېدې. د خلکو شور او زوږ دومره زیات شو، چې چا د چا خبره نه اورېده. له یوې خوا هوا ګرمه وه او د خلکو ګڼه ګوڼه هم زیاته وه. یو وخت چې مې سترګې وغړولې، یو چا په ګیلاس کې اوبه راته ونیوې. مړی مې لمده شوه، پخپل ځای کېناستم. پام مې کاوه د خدای مخلوق په کلا کې راټول شوی و. په کټ کې راسره ناستې ښځې راته په سر ټیکری ساز کړو، ټولو ماته کتل او یو ډول د خپګان په حالت کې لیدل کېدل. یوه سړي په جګ اواز وویل:
خوېندو ورونو ښه به دا وي، چې دا بیروبار کم کړو، دا بېچاره ګۍ به لږه دمه شي، په کرار او نوبت سره به ورسره وګورئ، اوس همدومره بس دي، راځئ چې ځو.
دوې وویل: سمه ده. خلک په کرار سره له کلا نه ووتل، ښځې هم لاړې، یوازې د کلا اوسېدونکي کسان پاتې شول.
د نور ګل پلار او مور چې دواړه راته نزدې ناست وو، زما خوا ته نور هم نزدې شول، ویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل: تـرور ښـه شـو ، چـې سـتا د خاونـد د تـره زوی شـته دی، دا مېنـه پـرې ټېنګـه ده. نـور دې لـه خیـره تکلیـف نـشته دی. اوس بـه سـتا پـه اجـازت سـره درنـه لاړ شـو ، بیـا بـه دې احـوال واخلـو. والکـه وراره مـونږ بـه درنـه ولاړ شـو ، ښـه شـوه زمـا زوی نـور ګـل دا تـرور کلـي تـه راورسـوله، بیـا بـه سره ګورو.

ـ نه نه کاکا جانه ډوډۍ به راسره وخورئ بیا به ځئ.

ـ خیر یوسې دا زمـوږ خپـل کـور دیـو بیـا بـه شي. پاخېـدل لـه مـا یـې اجـازت وغوښـت او لـه کـلا نـه ووتـل، د کـلا لویـو وړو ورسـره مخـه ښـه وکـړه، د کـور ښـځه او سـړي، بچیـان یـې ټـول رانـه راتـاو شـول. د سـهار د کاکـا زوی شـیر خـان او مېـرمن یـې دواړه راسـره پـه ځنګ کـې کېناسـتل، شیر خان وویل:

تنـدار کـسم پـه خـدای چـې ستاسـې د ټولـو فاتحـه مـوږ تـه پـه همغـه وخـت کـې شـوې وه او دا دی، چـې تـه الله ناڅاپـه پـه مـوږه رانـوبـستې. دواړو خپـل لاسـونه غـوړونـو تـه یـوړل، خدایـه توبـه توبـه مـې ده، دا څنګـه چـل وشـو. ای تنـدار دا دومـره وخـت نـو تـه چېـرې تـه وې، هلـه کیـسه کوه، چې....

د شـېر خـان دوه پېغلـې لوڼـه او درې زامـن هـم پـه یـوه ځـای راتـاو وو ، مـا ورتـه خپلـه کیـسه تېـره کـړه، ولـې ماشـومان ناسـت وو ، هغـه ځینـې زیـاتې چـې راسـره شـوې وو ، پـه اصـل شـکل مـې ورتـه ونـه ویلـې، خـو نـوره ټولـه کیـسه مـې ورتـه بیـان کـړه، ټولـو لویـو وړو سـم پـه سـلګو سـلګو وژړل، هـر یـوه ماتـه کتـل او لـه سـترګو یـې اوښـکو دارې وهلـې، ټـول مـې لـه ځـان سـره ښـه پـه ژړا سـترې کـړل. هغـوی راتـه هـم د روسـانو د وخـت جګـړې او پـه کلـي د بمبـارۍ راتـه ټـولې کیـسې وکـړې. د کـلا د بـرج پـه توپونـو وېـشتل، د خپـل پـلار او د سـهار د مـور وژل او هـم یـې د کلـي د هـر کاله د مړګونو راته بېلا بېلې کیسې وکړې. بیا یې راته وویل:

تنـدار راځـه، چـې د کـلا پـه کوټـو دې وګرځـوم، هـر د یـوال د توپونـو او راکټونـو مرمـۍ خـوړلې دي، کـلا هغـه ډول نـه ده پـاتې، ګرچـې مـا یـې ځینـې برخـې دوبـاره جـوړې کـړې دي. د کـلا بـورج رانـه نیمګـړی پـاتې دی، کـه ژونـد و پـه خیـر سـره سـږکال مـې ورتـه نیـت دیـو چـې ودان یـې کړم.

شـېر خـان لـه لاسـه ونیـولم ورو ورو یـې د کـلا پـه بـېلا بېلـو کوټـو وګرځـولم، زمـوږ د خـوب کـوټې تـه چـې ننـوتلم سـتوني مـې راډک شـو ، پـه دواړو تـشو مـې لاس کېښود ، اوښـکې مـې وڅڅېـدې، هغـوی هـم راسـره اوښـکې تویـولې. د کـوټې دیوالونـه لا هماغـسې لـړ لـړ سـپین و. شـېر خان په ژړغوني غږ وویل:

تنـدار پـه دې کوټـه کـې اوس مـونږه ویـده کیـږو. ورمنـده یـې کـړل دیوالـه تـه د سـهار عکـس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوړند و ، ویلې تندار دا مې د سهار لالا عکس دی، ماته یې ونیو. ما چې عکس د کوټې په دروازه کې رڼا ته ونیو ، د چوکاټ په شیشه مې او ښکې ډنډ شوې، هغه رانه عکس بېرته واخیست ماته یې وې تندار راځه چې په نورو کوټو کې وګرځو ، د کلا په کوټو او بامونو وګرځېدو ، د کلا هغه لوړ بورج نیمایي راکښېوتی او غورزولی و. د دویم پوړ په کوټو کې هم وګرځېدو ، زمونږ د وخت سامانونه د هغې وخت جهادي غلو لوټ کړي وو ، د کلا ترڅنګ بڼ و چې اوس پکې یوازې د سیترون ونه جګه ختلې وه او یوه ونه د نارنج ولاړه وه، چې ډېره زړه شوې وه. د لاندې ترې چرګان ګرځېدل. د کلي د وستل چینار ان نه وو ، زیات کورونه هماغسې لا وران پراته وو.

دغه ورځ ټوله په ژړا انګولا تېره شوه، ماخستن له ډوډۍ نه وروسته چای ته ناست و ، ما ویل:

شېر خانه بچی ! لومړی دا خپله مېرمن دې راته راوپېژنه، دا بچیان دې بېل بېل په نومونو یاد کړه، بیا به نورې خبرې کوو.

هغه راته خپله ښځه یاده کړه، ویې ویل: دا د کلي حیدر خان لور ده ګلابه نومېږي. دا مې میرخان مشر زوی دی او هغه خیرو دی او دا وړوکی افضل دی. دا مشره لور مې غوټۍ نومیږي او دا بله پاڼه نومېږي.

ـ ډېر شکر دی زویه په تا او په دې اولادونو دې ډېره خوشحاله شومه، زړه نازړه د نورګل د پلار و مور سره راتلمه ما وې چې په دې کلي کې به زما څوک پاتې وي او که نه؟ بچی په دې ساعت هم شکر دی.

شېر خانه زویه ! بلا دې واخلم زه نور د ډېرو خبرو طاقت نه لرم، خو که ته راته د سهار او زما د زوی په باب یو څه ووایې... نوره پاتې کیسه او د سهار په باب شېرخان داسې پیل وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم څپرکی

ـ تندار ! تاته خو به معلومه وي، چې زه په هغې وخت کې ایله وخت رسیده وم، کوم وخت چې تاسو له کلي نه د تلو نیت کړی و او په جاله کې د شپې په سیند پورې وتلئ. په همغه شپه له پلار سره دلته ستاسې کور ته راغلو. زړه ادې دې خدای وبښي (ستا خوابښې) ځانله ناسته وه، ژړل یې. پلار مې ورته خبرې وکړې، ژړا یې بس کړه. د شپې تر ناوخته پورې هغوی دواړه مشغولېدل او زه ورته ناست وم. پلار مې ورته وویل:

سبا ته یا بل سبا ته په دې کلي روسان حمله کوي، ښه شوه چې سهار دوی ځانونه ووېستل. مونږ به چې د کلي خلکو څه حال و ، هغه به زمونږه وي.

تر نیمې شپې پورې دواړه په همدې خبرو سره ګړېدل، پلار مې بیا کور ته لاړ او زه له زړې ادې سره پاتې شوم. سهار وختي یې راویښ کړم، ویل یې بچی پاځېږه نن څه بل شان درنې ډزې کېږي. له بام نه مې پام کاوه، څو توپونه د کلي بر سر کې ولګېدل. له ځان سره مې وویل:

والله ! ته یو ځل پلار پسې دې ورشه، چې په احوال ځان پوه کړې. ماته به زر بېرته معلومات راوړې. ما خپلې سترګې موښلې او پلار پسې کور ته لاړم. د کلي په وستل کې هېڅوک نه و ، د خپل کور په کوڅه چې ورسم شوم، پلار مې د څو تنو کلیوالو سره ولاړ و. زه چې ورنږدې شوم، هغوی خپلو کې همدا خبرې کولې، چې د کلي بر سر یې ووېشتو ، پلار مې هغوی ته وویل:

ځئ خپلو کورونو کې کېنئ، بیرون مه ګرځئ. ماته یې وویل: کور ته ننوزه هېڅوک باید له کوره راونه وځي. زه به د سهار دوی کره ورښکاره شم. زه چې کور ته ننوتلم، په تشناب کې خپل مخ او لاسونه مې پریمینځل، له نورو وړو سره چای ته کېناستم، مونږ لا چای نه و خلاص کړی، چې پلار مې وارخطا غوندې راننوت، ویلې هله زر کوئ، چې د سهار دوی کور ته لاړ شو ، هغه لویه کلا ده دیوالونه جګ دي، که روسان حمله وکړي، کېدای شي چې بچ پاتې شو. ویل یې هله پاځېږئ، چې کلي کې څو د هوان ګلۍ ولګېدې، خدای دې خیر کړي، وضعه خرابه راته ښکاري. ماته یې وویل: ته او خور دې په کور کې پاتې شئ، وروسته به بیا احوال سره واخلو. مور مې او پلار مې له نورو وړو سره دلته راغلل.

شېبه په شېبه ډزې زیاتېدلې، یو میزایل د کلي په منځ کې ولګېد ، زه په منډه بلۍ ته وختم، ما وې چې پام وکړم. زه چې بام ته وختم، په کلي کې دوړې پورته شوې، شور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غالمغال ورسره سم پورته شو، چې غړز شو څو مېزايل غبرګ په کلي ولوېدل. په هوا کې جنګي الوتکې تېرې شوې، په کلي يې بمباري وکړه. ښه مې ورته کتل، چې د کلي په سر تېرې شوې. نورې ډزې د توپونو په کلي راډېرې شوې، اخر زه وډار شوم خور مې راغبرګه کړل: راکوز شه شېر خانه وبه لګېږي. زه له بامه راښکته شوم، زه او خور مې د کور په برنډه کې غلي کېناستو، غوږ مو وينو چې له کلي نه ژړاګانې پورته کېدې. ډزې دومره زياتې شوې، چې ما او خور مې خبرې سره نه اورېدلې. زموږ د کور شاوخوا ته توپونه ولګېدل، زه او خور مې وارخطا شو، په کوټه کې د دوو کندوانو په منځ کې ورننوتلو او غلي کېناستو. په هوا کې د الوتکو کړنګا او بمبارۍ او د توپونو او راکټونو ډزو دومره وارخطا کړو، چې زه او خور مې دواړو سره يو بل په غېږ کې ونيول او رېږدېدلو.

په کلي کې وړې ډزې هم پيل شوې. موږ دا فکر کاوه، چې ګنې د کلي خلک به ډزې کوي، حال دا چې په کلي روسان رااوښتي وو. زموږ کور د کلي په منځ کې و، د کور ديوالونه خو لوړ و، د دروازې زنځير مې اچولی و، په دروازه کې د اوسپنې پټې اوښتې وه. ډېره کلکه دروازه وه. يوه شېبه وروسته دروازه وټکول شوه، ما وې چې ګنې پلار مې راغلی دی، زه ورو ورو دروازې ته ورغلم، غوږ مې ونيو، چې بدلې خبرې کېدې، له دروازې راستون شوم، بېرته مې د کندوانو منځ خاليګاه ته ځان خواته ورننزدې کړو، هغې ويل څوک و، ما وې بل څوک دي، کېدای شي روسان راغلي وي.

مونږ دواړو له وېرې سپوڼ نه کاوه، غڼې او درنې ډزې غلې شوې، خو يوازې د کلاشينکوف وړې ډزې ډېرې کېدې. په هوا کې الوتکې تېرېدلې، خو بمباري يې نه کوله. دروازه په زوره ټک ټک شوه، مونږ ځان غلی نيولی و، په کلي کې ګڼې ډزې روانې وې. زمونږ له دروازې نه راغلي کسان لاړل، مونږه د کندوانو ترمنځ په ناسته ستړي شو، کوټې نه راووتلو، چې غوږ مو ونيو په کلي کې همغسې شور او زوږ پورته کېده، ولې ډزې کمې شوې. له ځينو کورونو نه د ژړا غږونه راتلل. شېبه په شېبه وير ژړا زياتېدله. ورځ زياتې په وتو وه، زه ورو شانې بام ته ورپورته شوم، ټول کلی وير ژړا پسې اخيستی و. د کلي ځينو کورونو نه لوګي او لمبې پورته کېدې، وړاندې په سړک خړې عسکري موټرې روانې وې. په هوا کې يوه نيمه الوتکه او څرخي الوتکې هم ګرځېدلې. زموږ د کور شاوخوا ګاونډيان هېڅوک نه ښکارېدل، يوازې د ښځو ژړاګانې زياتې وې، چې د کلي په هر کور کې اورېدل کېدې.

د کور د دروازې زنځير مې خلاص کړ، دروازه مګې رابېرته کړه، په کوڅه کې مې شاوخوا ته وکتل، وړاندې يو نيم سړی په منډه تېرېده، زه دوباره کور ته ننوتلم. خور ته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل:

په کلي نوره جګړه غلې ده، خلک ګرځي راګرځي، راځه چې دواړه په منډه د زړې ادې کلا ته لاړ شو، چې د هغوی احوال واخلو.

له کوره ووتلو او په یره یره په کوڅه کې رارروان شو. د کلي په هر کور کې ژړا وه، په ځینو کورونو کې لا همغسې لمبې وې، ټول کلی لوګو او بوی نیولی و. ډېر کم کسان په کوڅو کې وارخطا وارخطا ګرځېدل. مور له ویرې په یوه منډه تر کلا ورسېدو. د کلا بورج نیمایي راکټونو غورځولی و، د کلا لویه دروازه ماته وه، دیوالونو مرمۍ خوړلې وې. په دروازه چې ورننوتلو د کلا په دالانه کې زما پلار مړ پروت و. مور او زړه ادې مې په برنډه کې مړې پرتې وې. د کلا کوټې ورانې ویجاړې شوې وې، ټول سامانونه یې خراب کړي وو، بکسونه مات پراته وو، مور دواړو چیغې کړې، په ژړا مو پیل وکړ. د کلا دروازه کې ودرېدو او چیغې مو وهلې، ښه شېبه وروسته درې تنه د کلي سړي راغلل، ویل یې مه ژاړئ، کلا ته ننوتل زما پلار او مور یې ولیدل او زړه ادې یې ولیده، چې ټول مړه دي. څوق څوق یې وکړ، لاس یې ورته پورته کړ، مور ته یې وویل:

تاسو چیغې مه وهئ، صبر وکړئ. هغوی یوازې مړي په کټونو کې پرېستل او سپینې روجایي ګانې یې پرې خورې کړې. مونږ ته یې وویل:

په دې خبره د تندار (هوسۍ) له سترګو اوښکې روانې شوې، خپل ټیکری یې سترګو ته ونیو، اوښکې یې پاکې کړې، ما ویل تندار نو بیا ډېر ساعت وروسته زمونږ نزدې خپلوان او د کلي څو تنه، چې ژوندي پاتې وو، کلا ته راننوتل، څو د چم ګاونډ ځینې ښځې هم راغلې، مونږ ته یې وویل: دا غم په ټول کلي دی، په هر کور کې درې او څلور وژل شوي دي، مونږ نورو وړاندې کلیو ته استازي لېږلي دي، چې خلک راشي او د شپې د دې کلي ټول مړي ښخ کړي، ځکه چې د ورځې کېدای شي بیا بمباري وشي باید چې مړي د شپې ښخ شي. ملا وایي چې غسل مړو ته مه ورکوئ، ټول شهیدان دي، له خپلو جامو سره یې ښخ کړئ. درې ښځې او څو تنه سړي مونږ سره پاتې شول، زمونږ له خپلوانو سره یې یو ځای مړي په اب و تاب کړل، وینې یې پاکې کړې.

د ماښام خړه په لګېدو وه، د کلا په برنډه کې درې جنازې د لاټین رڼا ته کېښودل شوې، مونږ ورته په ویر اخته وو. د شپې ناوخته خدا بزده، چې څو بجې وې کلا ته خلک راننوتل او زر زر یې درې واړه جنازې پورته کړې او هدیرې ته یې یووړې. مونږ په جنازو پسې وروسته په چیغو چیغو ژړل او روان وو. خور مې خلکو راستنه کړه او زه ان تر هدیرې پورې ورسره لاړم. په هدیره کې خلکو نور مړي ښخول. تر نیمې شپې پورې ټول مړي ښخ شول، په پای کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعايه ولوستله. د کلي خلکو او د نورو کليو خلکو عمومي دوعا وکړه او بيا يوه تن سپين ږيري په جګ اواز وويل:

ددې کلي پاتې خلکو ته دا اعلان کوم، چې سهار وختي په خړه کې له کلي نه ووځي او نورو کليو ته ولاړ شي، ځکه چې امکان شته چې روسان بيا بمبار وکړي، خداى ناخواسته پاتې خلک مړه نه شي.

ټول خلک له هديرې نه خواره شول، د نورو کليو خلک خپلو کليو ته لاړل، زموږ د کلي پاتې کسان خپل کلي ته راستانه شول. زه چې کلا ته راغلم، خور او نور خپلوان مې ويده وو، يوازې زما د پلار خور چې زما ترور کېده، د لاټين رڼا ته ناسته وه او ژړل يې. زما په ليدو راپاڅېده، ويل يې: شېرخانه زويه ځنګه چل شو؟

ما وې عمه جانې ټول مړي ښخ شول، خلک خواره شول، خو خلکو وويل، چې سبا ته وختي به کلی خالي کېږي او پاتې خلک به نورو کليو ته ورځي. په دې وخت کې زما د ترور خاوند هم راننوت، ډېر خپه او ستومانه و. هغه وويل:

ځينې ضروري سامانونه چې له ځان سره يې وړی شو، سر له اوس نه بايد برابر شي. نور سامانونه به په کوټو کې پرېږدو، دروازې به ورپسې راپورې کړو، د کلا دروازه به هم کلکه کړو، سهار وختي به له کلي نه وځو.

لږه شېبه مو سترګې لا ورغلې نه وې، چې راپاى ځولو، ويل يې هلئ روانېږئ. سهار وختي تورتم کې له کلا نه ووتلو او د درې لاره مو ونيوله. ترڅو چې لمر راختو، د درې برسر کلي ته ورسېدو. هلته زما د پلار خپلوان و، د هغوی کره مو پوره لس ورځې تېرې کړې. بيا خبر راغی، چې کلي ته راشئ، امنيت دی. دوباره کلي ته لاړو، په مړو پسې مو خيرات وکړ، مګر په کلي کې دومره څوک نه وو، ځوانان خو بيخي نه وو، ځينې د پاخه عمر خلک او سپين ږيري يو نيم چېرې په کومه کوڅه کې اوسېدل، د لويو ښارونو نه په غير نور ټول کلي له مجاهدينو سره و.

تندار! زه خو په هغې وخت کې وړوکی وم، دا ټول غمونه ماته راپه غاړه شول. خپلوانو راسره لاس اړاوه، ولې دا ټولې ستونزې زما په سر وې. تاسې مې بيخي له ياده وتلي وئ، يوازې دومره خبر وم، چې په جاله کې له سينده پورې وتلئ او پاکستان ته تلئ، خو له هغې پېښې نه چې ستاسې په جاله يې ډزې کړې وې او دغه پېښه شوې وه، هېڅ معلومات مو نه درلود. ډېرې ورځې وروسته يو تن، چې په جاله کې له تاسې سره ملګری و، هغه کلي ته راغلی و. موږ ته هغه دا خبر راوړ، چې ستاسې په جاله باندې حکومتي پوستو ډزې کړې وې. هغه داسې کيسه کوله:

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې په جاله ډزې پیل شوې، ما د ستي سیند ته ځان وغورځاوه او د جالې پړی مې کلک ونیو، نور بدن مې په اوبو کې و، خالي سر مې خیګانو پورې نیولی و، چې ډزې به زیاتې شوې، ځان به مې په سیند کې غوپه کړو. په لومړي ځل ډزو کې سهار ولګېد او بیا ورپسې یو یو لګېده او اوبو ته به لوېدل. یوازې یو تن په جاله کې مړ پروت و، خو څه وخت چې جاله وان مرمۍ وخوړه، له خولې یې آخ وخوت، نوره نو هغه بیا لامبو نشوای وهلی، تر یو وخته پورې یې پښې خوځولې، تورتم تیاره و، څه نه لیدل کېده، د جالې نه هم د چا غږ یا کوم فریاد نه پورته کېده. ما فکر کاوه، چې یوازې همدا زه ژوندی یم، نور ټول مړه دي. جاله مې ورو ورو کښنوله، ترڅو د سیند غاړې لوخو ته ونښته. څنګه چې جاله ودرېده، ما په چالاکۍ سره د سترګو په رپ کې ځان وچې ته ورساوه، څپلۍ او څادر مې رانه سیند وړي وو. څنګه چې وچې ته شوم بیا مې جالې ته نه دي کتلي، تورتم و څه نه لیدل کېده، په یوه خوا مې منډه واخیسته، له کمیس او پرتوګ نه مې اوبه څڅېدلې او روان وم. هېڅ نه پوهېدم، چې په کومه ځم؟ یيلې پښې وم، په پښو کې مې غنې لاړې، زیږو تیږو مې پښې راته وینې کړې وې. زه له وېرې نه په ځان نه پوهېدم، دومره ډېر مزل مې وکړ، چې د اوبو ډ کې لمدې جامې راباندې وچې شوې وې، نیمه شپه وه چې په یوه کلي ورپېښ شوم، هغه څنګه چې له لیرې مې د سپو غپا واورېده. په همغه د سپو غپا پسې تلمه تلمه چې یوه کلي ته ورسګېدم. کلی د غره په لمن کې اباد و، دومره لوی کلی هم نه ښکارېده، د کلي مخې ته څو کورې ونې ولاړې وې، ما ځان ونو ته ورساوه. د ونو لاندې بیخي تورتم و، ډېر ستړی شوی وم، ومې پتېیله چې دمه وکړم. یوې تیږې ته کېناستم، د تیږې سر هوار و، خوا ته یې هماغسې نورې هوارې تېږې پرتې وې. پوه شوم، چې دا وستل دی، غلی کېناستم، کلي ته ځکه نه ورتلمه، چې ما وې نیمه شپه ده خلک ویده دي، څوک نه پېژني. وخت خراب دی ما وې چې هسې بوسو کې لاړ نه شم. د ونو لاندې وستل کې ناست وم، ترڅو چې د سهار سپیدې وچاودې او رڼایي ولګېده. له کلي نه څه کسان په بېلابېلو کوڅو کې راوتل او پخپل کار پسې تلل. زه له ځایه پورته شوم او وړاندې په لاره یو تن سړی روان و، زه د هغه خوا ته ورغلم. د جومات پوښتنه مې ترې وکړه، هغه جومات راوښود، ویلې په دغه کوڅه سم مخامخ لاړ شه. جومات د کلي په منځ کې دی، هلته بیا له چانه پوښتنه وکړه در وبه یې ښایي.

زه لکه د لېوني غوندې چې نه مې خولۍ په سر پاتې وه او نه مې څادر درلود. د کلي منځ ته ور روان شوم، جومات مې پیدا کړو، زر زر مې اودس وکړو، د سهار جمعه تیاره وه، درې صفه خلک په امام پسې ودرېدل، زه په اخر صف کې ولاړ وم. کله چې لمونځ خلاص شو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعا وکړه، زه جګ شوم، ملا صیب ته مې وویل:

استاذه ! زه یو مسافر یم، نه پوهېږم چې دا کوم کلی دی؟ ماغزه مې لا په ځای نه دي، په جالا راپورې وتلو، حکومتي پوستې راباندې ډزې وکړې، شپږ اووه تنه په جاله کې وو، ټول بېچاره ګان ولګېدل، سیند ته ولوېدل، یوازې زه ژوندی پاتې شوم. خولۍ او څادر رانه سیند وړي دي، چې تاسې ته بل شان ښکاره نه شم، که څه کمک را سره وکړئ.

ملا وویل: وروره ته د کوم ځای یې؟

خپل نوم مې ورته یاد کړ او د خپل کلي نوم مې هم ورته وښود. په جومات کې ناستو خلکو ټولو وویل:

وروره ستړی مشې هر یوه راته په اخلاص سره ستړي مشي وویله. په لومړي صف کې یوه تن، بلکې درې څلورو کسانو غبرګ وویل: ستاسې کلی روسانو پرون بمباري کړی دی، طالع دې ښه ده، چې ژوندی پاتې شوی یې. یوه سپین ږیري ملا صاحب ته غږ کړ، ویې ویل: استاده لاس پورته کړئ، چې ټول شهیدان الله وبښي. د جومات خلکو په ګډه دوعا او فاتحه وکړه، یو تن وویل:

مېلمه راځه ما سره چې کور ته لاړ شو، هرڅه به خدای وکړي، ته مه وارخطا کېږه.

سړی مخکې او زه ورپسې وم، د لمر وړانګې راختلې وې، چې د سړي کور ته ورننوتو. په حجره کې یې کېنولم، هغه چای راوړو، لومړی مو چای وڅښلې، بیا هغه کور ته ننوت، یو پکول او خپل زوړ غوندې څادر یې راته راوړو، ما ترې مننه وکړه. بیا راته هغه زموږ د کلي لاره راوښوده او خپل کلي ته راورسېدم. د کلي نور خلک خو پرېږده، چې زما پلار او دوه ورونه هم شهیدان شوي وو. درې ورځې په خپل غم اخته وم، په څلورمه ورځ مې د کلي پاتې خلکو ته د جالې کیسه وکړه.

تندار زه د کلي د خلکو له خولې چې خبر شوم، د ستي په د غه سړي پسې لاړم. هغه راته ټوله کیسه وکړه، ولې ستا د ژوندي پاتې کېدو او لیدلو یې څه ونه ویل، نو پس له هغې زه پوه شوم، چې تاسې ټول به سیند وړي یاست. له هغې ورځې نه وروسته زه او زموږ نور خپلوان څو کسان د جالې له ځایه ښکته د سیند د غاړې په لټولو کلي په کلي او بېله په بېله د سیند دواړه غاړې لټول پیل کړل. د سیند په دواړو غاړو به روان وو، ټوله ورځ به مو د سیند منځ بېلې او غاړې کتلې او هم به دوه تنو په کلیو کې د مړو د پیدا کېدو او ښخېدلو پوښتنه کوله. شپې به مو د کلیو په جوماتونو کې تېرولې، څلورمه شپه مو د سیند د غاړې په یوه وړو کې کلي کې، چې د کلي مخې ته بېله وه او په بېله کې رنګې رنګې اوبه بهېدلې، تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ په دغه ورځ ډېر ستړي شوي وو، ځکه چې مونږه سره دوه خيګان (شنازونه) هم موجود وو، بېله به چې مخې ته راغله په خيګانو به بېلې ته ورپورې وتلو او مړي به مو کتل. دوه تنه لامبوزن راسره و، هره شيله، د سيند د منځ ټاپوګان او بېلې يې ښې سمې لټولې. کله چې په دغه شپه مونږ دغې واړه کلي ته شپه راوړه، د ماښام لمونځونه قضا شوي وو. له جومات نه خلک وتلي وو، جومات کې مرغکۍ غوړېدلې وه، د ملا په ممبر کې پوزی پروت و، په تاق کې د تيلو ډيوه پرته وه. مونږه ټول ځلور سره پوره وږي شوي وو، يو بل ته مو سره د لوږې په باب ياده کړه. فيصله په دې وشوه، چې دوه تنه به په کلي کې خيرات راټولوي او دوه تنه به په جومات کې پاتې کېږي. همغه و، چې زه او ترورزی مې (نواز خان) کلي ته د خيرات راټولولو لپاره په يوه کوڅه ورسم شو، په کلي کې مونږه ښه ډېر خيرات راټول کړو. جومات ته چې راغلو، هغو نورو دوو له کوم کور نه په چای جوش کې چای راوړی و، ګوره ورسره وه. له چای او ډوډۍ نه وروسته په جومات کې ځملاستو. سهار وختي پاځېدو، لومړی مو اودسونه وکړل، ملا اذان وکړو، د کلي خلک جومات ته راغلل. ټول به دوولس تنه وو، په جمعه ودرېدل. د جمعې نه وروسته کله چې ملا دوعا وکړه، زه پاځېدم او د کلي خلکو ته مې د خپلو مړو د پيدا کېدو او ښخېدو وويل. له خلکو د جملې نه سمدستي يوه تن وويل:

وروره لومړی خو ځان دې مونږ ته راوپېژنه، چې د کوم ځای نه راغلی يې؟

خپل ځان مې ورته وروپېژاند، بيا مې ورته د خپلو مړو د نښو نښانو وويل، نوم او پته مې ورته وويله. ټولو خلکو وويل:

وروره يو مړی موږ په بېله کې موندلی او په هديره کې مو ښخ کړی دی او د ماشوم په باب معلومات نه لرو. په دې وخت کې ورينداري وويل:

ښه بچی نو بيا څه وشول؟

ما د جومات خلکو ته په ډېره چټکۍ سره وويل:

وروره کله مو دغه مړی ښخ کړی دی؟

يوه د پاخه عمر سړي وويل:

دا يوه جمعه به کېږي.

بل تن وويل: يره پنځه شپږ ورځې کېږي.

ـ وروره دغه مړي څه نښې درلودې؟

يو زلمي په داسې حال کې، چې نوی يې سلام وګرځاوه، لمونځ يې خلاص کړو، داسې يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندېوالـه پـه هغـې ورځ زه سـهار وختـي لـه كـوره ووتلم، د ببلـې غـاړې تـه ورغلـم، غوښـتل مـې چې پـه اوبـو كـې د سـيند غـاړې تـه ولامبم. مـا چې جـامې ووېستې، اوبـو تـه روان شـوم، وړانـدې د ببلـې پـه سـر كـې مـړى نـښتى و، ولـې او سـر يـې ښـكارېده، نـور پـه اوبـو كـې پټ و. زه دوبـاره د خپلـو جـامو خـوا تـه راغلـم، خپـل څـادر مـې لنـګ كـړو، پـه شـيله ورپـوې وتلم. د ببلـې سـر تـه ورغلـم، د مـړي خـوا تـه ورو ورو ورتلمـه، ترڅـو چې وروړسـېدم. يـوازې كمـيس او پرتـوګ يـې پـه تـن كـې وه، نـسكور پـروت و. لـه اوبـو نـه مې راووېست، پـه ببلـه كـې مې پـه كبلـو واچـاوه، ددې كلي نسيم اكـا چې اوس بـه هم موجود وي، هغـه لـه نغري غـاړې نـه غـږ كـړو: هـو زه وم. ده تـه مې لـه ببلې نـه ورغـږ كـړل، مـا وې چې د كلي نـه يـو څو تنـه راولېـږه، چې يـو كټ هم راوړي، چې دا مـړى راسره لـه ببلې نـه پـورې باسي. همغـه و، چې پېنځـه شپږ تنـه هلكـان راغلـل او مـړى مـو راپـورې وېست او د كلي جومـات تـه مـو راوړو. بيـا مـو چې وكـوت راوكـوت، داسـې خاصـې نـښې يـې نـه معلومېـدې، خـو څـوان و مـخ يـې روغ و. د سـينې پـه سـر يـې دوه سـوري و او يـو وړوكـى سـورى يـې پـه تـشي كـې و. ټـول و ويـل چې حتمـي پـه ټوپـك ويـشتل شـوى دى. ولـې مـړى پـه هغـې ورځ تازه ښكارېده، ډېرې ورځې پكې نه وې تېرې شوې.

يوه سړي د جومات له بل كونجه غږ كړ، ويې ويل:

وروره دا څوك و؟ د كوم كلي و؟

تندار په چټكۍ سره وويل:

تا ورته څه وويل، چې څوك دى؟

مـا وې هغـه زمـا د كاكـا زوى و سـهار نومېـده. كاكـا جانـه دا هغـه سـړى و، چې د هـرې جمعـې پـه شپه بـه يې راډيـويي داستان پـه كابـل راډيـو كـې خپرېده. ټولـو پـه جومـات كـې ناسـتو كـسانو وويل: آخ دا څه وايې؟ هغه سهار خو په كابل كې و، دلته يې څه كول؟

يـوه تـن داسې پوښـتنه وكـړه. د تنـدار فكـر لـه سـهار سره چې لـه كابـل نـه كلي تـه راتلـل شـو او پـه چـرت كـې ډوبـه لاړه. مـا خلكـو تـه د هغـه كيـسه وكـړه او د جـالې مـې ورتـه وويـل. ټـول پـه جومـات كـې ناست د كلي خلـك خپـه شـول، يـوه سـپين ږيـري وويـل: ورونـو ښـه بـه دا وي، چې ددې قبر معلومات وشي. قبر وسپړل شي، لومړى وكتل شي، دوى به يې پېژني.

ټولـو پـه همـدې خبـره سـلا وكـړه، د كلي خلكـو چـارۍ او ببلونـه راواخيـستل او لـه مـوږه سـره يوځاى د قبر راسپړلو ته لاړل. تندار فكر دې دى؟ هغې مخامخ رراوكتل ويې ويل:

هو نو بيا څنګه چل وشو؟

ـ قبـر چې مـو رابرسـېره كـړ، لـومړى مـو تـرې د سر تختـه واړولـه او كفـن يـې نـه و، خلكـو ويلې لـه يـوې خـوا شـهيد دى او لـه بلـه خـوا د جـامو سره مـو ځكـه ښخ كـړى و، چې مـوږ ويلـې كـه څـوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلوان يې راشي او ويې پېژني، نو کله چې مې د قبر نه د سر تخته راپورته کړه او ومې ليد، سمدستي مې وپېژانده. نور زياتي ټينګ نه شوم، سلګو ونيولم، تخته مې پرې دوباره سمه کړه، خلکو له قبره راپورته کړم، ښه شېبه له ځانه خبر نه وم. خلکو راته تسلي او ډاډ راکاوه، يو وخت کې مې چې اوسون پرځای شو، د کلي خلکو او په تېره ملا وويل:

وروره ټوله يو شان د خدای خاوره ده، څه دا کلی او څه ستاسې کلی، يو شان هديره ده، همدلته يې پرېږده، اوس خو بې له هغې وپېژندل شو. جنګ جګړه او نښته په زور کې ده، هرې خوا ته ډزې دې، توپونه ويشتل کيږي، د وړلو چاره يې ګرانه ده. يوازې همدا کلی د حکومت او روسانو د بمبارۍ نه په امن دی، ځکه چې دومره غټ کلی نه دی، دا څو کورونه دي د چا ورته هډو پام هم نشته دی. که ژوند باقي و او په راتلونکي وخت کې شرابط برابر شول، بيا يې يوسئ. اوس يې همدلته پرېږدئ.

ما چې فکر وکړو تندار ! رښتيا چې هرې خوا ته جګړه وه، د وړلو چاره يې نه کېده. د کلي خلکو يو بېرغ د هغه په قبر ودرولو، ټولو په ګډه دوعا ورته وکړه او مونږ تري کورته راغلو. وروسته مې هم بيا څو ځلي د هغه د مړي د راوړلو نيت وکړو خو هر چا راته ويلې: ټوله يو شان خاوره ده، همدلته دې وي. بس تر ننه لا پاتې دی او د وړوکي هلک په هکله هم ډېر د سيند په غاړو وګرځېدم مه ان تر اخره پورې لاړم، کلي په کلي مو پوښتنه وکړه، د سيند دواړو غاړو کلي او بېلې مې چاڼ کړې، مګر هېڅ پته ونه لګېده. درې مړي نور هم پيدا شول، خو ستا د زوی هېڅ پته ونه لګېده.

له دې خبرې سره هوسۍ تندار خپل سر په بالښت ولګاوه، يوازې يې له ستوني نه ژړغونی فرياد راوخوت، ډېره شېبه يې وسوقلې، مېرمن مې او زه هم ورسره په ژړا شو. دغه ورځ مو ټوله په ژړا او خپګان ووتله، په سبا ته هم د کلي ځينې ښځې او سړي مونږ کره د هوسۍ تندار ليدو ته راتلل. د هغې وخت همزولي کليوال يې ټول زاړه شوي وو، په درېمه ورځ راته هغې وويل:

زما د پلارګنۍ معلومات به خو نه لرې؟.

ـ نه تندر خدا ښږو دا يو کال کېږي، چې طالبان راپيدا شوي دي، په ملک کې لږه ارامي راغلې ده، له دينه پخوا دا کلی شاړ و. مونږ د باجوړ په کمپونو کې اوسېدلو، له پروسږ کال راهيسې راغلي يو. زمونږ او ستاسو ټولې ځمکې شاړې پرتې وې، دا ستاسې باغ وچ پروت و. يوازې دا څو ناجوګان او توتان پکې پاتې دي، نورې ټولې ونې او مېوه دار بوټي له منځه تللي دي. د کلي ويالې وچې وه، کلی بيخي کنډواله پروت و. سږکال په کې ايله بېله لږ لږ خلک راپيدا شوي دي. ستا د پلارګنۍ نه هېڅ معلومات نه لرم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سوړ اسويلي ويوست، ويل يې: بچې زما مور او پلار به حتمي مړه وي، خپل ورور نه لرم، چې پوښتنه يې زما کړې واى، پوهېږم چې کاکا به مې هم مړ وي، په هغې وخت کې لا سپين ږيرى و. د کاکا زامن مې خو وو، هغوى بې غېرتو هم زما پوښتنه ونه کړه.

ـ که رښتيا را بانـدې وايې تندار! نو هغوى بې چاره ګان به چېرې ستا پوښتنه کړې واى؟ ستا د مرګ او ژوند نه هغوى څه خبر دي؟

ـ دا سې مه وايه زويه! سړى په پوښتنه مکې ته رسګېداى شي، په ما له هره طرفه راتېره ده، هر څه مې له لاسه ورکړل، حالاتو رانه هرڅه واخيستل.

زما مېړمن سبرو ورته وويل: تنداره خداى دې تا ته د زړه صبر درکړي، الله ته توبه اوباسه، ښه دى، چې ته په سر ژوندى يې.

ـ لورې زه به په دې ژوند څه وکړم، چې رب زه هم له سهار سره ملګرې کړې واى.

ـ دا سې مه وايه تندار الله به درنه ناراضه شي، خداى ته صبر وکړه.

هغې ما ته مخ را واړاوه ويې ويل:

د سهار قبر ته به مې کله بوځې؟

ـ سبا سهار وختي به زه د ترور او ماما زامن خبر کړم، چې هغوى هم راسره يوځاى لاړ شي. ببرته چې روګرځېدو يو خيرات به وکړو. د هغې په مرۍ کې لاړې تېرې شوې ويې ويل:

خداى دې سر لورى لره بچې! هم دغسې به وکړو، خو ارمان چې.... ! هغه بيا ژړا ونيوله، ما وې تندار څنګه ارمان چې؟

هغه غلې وه، ښه شېبه يې اوښکې تويې کړې، وروسته يې په کراره وويل: د زوى مې څه پته ونه لګېده، د خاوند خو مې قبر معلوم شو. کله کله به دوعا ته ورځم، خو له زوى سره به څه وکړم؟

په خپلو وچو شونډو يې ژبه وګرځوله، زما مېرمن سبرو ته يې غږ کړ، سبر ولورې يو ګوټ اوبه راکړه، خوله مې وچه شوه. سبرو ورته د اوبو ګيلاس ونيو، هغې د اوبو ګيلاس ترې واخيست، مننه يې ترې وکړه، اوبه يې په کرار کرار يو يو ګوټ څښلې، سبرو ته يې وويل: لورې خداى دې زما له حاله وساته. سبرو چې مخامخ ورته لکه د (نفر خدمت) غوندې تيارسى ولاړه وه، ويې ويل:

تندار دا ټول غمونه زمونږ شريک دي، زما د زړه نه هم يو الله خبر دى. دا ته چې څومره خپه ستومانه يې، دغسې مونږه هم يو او بيا خو ستا له حاله مونږ هډو خبر نه وو، چې ګنې ته ژوندۍ يې، ټولو داسې ګڼله چې درې واړه تاسو سيند وړې ياست. مونږ ته يوازې نه، بلکې دې ټول کلي ته ستا ژوند او راپيدا کېدل د تعجب خبره ده. مونږ هم خپه يو او هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله خپه خو په دې یو، چې ټوله کورنۍ مو تباه شوې ده او خوشاله ځکه یو، چې ته ژوندۍ راپیدا شوې.

تندار د سبرو په خبرو لږ څه په کټ کې وخوځېده، غاړه یې تازه کړه، ویې ویل:

د ځینې ژوند نه مرګ بهتر دی او بیا لکه په ما چې تېر شو، خپلې سپینې څنې یې راونیوې ویې ویل: دا ویښتان مې چې ګورئ، له سختۍ نه سپین شوي دي. زما خو دومره عمر نه دی شوی، انسان له ګل نه نازک او له اوسپنې نه کلک دی.

په دې وخت کې د کلي نه درې ښځې په دروازه کې راننوتلې، سبرو یې مخې ته ورغله، سترې مشي یې ورته وویلې، ما هم هغوی سره سترې مشي وکړه. درې واړو د تندار لاسونه ورموچي کړل، زه ترې بېرون ووتلم او هغوی په خبرو اترو بوختې وې. د کلي په منځ کې څو دوکانونه و، ورچکر شوم. په دوکانونو کې د کلي خلک خوځېدل، هغه پخواني کلی خو نه و، خو بیا هم د کلي په هره کوڅه کې ځینې کډې دېره شوې وې. په جوماټ کې به د لمانځه پر مهال شل دېرش کسان ښکارېدل. د کلي دوکانونو په مخه سړک تېر شوی و، د صفدر موټروان موټر ولاړ و. هغه سره مې قبر ته د تلو دربست خبره وکړه. هغې ځای ته شل کیلومتره لاره وه، پخوا به همدغه لاره خلکو په پښو وهله، زه چې د دوکانونو په مخه راتېرېدمه، هر چا به رانه د تندار پوښتنه کوله او ویل به یې چې ترور څنګه ده؟ او په خبرو کې به هر یوه تعجب کاوه او په ټینګار سره به د کلي ښځو، نرو راته ویلې، چې د تندار خیال ساته او دا به یې ویل، چې په مونږ ټولو یې د خدمت کولو حق شته دی.

درې څلور ورځې تندار په ژړا تېرې کړې، د کور لویو وړو ورسره ژړل. د قبر لیدو او تللو نه مخکې یوه شپه مو د ماما او ترور زامن خپل کور ته راوستل، سبایي وختي صفدر خان موټر زموږه د کلا خوا ته رانږدې کړی و، دروازه یې وټکوله، ترورزی دروازې ته ورغی، صفدر یې حجرې ته راوست. د چای څښلو نه وروسته تندار سبرو له لاسه ونیوله او موټر ته یې بوتله، موږ هم له حجرې نه وروو تلو. تندار مې په مخکې سیټ کې کېنوله سبرو هم ورسره خوا کې کېناسته. مونږ ټول په موټر کې کېناستو. صفدر موټر ته حرکت ورکړ. سړک خام و، کندې کوندې یې ډېرې درلودې، په کوم ځای کې به چې موټر په کرار شو، دوړې به دننه موټر ته راننوتې، هر چا خپلې سترګې او مخونه پټ کړي وو، ما خپل څادر له تندار نه تاو کړ او سترګې مې یې د څادر په پیڅکله له دوړو او ګردونو نه پټ کړي وو.

کله چې هلته ورسېدو، هدیره له سړک نه لیرې وه، موټر مو ودرولو او د هدیرې په لوري روان شو. صفدر موټروان هم راسره روان شو، هغه زمونږه کلیوال و. د هدیرې په لور نرۍ لاره په کڅ کې ورغلې وه، د کڅ په منځ کې مو د تندار په خاطر، چې هغه سترې شوې وه، دمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه. پوره یو ساعت لاره وه، ځای پر ځای په لاره کې د انځر او توت ونې ولاړې وې، موږ مخکې و، سبرو او تندار دوی ورو ورو راپسې راتلې. له کڅ نه ووتلو، وړاندې درې کیلومتره لیرې کلي پروت و. د غره له یوې تپې څنګ کې په هوا مخکه هدیره ښکاره شوه. د هدیرې ښه نښه دا وه، چې په هدیره کې د شهیدانو بېرغونه له ورایه رپېدل. ځینې جګې جګې شناختې هم له وړاندې ښکارېدې. له کلي نه یوه لاره هدیرې ته راغلې وه، مونږه د هدیرې څنګ لاره ونیوله او ځان مو د سهار قبر ته ورساوه.

هدیره دومره لویه نه وه، ځینې بوټي او ترخې په هدیره کې ولاړ وې. یو نیم قبر پکې پوخ د سمنټو هم معلومېده. وړاندې د هدیرې څنګ ته د غره لمنې ته ګډې او بزې په څر لګیا وې، څو خره هم د هدیرې په یوه ګوټ کې خولې ښخې کړې وې، د یوه خره په شا خړه مرغۍ ناسته وه. تقریباً پنځوس ګامه مونږه له تندار دوی نه مخکې روان وو. د هدیرې نه لاندې پټو کې ښځو واښه کول، یو نیم سړی د پټیو په پولو ګرځېده. غرمه لا توده شوې نه وه، خو ګرمي په زور کې وه. هر چا به د تندې خوله پاکوله، څو ځلې د ترور زوی په لښتي کې مخ ته اوبه واچولې. پام مې کاوه چې له کلي نه څو تنه سړي مخ په هدیره راروان وو، کتل مې چې د هدیرې په بر سر کې د سهار د قبر په بېرغ مو سترګې ولګېدې. بیا مې زړه کې د هغه ځواني او ښکلا او د ژوند کړه وړه را په یاد شول، سوړ اسویلی مې خولې ته راغی. سبرو دوی ته مې لاس اشاره کړو، ما وې راځئ، موږ درته ماتل یو.

هغوی چې موږ ته رانژدې شول، بیا روان شو د سهار قبر ته ورنژدې شو، هغوی ته مې څه نه ویل تلو تلو چې زه د سهار قبر ته ودرېدم. تندار دوی هم راورسېدې، موږ قبر ته ولاړ وو. هغې وویل:

دا د سهار قبر دی؟

رنګ یې زېړ واوښت، لومړی یې د قبر په شناختو خپل لاسونه وتپول، دوه ځلې هوسۍ تندار ګرده له قبره وګرځېده، بیا مخامخ قبر ته ودرېده، لاندینۍ شونډه یې ورپېده، ټول بدن یې ولړزېده، ټیکری یې له سره ولوېد، په رپېدو او لړزېدو شوه، نسکوره په قبر ولوېده. مونږ ټول په داسې حال کې چې لاسونه مو دوعا ته نیولي وو، د هر یوه له سترګو نه اوښکې روانې وې. سبرو هم په قبر غوړېدلې وه، د تندار د ژړا غږ نه پورته کېده، خو د سبرو د ژړا چیغې پورته شوې. د قبر په سر ویر ګډ و، هغه څو کسان چې له کلي نه هدیرې ته راتلل، هغوی هم زمونږ خوا ته راغلل، لاسونه یې قبر ته پورته کړل، یو پکې ملا غوندې و. هغه لومړی د قرآن شریف سورت قرات کړو، دوعا یې وکړه، سبرو همغسې چیغې وهلې او ژړل یې. ملا وویل: دغه ترور را پوته کړئ، چې په قبر نسکوره پرته ده. ما چې د هغې سر را پورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، وینې یې له خولې نه تللې وې او د قبر په سر پرتې وې، سبرو یې خوله ورپاکه کړه، رنګ یې بیخي لکه د مړي هسې شوی و. سبرو یې سر په خپله غېږ کې کېښود، ورغږ یې کړل:

تندار ای تندار!

هغې غږ نه کاوه، سترګې یې پټې وې، مونږ وارخطا شو، ملا یې لاس ونیو او رګ یې ورله وکوت، ویې ویل:

هله دا ډېر زر دد غې کلي ډاکټر ته یوسئ، چې له هوښه وتلې ده.

زما د ترور زوی، چې تکړه زلمی و، هغه په شاه کړه او له قبر راروان شو.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

لـه خپـل ګـران دوست بـصير بيـدار څخـه ډېـره ډېره مننـه کـوم، چـې زمـا د کتـابونو پـه چاپ او چاپ ته د سنبالولو په چارو کې يې خپلې هلې ځلې نه دي سپمولي.

د ښـه شـعر پېژنـدونکي او وتلـي ليکـوال ښـاغلي زريـن انځـور سـره دې خـدای ډېـر ښـه وکـړي، چې لـه مـا نـه يـې پـه ليکنـو او د ليکـوالۍ پـه سـمونو کـې خپـل نظـر او همکـاري نـه ده دريغ کړې.

د ذبيح "شفق "نه ډېره مننه، چې د کتاب د ټاپ او کمپوز چارې يې پرمخ يوورې.

په ادب

محمدا جان يار

د محمدا جان يار ليکلي اثار:

1ـ کوکارې	شعري ټولګه
2ـ سره ډولۍ	د لنډو کيسو ټولګه
3ـ د کونړ تاترې	تحقيقي او تاريخي کتاب
4ـ وير	شعري ټولګه
5ـ ترلې کڅوړه	د لنډو کيسو مجموعه
6ـ څانګه	ناول
7ـ د ليلې دښته	ناول
8ـ هوسۍ	ناول(همدا اثر)

ناچاپ آثار:

1ـ شعري ټولګه

2ـ ناول

3ـ غرونه او ساحلونه سفرنامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

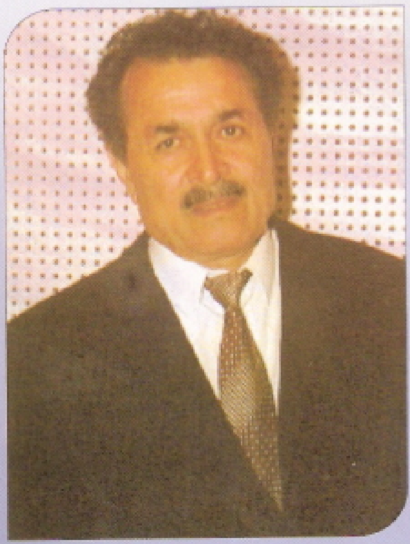

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور
په کلي کې په ۱۳۲۸هـ ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو
میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې
او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي
کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو
پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په
کابل پوهنتون، فوایدِ عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په
ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود
او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.
له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره
یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپچاري: د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي خانګه ـ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Designed by Shafiq

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library